

PERTTELI ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002



Lononmäen latomus 1

Jouko Pukkila
Turun maakuntamuseo, SARAUM-projekti

Rahoitus
Turun maakuntamuseo
Perttelin kunta
Varsinais-Suomen liitto (maakuntien kehittämisraha)

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2
2. Perttelin sijainti, maisema, maalajit ja topografia	2
3. Perttelin muinaisjäännösten tutkimushistoria, luonne sekä alueen muinaismaisema	3
4. Inventointi 2002	4
5. Inventointikohteet	11
5.1. Kiinteät muinaisjäännökset	11
5.2. Tentatiivikohteet	116
5.3. Esihistorialliset löytöpaikat	139
5.4. Tiedoiltaan puutteelliset irtolöydöt	154
5.5. Muut kohteet	164
5.5.1. Luonnonkohteet	165
5.5.2. Historiallisen ajan kohteet	165
5.5.3. Kuoppakohteet	167
5.5.4. Tarinapaikat	169
5.6. Muut inventoinnin aikana tehdyt tarkastukset ja havainnot	170
5.6.1. Kaava-alueiden tarkastus	170
5.6.2. Vanhojen rakennusten paikat	173
5.6.3. Kuoppakohteet	173
5.6.4. Myllyn paikat	173

LIITTEET

Negatiiviluettelo

Dialuettelo

Löytöluettelo

Nähty KKO 10.2002

1. JOHDANTO

Turun Maakuntamuseo suoritti Perttelissä arkeologisen perusinventoinnin v. 2002 osana Salon seudun rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema- eli SARAKUM- projektia. Projekti on Turun maakuntamuseon, Salon seudun kuntien ja Varsinais-Suomen liiton hanke, joka saa rahoituksen kunnilta ja maakunnan kehittämisrahoista. Kenttätyö tehtiin 13.5. – 5.6.2002 välisenä aikana ja sen suoritti FM Jouko Pukkila. Työtä valvoi maakunta-arkeologi Heljä Brusila Turun maakuntamuseosta. 6.6. – 6.8. välisenä aikana tehtiin inventoinnin jälkityöt. Valokuvat arkistoitiin Turun maakuntamuseon valokuva-arkistoon ja löydöt Kansallismuseoon.

Edellinen arkeologinen perusinventointi on Matti Huurteen tekemä v. 1965 ja hänen raportissaan on suurin osa Perttelin esihistoriasta olemassa olevasta tiedosta. Koska kuitenkin maankäyttöintressit ja arkeologinen tieto ovat vajaassa 40 vuodessa lisääntyneet, oli tietojen ajantasaistaminen uudella inventoinnilla perusteltua.

Ennen inventointia Perttelistä tunnettiin mm. 19 varmaa tai epävarmaa kivikautista asuinpaikkaa, yksi varhaismetallikautinen asuinpaikka, yksi varma rautakautinen kalmisto, rautakautinen linnavuori sekä lukuisia kivikautisia ja joitakin rautakautisia irtolöytöjä tai löytöpaikkoja, joiden luonteesta ei ollut varmuutta. Inventoinnissa löydettiin yksi uusi kivikautinen asuinpaikka, mahdollisesti varhaiselle metallikaudelle ajoittuva latomuskohde sekä asuinpaikkamerkkejä kolmen löytöpaikan tarkastuksen yhteydessä. Näistä kaksi oli kivikautisia ja yksi rautakautinen, mutta viimeksi mainitulla paikalla asuinpaikan merkit ovat lähinnä historiallisen ajan puolelta. Lisäksi tietoon saatiin yksi entuudestaan tuntematon kiviesineen löytöpaikka.

2. PERTTELIN SIJAINTI, MAISEMA, MAALAJIT JA TOPOGRAFIA

Pertteli sijaitsee Varsinais-Suomen itäosassa n. 60 km Turusta ja n. 120 km Helsingistä. Sen naapurikuntia ovat Salo lounaassa, Muurla etelässä, Kuusjoki pohjoisessa ja Kiikala idässä. Se on vajaan 4000 asukkaan maatalousvaltainen kunta. Pinta-ala on 156 km². Kunnassa on kolme taajamaa – Kaivola, Hähkänä ja Inkere – sijaitsevat länsiosassa. Ne sijaitsevat metsäisillä moreenimäillä, Kaivola kuntaa halkovan Uskelanjoen pohjoispuolella ja Inkere ja Hähkänä sitä vastapäätä saman laajan mäkialueen kummassakin päässä. Paikoitellen näillä mäillä on laajoja hiekka-alueita, kuten Kaivolassa kirkon pohjoispuolella, Hähkänän koulun eteläpuolella ja Inkereen kylän kaakkoispuolella, jossa maa-aineksen otto edelleen jatkuu. Taajamien ulkopuolinen asutus on sijoittunut peltojen keskelle tai laiduille metsän rajaan yksittäin tai muutamien talojen ryhmiin. Teistä merkittävimmät ovat Turun ja Helsingin välinen ykköstie, jonka lähiaikoina korvaava moottoritie on rakenteilla kunnan eteläosassa sekä länsiosassa oleva Somerolle vievä maantie. Taajamia yhdistävät tiet seurailevat pääasiassa metsän ja pellon rajaa, paikoitellen ne kulkevat peltojen läpi.

Uskelanjoen ja siihen laskevien pienempien jokien ja purojen korkeat ja jyrkät rantatöyräät antavat kunnan keskiosan viljelymaisemalle poikkeuksellisen vaikuttavan ilmeen. Töyräiden yläpuoliset alueet ovat yleensä tasaisia ja viljeltyjä ja tyypillisesti päättyvät muutaman sadan metrin päässä laajaan metsäalueeseen. Monille varsinaissuomalaisille jokilaaksoille tyypillisiä pieniä peltosaarekkeita ei Perttelissä ole kuin aivan muutama. Avoin peltomaisema jatkuu pohjoisessa, mutta siellä maasto on kumpuilevampaa. Kunnan keskiosissa Uskelanjoen eteläpuolella pellot keskittyvät pienten ja vähävetisten Karistojan ja Luhdanjoen rantamille. Ne yhtyvät Romsilan kylän eteläpuolella ja hieman alempana niiden yhteiseen, Ruotsalanjoki -nimiseen uomaan yhtyy vielä itäpuolen metsäalueelta tuleva Kurkijoki. Ruotsalanjoki laskee Muurlan puolella olevaan Ylisjärveen. Kunnan itäpuoli on korkeista kallioista ja metsäisistä alueista muodostunut erämaa-alue, jossa on muutamia pieniä järviä. Aivan eteläkärjessä Valkjärven länsipuolella on jonkin verran peltoalueita. Maisemalle tyypilliset korkeat jokitörmät ovat ilmeisesti syntyneet osittain veden kuluttavan vaikutuksen tuloksena, osittain sortumisen tuloksena – kenttätyön aikana ainakin parissa kohtaa näkyi tuoreita sortumia. Joissakin paikoin jokivarsilla avoin peltomaisema on hävinnyt metsityksen seurauksena, jonka eräänä tarkoituksena on estää juuri maanvyörymiä.

Inventoinnin aikana ei ollut käytettävissä maaperäkartoja alueesta, mutta selkeä kaksijakoisuus on kuitenkin havaittavissa: tasaiset, viljelyksessä olevat alueet ovat pääasiassa savea tai savensekaista maata, metsäalueet useimmiten moreenia, jossa paikoitellen on huuhtoutuneita hiekka-alueita. Ainakin Venhekarpin ja Ali-Arkkilan kivikautisten asuinpaikkojen sekä Räimännummen kuoppakohteen tarkistusten yhteydessä todettiin myös selkeitä rantamuodostumia, joiden korkeus vaihteli n. 40 – 80 m mpy. Ali-Arkkilassa on erotettavissa ehkä kolmekin eri aikaista muodostumaa.

Perttelissä saattavat korkeuserot olla paikallisesti huomattaviakin etenkin niillä seuduilla, joissa peltoaukea vaihtuu itäosan kallioiseen metsäalueeseen. Matalimmat alueet aivan kunnan läntisimmässä osassa Uskelanjoen uoman ympäristössä ovat n. 10 m merenpinnan yläpuolella ja korkeimmat kallioiset huiput yltävät yli 120 metriin meren pinnassa. Karkeasti yleistäen voi sanoa, että pellot sijaitsevat 40 m korkeuskäyrän alapuolella ja että käyrän yläpuoliset alueet ovat metsäisiä, moreenipohjaisia alueita.

3. PERTTELIN MUINAISJÄÄNNÖSTEN TUTKIMUSHISTORIA, LUONNE SEKÄ ALUEEN MUINAISMAISEMA

Tieto Perttelin esihistoriasta on pitkälti Museovirastoon ja kotiseutumuseoon kertyneiden pääasiassa kivikautisten irtolöytöjen sekä Matti Huurteen v. 1965 suorittaman perusinventoinnin varassa. Vain yksi ainoa koekaivaus on tehty, sekin jo v. 1909, jolloin Hj. Appelgren kävi tarkastamassa Haavikeojan rautakautista löytöpaikkaa. Appelgren oli käynyt Perttelissä aiemminkin, nimittäin v. 1886 tarkastamassa Pöytiön Linnamäen. Muista tutkimuksista mainittakoon A. Björckin stipendiaattimatka Halikon kihlakunnassa v. 1880, H. Salmon tarkastus Uotilan rautakautisen rannerenkaan löytöpaikalla 1960-luvulla sekä Heljä Brusilan viime aikoina suorittamat tarkastukset mm. Pajarin rautakautisella löytöpaikalla ja Latopuostan kivikautisella asuinpaikalla.

Vanhimmat kiviesineet ovat Suomusjärven kulttuurin ajalta, joka on selkeimmin erottuva ajanjakso Perttelin esihistoriassa (löytöihin kuuluu mm. primitiivisiä kirveitä, liuskekeihäänkärjen pala ja palonuija). Vaikkei kivikautisesta yhteydestä tunneta keramiikkaa, on Huurre arvellut yhtä kohdetta kampakeraamiseksi. Myös kaksi vasarakirvestä on ajoitettavissa, samoin ehkä varttamisurallinen esineen, mahdollisesti kirveen katkelma (Jäkärän kulttuuri?, säilytetään Ali-Arkkilan talossa) ja piisirppi (Kiukaisten kulttuuri?). Piisirppi voi olla myös pronssikautinen, jolta ajalta tunnetaan myös yksi keihäänkärki. Sen löytötiedot ovat kuitenkin hyvin epämääräiset. Pronssikautisia kiviröykkiöhautoja ei tunneta eikä sellaisten löytyminen ole kovin todennäköistäkään, sillä Pertteli ei enää pronssikaudella ollut merenrannan tuntumassa. Toisaalta Perttelin ja Kuusjoen rajalta tunnetaan yksi lapinrauniona pidetty muinaisjäännös ja seutu onkin ikään kuin kahden kulttuuripiirin välialuetta, sillä eteläpuolelta – mm. Salosta – tunnetaan rannikkokulttuurin hiidenkiukaita. Esiroomalaiselta ajalta tunnetaan yksi asuinpaikka Salon ja Perttelin rajalta. Paikalta löydettiin v. 1965 mm. Morbyn keramiikkaa, mutta v. 2001 Salon inventoinnissa tai v. 2002 inventoinnissa ei sieltä tehty lainkaan havaintoja muinaisjäännöksestä. Ajanlaskun jälkeisen rautakauden alkupuolelta tunnetaan vain kaksi tuluskiveä Uskelanjoen ja Ruotsalanjoen rannoilta. Muista rautakautisista löydöistä vanhimmat ovat viikinkiaikaiset keihäänkärjet, rannerengas ja partakirves, joista jakson loppupuolelle ajoittuvat ovat kalmistolöytöjä. Samasta kalmistosta on vielä v. 1967 saatu Museovirastoon mm. tappara, joten sen käyttö voi jatkua myös ristiretki-ajalla. Ristiretkiäikaisia löytöjä on muitakin, mm. sormus ja naisen varusteisiin kuuluvia rengaskoruja. Perttelin rautakautinen asutus näyttää siten alkaneen aivan rautakauden lopulla.

Rannansiirtymän kehityslinjojen perusteella voidaan ehkä selittää muinaisjäännösten sijoittumista kivi-kaudella. Uskelanjoen vartta seuraili jo melko varhaisessa vaiheessa Suomusjärven kulttuurin aikoina leveä itä – länsi –suuntainen lahti, joka ulottui idässä Kiikalan rajalle asti. Ne osittain hiekkapohjaiset mäet, joilla nykyiset taajamat sijaitsevat, ovat sen verran korkeita, että maankohoamisesta huolimatta ranta pysyi melko pitkään lähes samalla paikalla, mikä mahdollisti pitkäaikaisen asutuksen samalla alueella. Tähän lahteen liittyi ehkä vielä kivikauden puoliväliin asti etelästä tullut kapea salmi, jonka uoma

kulki Inkereen itäpuolelta. Melko pian yhteys salmien välillä katkesi ja molemmat alkoivat maata umpeen. Kivikauden loppuessa päättyi merivaihekin Perttelin alueella – vain joitakin kymmeniä metrejä leveä mutkittava salmi nykyisen Uskelajoen uomassa oli ehkä vielä tuolloin meren lahti. Kivikauden varhaisimman asutuksen vaiheet Perttelissä ajoittuvat Suomusjärven kulttuurin aikoihin, ehkä sen jälkipuolelle ja tällöin se näyttäisi keskittyvän Uskelanjoen muinaisuoman molemmille rannoille sekä sen moreenimäen itärannalle, jolla Hähkänän ja Inkereen taajamat sijaitsivat. Mäki lienee ollut tuolloin saari ja Uskelanjoen pohjoispuolen mäkialueet ehkä osa silloista mannerta. Eteläisemmän lahden rannoilta tunnetut asuinpaikat sijaitsivat eo. matalammilla korkeuksilla ja lienevät nuorempia – täällä on ainakin Huurteen kampakeraamiseksi arvelma asuinpaikka (Hiironpelto).

4. INVENTOINTI 2002

Perttelin inventointi v. 2002 oli perusinventointi, jonka aikana tunnetut muinaisjäännökset ja löytöpaikat pyrittiin tarkastamaan mahdollisimman kattavasti. Tämän lisäksi tarkastettiin jonkin verran myös alueita, joihin kunnalla oli kaavoitusintressejä. Tiedot niistä saatiin kunnaninsinööri Risto Suomiselta. Lisäksi kahdesti suoritettiin tarkastusta toisten kuntien alueella. Kiikalassa käytiin Lauri Laaksosen luona, joka Esa Laukkasen tallettaman tiedon mukaan oli pikkupoikana nähnyt kotipellostaan löydetyn, rautaista putkikirvestä muistuttaneen esineen. Laaksonen ei kuitenkaan ollut ehtinyt etsiä kirvestä. Toisella kertaa tarkastettiin latomuskohteiden löytymisen yhteydessä Lononmäen Salon puoleiset kallioalueet.

Ennen inventoinnin alkua etsittiin tiedot kiinteistä muinaisjäännöksistä ja irtaimista muinaisesineistä sekä selvitettiin ympäristöhistoriaa. Pääosin Pertteliä koskevat tiedot ovat peräisin Huurteen inventointikertomuksesta, mutta uudempia löytöjä jäljitettiin Museoviraston arkistosta (Esa Laukkanen Muurlan inventoinnin esitöiden yhteydessä), Turun maakuntamuseon sekä Turun yliopiston arkeologian oppiainesten arkistoista. Tässä yhteydessä ilmeni, että Perttelistä lienee päätynyt museoihin asti 1960-luvun jälkeen vain yksi esinelöytö. Kenttätöiden yhteydessä tarkastettiin myös Perttelin kotiseutumuseon koelmissa olevat löydöt, joista ei ole olemassa selkeitä diariointitietoja. Paikallislehteen otettiin – kuitenkin tuloksetta - yhteyttä sekä puhelimitse että sähköpostitse, jotta tieto inventoinnista olisi saatu leviämään ja mahdolliset ”piironginlaatikossa” säilytetyt löydöt esiin. Inventoinnista informoitiin kuitenkin kunnan sisäisessä, jokaiseen talouteen leviävässä tiedotteessa ja kenttätöön toiseksi viimeisenä päivänä annettiin haastattelu Yleisradion Turun aluetoimitukselle.

Inventoinnin yhteydessä aiemmin tunnettujen muinaisjäännösten nykyinen kunto tarkastettiin ja dokumentoitiin sanallisesti, kiinteistä muinaisjäännöksistä otettiin mustavalkokuva ja harkinnanvaraisesti myös diakuva. Esineiden löytöpaikoilla suoritettiin maastotarkastusta mahdollisten kiinteiden muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Menetelminä käytettiin silmämääräistä tarkastusta kohteissa, joissa oli maanpinnalle näkyviä rakenteita, pintapoimintaa avoimilla maaston kohdilla sekä kairanäytteiden ottoa peitteisillä alueilla. Tavoitteena oli kiinteillä muinaisjäännöksillä varmistaa kohteen olemassaolo ja kunto. Myös laajuudesta pyrittiin saamaan jokin käsitys ja aiemmin tuntemattomissa kohteissa siihen kiinnitettiin erityistä huomiota. Laajuuden määrittämisessä käytettiin apuna topografiaa, löytöjen levinnettä sekä metsäisillä alueilla kairanäytteitä (kairana ns. T – piikki). Kairanäytteistä selvitettiin maakerrosten luonnetta ja järjestystä, joiden perusteella arvioitiin koekuoppien ja -pistojen tarpeellisuus. Löytöjä otettiin talteen harkitusti, tunnetuilta kohteilta poimittiin vain esineiden palat ja sellaiset löydöt, joilla kentällä arveltiin olevan ajoituksellista merkitystä.

Etenkin peltoalueilla sijaitsevia kohteita tarkastettaessa pyrittiin aina ensin saamaan yhteys maanomistajaan tai maan käytöstä vastanneeseen henkilöön, toisaalta siksi, että hänelle kerrottiin työstä, toisaalta mahdollisten havaintojen kyselemiseksi. Niillä paikoilla, joissa arveltiin löydetyn muinaismuistolain perusteella suojeltu, aiemmin tuntematon muinaisjäännös, maanomistajaan otettiin yhteyttä ja kerrottiin hänelle suojelupäätöksen vaikutuksista sekä näytettiin paikka kartalta tai maastossa.

Olosuhteista on todettava, että kahta päivää lukuun ottamatta sää oli aurinkoinen ja hyvin helteinen.

Tästä johtuen havaintojen teko etenkin kenttäjakson loppupuolella vaikeutui, sillä avonaisetkin maaston kohdan olivat pölyn peitossa. Myös kasvukausi oli normaalista edellä ja esimerkiksi pelloilla korkea vilja haittasi paikoitellen havaintojen tekoa.

Inventoinnin tuloksena löydettiin yksi aiemmin tuntematon kivikautinen asuinpaikka, mahdollisesti varhaiselle metallikaudelle ajoittuva latomuskohde sekä asuinpaikkamerkkejä kolmen löytöpaikan tarkastuksen yhteydessä. Löytöpaikoista kaksi oli kivikautisia ja kolmas rautakautinen, jossa asutuksen merkit ajoittuvat historialliselle ajalle. Tietoon saatiin myös yksi entuudestaan tuntematon kiviesineen löytöpaikka. Aiemmin tunnetuista ainakin yksi kivikautinen asuinpaikka sijaitsi käytöstä jääneellä umpeenkasvaneella pellolla, yksi asuinpaikka on saattanut osittain tuhoutua hiekanotossa ja muutamalta Huurteen asuinpaikkana pitämältä kohteelta ei löydetty hyvistä tarkastusolosuhteista huolimatta mitään. Edelleen havaintoihin kuuluu joidenkin kohteiden sijainnin tarkentuminen. Niiden uudet koordinaatit on korjattu tähän kertomukseen. Kenttätöön yhteydessä tarkastettiin joitakin avoimia maastonkohtia kaava-alueilla ja suunnitellulla pyörätienjauksella.

Raporttiin on koottu tiedot kiinteistä muinaisjäännöksistä, irtolöydöistä ja muista havainnoista. Kohdekuvaukset on aloitettu kiinteistä muinaisjäännöksistä, seuraavaksi tulevat tentatiivikohteet ja inventoijan sellaisiksi ehdottamat, esihistoriallisten esineiden löytöpaikat sekä lopuksi muut kohteet. Kiinteät muinaisjäännökset ja tentatiivikohteet on ryhmitelty muinaisjäännösrekisterin mukaiseen järjestykseen, esihistorialliset löytöpaikat on järjestetty rekisterikylien mukaan alkaen läntisimmästä. Löytöpaikat on käsitelty kahdessa erillisessä luvussa, ensin ovat löytöpaikat, joissa olemassa olevalle esineelle voidaan antaa tarkka sijainti, toisessa ovat löydöt, joiden sijaintia ei tunneta tai joista on olemassa vain tieto mahdollisesta löydöstä, jolloin ei voida olla varmoja, että kyseessä todella on esihistoriallinen esine. Joissakin kohteissa on ollut epävarmuutta siitä, mihin ryhmään se kuuluu ja siten esimerkiksi löytöpaikoista Yli-Arkkila on merkitty tentatiivikohteisiin, koska Huurre on paikallistanut kiviesineen lähelle kvartsien löytöpaikkaa, mutta Haavankanto on säilytetty irtolöytöpaikoissa, koska kiviesineiden löytöpaikasta ei ole varmoja tietoja.

Kustakin kohteesta ilmoitetaan kylä ja kohteen nimi, sijainti koordinaateilla ja liitekartassa, kiinteistä muinaisjäännöksistä sekä tentatiivikohteista omistajatiedot sen mukaisina kuin ne on kunnasta saatu 26.7.2002, tutkimushistoria, inventointihavainnot ja dokumentit. Maanomistajatiedoista on huomioitava, että tiedot päivitetään vain kerran vuodessa ja että vuoden 2002 päivitys on tehty. Kunkin kohteen yhteydessä on karttaliitteet, 1:20 000 liitteessä näkyy kohteen sijainti ja joko peruskartan suurennoksen 1:5000 tai kaavakarttaan 1:2000 on merkitty tarkastetun alueen rajat sekä hahmoteltu kohteen laajuutta ja muita havaintoja.

Turussa 30.7.2002

FM Jouko Pukkila
Inventoinnin suorittaja

Inventointilöydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumeroille KM 33188 – 33198, valokuvat Turun maakuntamuseon valokuva-arkistoon numeroilla KF020927 – KF020981 ja diakuvat numeroilla KD020409 – KD020423. Kertomuksen alkuperäiskappaletta säilytetään Turun maakuntamuseossa, kopio on Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Käytetyt lähteet:

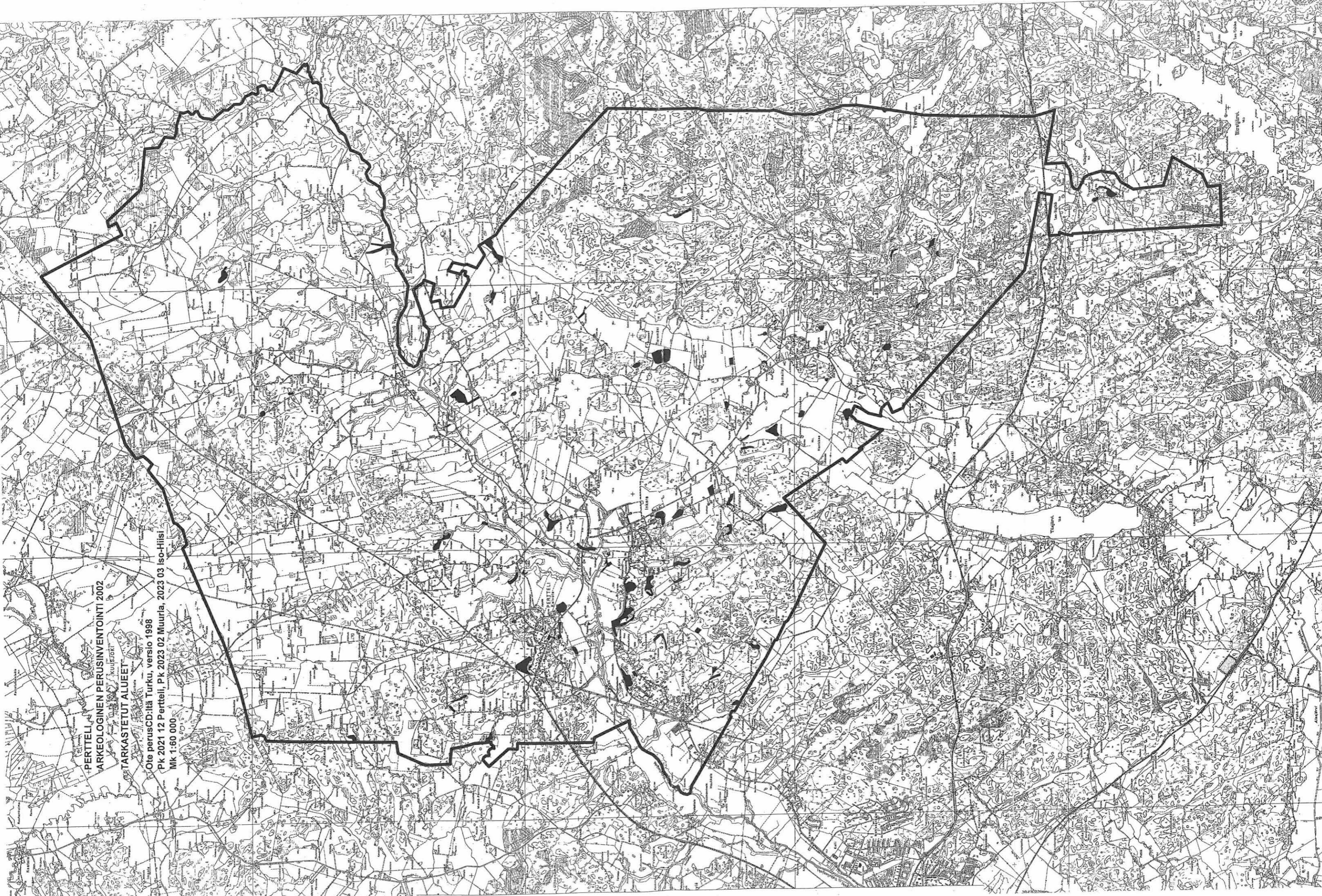
Matti Huurre: Perttelin inventointi 1965
Ville Laakso: Kuusjoen inventointi 1997
Esa Laukkanen: Kiikalan inventointi 2001
Eeva Raike: Salon inventointi 2001

Kirjallisuus:

Aulis Oja: Perttelin historia
Anna-Liisa Hirviluoto: Salon esihistoria
Leena Lehtomaa: Varsinais-Suomen perinnemaisemat

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002
KULUJOKI
TARKASTETUT ALUEET

Ote perusCD:stä Turku, versio 1998
Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 02 Muurla, 2023 03 Iso-Hiisi
Mk 1:60 000



MJ-REKISTERI	KYLA	KOHDE	TYYPPI	TYYPIN TARKENNE	AJOITUS	PK-LEHTI	X	Y	Z
587 01 0001	Inkere	MUOVITEHDAS	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670248	246060	40 - 45
587 01 0002	Inkere	YHTEISMAA	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670208	246070	40 - 45
587 01 0003	Kajala	LATOPUOSTA	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670117	246079	40 - 45
587 01 0004	Romsila	OJANPERÄ W	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670095	246178	35-40
587 01 0005	Romsila	OJANPERÄ E	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670086	246210	30-35
587 01 0006	Romsila	KUUSIRANTA	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670042	246217	30
587 01 0007	Romsila	NIKU	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670052	246340	30-35
587 01 0008	Romsila	HARJULA	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670054	246396	35
587 01 0010	Hähkänä	VENHEKARPPI	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670027	246068	50 - 55
587 01 0011	Tattula	HALLA	asuinpaikat		kivikautinen	2023 03	670658	246018	50
587 01 0012	Pöytiö	HIIRONPELTO	asuinpaikat		kivikautinen	2023 02	669986	246246	32,5
587 01 0013	Romsila	KALLIOLA	asuinpaikat		kivi- ja/tai pronssikautinen	2023 02	669954	246406	45-50
587 01 0014	Pöytiö	LINNAMÄKI	puolustusvarustukset		rautakautinen	2023 02	669830	246368	55
587 01 0015	Romsila	VARKAANKELLARINMÄKI	kuriositeetit		ajoittamaton	2023 02	669970	246490	
587 01 0016	Kaukola	KANKARE	asuinpaikat		rautakautinen	2021 12	670812	245648	70 - 75
587 01 0017	Kaivola	YLI-KAUKO	asuinpaikat		kivikautinen	2021 12	670407	245805	35 - 40
587 01 0018	Kaivola	KÄRRI	asuinpaikat		kivikautinen	2021 12	670436	245890	40
587 01 0019	Tattula	YLÖJOEN PELTO	hautapaikat	poltto kenttäkalmisto t	rautakautinen	2021 12	670498	245956	30
587 01 0020	Inkere	PAJARI	hautapaikat?		rautakautinen	2021 12	670386	246000	30
587 01 0021	Inkere	PAJARIN KOTONIITTU	asuinpaikat		kivikautinen	2021 12	670375	246000	30
587 01 0022	Hähkänä	ALI-ARKKILA	asuinpaikat		kivikautinen	2021 12	670308	245756	35 - 45
587 01 0023	Hähkänä	MÄKIMAA	asuinpaikat		kivikautinen	2021 12	670243	245737	55-60
587 01 0024	Inkere	TORAMÄKI	taide, muistomerkit		historiallinen	2023 03	670452	246050	
587 01 0025	Inkere	KALKKIMÄKI	raaka-aineen hankintapaikat		historiallinen	2023 03	670292	246342	
587 01 0026	Vihmalo	HAAVIKEOJA	hautapaikat		rautakautinen	2023 03	670575	246052	
587 01 0027	Tattula/Vihmalo	KANKAREENPELTO	taide, muistomerkit		historiallinen	2023 03	670625	246041	
587 00 0001	Kajala	TOIVOLA	asuinpaikat?		kivikautinen	2023 03	670068	246048	45-50
587 00 0002	Kaivola	KOTIRANTA	asuinpaikat?		kivikautinen?	2012 12	670436	245834	45
587 00 0003	Kaivola	ALI-KAUKO	asuinpaikat?		kivikautinen?	2012 12	670434	245850	45-50
587 00 0000	Kaukola	LONONMÄKI	kivirakenteet	latomukset	ajoittamaton	2021 12	670785	245650	90
587 00 0000	Pöytiö	JUVANKOSKI	taide, muistomerkit		historiallinen	2023 02	669770	246449	
587 00 0000	Tattula	KARTANONPELTO	asuinpaikat?		historiallinen?	2023 12	670526	245938	35
587 00 0000	Hähkänä	YLI-ARKKILA	asuinpaikat?		kivikautinen?	2021 12	670305	245868	40 - 45

1364

1365

1366

LUETTELO PERTTELIN IRTOLÖYDÖISTÄ

Kivikausi

Kansallismuseo

2025:2	kirveen kanta	Hähkänä? Passi?	A.Björck
2025:3	kourutaltoa	Hähkänestä. Huutokauppatavaroiden seasta	A. Björck
3684:14	kourutaltoa	Kaivola?	K.A. Petterson
3684:15	tasataltoa	Tattula, Kristerin talon luota?	K.A. Petterson
3684:16	tasataltoa	Haavankanto?	K.A. Petterson
3829:3	kourutaltoa	Räimän talon pellosto ennen v. 1900	Kustaa Wass
4199:1	kivikirves	Seppälän torpan Savipellosta (Holmen?)	Kustaa Wass
4219:6	kourutaltoa katkelma	Lehtimäki	Kustaa Wass
4219:7	tasataltoa	Lehtimäki	Kustaa Wass
6578:1	kourutaltoa	Kurajoen ranta	Emil Stenroos
6578: 2	tasataltoa	Kurajoen ranta	Emil Stenroos
6589:1	kivikirves	Ruti	Emil Stenroos
6589:2	kirves	Passi	K. Lignell
6589:3	eteläsuomalainen tasataltoa	Yli-Arkkila	Emil Stenroos
8893:7	luontainen kivi	Mertasaari	Joel Tuominen
8893:8	hiomakivi	Mertasaari	Joel Tuominen
8893:9	kaksoiskourutaltoa	Mertasaari	Joel Tuominen
9175	vasarakirves	Myllö	Elis Manelius
9165	kourutaltoa	Rintala, löyd. huutokauppatavaroista	Kaarle Toivonen
10014	Piisirppi.	Salon ja Perttelin rajalta tai Keskimmäisen järven rannalta	Usko Manner
10181:1	oikokirves	Järvelä	
10741:1	kaksoistaltoa	Sippari	Olavi Lehti
10741:2	pallonuija	Sippari	Olavi Lehti
13659	alkeellinen kirves	Korpela	Kalevi Karlsson
16677	vasarakirves	Keskitalo	Veikko Kyrölä
16770	liuskepala	Ali-Suutari	Esko Seppälä
16783	kourutaltoa katkelma	Sippari	Vieno Seitz
16898	reikäkivi	Koskela	Jouko Pukki
17440	kourutaltoa	Peltola	Kaarlo Aitamäki
24798	eteläsuomalainen taltoa?	Ojala	Keijo Mäkelä

Perttelin kotiseutumuseo

PM	tasataltoa	Karistoja	Antti Aitamäki
PM (ei nroa?)	kirveen teräosa	Luhta	Pekka Viikari
PM (ei nroa?)	kivikirves	Lempo	Pekka Viikari
PM 511	kourutaltoa	Metsäniemi	
PM	poikkikirves	Metsäniemi	Olli Lehti
PM 1543	liuskekärjen katkelma	Heinola	Verner Heinonen
PM 1544	riipushioin	aika epävarma	Verner Heinonen
PM	kourutaltoa	”Hähkänän hiekkakuopasta”, ilm. Hiidenmäki	
PM?	hioimia	Räimän talo	Olavi Elomaa
PM 1545	hioin	Ylhäinen	Kaarlo Aitamäki
PM 1128	kourutaltoa	Holmenin talon luota	Jaakko Laaksonen

Hähkänän koulu oikokirves ainakin v. -65 säilytetty Hähkänän koululla

Löytäjien hallussa Primitiivinen kirves Haankorpi Arvo ja Auli Tuomi

Pronssikausi

Kansallismuseo

8837:124 pronssikeihäänkärki mahdollisesti Perttelistä?

Rautakausi

Kansallismuseo

3684: 44	pronssinen ketjünkannatin	Kajala	K.A. Pettersson
6578:4	keihäänkärki	Kartanonpelto	Emil Stenroos
6579:3	tuluskivi	Sotjonkrotti	Emil Stenroos
6704:4	rautakirves	Imetsä?	Emil Stenroos
15229	pronssinen rannerengas	Uotila	Kasper Vainio
14792:1	hevosenkenkäsolki	Pappilan puutarhasta	Aapeli Niinistö
14792:2	pronssiesine	Pappilan puutarhasta	Aapeli Niinistö
16745	keihäänkärki	Jokela	Niilo Koski

Perttelin kotiseutumuseo

Ei numeroa? tuluskivi Pöytäluhta Olavi Elomaa

Historiallinen aika

Kansallismuseo

3684:51	rautasormus	Särksen (Särkisen?) torpasta pohjoiseen	K.A. Pettersson
3684:52	sinettisormus	Patalan talon pellosta	K.A. Pettersson
4219:10	tinainen kynttilänjalka	Räimä Wähäsilta	Kustaa Wass

Mahdollisia irtolöytöjä

Kiviesineitä? (hukassa)	Santakuopasta Kaivolan kylästä?	tieto Huurteella
Poikkikirves?	Niittymäki	tieto Huurteella
Kiviesine? (hukassa)	Mustakorpi	tieto Huurteella
kiviesineen pala? (hukassa)	Hiirla	tieto Huurteella
Kourutaltoa? (hukassa)	Palomäki, pirunpellosta	tieto Huurteella
Taltoa? (hukassa)	Töyrylä	tieto Huurteella
kivitaltoa?	Hähkänä 29	tieto Huurteella
Perttelin museo	reiällinen hioin Ali-Suutarin maalta	Esko Seppälä
Rautakautinen rannerengas?	Haudankaivuussa kirkkomaalta	tieto Huurteella

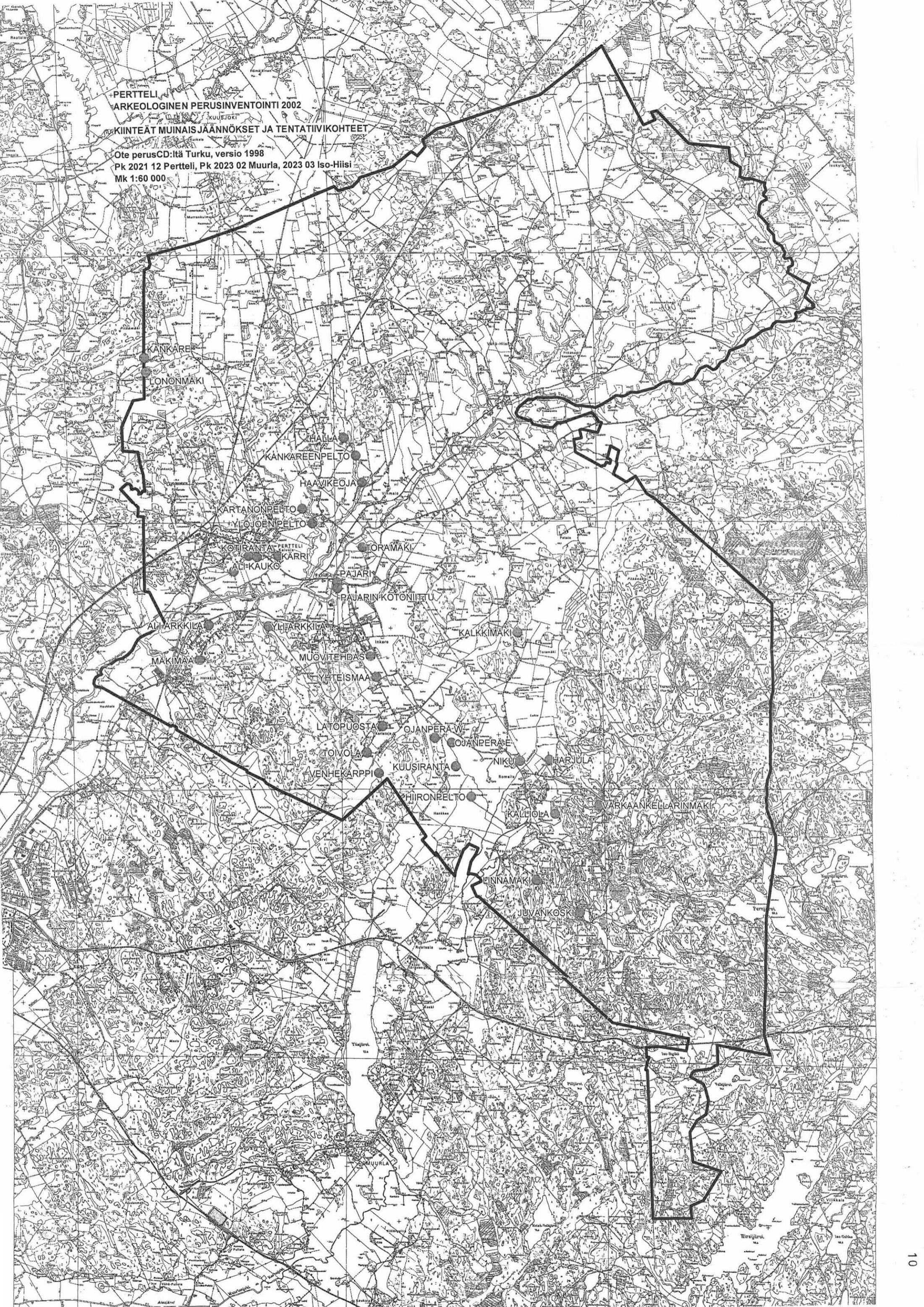
PERTELLI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET JA TENTATIIVIKOhteet

Ote perusCD:ltä Turku, versio 1998

Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 02 Muurla, 2023 03 Iso-Hiisi

Mk 1:60 000



5. INVENTOINTIKOhteet

5.1. KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

Järjestetty Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaiseen järjestykseen. ”Aiemmat tutkimukset” -kohdassa on kohteesta mainittu sulkeissa Huurteen omassa kertomuksessaan siitä käyttämä nimi.

587 01 0001

MUOVITEHDAS

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Inkere
Kohteen nimi:	Muovitehdas
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat?
Ajoitus:	kivikautinen?
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	PK 2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6702 48, y = 2460 60, z = n. 40-45 m mpy
Maastomerkinä:	ei
Etäisyystieto:	500 m Perttelin kunnantalosta SSE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Inkere
Tila:	14:2 Katrineberg
Omistaja:	Johan Harald Reinhold Jensen
Osoite:	Inkereentie 1027 25190 Inkere
Kiinteistötunnus:	58740300140002

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Inkere 5)	KM 16771 (kvartsia)
--------------	----------------------	---------------------

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 3.6.
Löydöt:	KM 33188: 1-6 (kvartsia, lasiastian paloja, sulanutta lasia, liitupiipun katkelma)
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit:	KF020943, KF020975-6
Diat:	KD020421

LYHYT KOHDEKUVAUS

Hiekkaiselta pellolta Inkereen taajaman itäkulmassa löytyy lasitehtaan jätettä ja mahdollisesti kivi-kautista asuinpaikkamateriaalia 40 m korkeuskäyrän yläpuoliselta harjanteelta.

INVENTOINTI 2002

Sijainti ja maasto: Inkereen taajaman tuntumassa viljelyksessä olevalla pellolla. Havaintojen mukaan löydöt tulevat 40 m korkeuskäyrän yläpuoliselta alueelta, joka muodostaa kumpareen pellon länsiosaan. Peltoaluetta rajaa pohjoisessa teollisuusalue ja lännessä pienehkö omakotitaloalue. Kumpareen rinteet näyttävät olevan hiekkamaata, samoin alemmat pellon osat paikoitellen.

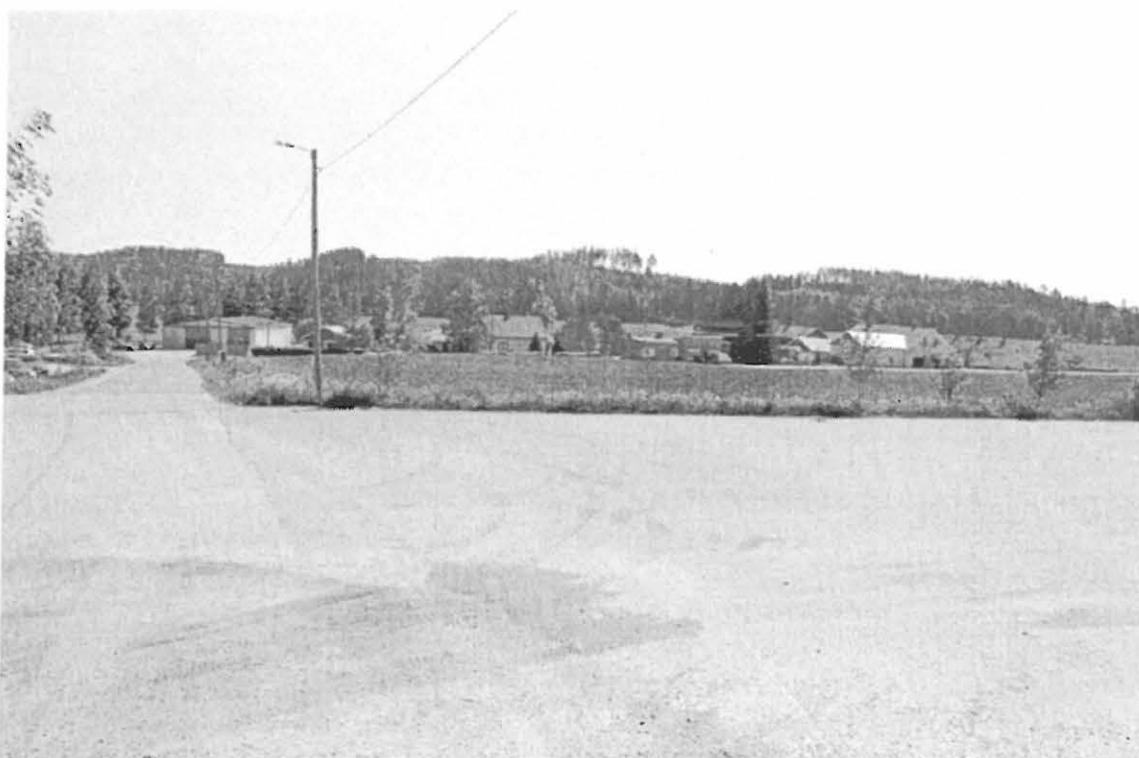
Kohteen kuvaus: Kumpareen alue tarkastettiin viljassa olevia traktoriuria kävelemällä, sillä muualla kasvoi polveen ulottuvaa viljaa. Löytöjä oli eniten pellon nurkkauksessa lähimpänä muovitehdasta,

parkkipaikan itäpuolella olevalla kumpareen osalla (näkyä erityisesti diakuvassa), mutta niitä havaittiin harvakseltaan vielä runsaan 200 m päässä tehtaasta etelään. Eniten havaittiin erilaista lasijätettä, kuten astian sirpaleita ja sulanutta tumman vihreää lasimassaa, jonkin verran oli myös tiilen paloja, laastia ja kvartsin paloja. Mitään eroa näiden löytöryhmien levinnässä ei voitu havaita, vaan kaikki esiintyivät sekaisin samoilla alueilla. Kvartsista on todettava, että löydetyt palat eivät vaikuta kivikautiselta asuinpaikkamateriaalilta, vaan ne ovat epämääräisen muotoisia, paikoitellen lohkopintaisia paloja. Osa lienee kuumuuden vaurioittamia. Maanomistajaa ei tavattu, mutta rouvan mukaan paikalta ei ole noussut kyntötöissä tms. kiviä tai näkynyt muita merkkejä kiinteistä rakenteista. Ehkä kyseessä on lasitehtaan jätemaa.

Havaintomahdollisuudet: välttävät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: Perttelin kunnan ja Inkereen kartanon välillä on käyty alustavia keskusteluja maakaupasta, jolla peltoalue siirtyisi kunnan omistukseen. Alueelle on tarkoitus kaavoittaa teollisuustontteja.

Muuta: vaikka kivikautisesta asuinpaikasta ei saatu yksiselitteisiä merkkejä, kohdetta voinee joka tapauksessa pitää teollisuushistoriaan liittyvänä. Lasitehdas toimi vuosina 1794-1865 ja tuotti aluksi ikkunalasia, 1810-luvulta alkaen päätuotteeksi muodostui pullolasi (Oja 1958, 186-189).



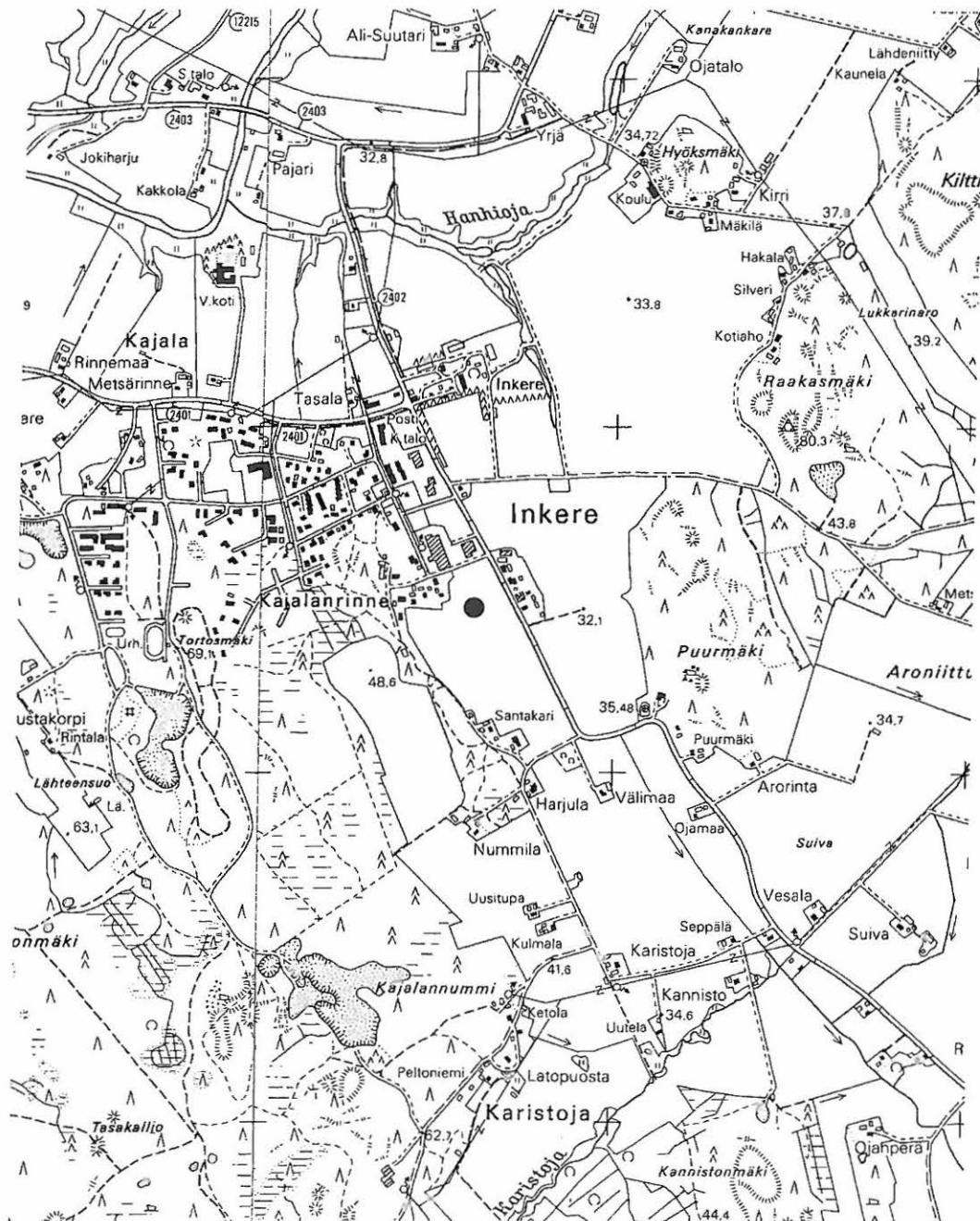
KF020976. Muovitehdas. Yleiskuva peltoalueen pohjoisosasta, jossa pellon pinnassa oli runsaasti lasitehtaan jätettä ja kvartsia. ENE. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0001 MUOVITEHDAS
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2123 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000

x = 670248, y = 246060, z = n. 40-45



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0001 MUOVITEHDAS
Kivikautinen asuinpaikka

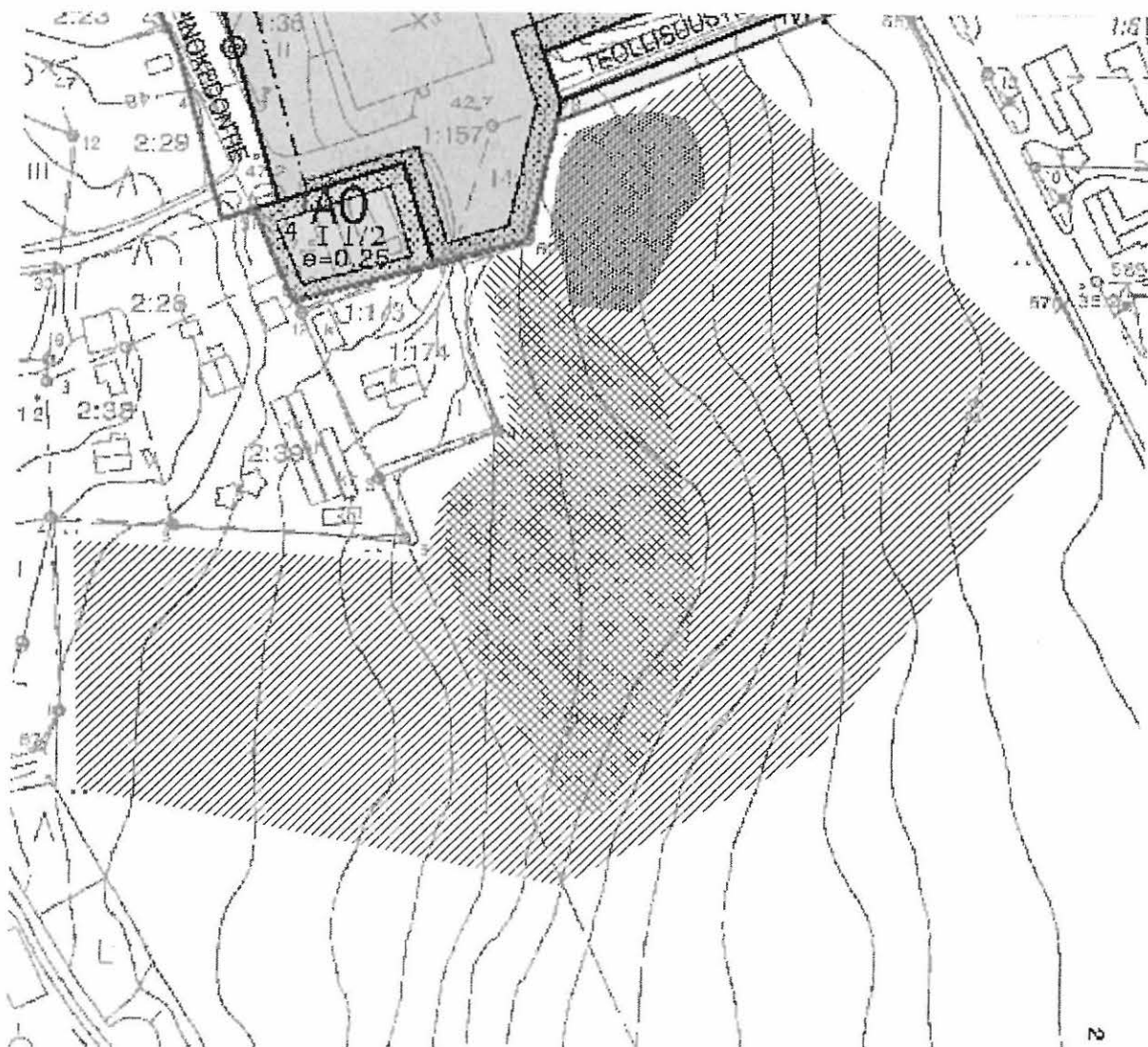
Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy). Mk 1:2000

x = 670248, y = 246060, z = n. 40-45

Vinoviivoitus = pintapominnalla tarkastettu alue

Ruudutus = löytöjä harvakseltaan

Tiheä pisterasteri = runsaasti löytöjä



587 01 0002**YHTEISMAA****PERUSTIEDOT**

Kunta: Pertteli
 Kylä: Inkere
 Kohteen nimi: Yhteismaa
 Muinaisjäännöstyypit: asuinpaikat
 Ajoitus: kivistä
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: $x = 6702\ 08, y = 2460\ 70, z = 40 - 45$
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: n. 950 m etelään Perttelin kunnantalosta

OMISTAJATIEDOT

1.
 Alue tai rekisterikylä: Kajala
 Tila: 878:2 Päivärinne
 Omistaja: Niilo Nurmi
 Osoite: -
 Kiinteistötunnus: 58740600820013

2.
 Alue tai rekisterikylä: Inkere
 Tila: 1:65 Santakari
 Omistaja: Teuvo Kalevo
 Osoite: Karistojantie 808, 25190 Inkere
 Kiinteistötunnus: 58740300010065

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 6) KM 16772, KM 16773:1-2 (kvart-
 sia, palanutta luuta, hukassa oleva
 kiviesine?)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 20.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
 Negatiivit: KF020944

LYHYT KOHDEKUVAUS

Alue on luode-kaakkoisuuntaisen hiekkaisen harjanteen keski- ja itäosissa. Huurre on yksilöinyt löytöpaikoista tien varresta löytyneet iskokset ja palaneen luun talosta SW sekä talon länsipuolella olevan hiekkakuopan laidat sekä sen itäpuolisen pellon hiekkaisen yläosan.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Hiekkaisen mäntyä kasvavan harjanteen keskiosan hiekkakuopista ja itäpuolisen pellon hiekkaisilta yläosilta on löydetty kvartssia, joiden perusteella paikalla on kivikautinen asuinpaikka. Osaksi alue hoidettua puutarhaa ja entinen asuinrakennus vaikutti olevan lähinnä kesämökkikäytössä.

Kohteen kuvaus: Tarkastuksessa ei selkeitä merkkejä asuinpaikasta havaittu, sillä mm. hiekkakuopat ovat laidoilta maatuneet, vahvasti metsittyneet ja niitä on osittain täytetty. Yksi iskos kuitenkin löytyi talosta NW – suuntaan olevan ladon pohjoispäädyssä pellon hiekkaisesta kulmauksessa, ladosta n. 5 m NW ja viereisestä peltotiestä n. 3 m NE. Pelto ladon ympäristössä oli hiekkaisempaa maata, mutta silti paikalle on voitu ajaa hiekkaa. Talosta n. 250-300 m NNW suuntaan oli hiekkaisempi kohta pellolla, metsän ja peltosaarekkeen välissä. Hiekkamaata oli myös talosta SE-suuntaan olevan saunarakennuksen (?) ympärillä, jossa se muodosti pienen kumpareen. Paikalla ei ollut avoimia maaston kohtia, mutta kairalla todettiin, maa on hiekkaa. Lisäksi tarkastettiin aivan saunan NE – puolelta alkavan pellon hiekkaiset kohdat. Saunasta SE – suuntaan oleva pieni hiekkakuoppa oli täytetty erilaisella roskalla ja puutarhajätteellä ja sen reunat olivat maatuneet. Kohteen koordinaatit osuvat juuri tämän hiekkakuopan tuntumaan. Talosta W – suuntaan oli pihanurmea kasvava laakea kumpare, jonka maa oli kivistä savea ja todennäköisesti paikalle muualta tuotua täyttemaata. Iskoksen lisäksi muita havaintoja ei tehty.

Havaintomahdollisuudet: tyydyttävät/välttävät



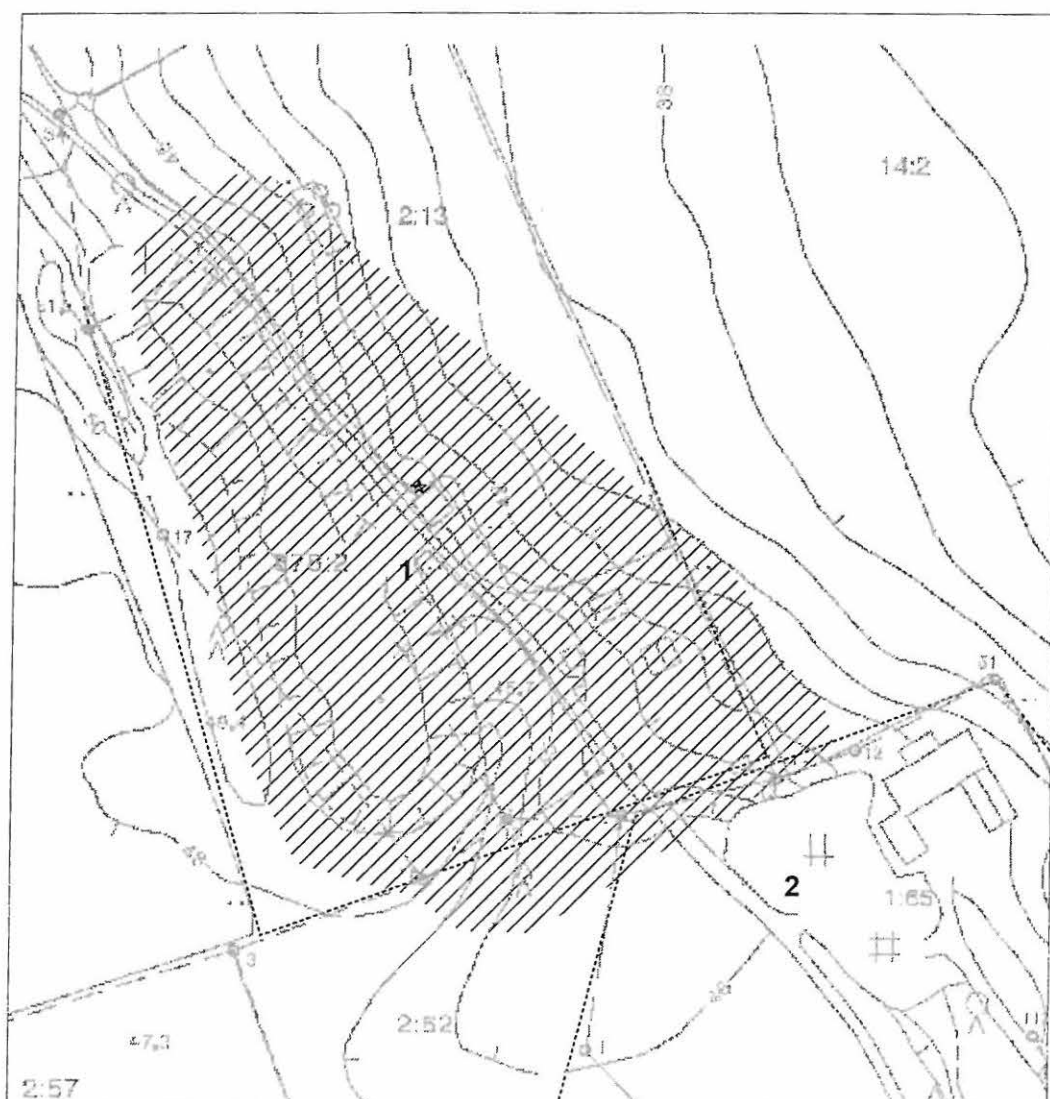
Yhteismaa. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. Kvartsi-iskos löytyi ladon edestä hiekkamaasta. NW. KF020944. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0002 YHTEISMAA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy). Mk 1:2000
x = 6702 08, y = 2460 70, z = 40 - 45

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tähti = kvartsi-iskos
Pisteviiva = tilan raja, numero viittaa omistajatietoihin



587 01 0003

LATOPUOSTA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Kajala
Kohteen nimi:	Latopuosta
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä	1
Peruskartta:	2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6701 17, y = 2460 79, z = 40 - 45
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	n. 1,8 km Perttelin kunnanvirastosta S

OMISTAJATIEDOT

1.

Alue tai rekisterikylä:	Kajala
Tila:	2:59 Koivula
Omistaja:	Eino Vesanto
Osoite:	Karistoiantie 719, 25190 Inkere
Kiinteistötunnus:	58740600020059

2.

Alue tai rekisterikylä:	Kajala
Tila:	2:64 Kuusela II
Omistaja:	Harri ja Laila Mattila
Osoite:	Suivantie 75, 25190 Inkere
Kiinteistötunnus:	5874060020064

3.

Alue tai rekisterikylä:	Kajala
Tila:	2:73 Puostamäki
Omistaja:	Johanna ja Tommi Rintanen
Osoite:	Kannistonkuja 50, 25190 Inkere
Kiinteistötunnus:	58740600020073

4.

Alue tai rekisterikylä:	Kajala
Tila:	2:66 Latopuosta
Omistaja:	Pentti Lehtonen
Osoite:	Karistoiantie 707, 25190 Inkere
Kiinteistötunnus:	5874060002066

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Inkere 8)	KM 16774: 1-4 (kvartsia), KM 16775 (kvartsia), KM 16776 (kvart-sikaavin), PM 744 (pohjalainen taltta), PM 745 (eteläsuomalainen taltta), PM (ei numeroa, kourutaltta)
--------------	----------------------	---

Heljä Brusila & Marianne
Schaumann-Lönnqvist

tark. 8.5.2000

INVENTOINTI 2002

Aika:

Jouko Pukkila 17.5.

Karttaotteet:

Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000

Negatiivit:

KF020940

LYHYT KOHDEKUVAUS

Huurre löysi v. 1965 Latopuostan alueelta kivikautisen asuinpaikan merkkejä neljällä hieman toisistaan erillään olevalta alueelta: Latopuostan talosta n. 200 m itään pellon keskellä olevan kumpareen kaakkoisrinteeltä, hiesupelloilta talon ja kumpareen puolivälistä, Lehtosen talon puutarhasta ja juurikasmaasta Latopuostan talon eteläpuolelta. Viimeksi mainitulle paikalle on Huurteen mukaan tuotu maata ensin mainitusta kumpareesta. Huurre arveli, että kolme ensin mainittua paikkaa ovat mahdollisesti saman asuinpaikan osia. Paikat ovat osaksi pellolla, osaksi sen länsipuolisen metsäalueen reunassa asuintalojen pihamaalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: kivikautisten asuinpaikkojen merkit löytyivät hiesusaviselta peltoalueelta, sen keskellä olevan kumpareen rinteiltä ja länsipuolisen hiekkaisen metsäalueen laidalta. Metsäalueen laidassa on omakotitaloasutusta ja moneen kertaan muokattua puutarhaa sekä ainakin yksi vanha, maatunut ja metsittynyt hiekkakuoppa talojen välissä. Kumpareen eteläosaan on taas tehty aivan uusi, osittain tarkastushetkellä vielä rakennusvaiheessa oleva omakotitalo. Peltoalue viettää kaakkoon ja sen rajana on Karistoja, metsäalue on hiekkaista, jyrkästi luoteeseen hiekkaista harjannetta.

Kohteen kuvaus: Kumpare, jolle on tehty uusi omakotitalo, on melko myllätty, osittain rakennustyön aikana, mutta kumpareessa näkyi myös vanhoja, maatuneita, pieniä hiekkakuoppia. Kumpareen ja metsäalueen väliseltä pellolta ei tehty saatu myöskään havaintoja, sillä tarkastushetkellä paikalla kasvoi heinää ja maanpintaa peitti edellisvuotinen heinä tiiviinä kerroksena. Metsäalueen laidassa olevien omakotitalojen pihan tarkistuksen yhteydessä ei havaittu mitään, mutta suullisen tiedon mukaan ehkä jostain tältä alueelta on kaivuutöissä tullut esille tummia hiilisempiä pyöreitä jälkiä. Ehkä lieden sijoja? Huurteen mainitsema juurikasmaan paikka oli niin ikään heinällä. Mitään havaintoja ei tehty millään eo. alueista.

Havaintomahdollisuudet: heikot



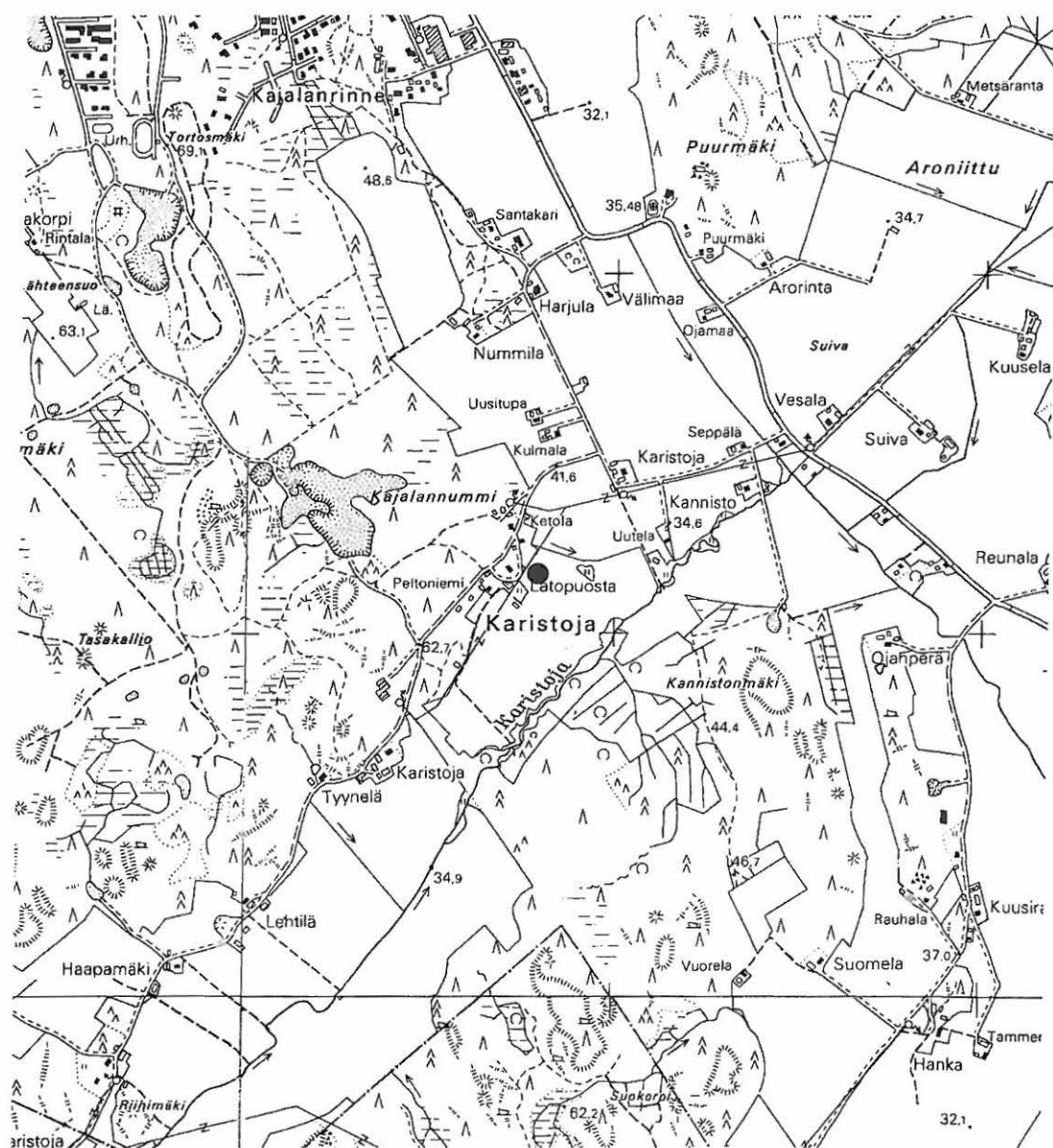
Latopuosta. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikka-alueesta. Havaintoja on Huurteen mukaan tehty ainakin kuvan oikeassa puoliskossa näkyvien puiden kohdalta, metsän laidassa olevien rakennusten luota sekä niiden välistä pellolta. KF020940. SW. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0003 LATOPUOSTA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2021 12 Pertteli, 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000

x = 6701 17, y = 2460 79, z = 40 - 45



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0003 LATOPUOSTA
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6701 17, y = 2460 79, z = 40 - 45

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tähti = Huurteen yksilöimä löytöpaikka
Pisteviiva = tilan raja, numero viittaa omistajatietoihin



587 01 0004

OJANPERÄ W

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Romsila
 Kohteen nimi: Ojanperä W
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6700 95, y = 2461 78, z = 35-40
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: n. 2,5 km Perttelin kunnanvirastosta SSE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Romsila
 Tila: 7:7 Ojanperä
 Omistaja: Seija Aho
 Osoite: Hankkaantie 17, 25190 Inkere
 Kiinteistötunnus: 58741300070007

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 10) KM 16777:1-4 (kirveen pala, iskok-
 sia),
 Irtol. v. ? PM (ei numeroa, oikokirves), PM
 (ei numeroa, tasataltta)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 16.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020939

LYHYT KOHDEKUVAUS

Asuinpaikka sijaitsee Ojanperän talosta itään metsäisen harjanteen pohjoispäässä, harjanteen itäpuolen peltojen yläosassa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: peltojen ympäröimä pitkänomainen, pohjois-etelä-suuntainen metsäinen harjanne. Sen itäpuolella on savisia peltoja, jotka rajautuvat Karistojan uomaan n. 150-200 m päässä harjanteesta.
Kohteen kuvaus: Itärinne on paikoin hiekkaista maata, mutta niin jyrkkä, ettei sillä todennäköisesti ole voinut sijaita asuinpaikkaa. Harjanteen ja joen väliset pellot ovat savimaata ja ne olivat tarkastushetkellä kesannolla ja alimmaisena maan pintaa vastaan oli olkea ja erilaista rikkaruohoa, jotka estivät luotettavien havaintojen teot. Ei löytöjä.

Havaintomahdollisuudet: huonot

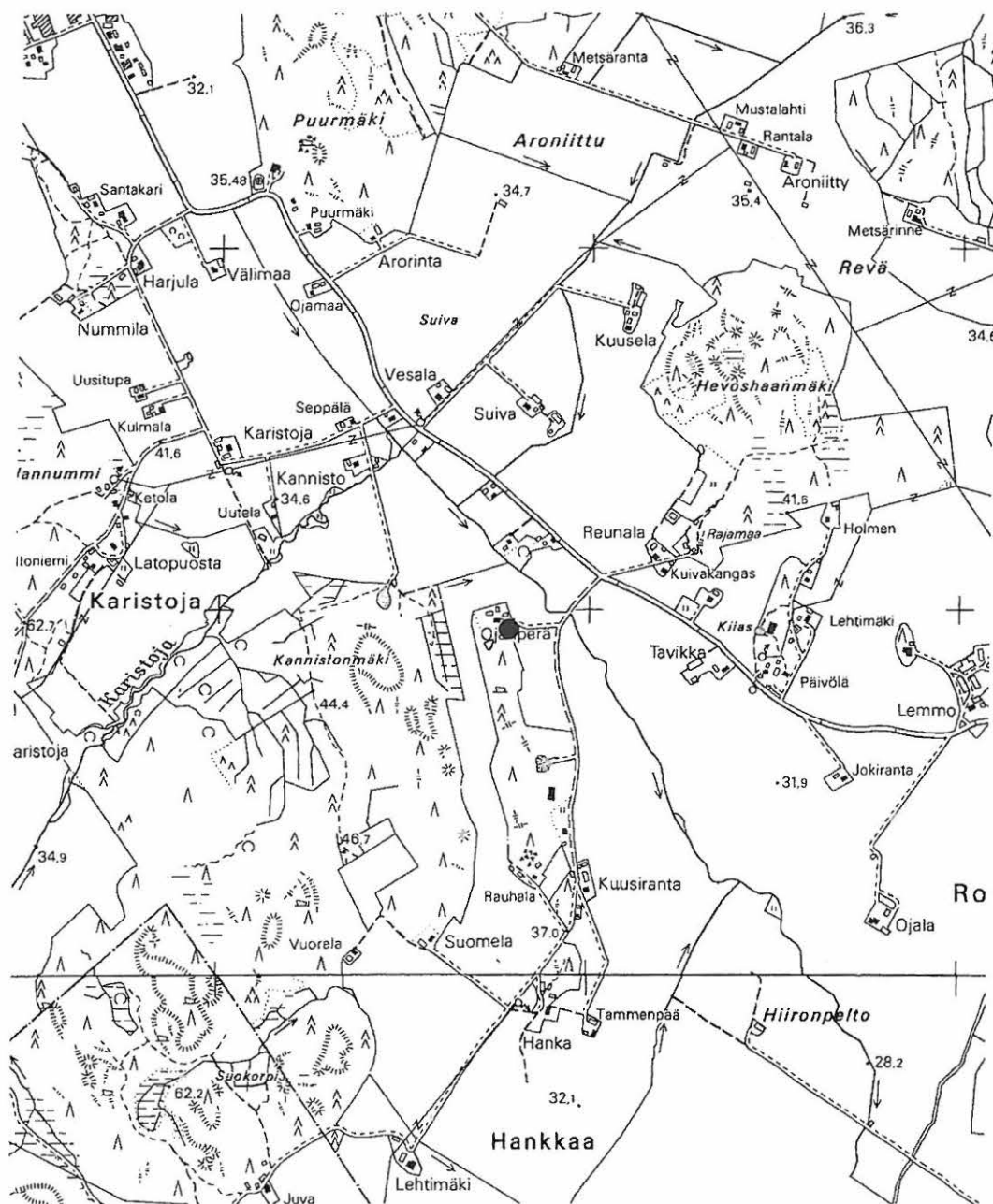


Ojanperä W. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. SE. KF020939. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0004 OJANPERÄ W
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6700 95, y = 2461 78, z = 35-40



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0004 OJANPERÄ W
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6700 95, y = 2461 78, z = 35-40
Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0005

OJANPERÄ E

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Romsila
 Kohteen nimi: Ojanperä E
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikka
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka 2
 Lukumäärä: 1
 Mj.rek.nro: 587 01 0005
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6700 86, y = 2462 10, z = 30-35
 Maastomerkintä: ei
 Laajuus: n. 100 x 400 m (inv. 1965)
 Etäisyystieto: n. 2,6 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Romsila
 Tila: 7:6 Jussila
 Omistaja: Matti ja Aino Toivanen
 Osoite: Romsilantie 311, 25180 Romsila
 Kiinteistötunnus: 58741300070006

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre
 Irtolöytö Perttelin kotiseutumuseo (kouru-
 inv. 1965 (Inkere 11) taltta)
 KM 16718:1-7 (kirveen terä, kvart-
 sia)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 16.5.
 Karttaotteet: Ote peruskartasta 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020938

LYHYT KOHDEKUVAUS

Loivasti lounaaseen viettävää savista, viljelyksessä olevaa peltoa aivan Karistonojan rannassa. Huurteen havaintojen mukaan asuinpaikka sijaitsee n. 100 leveällä ja lähes 400 m pitkällä luode-kaakkoissuuntaisella vyöhykkeellä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: asuinpaikka sijaitsee Inkere-Muurla-tien ja Karistojan välisellä peltoalueella ojan suuntaisena vyöhykkeenä. Peltto on savista maata ja se viettää kohti lounaaseen kohti ojaa. Pellon ja ojan välissä on muutaman metrin korkuinen melko jyrkkä rantatörmä.

Kohteen kuvaus: tarkastushetkellä pelto oli oraalla, ja tarkastus kohdistettiin avoimiin kohtiin, ts. pellon pientareeseen ja traktoriuriin, joita pitkin aluetta tarkastettiin ojan suuntaisesti. Oraiden lisäksi tarkastusta vaikeutti kuiva maanpinta. Pellolla havaittiin yksittäisiä kvartsi-iskoksia, joita ei kerätty talteen.

Havaintomahdollisuudet: välttävät

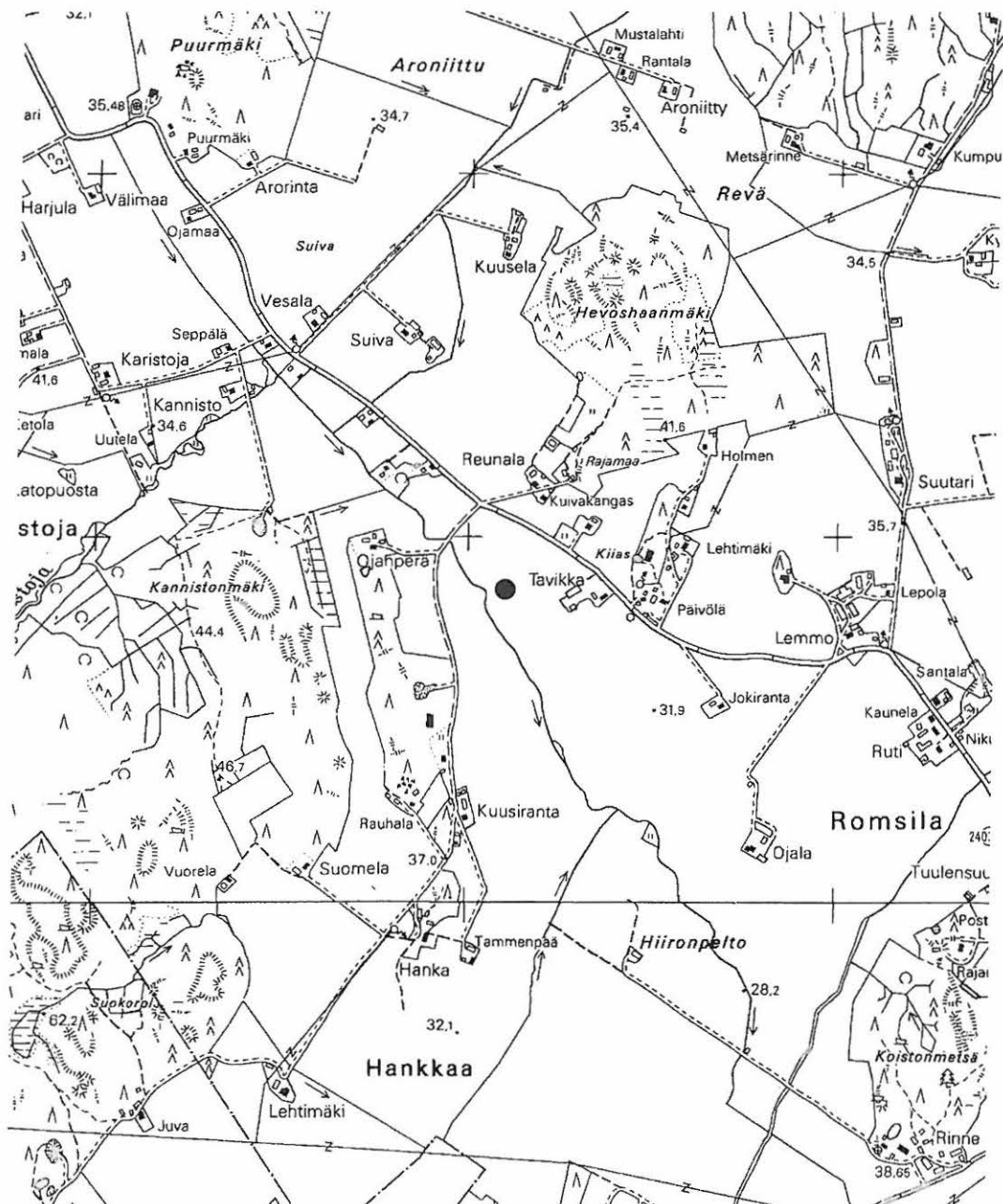


Ojanperä E. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. Asuinpaikka sijaitsee uoman takana olevassa rinteessä. SW. KF020938. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0005 OJANPERÄ E
Kivikautinen asuinpaikka

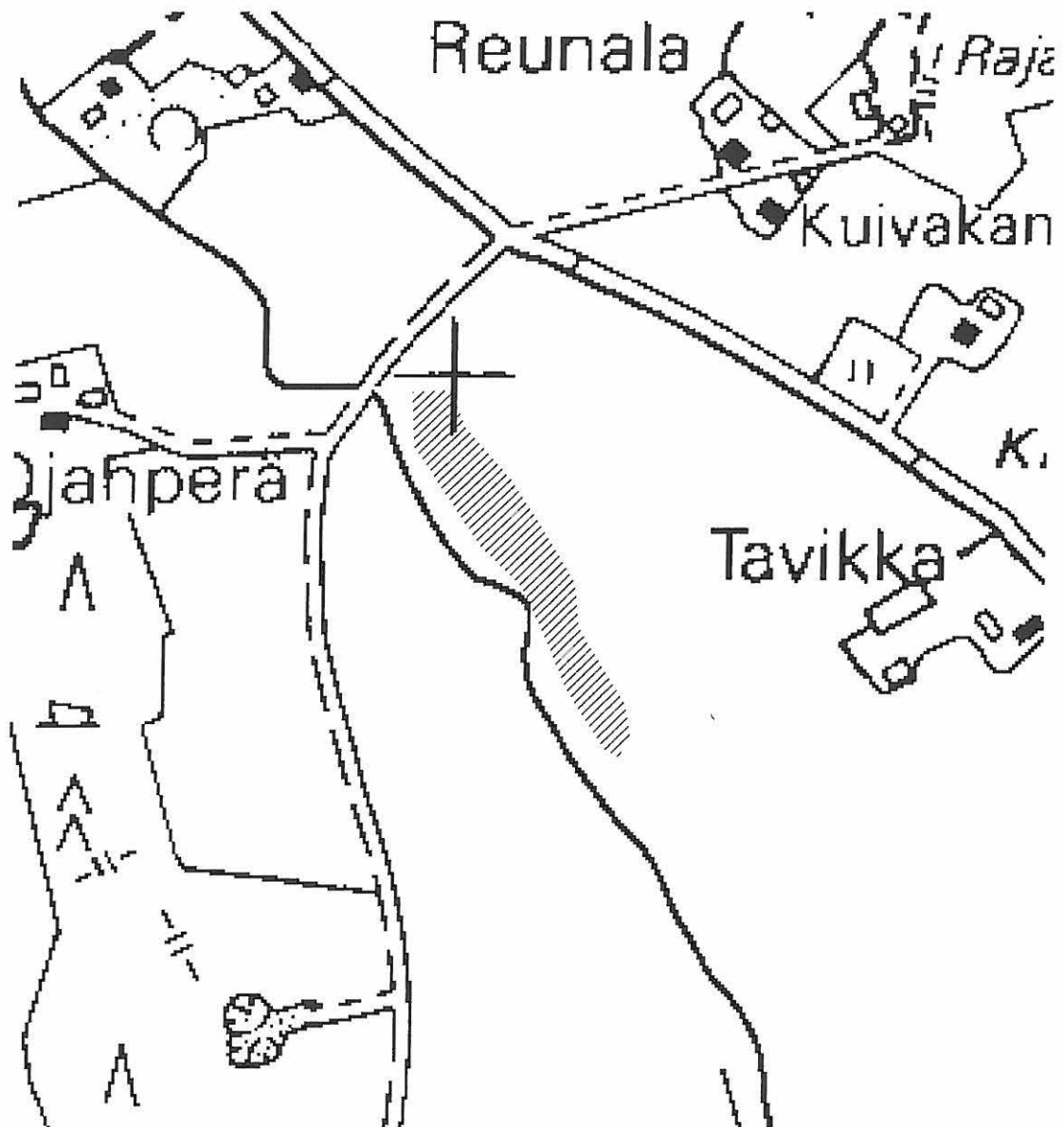
Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6700 86, y = 2462 10, z = 30-35



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0005 OJANPERÄ E
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6700 86, y = 2462 10, z = 30-35
Vinoviivoitus = tarkastettu asuinpaikan osa



587 01 0006

KUUSIRANTA

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Romsila
 Kohteen nimi: Kuusiranta
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivistykä
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: $x = 6700\ 42, y = 2462\ 17, z = 30$
 Maastomerkintä: ei
 Laajuus: n. 80 x 80 m (inv. 1965)
 Etäisyystieto: n. 3 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Romsila
 Tila: 9:27 Lisä-Kuusela
 Omistaja: Johan Harald Reinhold Jensen
 Osoite: Inkereentie 1027 25190 Inkere
 Kiinteistötunnus: 5874030090027

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 12) KM 16779:1-2 (kvartsia)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 16.5.
 Löydöt: KM 33189:1-3 (hioin, mahd. kvartsiesineen teelmä ja kiviesi-
 neen pala)
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020937

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kivistykä asuinpaikka tasaisella, viljelyksessä olevalla pellolla Karistojan länsipuolella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: asuinpaikka sijaitsee melko tasaisella peltoalueella savisella maalla. Aivan Karisto-
 jan lähellä maasto viettää hieman jyrkemmin kohti purouomaa, samoin peltolohkon pohjoiskulmassa,
 jossa purouoma muodostaa pienen pellolle ulottuvan notkelman. Sijaitsee talosta n. 200 m koilliseen.

Kohteen kuvaus: Tarkastushetkellä pelto oli kylvetty ja äestetty, joten kasvillisuus ei haitannut ha-
 vaintojen tekoa, vain helteestä johtunut kuivuus vaikeutti jonkin verran havainnointia. V. 1965 tilantee-
 seen verrattuna olosuhteissa oli tapahtunut se muutos, että Huurteen mainitsema peltotie on poistettu ja
 sen ura näkyy vain kivistyksen rantaan asti ulottuvana vyöhykkeenä. Löytöalue vaikutti hieman
 kapeammalta ja rannansuuntaisesti pidemmältä kuin Huurteen kuvaama alue. Rannan puolelta tarkas-
 teltuna löytöalueen kohdalla havaitsee hyvin loivan kumpareen, jonka takana maasto alkaa kohota län-
 teen. Pölyisen pellon pinnalla havaittiin pääasiassa kvartsi-iskoksia, joita ei kerätty talteen. Talteen
 otettu hioin (KM 33189:1) lienee metalliesineiden hiontaan käytetty, sillä sen pinnalla erottuu kosteana
 hyvin kapeita ja teräviä uria. Muutoin pellolla ei havaittu (nykyaikaiseen maanviljelyyn liittyvän mate-
 riaalin lisäksi) esimerkiksi historiallisen ajan löytöjä tai palaneita kiviä, vaikka kumpaankin ryhmään
 pyrittiin iskosten havaitsemisen jälkeen kiinnittämään huomiota.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Muuta: Omistajan vaihdoksen yhteydessä on myyjän mukaan uudelle omistajalle myyntitilanteessa luovutettu asuinpaikkaa koskeva rauhoitusilmoitus

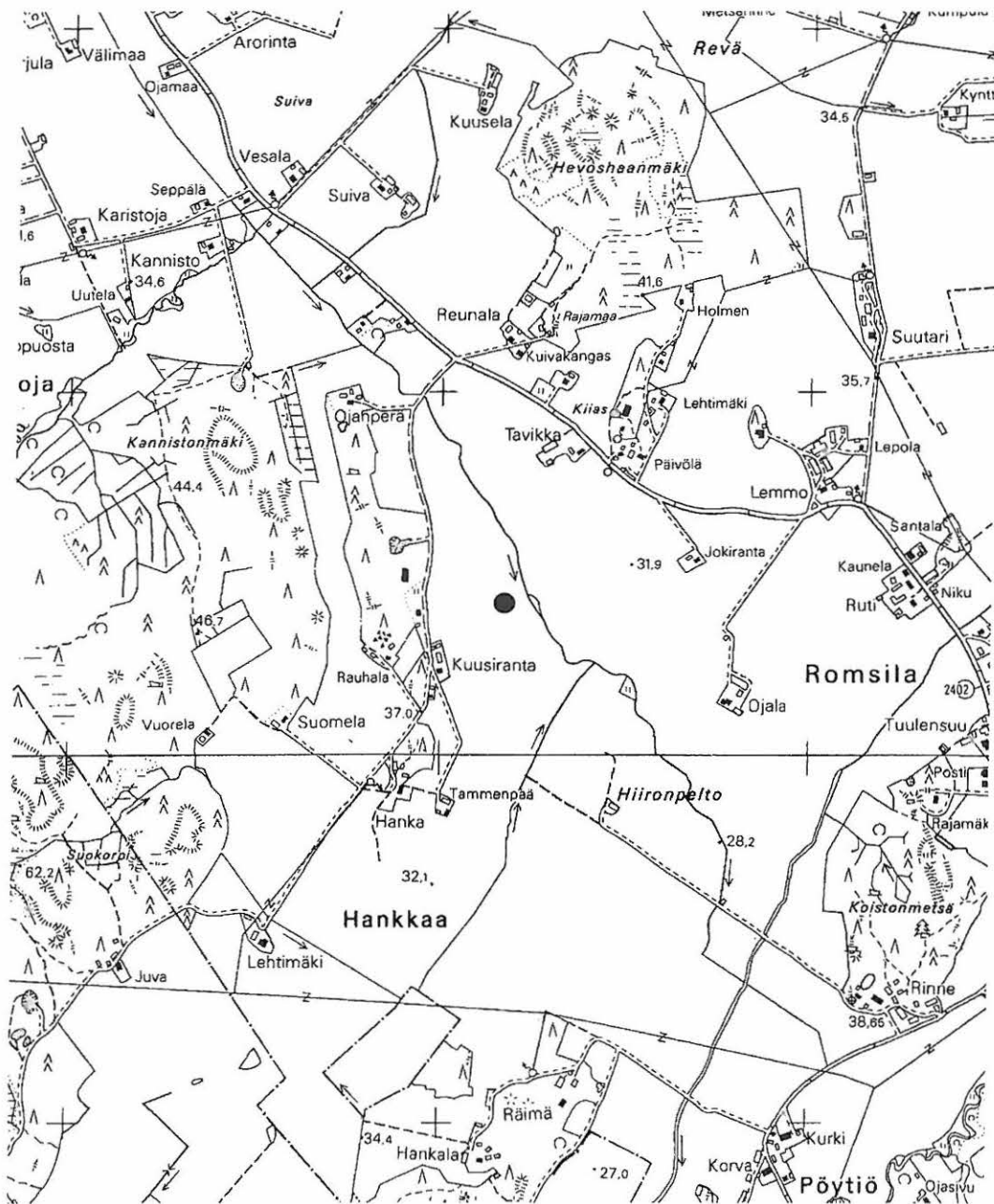


Kuusiranta. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. W. KF020937. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0006 KUUSIRANTA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6700 42, y = 2462 17, z = 30

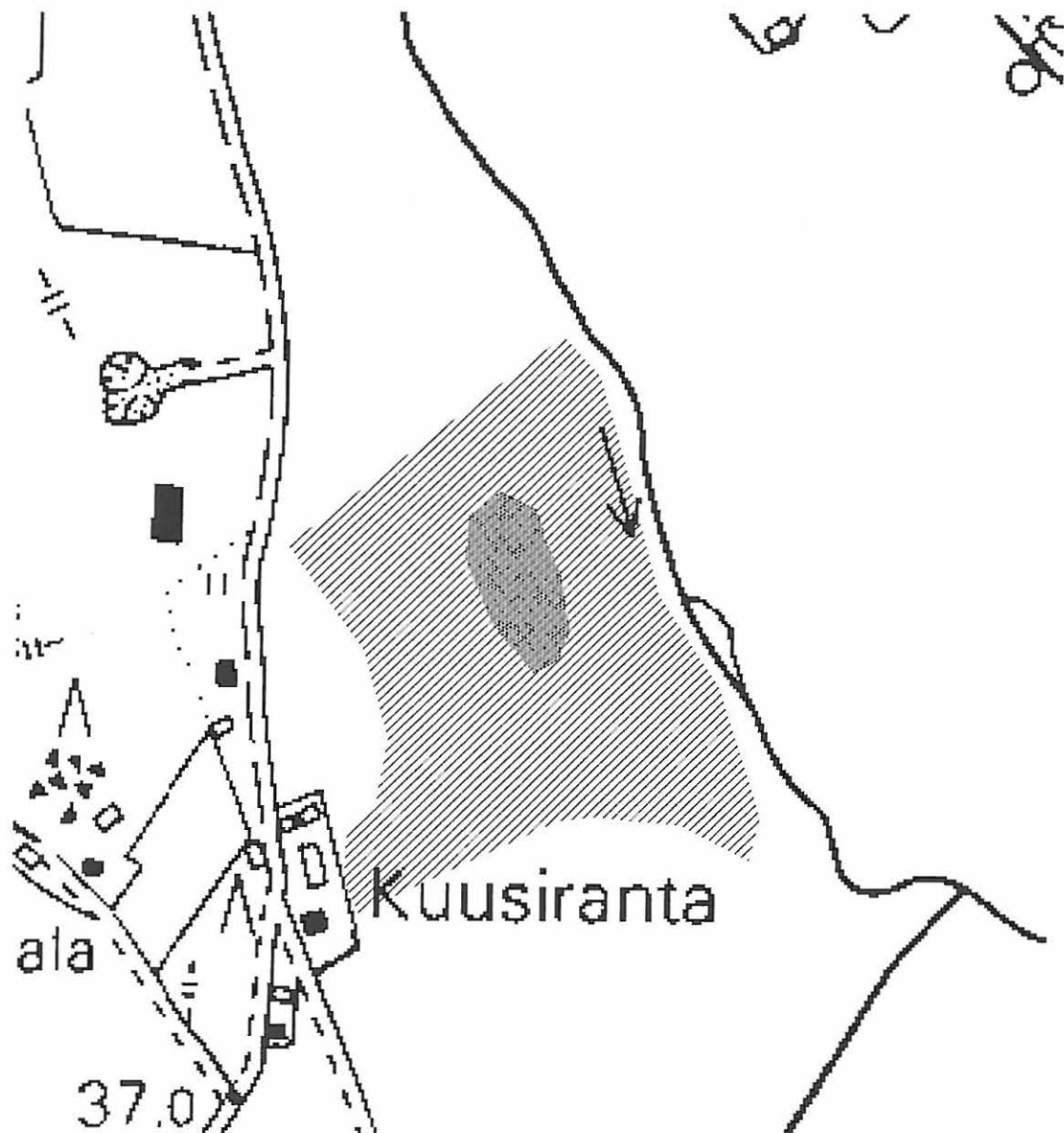


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0006 KUUSIRANTA
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1988 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6700 42, y = 2462 17, z = 30

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri = asuinpaikkahavainnot



587 01 0007

NIKU

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Romsila
Kohteen nimi:	Niku
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	PK 2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6700 52, y = 2463 40, z = 30-35
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	n. 4 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Romsila
Tila:	8:32 Niku
Omistaja (1):	Päivi Rask
Osoite (1):	Romsilantie 425, 25180 Romsila
Omistaja (2):	Juha Rask
Osoite (2):	Penttijaakontie 6, 24800 Halikko
Kiinteistötunnus:	58741300080032

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965	KM 16780:1-2 (kvartsia)
--------------	-----------	-------------------------

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 30.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
Negatiivit:	KF020973

LYHYT KOHDEKUVAUS

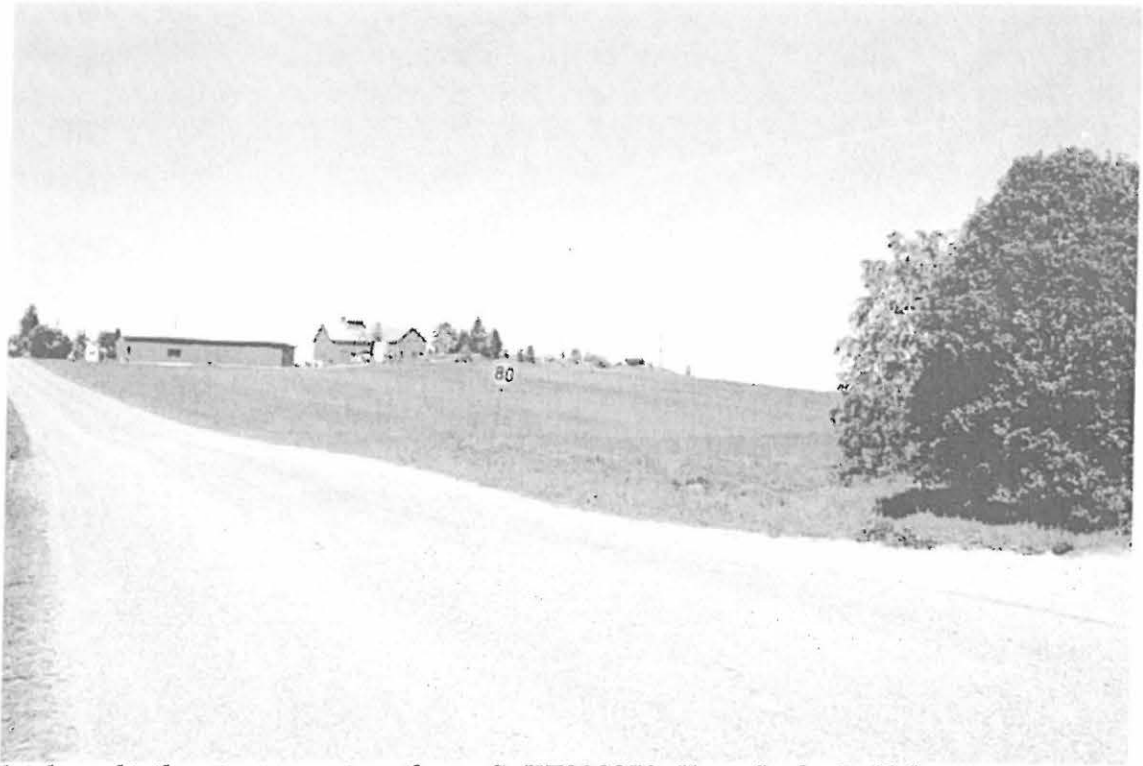
Asuinpaikka on peltojen keskellä olevan kalliopohjaisen mäen koillispuolella viljellyllä peltorinteellä. Alempana pelto rajoittuu Luhdanojaan.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: asuinpaikka sijaitsee Inkereeltä Muurlaan vievän tien itäpuolella, tiehen ja kalliopohjaiseen mäkeen rajoittuvan pellon rinteessä. Peltolohkon kaakkoispuolella on Luhdanoja. Maaperä on savea, jonka seassa on mäkeen rajoittuvissa osissa kivisempää maata.

Kohteen kuvaus: Tarkastushetkellä pelto oli paikoin yli polven korkuisella syysviljalla, joskin etenkin yläosassa oli joitakin pälvipaikkoja. Niissäkin kuitenkin maanpintaa peitti tiivis rikkaruohokasvusto, joten havainnot ei tehty.

Havaintomahdollisuudet: heikot

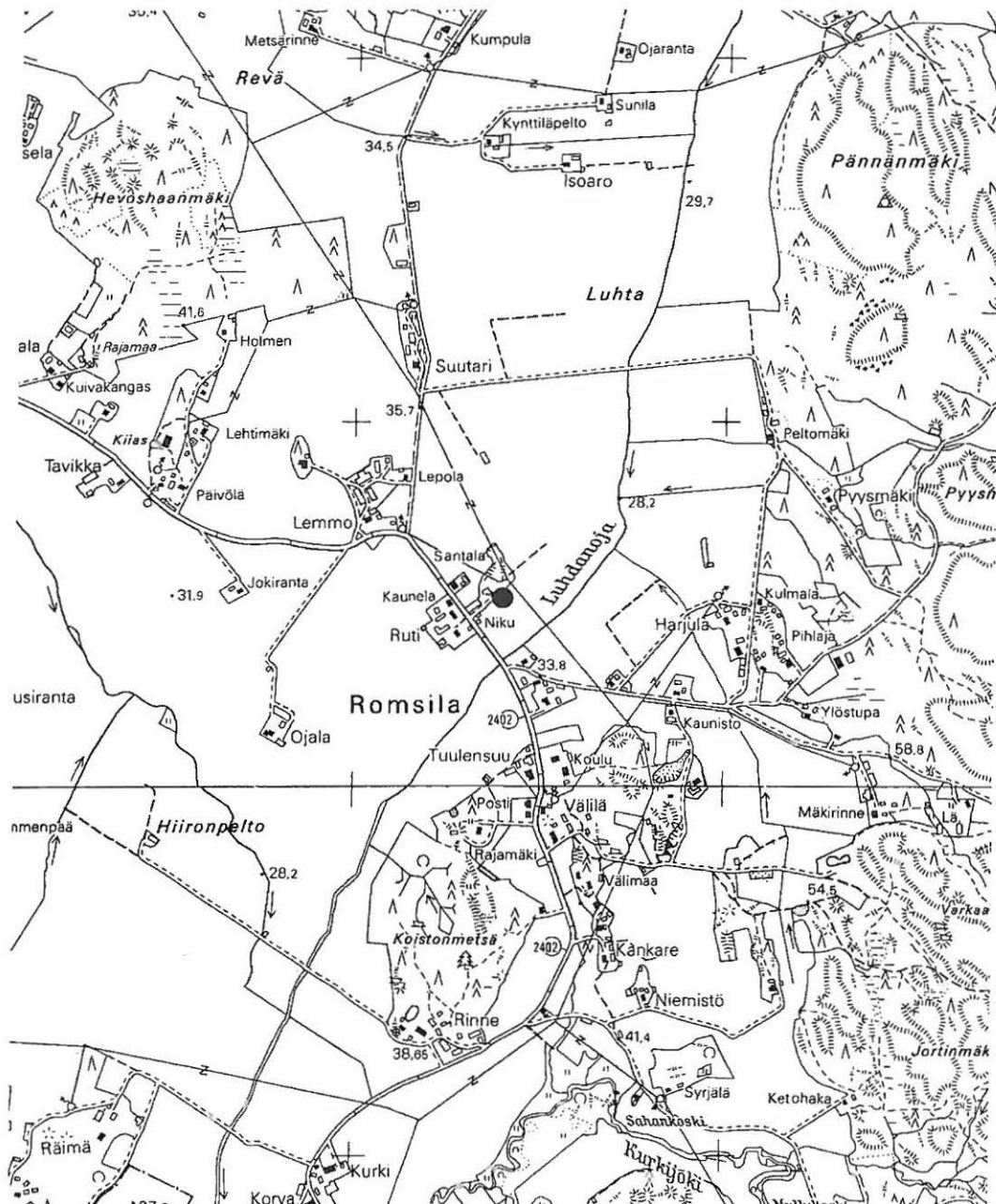


Niku. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta S. KF020973. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0007 NIKU
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6700 52, y = 2463 52, z = 30-35

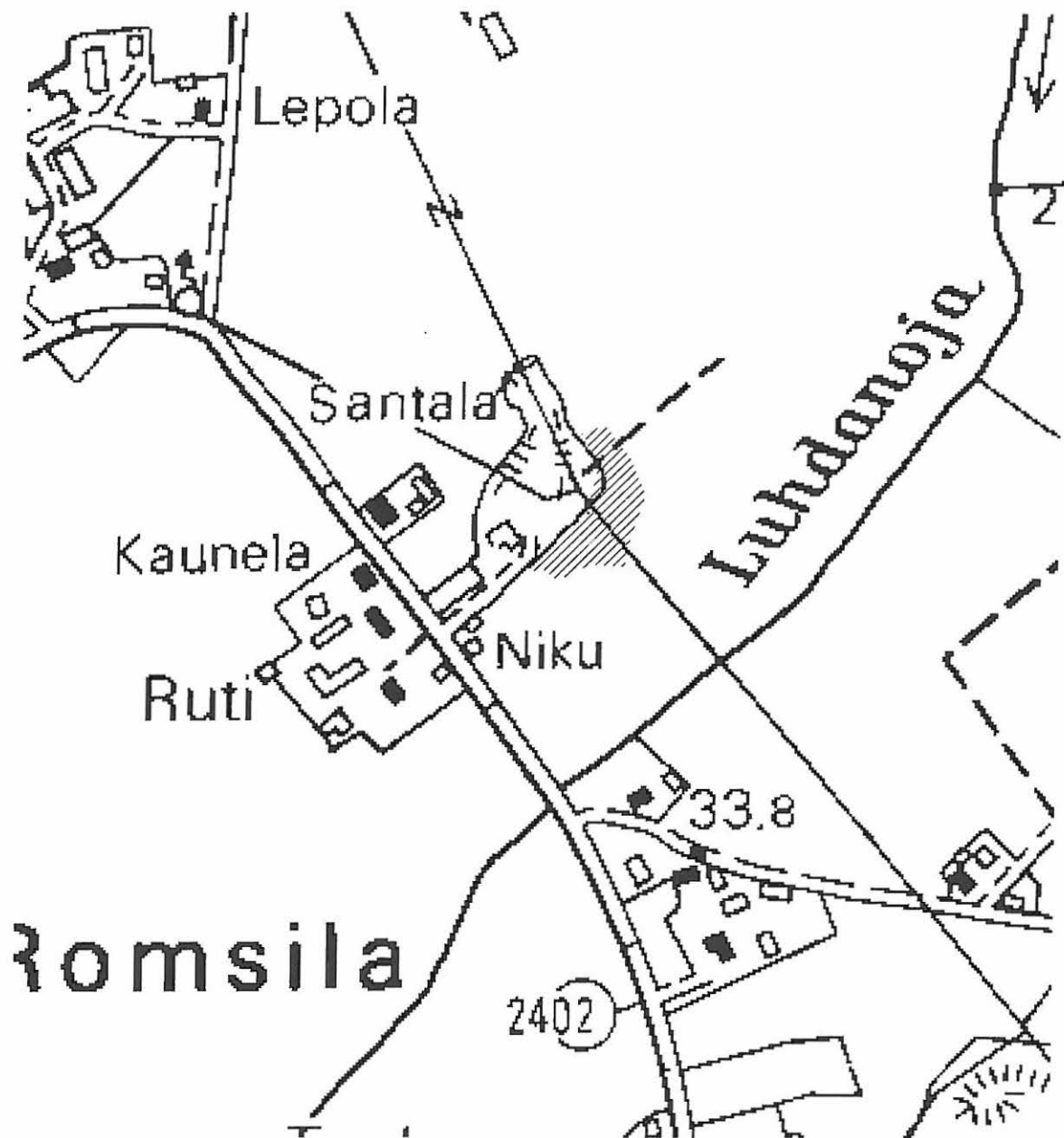


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0007 NIKU
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6700 52, y = 2463 52, z = 30-35

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0008

HARJULA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Romsila
Kohteen nimi:	Harjula
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta	2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6700 54, y = 2463 96, z = 35 m mpy
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	4,4 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Romsila
Tila:	11:13 Kivikirves
Omistaja:	Martti Määttänen
Osoite:	-
Kiinteistötunnus:	58741300010013
Lisätietoja:	Omistaja kuollut 23.6.2000

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Inkere 18)	KM 13314 (kourutaltan kpl), KM 16678: 1-5 (kirves, esineiden paloja, kvartssia)
--------------	-----------------------	---

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 15.5
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, ote suurennos peruskartasta 1:5000
Negatiivit:	KF020936

LYHYT KOHDEKUVAUS

Asuinpaikka sijaitsee hyvin loivalla viljellyllä peltorinteellä Luhdanojan itäpuolella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Inkereeltä Muurlaan vievän tien itäpuolelta n. kilometrin päässä tiestä asuinrakennuksen ja pellolla olevan ladon puolivälissä. Runsaan puolen kilometrin päässä Luhdanojan itäpuolella savisella peltorinteellä.

Kohteen kuvaus: Peltorinne oli tarkastushetkellä hennolla oraalla, joten havainto-olot olivat sen puolesta hyvät. Maa viettää hyvin loivasti länteen. Alempana oli saven seassa hieman enemmän orgaanista ainesta, joka lienee merkinä Luhdanojan tulvimisesta (vrt. kivikautinen löytöpaikka Luhta). Ei havaintoja.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

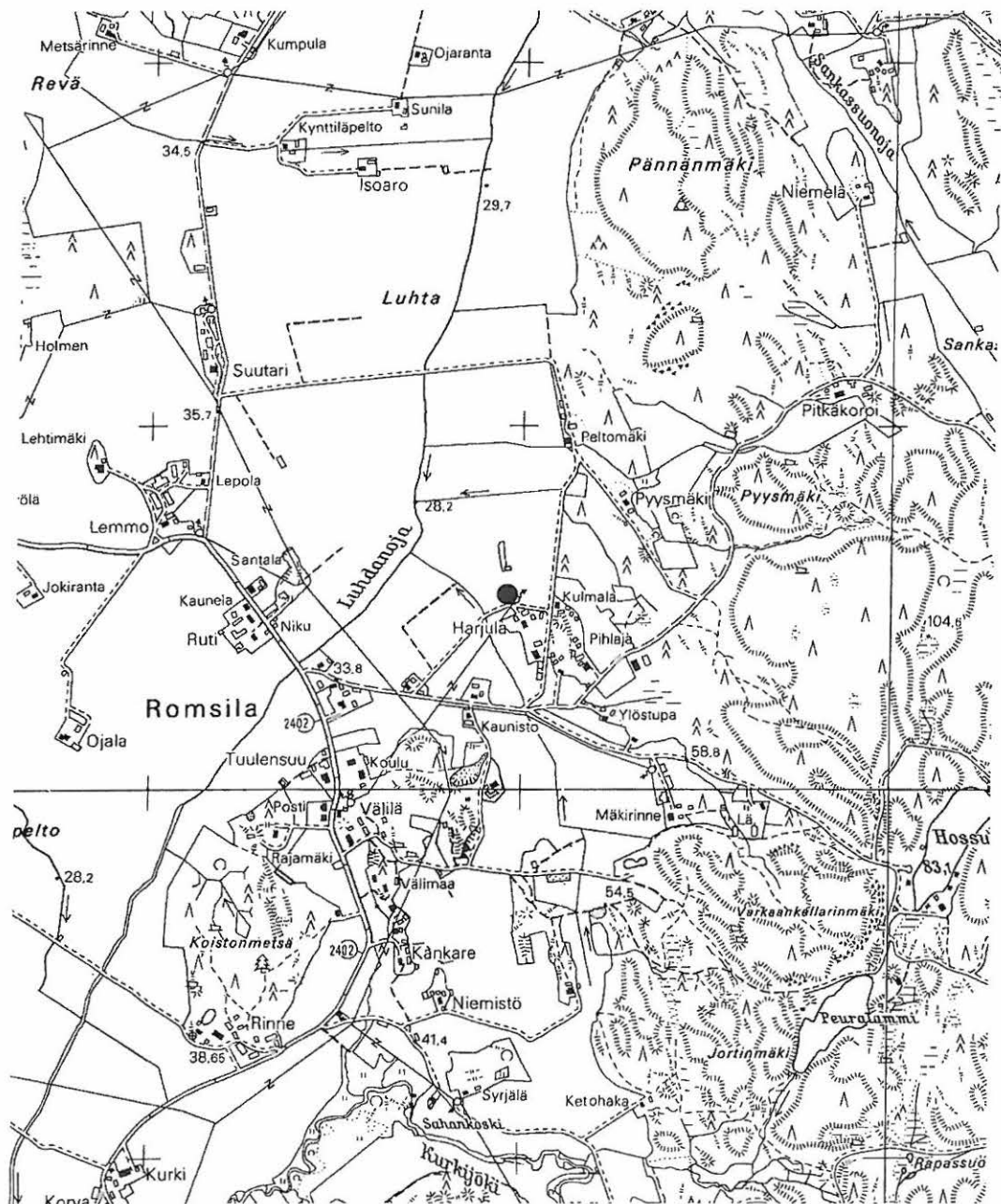


Harjula. Yleiskuva kivi-kautisesta asuinpaikasta NE. KF020936. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0008 HARJULA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6700 54, y = 2463 96, z = 35

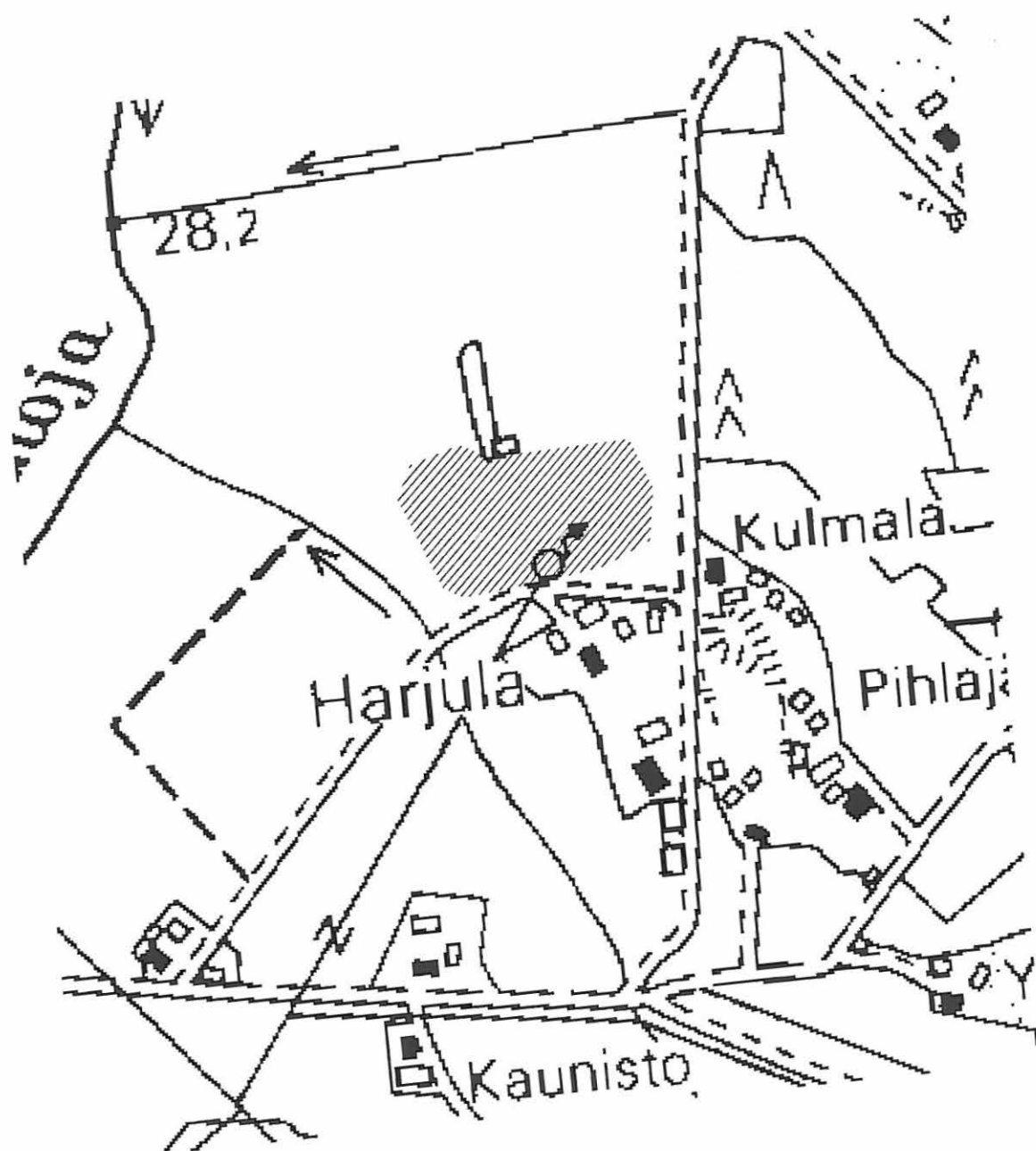


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0008 HARJULA
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6700 54, y = 2463 96, z = 35

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0009

TYHJÄ (POISTETTU KAKSOISNUMEROINNIN VUOKSI)

Mj. rek. Ali - Kauri

587 01 0010

VENHEKARPPI

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Hähkänä
 Kohteen nimi: Venhekarppi
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: ks. kohta ”luokitusehdotus”
 Lukumäärä: 1
 Mj.rek.nro: 587 01 0010
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6700 27, y = 2460 68, z = 50 -55
 Koordinaattiselite: alueen keskeltä, muinaisjäännöstä pisteestä n. 20-30 m säteellä joka suuntaan
 Maastomerkintä: ei
 Laajuus: n. 20 x 50 m
 Etäisyystieto: n. 2,7 km Perttelin kunnanvirastosta S

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Hähkänä
 Tila: 9:74 Malmikankare
 Omistaja: Aarre ja Ritva Määttänen
 Osoite: Lehtikankareentie 80, 24280 Salo
 Kiinteistötunnus: 58740200090074
 Lisätietoja: Hiekkainen alue jatkuu viereiselle peltolohkolle (3:28 Karistoja, 58740200030028), jonka omistaa Matti Hilska, os. Karistojantie 680, 25190 Inkere. Lohkolta ei ole löytöjä.

ARKISTOTIEDOT

Uusi kohde

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 17.5. ja 5.6.
 Löydöt: KM 33190:1-4 (kivikirveitä, kvartsi-iskoksia, hioin)
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020941
 Diat: KD020411

LYHYT KOHDEKuvaus

Asuinpaikka sijaitsee Karistojan länsirannalla peltojen keskellä olevan hiekkaisen kumpareen länsirinteessä. Löytöjä tehtiin kapealta rannansuuntaiselta vyöhykkeeltä n. 50 metrin matkalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: asuinpaikka sijaitsee vajaa kolme kilometriä Perttelin kunnanvirastosta etelään metsien ympäröimän peltolohkon keskiosassa. Pellon länsireuna noudattelee Karistojan uomaa, itäpuolella sitä rajaa metsäalue ja lounaaseen pitkin Karistojan vartta jatkuu pääasiassa avoin viljelymaisema. Asuinpaikan alapuolella Karistojan rannassa maasto on tasaista savipeltoa, joka melko jyrkästi kohoaa siten, että pellon keskiosiin muodostuu joen uoman suuntainen selvä harjanne, ilmeinen rantamuodostuma. Harjanteen yläpuolinen alue on tasaista maastoa, joka pian kuitenkin kohoaa jälleen. Alueella lienee erotettavissa ainakin kaksi eri-ikäistä rantamuodostumaa, joista alemman rinteessä asuinpaikka

näyttäisi sijaitsevan. Ylimmät pellon alueet ovat hienoa hiekkaa, mutta rinteiden alaosissa maa muuttuu savisemmaksi. Hiekkainen rantavalli jatkuu viereiseen metsään. Toiselta rannalta tarkasteltuna – josta valokuvatkin on otettu – rantavallissa erottuu hyvin matala kumpare, jota ei voi paikan päällä erottaa. Sen kohdalla maa on selkeästi hiekkaa.

Kohteen kuvaus: ennestään tuntematon kivikautinen asuinpaikka, joka löytyi, kun pellon aiemmin omistaneelta mv Seppo Malmikankareelta (Karistoiant. 630, Inkere) saatiin kaksi kivikautista esinettä, jotka hän oli löytänyt n. 20 v. sitten. Löytöpaikka on hiekkainen alue pellossa, jonka nimenä on ainakin joskus ollut Venhekarppi (Malmikankare saanut tiedon Armas Kivilältä). Tämä hiekkainen alue on pääasiassa Määttäsen omistaman peltolohkon puolella, mutta n. 5-10 m levyinen kaistale ulottuu myös pohjoispuoliselle Hilskan peltolohkolle. Tarkastusaikana ensin mainittu pelto oli oraalla, pohjoispuoli voitiin tarkastaa vasta kesäkuussa, jolloin se oli kynnetty. Koko peltoalue alaosan savisia maita lukuun ottamatta pintapoimittiin, jolloin löydettiin yksi mahdollinen hioin ja kahdella eri tarkastuskerralla yhteensä neljä kvartsi- tai kvartsiitti-iskosta. Löytöalue on kokonaisuudessaan Määttäsen omistaman pellon puolella edellä kuvatun kumpareen rinteessä etelään ja lounaaseen viettävissä kohdissa. Asuinpaikka vaikuttaa niukkalöytöiseltä ja pienialaiselta. Löytöjen ohella pellon pinnalla havaittiin hiiltä sekä Määttäsen ja Hilskan peltolohkojen välisen ojan Määttäsen puoleisella osalla n. 5 cm paksu punertava kerros 15-20 cm syvyydessä ojaa reunustavan kyntämättömän maakaistaleen pellon puoleisessa leikkauksessa. Kyseessä on ilmeisesti kulttuurikerros, jonka näkyminen leikkauksessa osoittanee, että asuinpaikkakerrostuma on tullut osittain tuhottua peltotöissä.

Ehdotus suoja-alueeksi: ks. karttaliite

Suojelutoimenpiteet kentällä: Maanomistaja Aarre Määttäselle esiteltiin löydöt ja näytettiin asuinpaikan sijainti kartalta 4.6., sillä hänellä ei tuolloin ollut mahdollisuutta tutustua kohteeseen paikan päällä. Määttäselle myös kerrottiin mahdollisen muinaismuistolain mukaisen suojelupäätöksen vaikutuksista maankäyttöön.

Luokitusehdotus: 2. Peltoalueella sijaitsevana kohde on todennäköisesti pääosin tuhoutunut ja se edustaa myös yleisintä Perttelissä tunnettua muinaisjäynnöstyyppeä (kivikautinen asuinpaikka).

Muuta: Raporttiin liittyy irtolöytökaavake.



Venhekarppi. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta W. KF020941. Kuva Jouko Pukkila

1. Löytäjä (nimi, osoite, puhelin): SEPPÖ MALMIKANKARE, KARISTUANT, 630 INKHE
737 157

2. Löydön laatu: KIVITALTTA, KIVIKIRUES

3. Tarjotaanko löytö lunastettavaksi vai lahjaksi LAHJAKSI

4. Toivomus sijoituspaikasta PERJTTELIN KOTISEUTUMUSEO

5. Löytöpaikka: Kunta PERJTTELI

Kylä, kylänosa ~~KIRIÄ~~ HÄIKÄNÄ

Tila, Rn:o _____

Paikan (pellon, mäen, kankaan, rannan jne.) tarkempi nimi: UENHEKARPPI (KIVILÄN ARMAS
TIPONNAITAJAMA)

Maanomistajan nimi, osoite, puhelinnumero: MARRE MÄRTTÄNEN

Löytöpaikan sijainti (suunta ja etäisyys) kirkosta tms. selvästi määritettävästä paikasta (karttakopio suotava, karttapiirrosta varten tilaa vieressä): _____

Löytökohdan etäisyys (metreinä tai askelina, arviolta) sekä ilmansuunta lähimmästä selvästi määritettävästä paikasta (talo, rajapyykki, kilometripylväs, tienhaara, silta, joki, järvi jne). Kopio perus-, tilan- tms. sopivasta kartasta taikka käsivarainenkin karttaluonnos suotava (tilaa vieressä): _____

Löytöpaikan laatu (järven pohja, vesijättö, suo, rantahiekka, rantatörmä, pelto, kangas, mäki, kallio, kivikko jne.) sekä maaperä (savi, hiekka, sora): _____

Löytösyvyys ja kerroksen laatu (turve, ruokamulta, hiekka, muta, suomudan ja saven raja tms.)

MAANPINNASTA

6. Löytöaika ja -tapa (peltotyössä, ojankaivuussa, hiekanotossa, tietyössä tms.): _____

PELTOTYÖSSÄ

7. Havainnot löytöpaikalla (Huom. Paikkaa ei pidä penkoa lisätietojen saamiseksi):

Onko paikalla maakumpuja tai kiviraunioita, maatuneita kuoppia tms. maan pinnalla havaittavaa?
Näkykö maan sisässä palamisen jälkiä kuten palaneita kiviä, hiiltä tai nokea? Onko paikalla muita
merkkejä asunnoista, haudoista tai ihmistyöstä? _____

Havaittiinko löydön yhteydessä esim. saviastian palasia, valkeita kvartsin eli ukonkiven sirpaleita,
palaneen luun siruja tai muuta luun jätettä, sulanutta metallia tai muita metallin paloja, kuonaa tms.?

Jos esineitä on useita, niin miten läheltä toisiaan ne löytyivät ja oliko löytösyvydessä eroa? _____

8. Onko samalta paikalta tai sen läheltä löytynyt aikaisemmin esineitä? Milloin ja millaisia? Niiden nykyi-
nen olinpaikka? _____

9. Liittyykö löytöpaikkaan vanhoja tarinoita? _____

10. Kuka voi toimia oppaana paikalla? LÖYTÄJÄ

Lähettäjä tai tuoja

FERTTEL

paikka

17.5.2002

päiväys

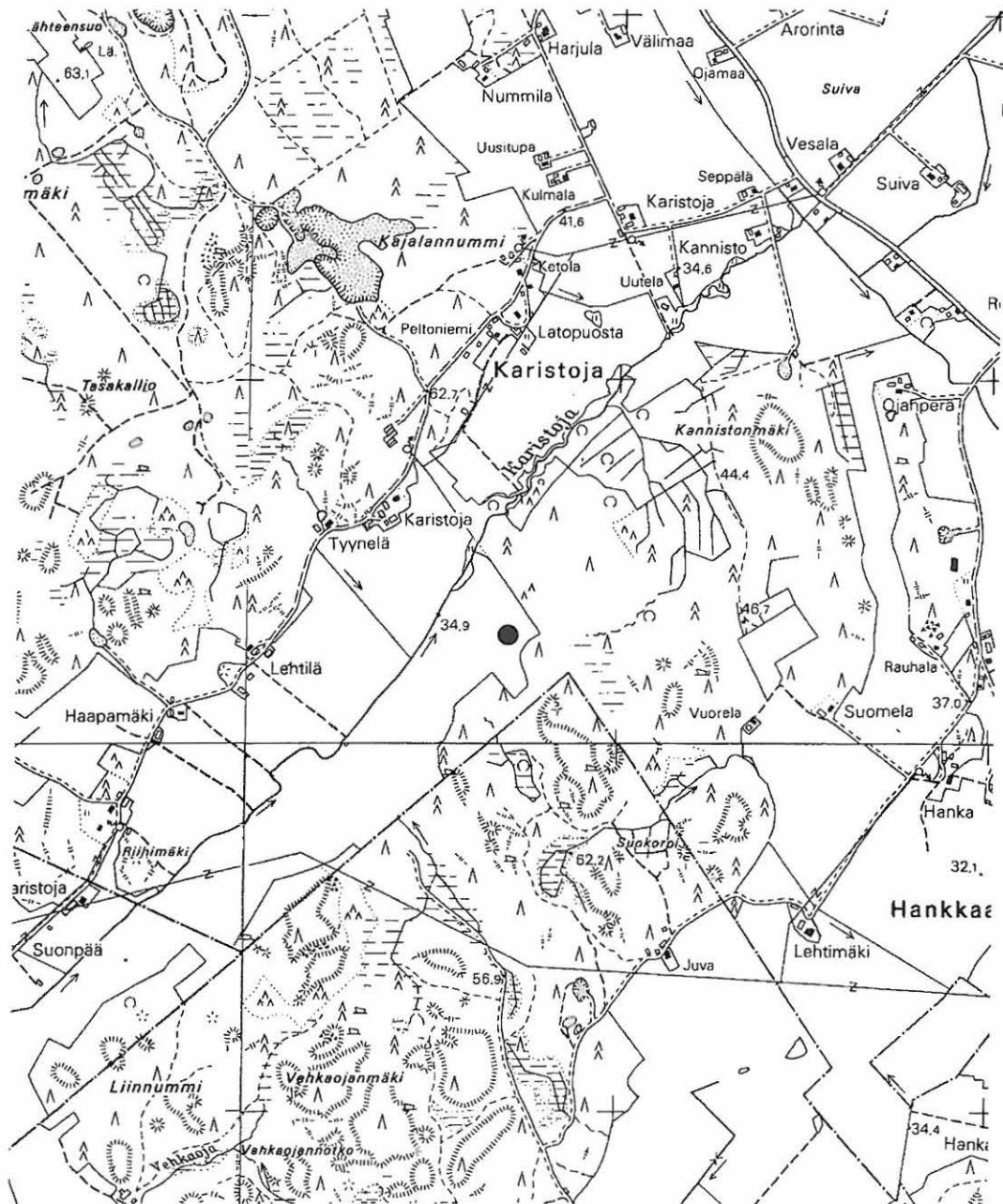
Sopri Mäkinen

nimi ja osoite

PERTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0010 VENHEKARPPI
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x =6700 30, y =2460 70, z = 50 - 55

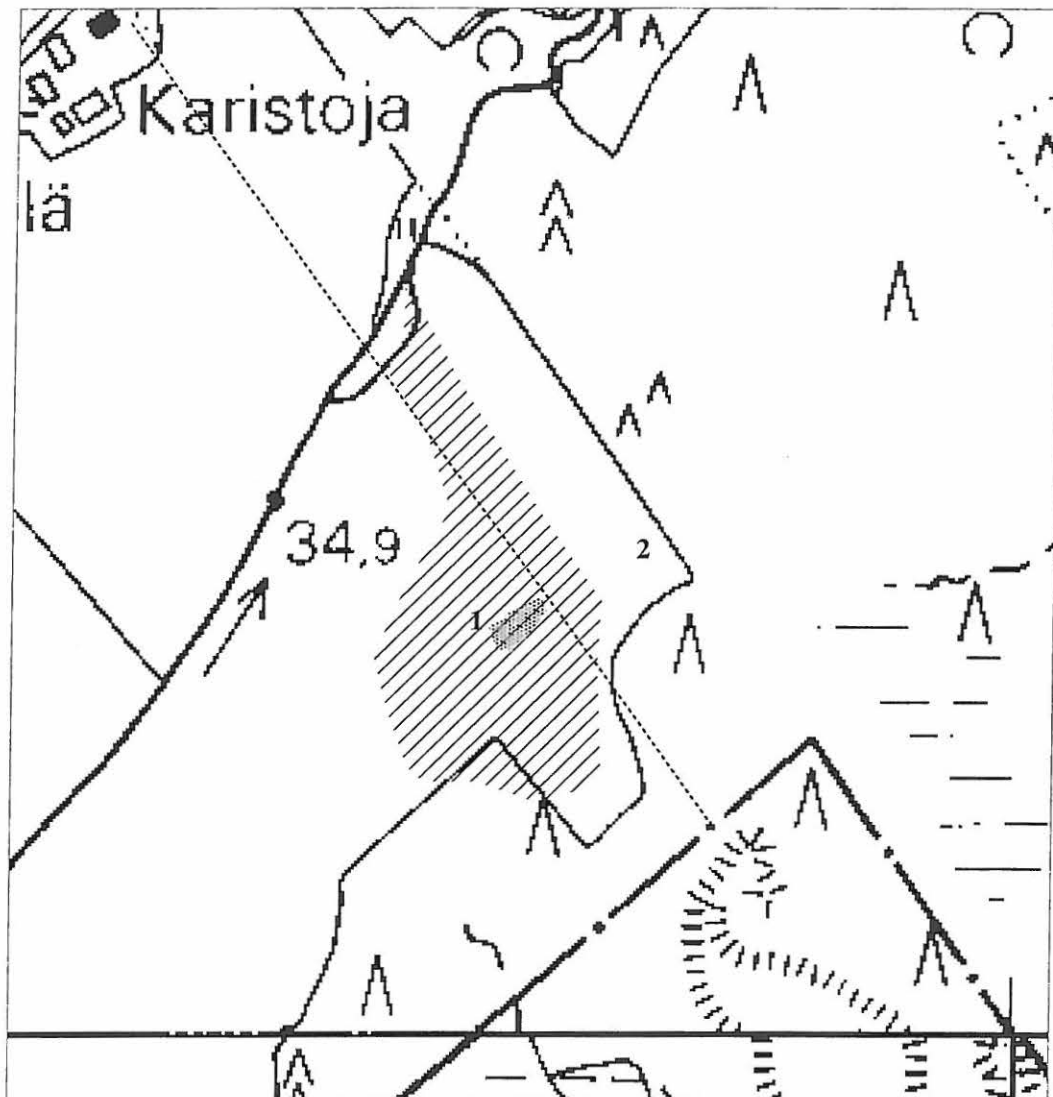


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0010 VENHEKARPPI
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6700 27, y = 2460 68, z = 50 - 55

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tähti = Huurteen yksilöimä löytöpaikka
Pisteviiva = tilan raja, numero viittaa omistajatietoihin



587 01 0011

HALLA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Tattula
Kohteen nimi:	Halla
Muinaisjäännöstyyppi:	Asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6706 58, y = 2460 18, z = 50
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	2,6 km Perttelin kirkosta NNE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Tattula
Tila:	414 (6:13?) Halla
Omistaja:	Heikki Halla
Osoite:	Tattulantie 222, 25360 Pertteli
Kiinteistötunnus:	58741400060013

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Vähähiisi 1)	KM 16787:1-6 (taltan kanta, palautta luuta, kvartsia ym.)
--------------	-------------------------	---

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 22.5., 31.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
Negatiivit:	KF020949-50

LYHYT KOHDEKUVAUS

Isokkon metsäalueen eteläosassa Hallan talosta runsas kilometri pohjoiseen. Maa on hiekkamaata ja alueella onkin useita joko käytössä olevia tai käytöstä jääneitä hiekkakuoppia.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Asuinpaikka sijaitsee Hallan talosta runsaan kilometrin pohjoiseen, Ojalan talosta Kristerin talolle vievän, nyttemmin käytöstä poistetun tien pohjoispuolella. Paikka on laajahkon metsäalueen eteläosassa melko lähellä pellon reunaa oleva loiva hiekkainen etelärinne. Alueella on useita hiekkakuoppia, joista yksi, edelleen käytössä oleva, on aivan kohteen pohjoispuolella. Tämän kuopan länsi- ja pohjoisreunoista näkyy, että maaperä muuttuu kauempana metsässä siten, että hiekkakerroksen päällä on paikoin toista metriä paksu kerros kerrallista savea. Alueelle on rakennettu myös aivan äskettäin korkea tornisiilo, jossa yhteydessä on metsäalueita muokattu laajalti. Edelleen alueella on vanhan maatuneen hiekkakuopan vierelle rakennettu vapaa-ajan käyttöön tarkoitettu rakennus.

Kohteen kuvaus: Ensi vaikutelma paikasta oli, että se muinaisjäännös on tuhoutunut hiekanotossa ja rakennustöiden yhteydessä, mutta lähemmin tarkasteluna ilmeni, että Huurteen v. 1965 inventointikertomuksessa erittelemistä kohteista ainakin soikeat kuopat ja perunakuoppa olivat edelleen olemassa. Nykyinen hiekanotto kohdistui tämän alueen länsipuolelle ja itäpuolella oli vanha maatunut hiekkakuoppa, vapaa-ajan asunto ja hieman kauempana viljasiilo. Toinen löytöpaikka on ollut perunakuopan – myöskin hyvin maatunut – NNW – puolella n. 30 m päässä. Tämä alue on ainakin osittain tuhoutunut hiekanotossa eikä hiekkakuopan itälaidalla havaittu mitään. Myöskään kairauksissa ei havaittu mitään.

Toisen löytökohdan paikallistaminen Huurteen kertomuksen avulla on vaikeampaa, sillä esimerkiksi hänen mainitsemaansa pientä kalliota ei löydetty ja muutenkin maisema on muuttunut v. 1965 jälkeen. Käytössä olevalle hiekkakuopalle vievän tien (joka ei ilmeisesti ole Huurteen kertomuksessaan mainitsema, vaan uudempi) länsipuolella oli pieni kumpare ja sen vieressä n. 1,5 x 3 m kokoinen maatunut kuoppa, jota ensin arveltiin löytöpaikaksi. Ilmeisesti se ei kuitenkaan ole ko. kohdassa, vaan idempänä. Ympäristön kairauksessa ei havaittu värjäytymiä eikä hiekkakuopan etelälaidassa havaittu mitään.

Kivikautisen asuinpaikan lisäksi alueella on kuoppia, em. perunakuoppa tien itäpuolella ja sen ympärillä n. 1 x 2 m kokoisia matalia kuoppia. Eniten niitä on perunakuopan eteläpuolella kahdessa harvassa rivissä aina toiselle, idänpuolella olevalle maatuneelle hiekkakuopalle asti. Kuoppia alueella lienee ainakin parisenkymmentä ja rivissä olevat ovat säännönmukaisesti kohtisuoraan korkeuskäyriä vasten, siis NE – SW – suuntaisia. Kairanäytteitä otettiin muutaman kuopan pohjalta ja niissä todettiin aina n. ½ m syvyyteen ulottuva kerros hiilensekaista hiekkaa, jonka jälkeen tuli puhdas hiekka.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: hiekanotto näyttäisi jatkuvan

Lähilöytöjä: KM 24786. Ks. luku 4.3.3., kohde 14

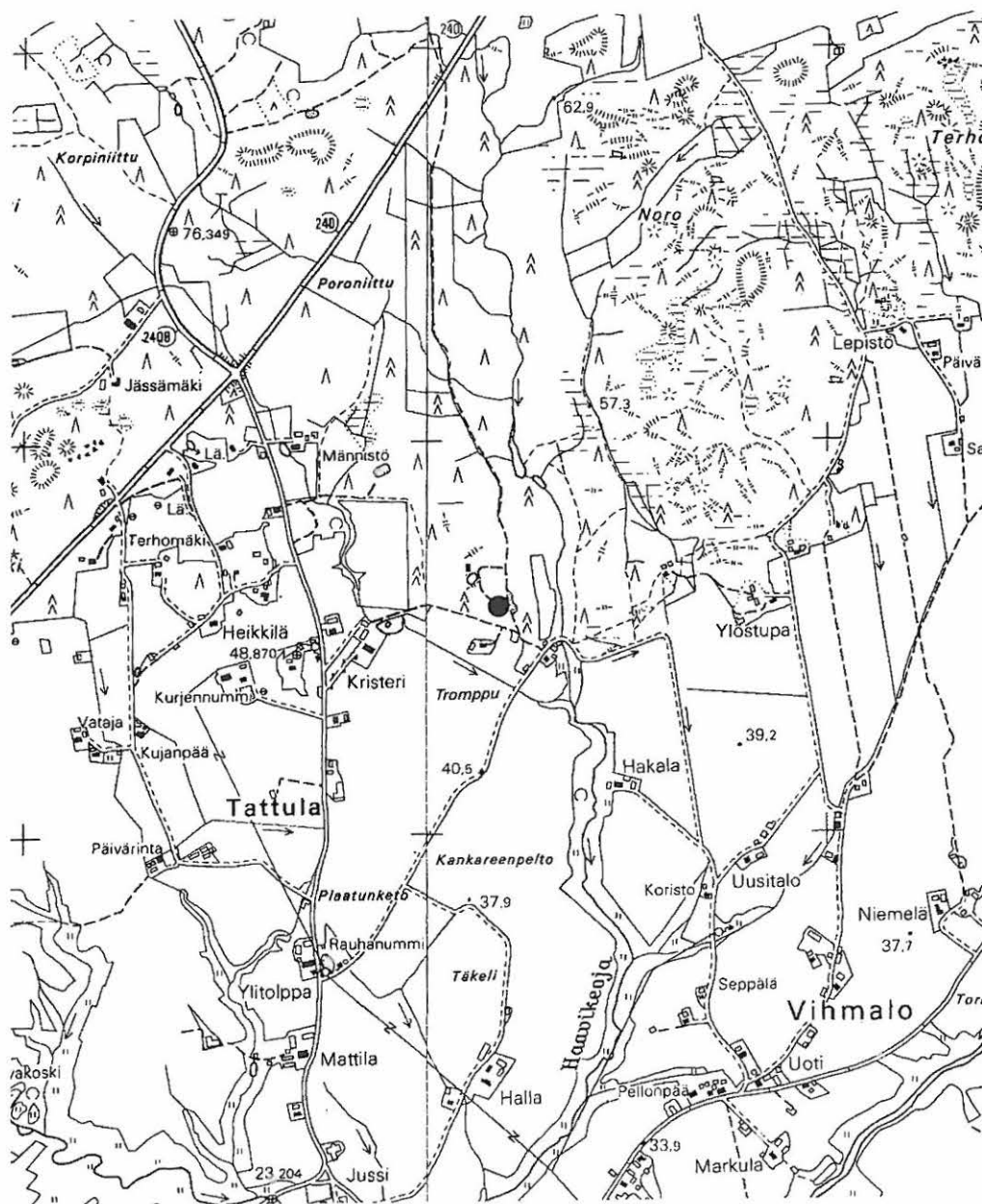


Halla. Yleiskuva soikeista kuopista, kuvattu tekstissä mainitun perunakuopan kohdalta lounaaseen. KF020950. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0011 HALLA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6706 58, y = 2460 18, z = 50

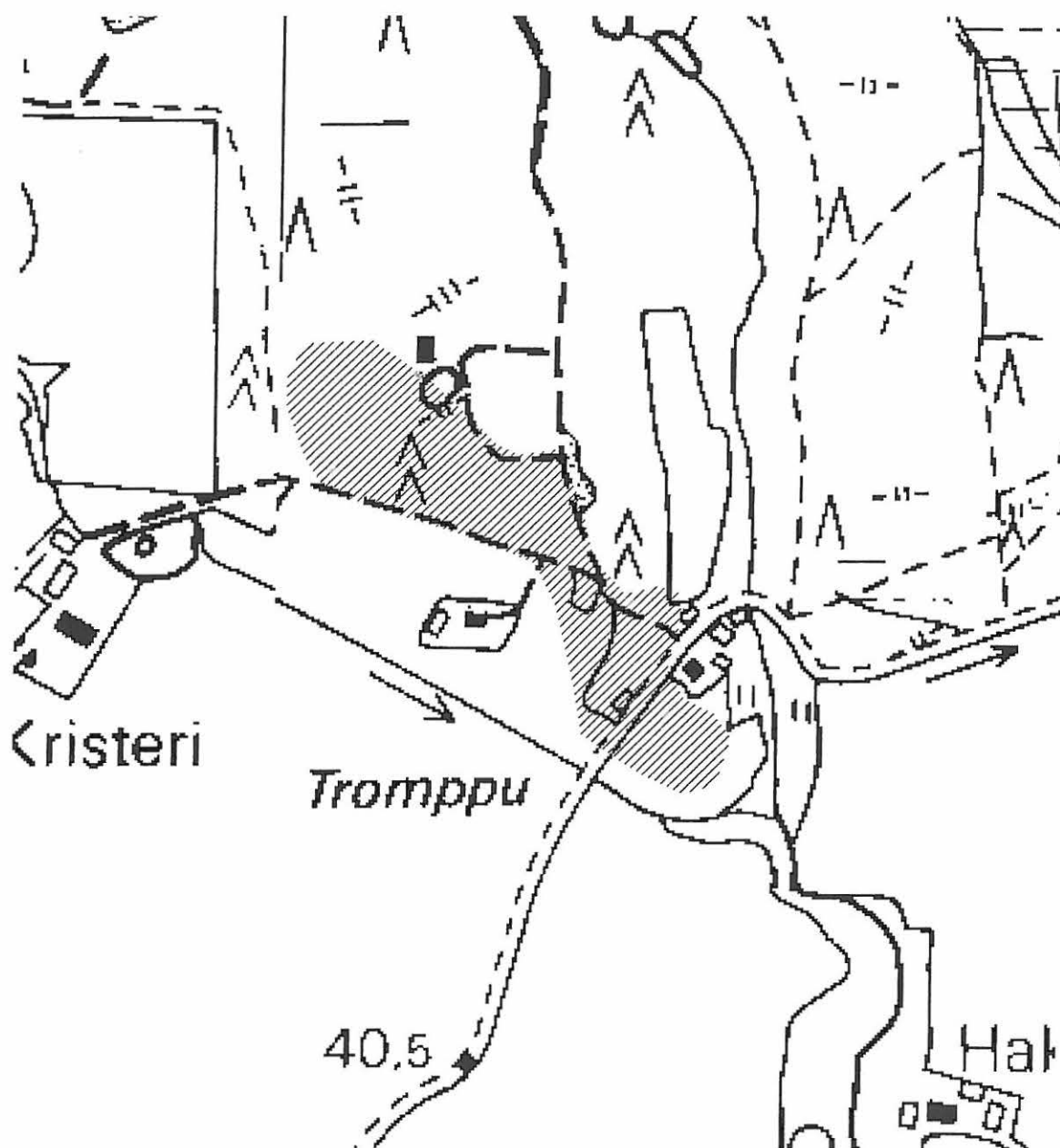


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0011 HALLA
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6706 58, y = 2460 18, z = 50

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0012

HIIRONPELTO**PERUSTIEDOT**

Kunta: Pertteli
 Kylä: Pöytiö
 Kohteen nimi: Hiironpelto
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivistä
 Lukumäärä: 1
 Mj.rek.nro: 587 01 0012
 Peruskartta: 2023 02 Muurla
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1981)
 Koordinaatit: x = 6699 86, y = 2462 46, z = 32,5
 Maastomerkinä: ei
 Etäisyystieto: n. 4 km Perttelin kunnanvirastosta SSE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Pöytiö
 Tila: 1:31 Rinte
 Omistaja: Simo Rinne ja Riitta Siikarla
 Osoite: Romsilantie 569, 25180 Romsila
 Kiinteistötunnus: 5874120001031

ARKISTOTIETOJA

Matti Huurre inv. 1965 (Ruotsala 1) KM 16782:1-3 (tuuran kpl, hioimia, kvartsia).

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 15.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020934

LYHYT KOHDEKUVAUS

Asuinpaikka sijaitsee pellon keskellä olevan kumpareen koilliskulmauksessa, Karistojan länsipuolella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Peltoaukean keskellä sijaitseva hiekkainen kumpare n. 900 m Rinteen talosta luoteeseen. Kumpareen alaosissa maaperä muuttuu savisemmaksi. Karistojan uoma on peltojen keskellä on kumpareesta n. 200 m kaakkoon. Kumpareen kaakkoislaidassa on lato, jolle tulee tie talolta.

Kohteen kuvaus: Tarkastushetkellä kumpareen itäpuoli ladon ympäristössä oli kesannolla ja pohjoispuolella, ladosta n. 20 m päässä oli n. 20 cm korkea syysvilja. Olosuhteista johtuen tarkastus kohdistettiin tällä alueella traktoriuriin ja piennaralueisiin, muilta sivuilta kumpare oli oraalla ja tarkastusmahdollisuudet olivat hyvät. Syysviljan seassa havaittiin kumpareen koillisosassa osittain rinteessä, osittain tasaisella maalla joitakin kvartsi-iskoksia ja yksi kivilaji-iskos, joita ei otettu talteen. Löytöjä vaikutti olevan eniten alueella, jossa rinteiden vietto tasaantuu. Muualla vain pohjoisrinteen alaosasta löydettiin yksi kvartsi-iskos eikä asuinpaikka ulotu itärintettä laajemmalle.

Havaintomahdollisuudet: asuinpaikan kohdalla heikot, muualla kumpareen alueella hyvät

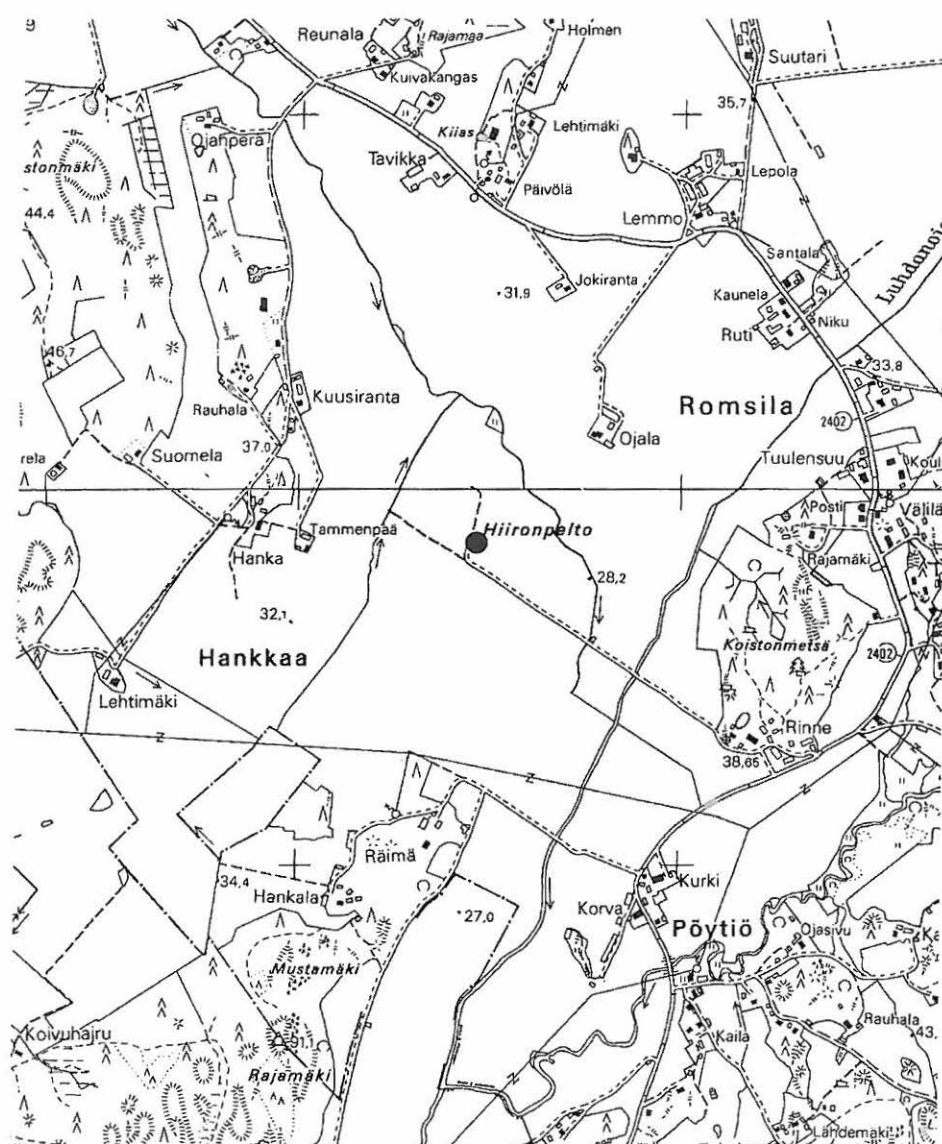


Hiironpelto. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. Asuinpaikkahavaintoja tehtiin kumpareen rinteiden alaosista ladon oikealla puolella. SW. KF020934. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0012 HIIRONPELTO
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6699 86, y = 2462 46, z = 32,5

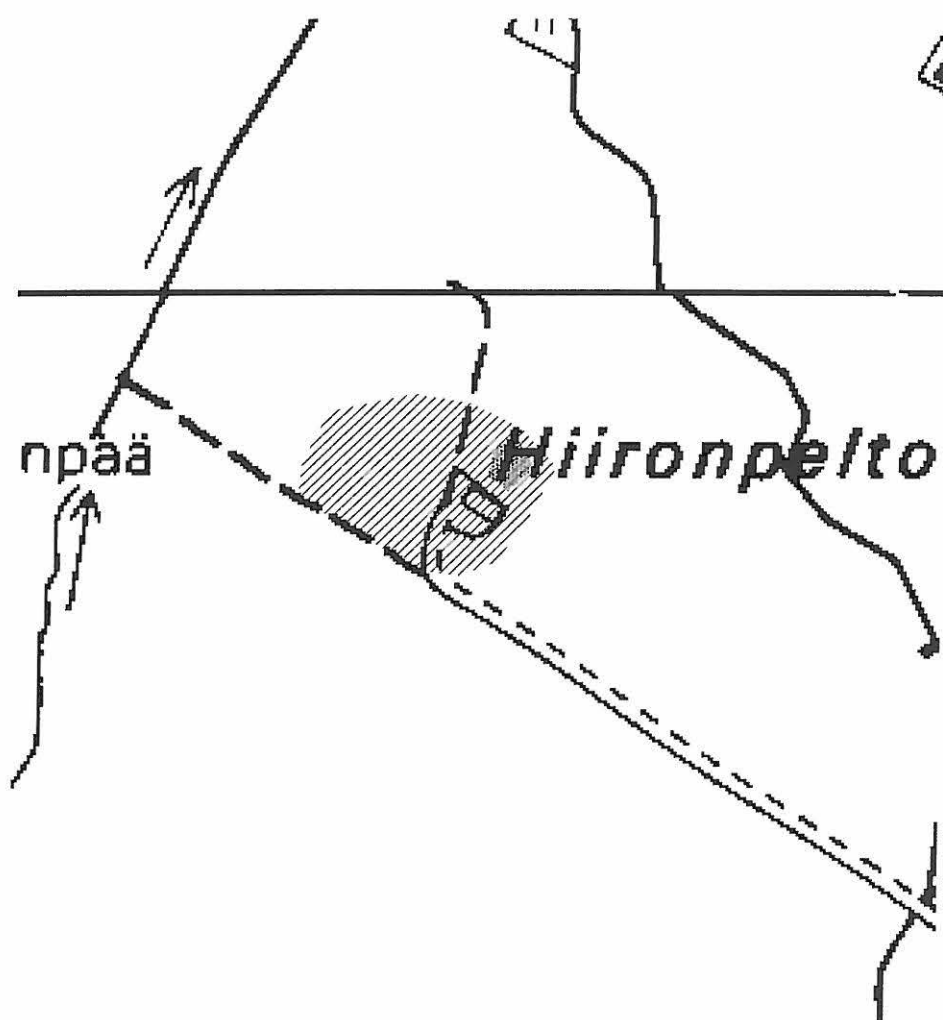


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0012 HIIRONPELTO
Kivikautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6699 86, y = 2462 46, z = 32,5

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri = asuinpaikkahavainnot



587 01 0013

KALLIOLA

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Romsila
 Kohteen nimi: Kalliola
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivi- ja/tai pronssikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2023 02 Muurla
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1981)
 Koordinaatit: x = 6699 54, y = 2464 06, z = 45-50
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: n. 5 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Romsila
 Tila: 5:72 Kalliola
 Omistaja: Kauko Nygren
 Osoite: Kaivosrinteentie 2 T 157, 01610 Vantaa
 Kiinteistötunnus: 58741300050072

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre irtol. 1912 KM 5987 (kirves)
 inv. 1965 (Ruotsala 2) KM 16781:1-2 (kvartsia)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 15.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020935

LYHYT KOHDEKUVAUS

Asuinpaikka sijaitsee pienen metsäsaarekkeeseen pistävän peltolohkon keski- ja alaosissa. Paikalla on hiekkaista maata.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: etelään viettävää entistä peltorinnettä pienen kalliopohjaisen metsäsaarekkeen eteläosassa.

Kohteen kuvaus: Pelto on jäänyt käytöstä jo jokin aika sitten, sillä se on vahvasti heinittynyt ja reunoilta osaksi vesakoitunut. Peltolohkolla ei siten voinut nähdä mitään. Havaintoja ei tehty myöskään alapuoliselta, oraalla olevan pellon pinnasta. Alemman pellon maalaji oli savea.

Havaintomahdollisuudet: asuinpaikan kohdalla heikot, alempana kohtalaiset

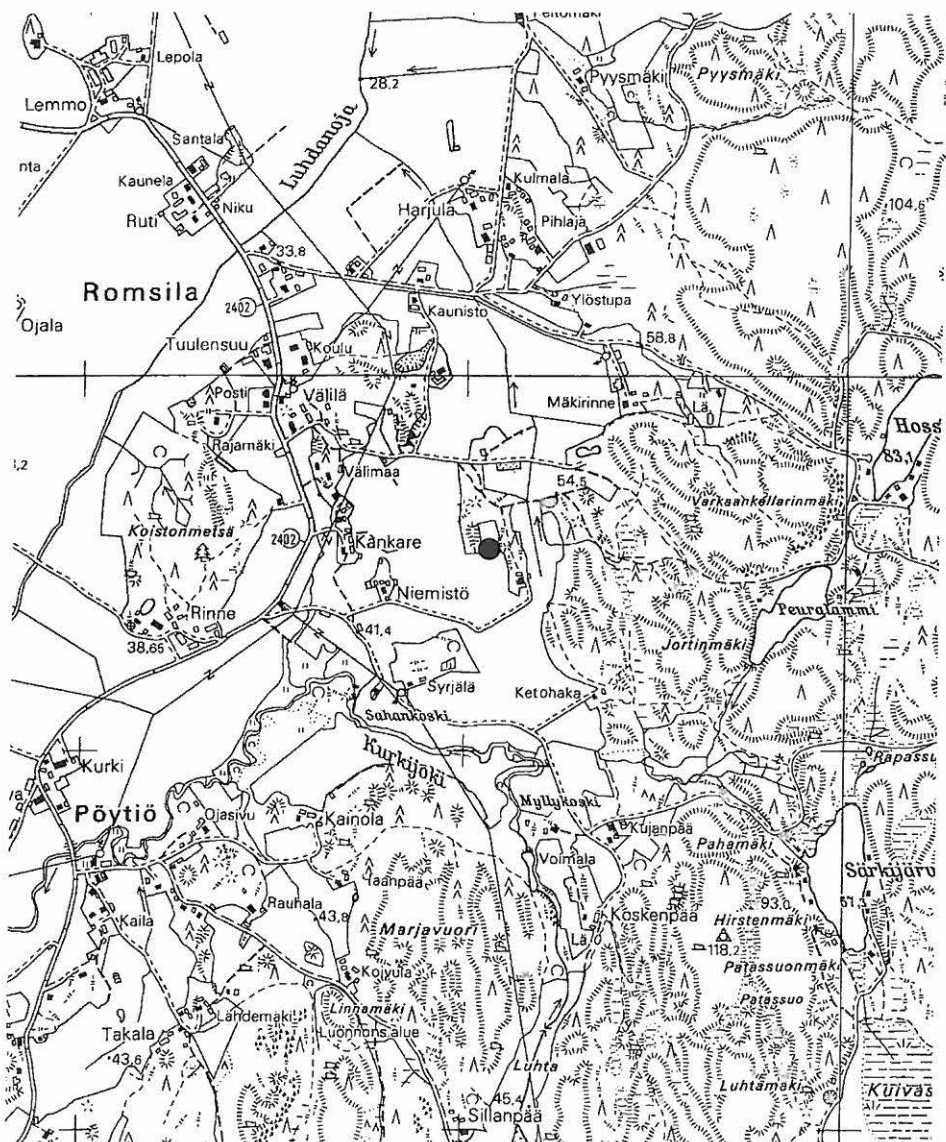


Kalliola. Yleiskuva kivi- ja/tai pronssikautisesta asuinpaikasta. S. KF020935. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0013 KALLIOLA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6699 54, y = 2464 06, z = 45-50

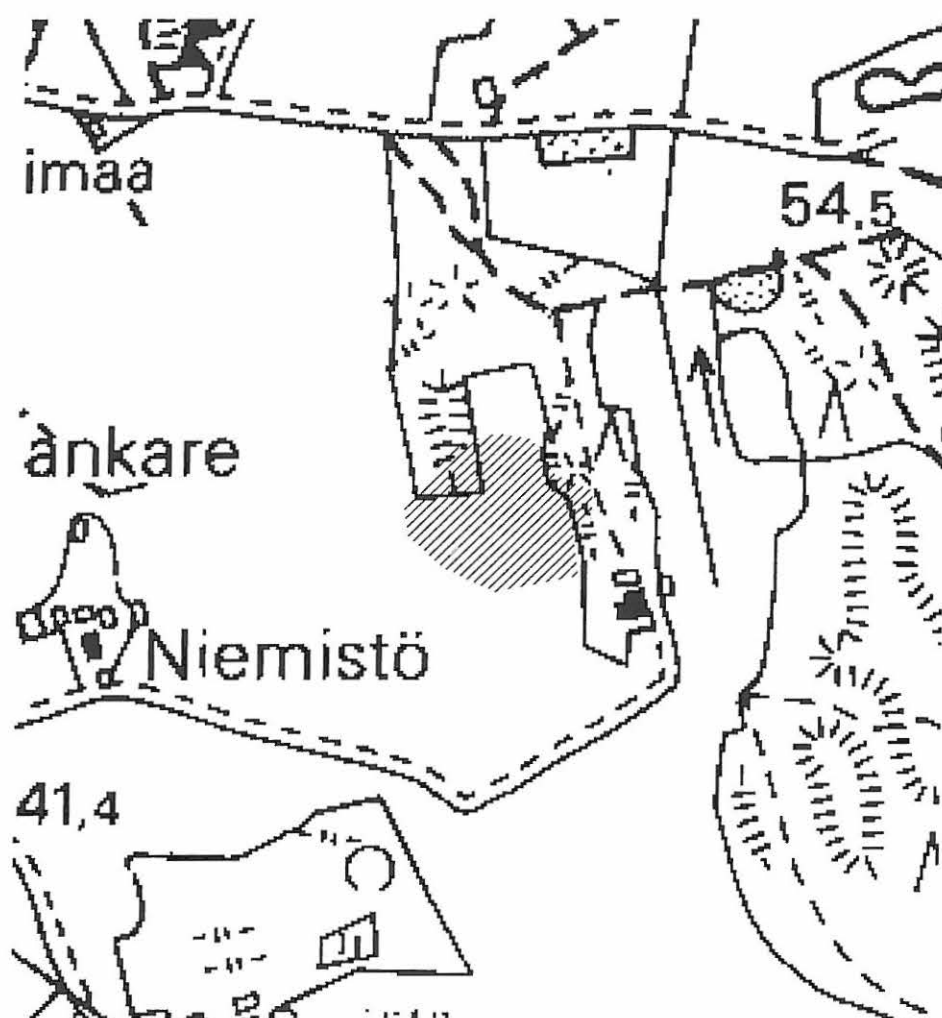


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0013 KALLIOLA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6699 54, y = 2464 06, z = 45-50

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0014

LINNAMÄKI

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Pöytiö
Kohteen nimi:	Linnamäki
Muinaisjäännöstyyppi:	puolustusvarustukset
Ajoitus:	rautakautinen
Rauhoitusluokka:	1
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2023 02 Muurla
Merkitty peruskartalle:	nimi näkyy (1981)
Koordinaatit:	x = 6698 30, y = 2463 68, z = 55
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	6 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Pöytiö
Tila:	9:18 Kotimetsä
Omistaja:	Esa Elonen
Osoite:	Romsilantie 621, 25180 Romsila
Kiinteistötunnus:	58741200090018

ARKISTOTIEDOT

Hjalmar Appelgren	tark. 1886	SMYA XII
Matti Huurre	inv. 1965 (Ruotsala 4)	

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 14.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
Negatiivit:	KF020931-33
Diat:	KD020410

LYHYT KOHDEKUVAUS

Linnamäki sijaitsee kallioisen metsäalueen pohjoisosassa, metsän keskelle ulottuvien peltolohkojen eteläpuolella. Se on jyrkkärinteinen, laeltaan epätasainen kallio, jonka eteläkaakkosrinteellä saattaa olla itä-länsi-suuntaista vallinjäännöstä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Linnamäki sijaitsee metsäisessä maastossa melko lähellä viljelyksessä olevia peltoja, kallioisen harjanteen pohjoispäässä. Metsäinen kalliomäkialue jatkuu runsaan kilometrin levyisenä etelään aina vanhalle 1-tielle saakka. Linnamäen seinämät ovat pystysuoria tai sisään-/ulospäin viettäviä ja niiden alapuoliset alueet osaksi viettävää maastoa ja louhikkoisia. Louhikkoa on myös mäen lounaisrinteen alaosassa. Lounaispuolelta alkaa myös pienen pohjoiseen virtaavan puron uoma, joka kulkee mäen länsipuolella. Mäen alapuolisista alueista on sen länsipuoli tasaisin. Linnavuoren pohjoispuolella n. kilometrin päässä kulkee Kurkijoen uoma. Kurkijoen ja Linnamäen välissä on joitakin viljelyksessä olevia peltoja.

Kohteen kuvaus: Linnamäen lakialue on epätasaista kalliota ja seinämät eteläkaakkoista osaa lukuun ottamatta niin jyrkät, ettei vallia ole tarvinnut tehdä muualle. Mäen laella, juuri ns. vallin kohdalla on ollut äskettäin tulipalo (HuK Juha Ruohosen tiedonannon mukaan pari vuotta sitten) – mäellä kasvavat n. 10 cm halkaisijaltaan olevat männyt ovat hiiltyneet runsaan metrin korkeuteen. Metsäpallon seurauksena vallin kohta erottuu hyvin, koska aluskasvillisuus ei vielä ole peittänyt sitä. Paikalla näkyy, että

mahdollisen vallin kiviaines on levinnyt tasaiseksi louhikoksi, jossa ei voi erottaa rakenteita – ehkä korkeintaan louhikon linnavuoren laen puoleisen osan päällä mahdollista terassointia, mutta sekin lienee todennäköisemmin kulkijoiden tasoittama alue kuin tietoisesti tehty terassi. Kivet ovat kulmikkaita. Vallin pohjoispuolella itärinteessä olevalla pienellä kalliotasanteella, valla matalammalla on ”kivimaja”: muutamien kivien varaan jääneen ison paaden alla on onkalo, ehkä n. 60 x 60 x 120 cm kokoinen. Sen itäpää on tukittu ulkopuolelta isommilla (halk. n. 40 – 60 cm) kivillä puoleen korkeuteen ja sisäpuolelta seinämä on tiivistetty pienemmillä. Rakennelma on ulkopuolelta sen verran sammaloitunut, että aivan äsken sitä ei ole tehty. Se kuitenkin lienee sen verran nuori ettei liity Linnamäen käyttövaiheeseen.

Havaintomahdollisuudet: hyvät



Linnamäki. Vallirakennelmia mäen kaakkoisrinteellä. NW. KF020931. Kuva Jouko Pukkila

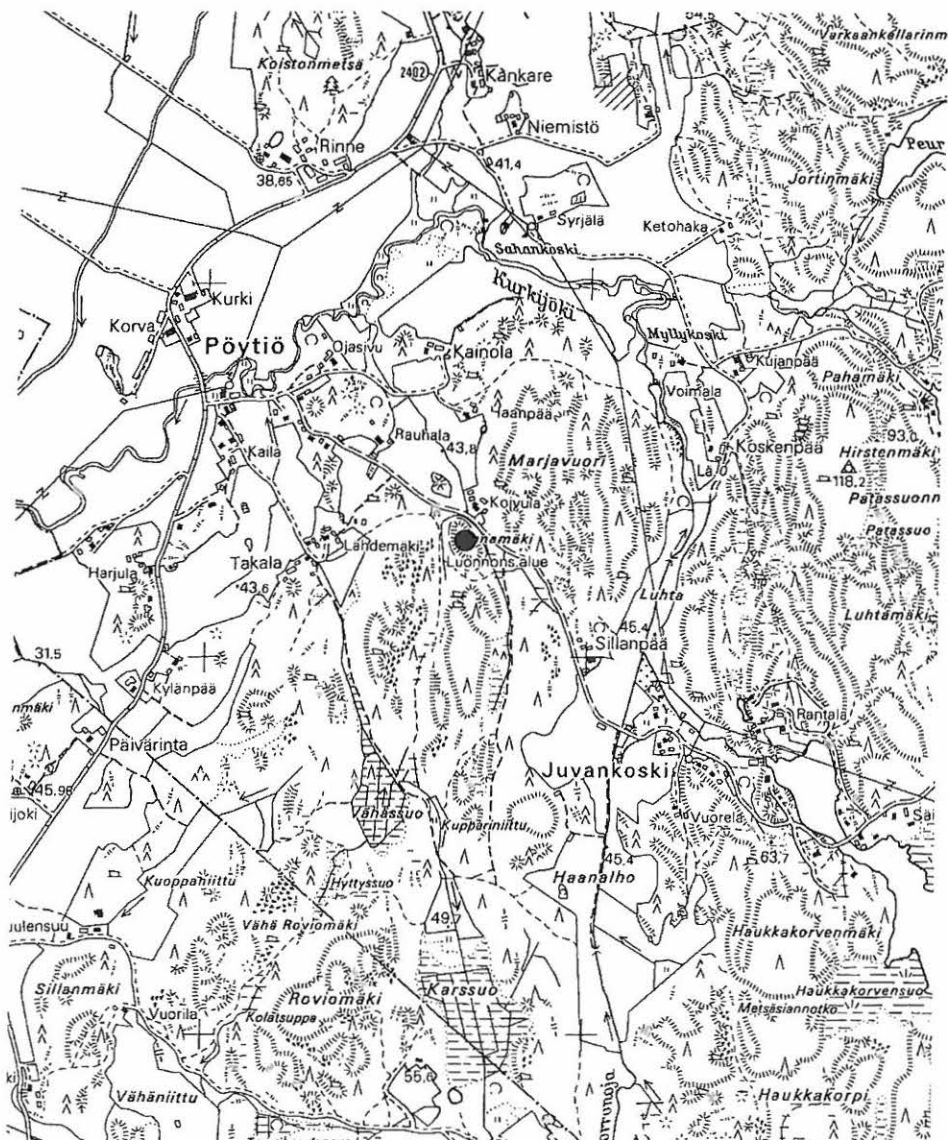


Linnamäki. "Kivimaja" linnavuoren rinteessä. S. KF020933. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0014 LINNAMÄKI
Rautakatinen muinainlinna

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6698 30, y = 2463 68, z = 55



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0014 LINNAMÄKI
Rautakatinen muinainlinna

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla). Mk 1:5000
x = 6698 30, y = 2463 68, z = 55

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0015

VARKAANKELLARINMÄKI

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Romsila
Kohteen nimi:	Varkaankellarinmäki
Muinaisjäännöstyyppi:	kuriositeetit
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2023 02 Muurla
Merkitty peruskartalle:	nimi näkyy (1981)
Koordinaatit:	x = 6699 70, y = 2464 90
Etäisyystieto:	n. 5,2 km Perttelin kunnanvirastosta SE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Romsila
Tila:	5:97 Varkaankellarinmäki
Omistaja:	Arto Kalevo
Osoite:	Puontintie 10, 24260 Salo
Kiinteistötunnus:	58741300050097

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Ruotsala 7)
--------------	------------------------

INVENTOINTI 2002

Inventoinnin yhteydessä ei kohdetta käyty tarkastamassa	
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000

LYHYT KOHDEKUVAUS

Huurteen mukaan Hossuksen järven eteläpään länsireunalla, mäen louhikkoisella itärinteellä pitäisi olla ”luola”, johon liittyy tarina. Sen mukaan luolassa on aikanaan asunut rosvoja, jotka mm. pitivät erästä piikaa vankinaan.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0015 VARKAANKELLARINMÄKI
Tarinapaikka ja luola?

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6699 70, y = 2464 90



587 01 0016

KANKARE

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Kaukola
 Kohteen nimi: Kankare
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: rautakautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: $x = 6708\ 12, y = 2456\ 48, z = 70 - 75$
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: n. 4,5 km Perttelin kirkosta NNW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Kaukola
 Tila: 9:0 Kankare
 Omistaja: Juhani Koivunen ja Sinikka Iltanen
 Osoite: Kuusniityntie 94, 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58740700090000

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Kurajoki 1) KM 16763:1-2 (keramiikkaa, kvart-
 sia)
 Eeva Raike inv. 2001 Salon perusinventointi

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 23.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020952
 Diat: KD020415

LYHYT KOHDEKUVAUS

Asuinpaikka sijaitsee Kurajoen pohjoisrannalla Perttelin ja Salon rajalla osaksi pellolla, osaksi viereisellä metsäalueella. Salon puoleinen osa on tarkastettu v. 2001.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Asuinpaikan Perttelin puoleinen osa on peltoa, joka viettää loivasti Kurajokeen. Pellon yläosa hiekkamaa, samoin ojaleikkauksesta päätellen sen jatkeena oleva, Salon puolelle jäävä metsäalue. Alueella on nähtävissä terasseja. Kurajoen ranta on jyrkkä, mutta sitä on maanomistajan mukaan joskus tarkoituksellisesti syvennetty. Niin pelto kuin metsäkin viettävät etelään ja lounaaseen.

Kohteen kuvaus: Hiekkaisempaa maata havaittiin vain aivan pellon luoteisimmassa kulmauksessa, josta se jatkui metsäalueelle. Pelto oli laitumena, joskin tarkastushetkellä kylvettynä heinälle ja juuri äestetty. Ko. kulmausta käytettiin eläinten syöttöpaikkana, minkä seurauksena maan pinnassa oli erilaista tarkastusta haittaavaa aineista. Lisäksi pitkään jatkuneen kuivuuden seurauksena maa oli pölyinen.

Havaintomahdollisuudet: välttävät, paikoin kohtalaiset

Tiedossa olevan maankäyttösuunnitelmat: N. 60-70 m päähän kuntien rajasta Perttelin puolelle on maanomistaja suunnittelemassa uutta karjatalousrakennusta, joka yhdistetään aiempaan ja tulee ulottumaan nykyiselle peltoalueelle. Uudisrakennuksen alle jäävä pellon osa oli selvästi savimaata ja kivistä, ilmeisesti seurauksena viereisen metsäsaarekkeen ulottumisesta alueelle. Mitään havaintoja tai löytöjä ei

alueelta tehty. Ks. suurennosta peruskartasta.

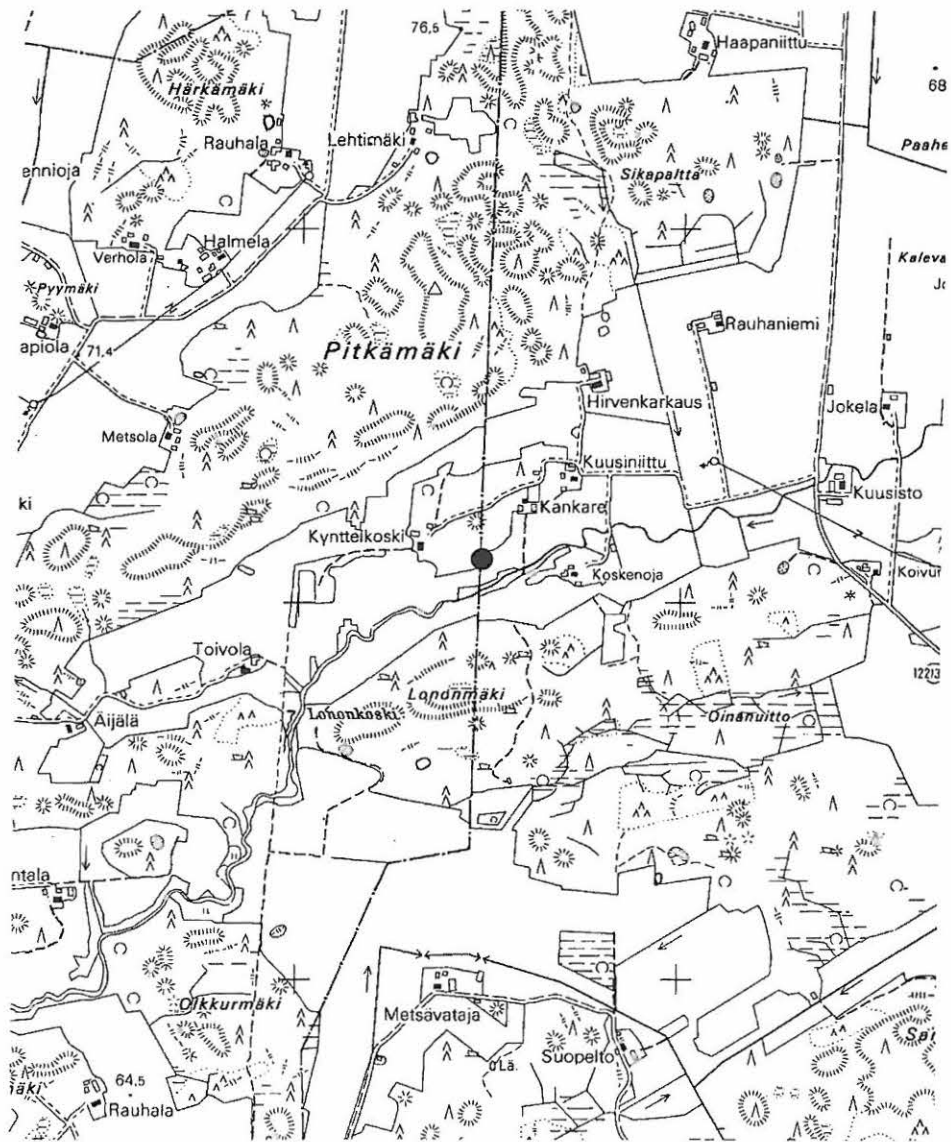


Kankare. Yleiskuva esiroomalaisen ajan asuinpaikasta. SE. KF020952. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0016 KANKARE
Rautakautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6708 12, y = 2456 48, z = 70 - 75



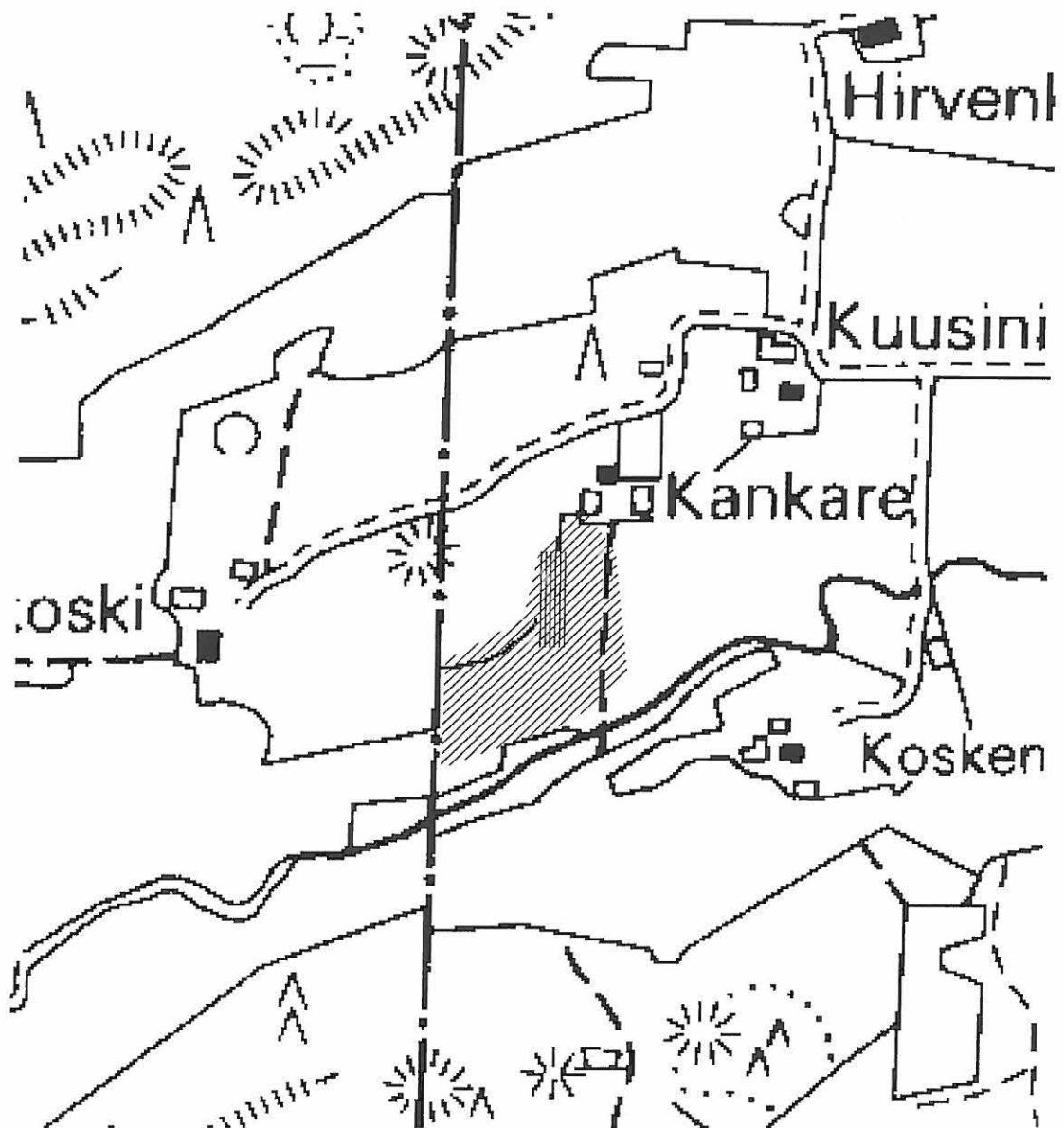
PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0016 KANKARE
Rautakautinen asuinpaikka

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:5000
x = 6708 12, y = 2456 48, z = 70 - 75

Vinoviivoitus = tarkastettu alue

Pystyviivoitus = suunnitellun uudisrakennuksen summittainen sijainti



587 01 0017

YLI-KAUKO

PERUSTIEDOT:

Kunta: Pertteli
 Kylä: Kaivola
 Kohteen nimi: Yli-Kauko
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6704 07, y = 2458 05, z = 35 - 40 m
 Maastomerkintä: ei
 Laajuus: V. 1965 inventoinnin perusteella n. 100 x 40 m
 Etäisyystieto: 800 m Perttelin kirkosta länteen

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Kaukola ja Kaivola
 Tila: 5:132 Ylikauko
 Omistaja: Ulla Louhi
 Osoite: Kaukontie 26, 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58740500050132

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 6) KM 16764:1-2 (kvartsia), KM
 16765:1-3 (kiviesineen pala,
 kvartsia)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 29.5.2002
 Löydöt: KM 33191:1 (hiotun kiviesineen katkelma)
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
 Negatiivit: KF020970

LYHYT KOHDEKUVAUS

Vuoden 1965 inventoinnissa alueelta löydettiin kvartsi-iskoksia ja hiotun kiviesineen pala, joiden perusteella kohteen muinaisjäännösluonne varmistettiin. Asuinpaikka sijaitsee pellolla osittain Kaukolan, osittain Kaivololan kylän puolella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Asuinpaikka sijaitsee etelään viettävän pellon pohjoisreunassa Uskelanjoen pohjoisrannasta n. 450 m. Maa kohdassa on hiekkaista savimaata, jonka seassa on jonkin verran kiviä. Peltoalueen pohjoispuolella on lounais – koillisuuntainen metsäinen soraharjanne.

Kohteen kuvaus: Tarkastushetkellä pelto oli melko pitkällä oraalla, mutta siellä täällä havaittiin kuitenkin kvartsi-iskoksia sekä yksi hiotun kiviesineen pala, joka otettiin talteen. Tarkastus keskitettiin Kaukolan puolelle, jossa tavattiin maanomistajat – Kaivololan puolella vain todettiin iskosten esiintyminen. Tarkastetulla alueella vaikutti siltä, että löydöt eivät alkaneet aivan pellon ylälaidasta.

Havaintomahdollisuudet: välttävät

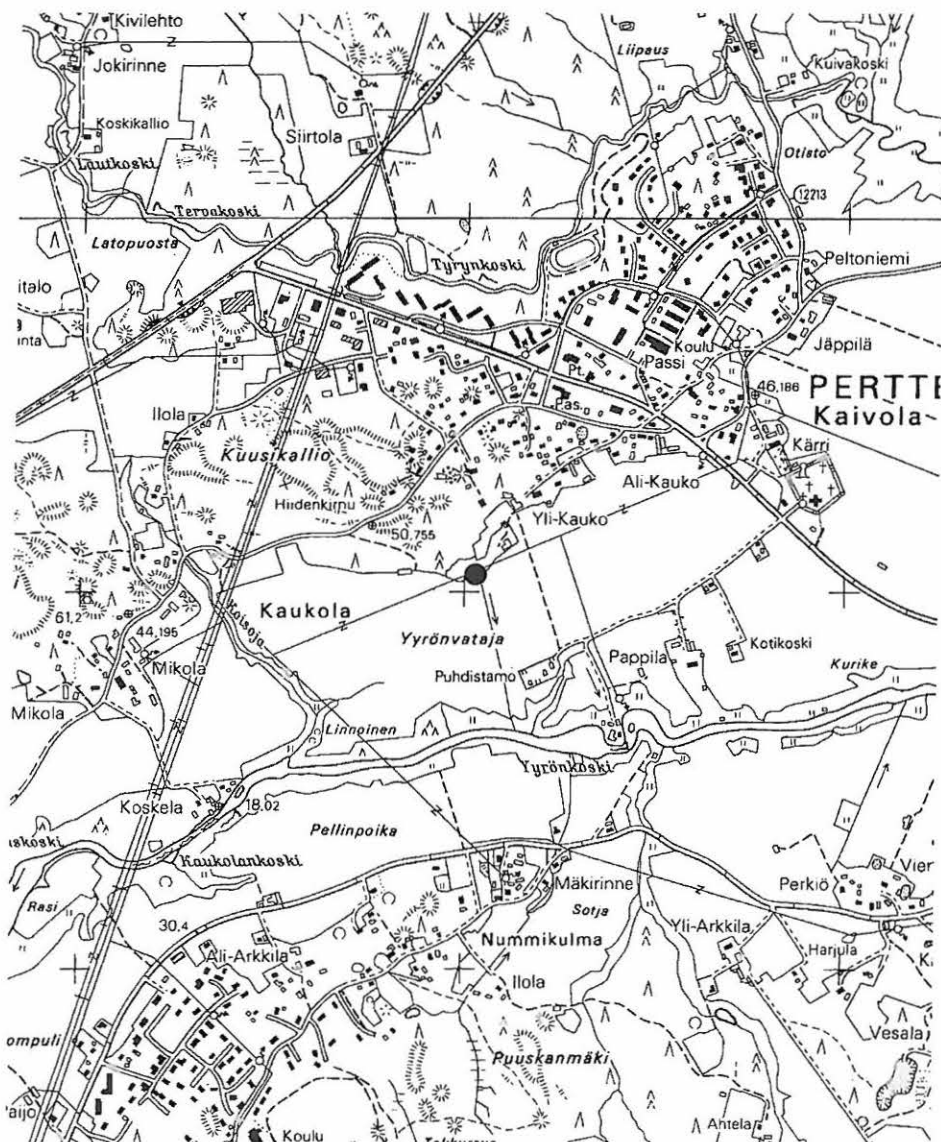


Yli-Kauko. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. NE. KF020970. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0017 YLI-KAUKO
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6704 07, y = 2458 05, z = 35 - 40

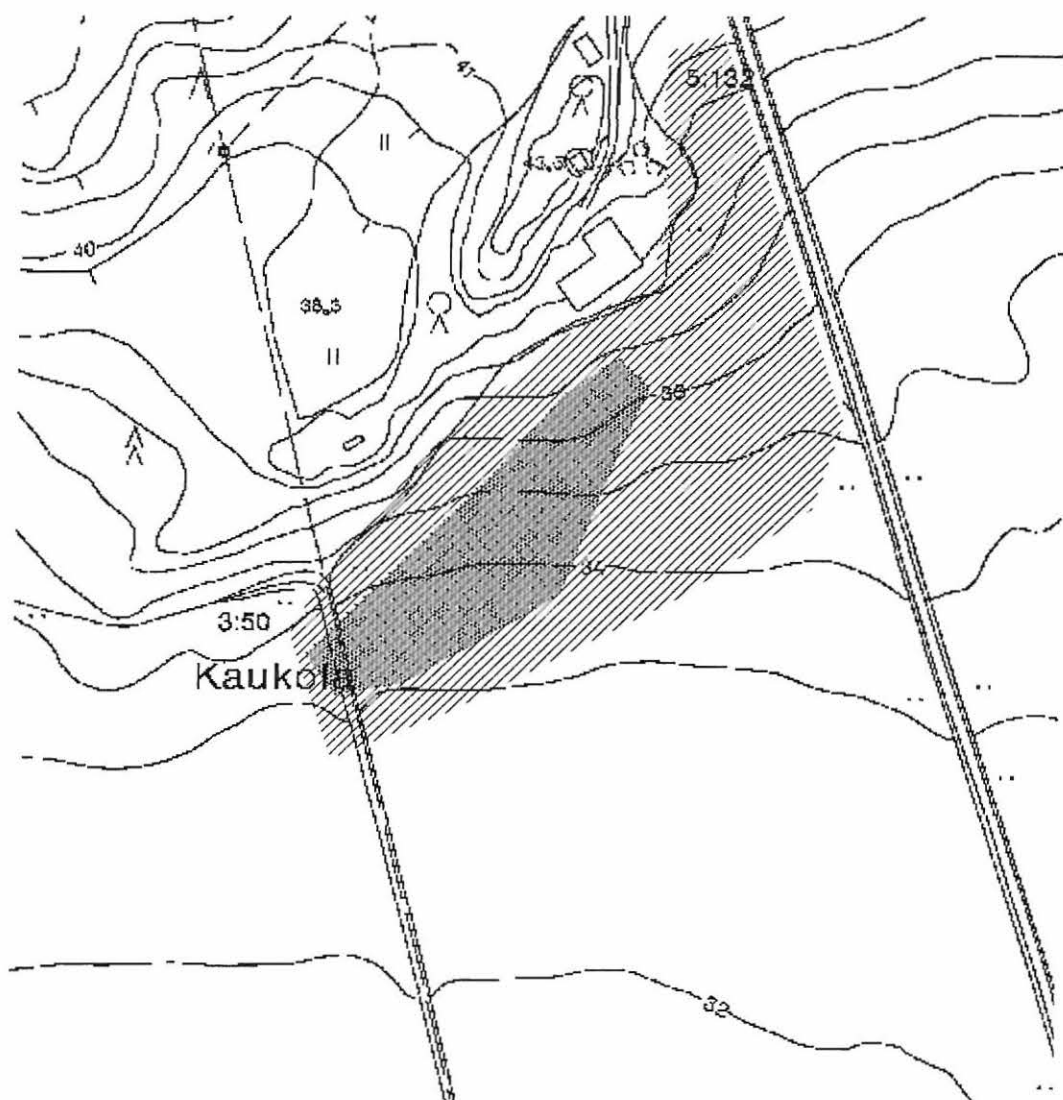


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0017 YLI-KAUKO
Kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy). Mk 1:2000
x = 6704 07, y = 2458 05, z = 35 - 40

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri = asuinpaikkahavainnot



587 01 0018

KÄRRI**PERUSTIEDOT**

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Kaivola
Kohteen nimi:	Kärri
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2021 12 Pertteli
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6704 36, y = 2458 90, z = 40
Maastomerkintä:	ei
Laajuus:	mitattava kartalta
Etäisyystieto:	n. 150 m Perttelin kirkosta NW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Kaivola
Tila:	4:38 Kärki
Omistaja:	Pertti Niinistö
Osoite:	Pappilantie 36, 25360 Pertteli
Kiinteistötunnus:	58740500040038

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Hähkänä 9)	KM 16768: 1-4 (kvartsia), KM 16897 (kirves)
--------------	-----------------------	---

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 29.5. ja 5.6.
Löydöt:	KM 33192:1 (kvartsikaavin)
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit:	KF020969

LYHYT KOHDEKUVAUS

Asuinpaikka sijaitsee peltolohkon yläosassa hiekkamaalla kirkon luoteispuolella. Rinne viettää itään. Asuinpaikka jatkuu Huurteen mukaan kirkkomaan puolelle, josta on haudankaivuussa löytynyt kiviesine.

INVENTOINTI 2002

Sijainti ja maasto: Perttelin kirkonkylän tuntumassa, aivan kirkon luoteispuolella itään ja koillisen viettävän pellon hiekkaisessa yläreunassa. Pellon yläosassa on vankka kuusiaita ja sen takana alkaa ilmeisesti Kärrin talon puutarha. Ympäristö on melko tiiviisti rakennettua ja paikoin moneen otteeseen muokattua. Esimerkiksi kirkkomaalla on alueita, joilta on joko poistettu maata tai joille on tuotu (paikoin paksultikin) täytemaata.

Kohteen kuvaus: Yläosastaan selkeästi hiekkainen peltolohko, joka tarkastushetkellä kasvoi 15-20 cm korkuista viljaa. Hiekkamaa oli hieman soransekaista. Koska omistajaa ei tavoitettu, tarkastus rajattiin vain heikommin kasvaville osille peltoa, joita oli sen yläosassa hiekkamaalla. Tavoitteena oli varmistaa asuinpaikan olemassaolo.

Hiekkaisessa maassa näkyi melko runsaasti pieniä, teräviä kvartsi-iskoksia sekä palanutta savea, talteen otettiin yksi kvartsikaavin. Pellon pinta oli kuivuudesta johtuen melko pölyinen, mutta siitä huolimatta havaintojen teko onnistui. Havaitut löydöt olivat loivasti etelään viettävässä maastonkohdassa.

Asuinpaikan jatkumista kuusiaidan takaiselle alueelle selvitettiin tarkastamalla talon puutarhassa sijainneen perunapellon reunaan, jossa kuitenkin isommatkin kivet olivat hyvin vaikeasti havaittavissa pölyisyyden takia. Perunapello ei alkanut aivan heti kuusiaidan lounaispuolelta, vaan väliin jäi hautausmaan parkkipaikasta Kärriin talolle ulottuva n. 20-25 m leveä melko hoitamaton puutarha, jossa kasvoi mm. omenapuita. Tätä aluetta ei tarkastettu, koska omistajaa ei tavattu. Puutarhan hiekkapeltoa tarkasteltiin uudelleen 5.6., koska edellisenä päivänä ollut ukkoskuuro kasteli maan pinnan, mutta mitään ei havaittu tällöinkään.

Kuusiaidan ja pellon välissä on melko syvä oja ja pellon pinta on alempana, joten jonkinlaisia maansiirtotöitä paikalla on tehty – joko pellon pinta on kyntötoissa madaltunut tai kuusiaita on aikanaan istutettu ojasta nostetulle tai muualta tuodulle maalle.

Kirkkomaata tarkastettiin, mutta Huurteen kirveen mahdolliseksi löytöpaikaksi arvelemaa Rutin sukua ei löydetty. Kirkkomaan NE-osaan - asuinpaikan puolella – on sen keskiosiin ehkä tuotu maata n. puoli metriä. Kivikirveen talteen ottaneen ja Museovirastolle luovuttaneen keräilijän Jouko Pukin mukaan esine taas löytynyt kirkon itäpuolelta, jossa kirkkomaan ja aidan takaisen maanpinnan välinen ero on toista metriä. Paikalle lienee siis tuotu huomattavasti maata ja jos esine on täältä, on se voinut joutua löytöpaikalle jostain muualta. Perttelin historian mukaan (s. 321) Kirkkomaan laajennus on tapahtunut 1800-luvun alkupuolella kirkkorakennukseen hautaamisen päätyttyä. Hautausmaata laajennettiin joka suuntaan, myös pohjoiseen. Täyttömaan lahjoitti Juha Lietzen-Kärri ehdolla, että Kärriin isäntävälle taataan ikuisiksi ajoiksi ilmaiset hautapaikat. On siis mahdollista, että kirkkomaan kiviesine liittyy Kärriin asuinpaikkaan, mutta sen sijaan ei ole varmaa, ulottuuko asuinpaikka kirkkomaalle saakka.

Havaintomahdollisuudet: pellon yläosassa kohtalaiset

Lähilöytöjä: Kärriin asuinpaikkaan saattaisi liittyä kohde 5.4.6. (Hähkänä 29), hukassa oleva kivikautinen irtolöytö (tasatalta?), jonka löytäjäksi Huurre mainitsee mv. Arne Aaltosen. Samainen tai ainakin saman niminen henkilö omisti Kärriin tilan v. 1965. Huurteen kertomuksessa löytöpaikasta mainitaan vain, että ”löytöpaikasta ei ole tietoa, mutta todennäköisimmin se on Hähkänän kylän alueelta”. Kertomuksesta ei ilmene, tapasiko hän löytäjän ja onko kyseessä sama henkilö.

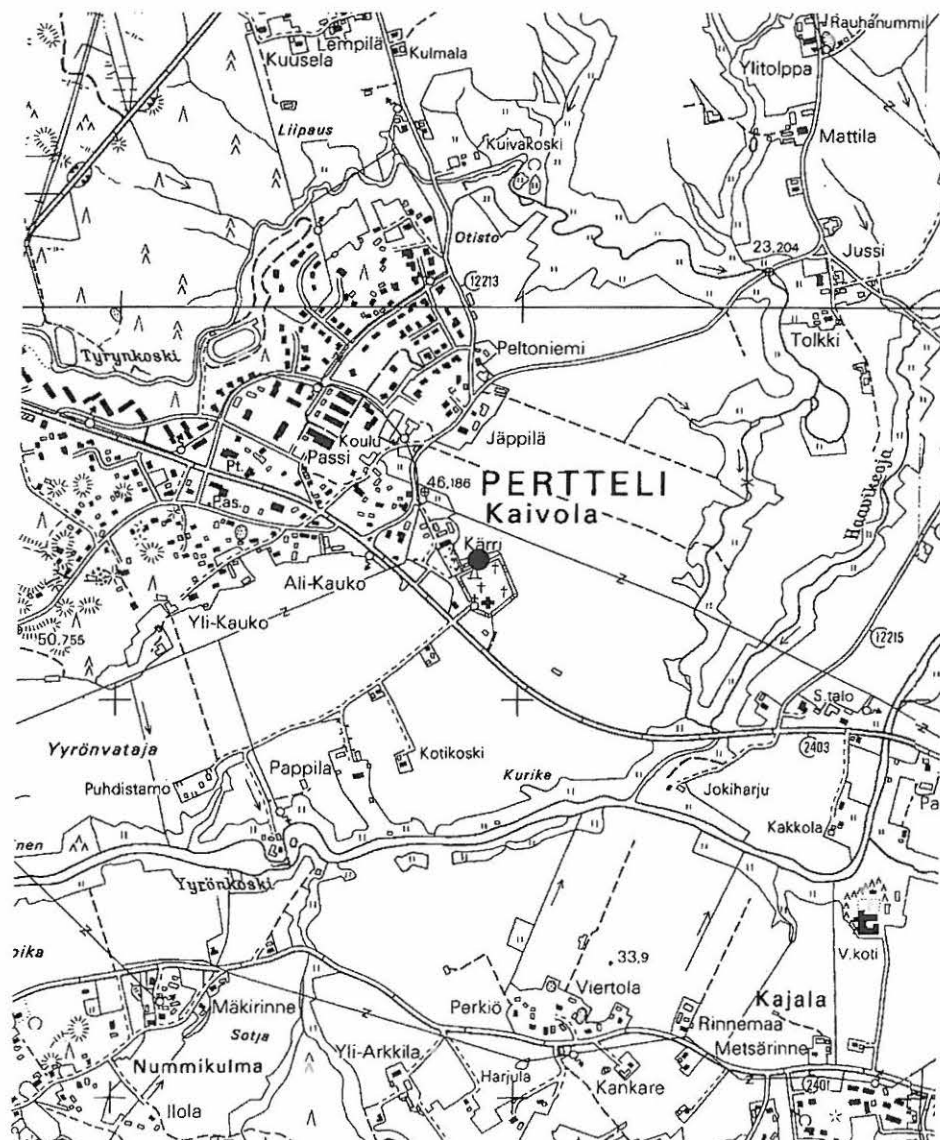


Kärri. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. W. KF020969. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0018 KÄRRI
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6704 36, y = 2458 90, z = 40

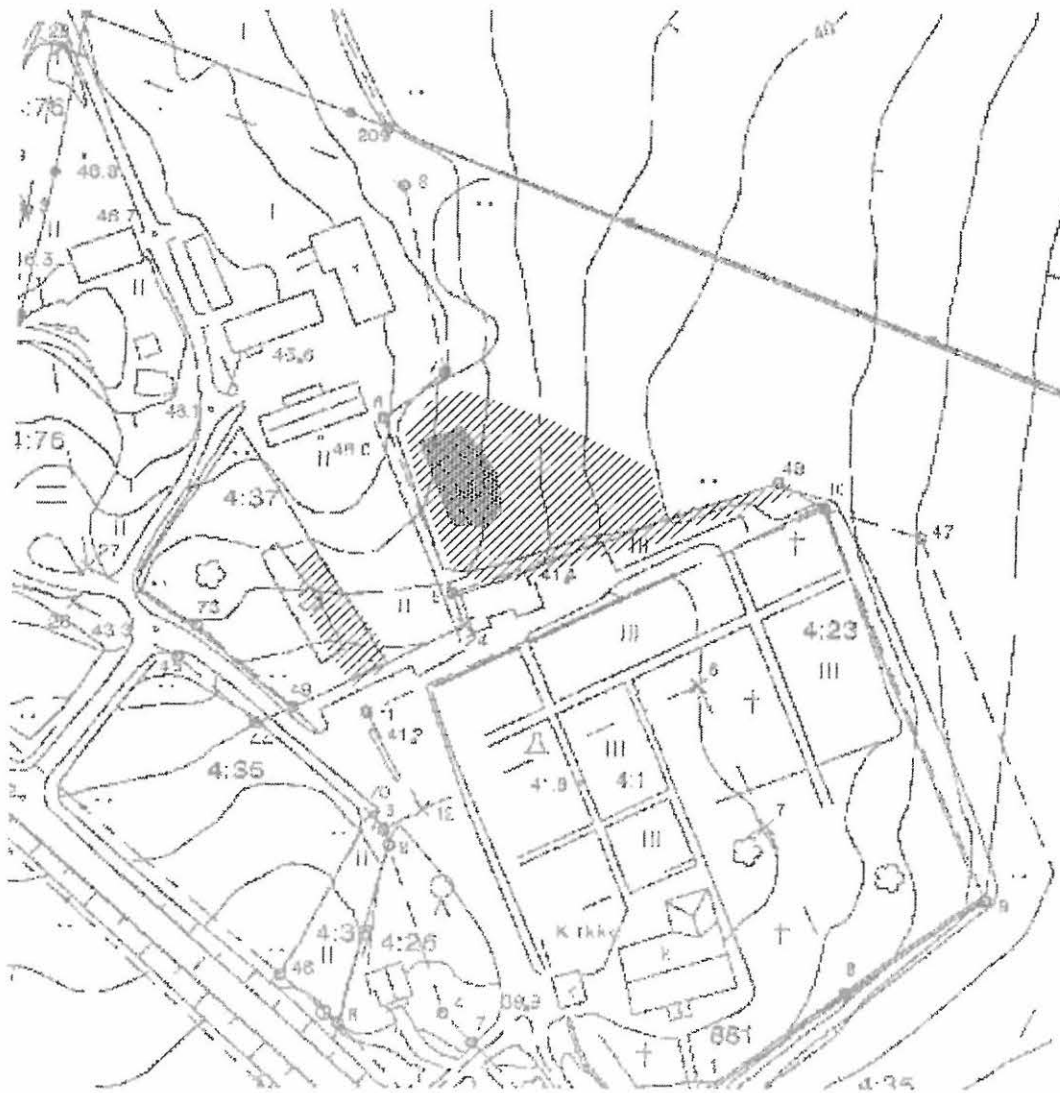


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0018 KÄRRI
Kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy). Mk 1:2000
x = 6704 36, y = 2458 90, z = 40

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri = asuinpaikkahavainnot



587 01 0019

YLÖJOEN PELTO

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Tattula
 Kohteen nimi: Ylöjoen pelto
 Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
 Tyypin tarkenne: polttokenttäkalmistot
 Ajoitus: rautakautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: $x = 6704\ 98$, $y = 2459\ 56$, $z = 30$
 Maastomerkinä: ei
 Laajuus: mitattava kartasta 2002 havainnot
 Etäisyystieto: 1 km Perttelin kirkosta NE

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Tattula
 Tila: 1:37
 Omistaja: Kari Vierjoki
 Osoite: Tattulantie 221, 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58741400010037
 Lisätietoja: Peltoalueen alapuolisella joen rinteellä on eri omistaja (Kalevi Vierjoki, Tattulantie 219, 25360 Pertteli. Tiedot: 1:38 Ali-Tolppa, 58741400010038)

ARKISTOTIEDOT

Alfred Hackman	irtol. 1911	KM 5857:1-2 (keihäänkärkiä)
Matti Huurre	tark. 1914	
	inv. 1965 (Hähkänä 11)	KM 16679:1-7 (keihäänkärki, vyösolki, naula, hioimen katkelma, keramiikkaa, palanutta luuta)
	irtol. 1969	KM 17858:1-2 (tappara, viikatteen terä)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 22.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020951
 Diat: KD020414

LYHYT KOHDEKuvaus

Polttokalmisto tasaisella lähes kivettömällä pellolla Kurajoen länsipuolella joen mutkassa, jyrkän ja korkean rantatörmän laella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Kalmisto sijaitsee viljelymaisemassa jyrkän jokitörmän yläpuolisella peltolohkolla Tattulasta Kaivolaa vievän eteläpuolella, vastapäätä Jussin taloa.

Kohteen kuvaus: Tarkastushetkellä pelto oli laidoilta ehkä 8 m leveydeltä oraalla ja keskeltä juurikkaalla. Pellolla havaittiin kasvillisuuden seassa palaneen luun paloja tien ja pellon rajalla kasvavan kuu-

sen juurelta etelään siitä n. 20-25 m etäisyydelle. Ei muita havaintoja. Lähes kivetön savimaa.
Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset, kuivuuden takia pellon pinta oli pölyinen

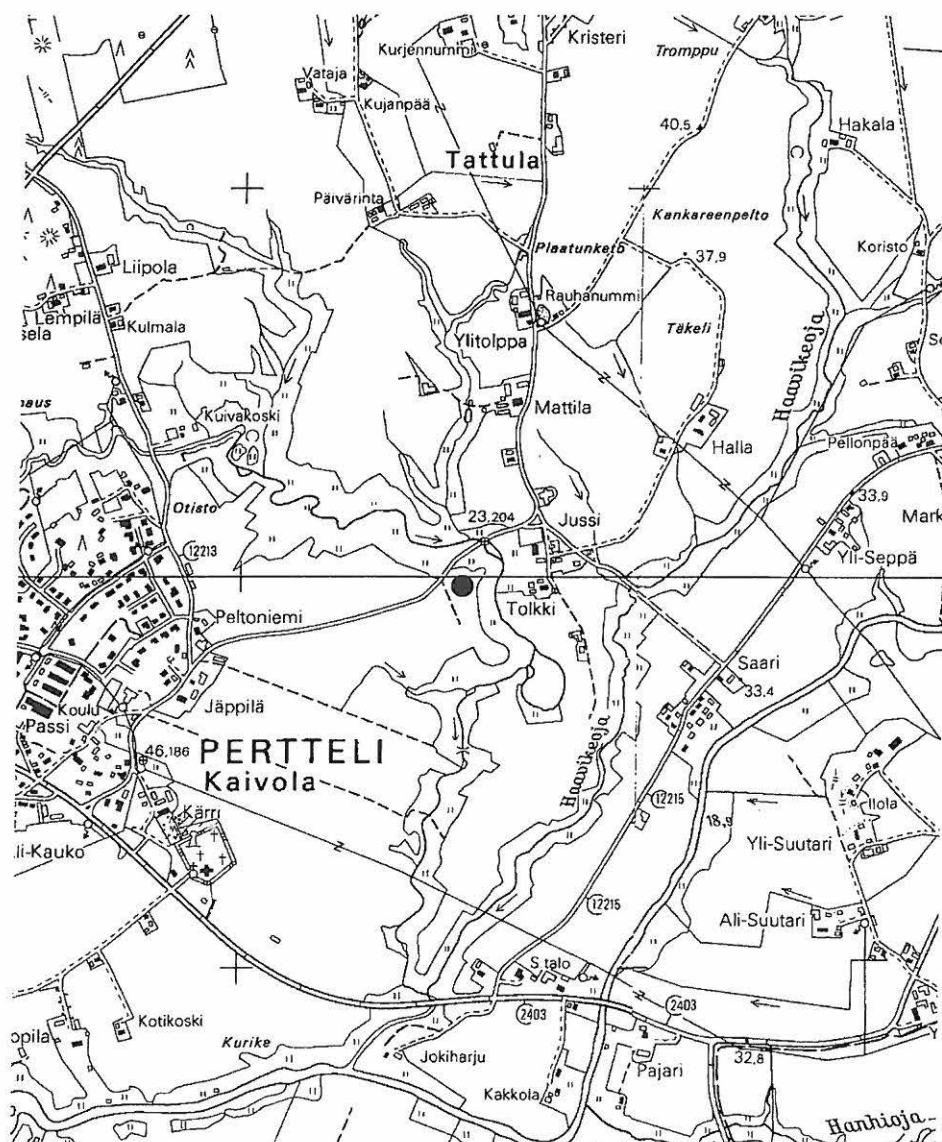


Ylöjoen pelto. Yleiskuva rautakautisesta kalmistosta. Kalmistoa on peltotasanteella kuusesta vasemmalle. NE. KF020951. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0019 YLÖJOEN PELTO
Rautakautinen kalmisto

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, PK 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6704 98, y = 2459 56, z = 30

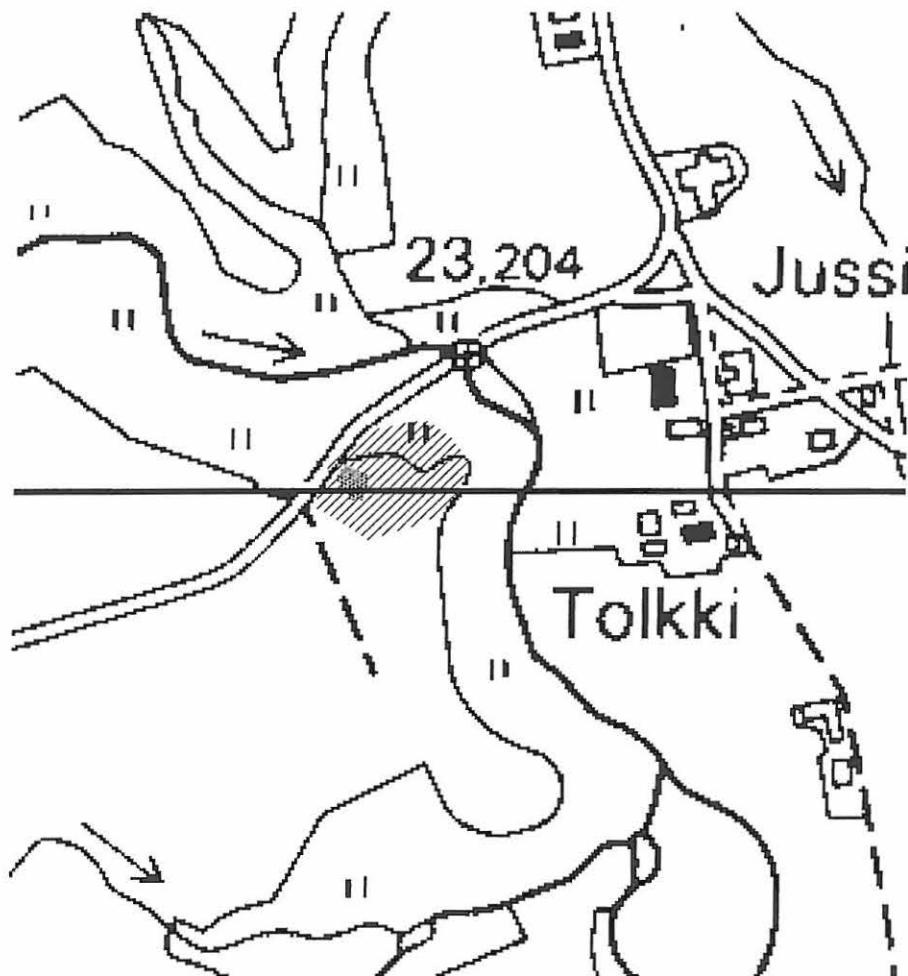


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0019 YLÖJOEN PELTO
Rautakautinen kalmisto

Suurenos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, PK 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:5000
x = 6704 98, y = 2459 56, z = 30

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri = palanutta luuta



587 01 0020

PAJARI

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Inkere
 Kohteen nimi: Pajari
 Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat?
 Ajoitus: rautakautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli, 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6703 86, y = 2460 00, z = 30
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: n. 950 m Perttelin kunnanvirastosta NNW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Inkere
 Tila: Pajari 6:11
 Omistaja: Toni Anttila
 Osoite: Kaivolantie 295, 25190 Inkere
 Kiinteistötunnus: ?

ARKISTOTIEDOT

irtol. 1949 KM 12387 (ristiretkiaikainen prons-
 sisormus)
 Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 13) KM 16769:1-5 (mm. keramiikka)
 Heljä Brusila tark. 5.9.2000

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 3.6.
 Löydöt: KM 33193:1 (pii-iskos)
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
 Negatiivit: KF020977-8

LYHYT KOHDEKUVAUS

Uskelanjoen itärannalla olevan asuinrakennuksen puutarhasta on saatu rautakautisia löytöjä, jotka osoittavat paikalla sijainneen rautakauden loppuun ajoittuvan, tarkemmin määrittämättömän kiinteän muinaisjäännöksen.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Löytöalue sijaitsee puutarhassa Pajarin talon länsipuolella melko jyrkästi Uskelanjokeen viettävässä rinteessä, joka vaikuttaa pääasiassa moneen muokatulta. Puutarhaa rajaa etelässä tiheä kuusiaita, jonka eteläpuolella alkaa osittain peltoviljelyksessä oleva, osittain metsitetty ja joutomaana oleva alue. Puutarhassa on paikoin avoimia kohtia, mm. pienehkö tieura ja puretun kasvihuoneen pohja. Nykyisen asuinrakennuksen länsipuolella on piha-aluetta terassoitu paikalla, jossa aikaisempi asuinrakennus on ilmeisesti sijainnut.

Kohteen kuvaus: Puutarhan alueella tarkastettiin avoimena olevia maaston kohtia sekä niistä poistettua pintaturvetta. Maaperä on tiivistä savea ja siihen on sekoittunut erilaista materiaalia, mutta yhtä mahdollista pii-iskosta, joka löydettiin talosta n. 25 m länteen raparperipensaasta alta, mitään varmuudella esihistoriallista ei löydetty. Entisen asuinrakennuksen kohdalla, nykyisestä puutarhamaasta etelään todettiin kuitenkin ikkunalasin paloja ja yksi palanut kivi tasaisella maalla rinteiden yläosassa, terassimuu-

rin edustalla. Ne ehkä liittyvät kuitenkin kyseiseen entiseen asuinrakennukseen.

Havaintomahdollisuudet: paikoitellen tyydyttävät, pääosin heikot

Lähilöytöjä: ks. 587 01 0021 PAJARIN KOTONIITTU

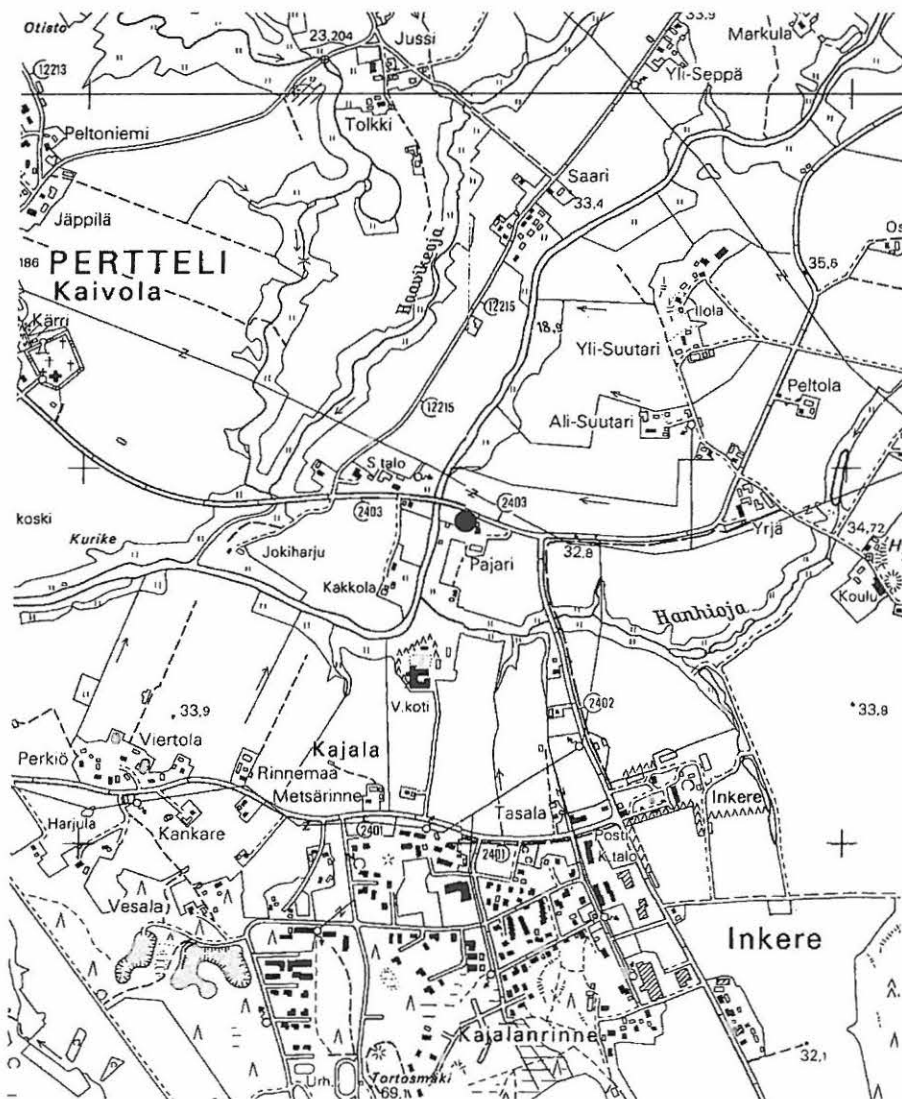


Pajari. Rautakautinen kalmisto? Yleiskuva. Pii-iskos löytyi huvimajasta vasempaan olevien raparperipensaiden alta. S. KF020977. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0020 PAJARI
Rautakautinen löytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, PK 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6703 98, y = 2460 00, z = 30

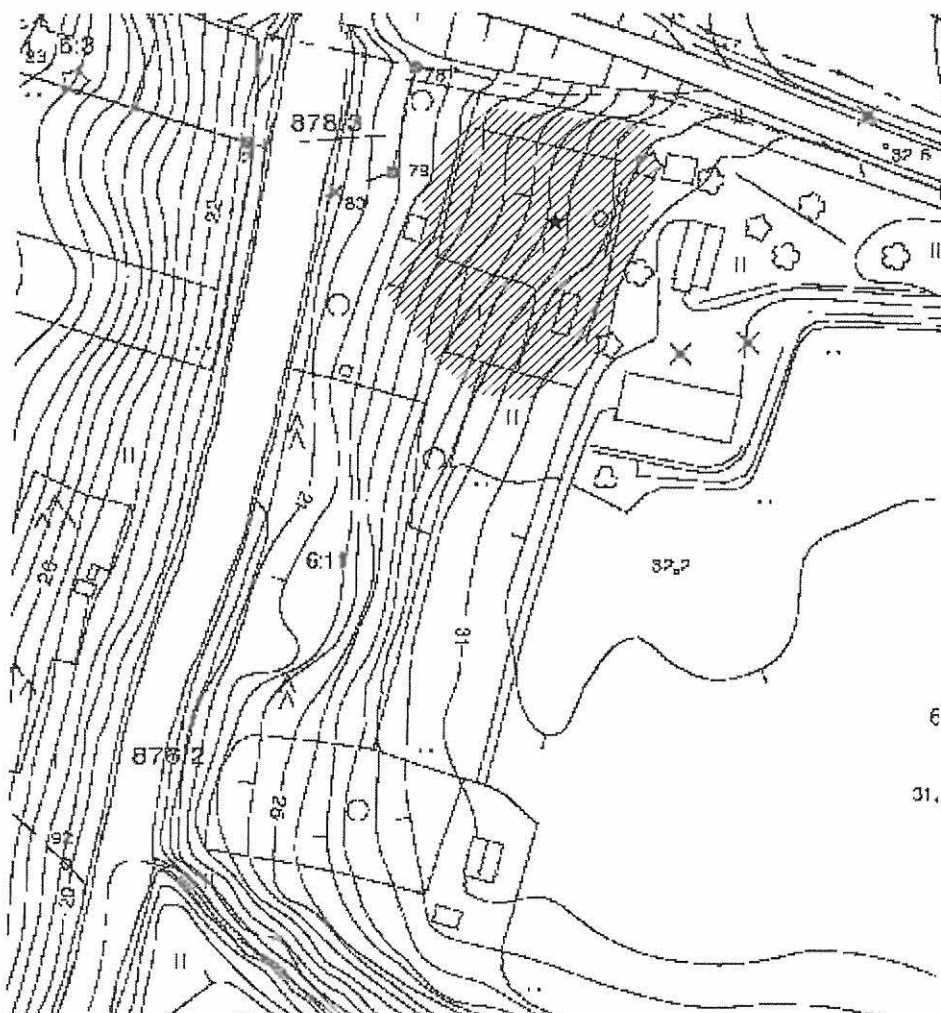


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0020 PAJARI
Rautakautinen löytöpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy) Mk 1:2000
x = 6703 98, y = 2460 00, z = 30

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tähti = pii-iskoksen löytöpaikka



587 01 0021

PAJARIN KOTONIITTU

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Inkere
 Kohteen nimi: Pajarin Kotoniittu
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli, 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6703 75, y = 2460 00, z = 30 m mpy
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: n. 950 m Perttelin kunnanvirastosta NNW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Inkere
 Tila: Pajari 6:11
 Omistaja: Toni Anttila
 Osoite: Kaivolantie 295, 25190 Inkere
 Kiinteistötunnus: ?

ARKISTOTIEDOT

	irtol. 1904	KM 4403:1 (kourutaltan kpl), KM 4403:2 (taltan kpl)
	irtol. ?	Perttelin kotiseutumuseo: oikokirveen kpl, luukärki, pieni reikäkivi
Matti Huurre	inv. 1965 (Hähkänä 14)	KM 16769:6-8 (kvartsia ym.)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 3.6.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
 Negatiivit: KF020979

LYHYT KOHDEKUVAUS

Uskelanjoen itärannalla olevan asuinrakennuksen eteläpuoliselta peltoalueelta on saatu kivikautisia asuinpaikkalöytöjä. Osittain ilmeisesti tasaisella maalla, osittain jokeen viettäviltä alueilta.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Löytöalue sijaitsee Pajarin talon eteläpuolella osittain peltoviljelyksessä olevalla, osittain metsitetyllä ja joutomaana olevalla alueella Uskelanjokeen viettävässä rinteessä. Lähempänä joen rantaa olevat alueet ovat metsittyneet ja kasvavat tiheää heinää, hieman ylempänä tasaisella maalla piharakennuksen takana on pienehköjä viljeltyjä alueita, joiden itäpuolella alkaa varsinainen pelto.

Kohteen kuvaus: Alueella tarkastettiin piharakennuksen takaisia pienehköjä viljeltyjä alueita, jotka olivat avoimia tai lyhyellä oraalla, varsinaisen peltoalueen osalta tyydyttiin tarkistamaan sen reunaosia. Kuivuudesta johtuva pölyisyys vaikeutti havainnointia muuten melko avoimissa kohdissa. Maa on savea, alempana rinteessä saattaa olla hiekkakin (epävarma havainto kuusiaidan viereen tehdyn tieleikkauksen reunasta), mutta ilmeisesti sitä on myös tuotu alueelle. Huurre mainitsee, että karkeatekoinen luukärki ja pieni reikäkivi ovat löytyneet rantapellostä, joka on ehkä ollut metsitetyn rannan kohdalla. Ei havaintoja.

Havaintomahdollisuudet: paikoitellen välttävät, pääosin heikot

Lähilöytöjä: ks. 587 01 0020 PAJARI

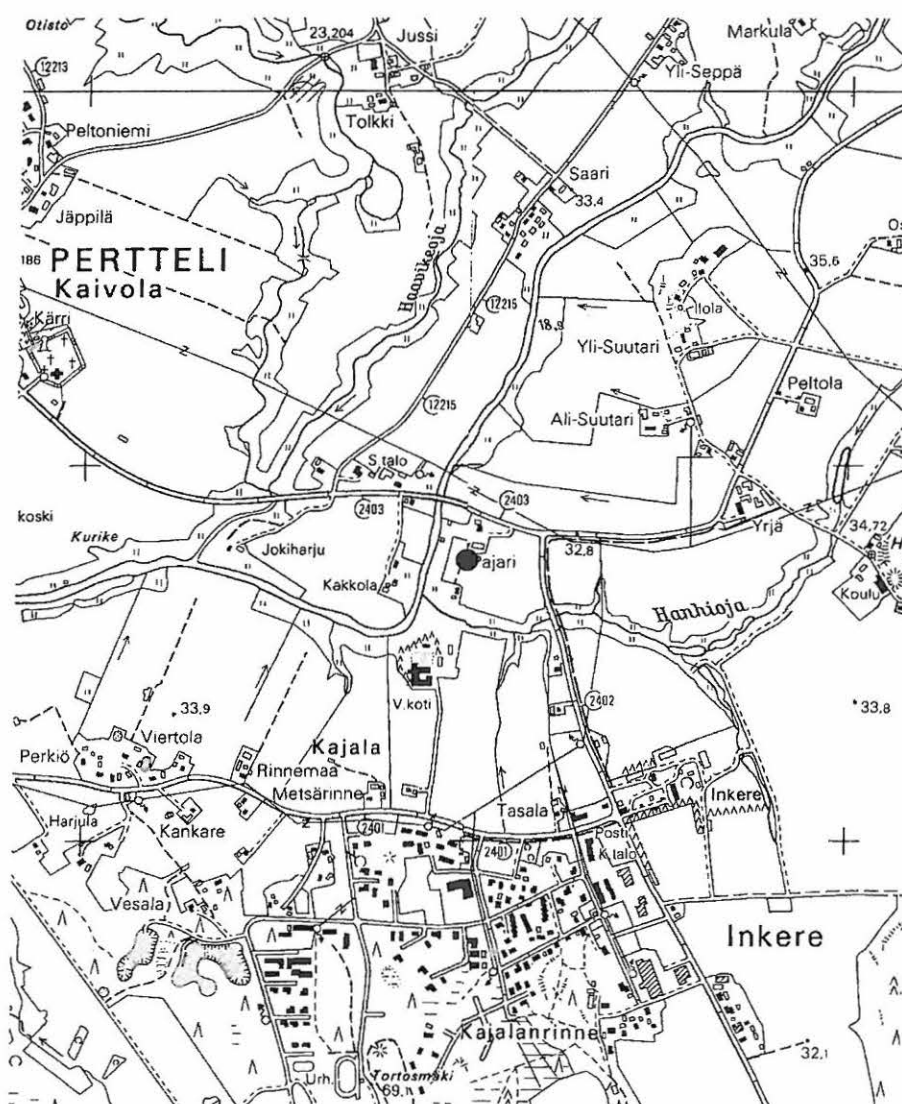


Pajarin kotoniitty. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta. N. KF020979. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0021 PAJARIN KOTONIITTY
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, PK 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6703 75, y = 2460 00, z = 30

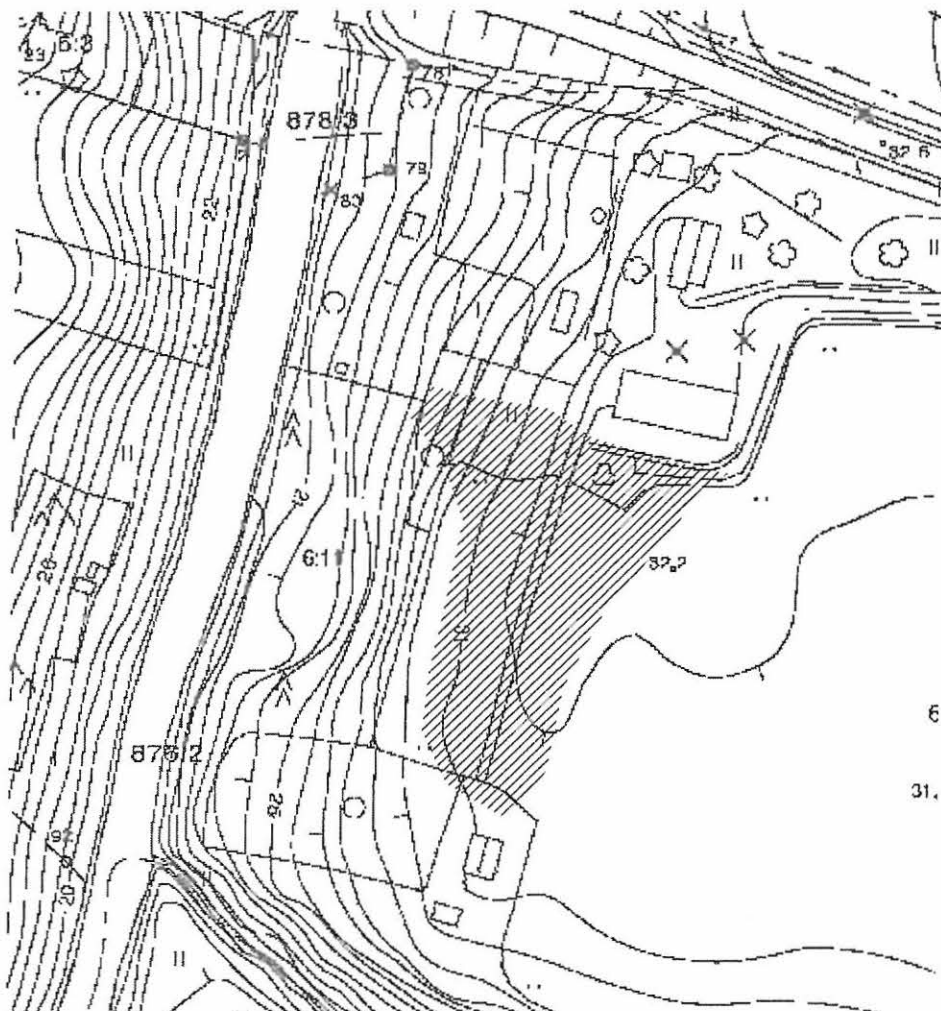


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0021 PAJARIN KOTONIITTU
Kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy) Mk 1:2000
x = 6703 75, y = 2460 00, z = 30

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0022

ALI-ARKKILA

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Hähkänä
 Kohteen nimi: Ali-Arkkila
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 2
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6703 08, y = 2457 56, z = 35 – 45
 Koordinaattiselite: alueen keskeltä
 Maastomerkintä: ei
 Laajuus: arvioitava kartan perusteella
 Etäisyystieto: n. 1,8 km Perttelin kirkosta SW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Hähkänä
 Tila: 3:195 Aliarkkila
 Omistaja: Arvo Tuomi
 Osoite: Inkereentie 725, Inkere
 Kiinteistötunnus: 58740200030195
 Lisätietoja: Hanna Tuomen perikunta, Hanna Tuomi kuollut 4.8.1980

ARKISTOTIEDOT

irtol. v. ? Perttelin kotiseutumuseo: eteläsuomalainen tasataltta, pohjalainen kourutaltoa, käyräselkäinen kourutaltoa, kaksoiskourutaltoa, kourutaltoa
 Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 16) KM 16768 (kvartsia)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 27.5.
 Löydöt: ks. kohdat ”Muuta” ja ”Kohteen kuvaus”
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
 Negatiivit: KF020958-62, KF020964

LYHYT KOHDEKUVAUS

Ali-Arkkilan talon ympäristössä oleva kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Uskelanjoen ja Inkereentien eteläpuolella pohjoisluoteeseen viettävän hiekkaisen peltoalueen yläosassa ja välittömästi sen eteläpuolella joutomaalla. Alue on hiekkapohjaista nummea.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Asuinpaikkaa ei tarkastushetkellä vallinneista olosuhteista johtuen kyetty paikallistamaan vuonna 1965 eikä myöskään vuonna 2002, mutta maanomistaja mv. Arvo Tuomen - joka osaa tunnistaa kivikautisen materiaalin luotettavasti - havaintojen mukaan asuinpaikan keskus sijaitsee talon ja pellon välisellä nurmeltuneella hiekkaisella harjanteella sekä siitä länteen. Suurin osa löydöistä, jotka ovat joko Perttelin kotiseutumuseossa tai löytäjien hallussa, ovat peräisin n. 40 m mpy korkeudelta olevan hiekkaisen harjanteen rinteestä savisemman peltotasanteen yläpuolelta tai peltotasanteen yläosista. Alue sijaitsee hiekkaisen mäen laidassa ja paikalla näyttäisi olevan useampia (mahdollisesti kolme) eri

korkeuksilla olevaa itä-länsi-suuntaista rantamuodostumaa, joista alimman, selkeimmän laki on n. 40 m mpy korkeudella. Omistajien mukaan asuinrakennuksen ja ladon keskivaiheilla, niistä länteen on ollut nyttemmin täytetty hiekkakuoppa.

Kohteen kuvaus: Ali-Arkkilan mailta on ennen vuotta 1965 saatu Perttelin kotiseutumuseoon viisi kivikautista esinettä ja tarkastuksen yhteydessä inventoinnin suorittajalle näytettiin vielä kuusi muuta esinettä, jotka piirrettiin ja valokuvattiin. Esineet ovat edelleen löytäjien hallussa ja niitä käytetään mm. viereisen Hähkänän koulun opetusmateriaalina. Löytöpaikkoja selvitellessä ilmeni, että pieni taltta (liite, kuva nro) oli löytynyt pihamaalta asuinrakennuksesta parikymmentä metriä lounaaseen viemärikaivannosta. Paikalla oli hiekkamaa. Korkeus on n. 50 m mpy. Primitiivisen kirveen (liite, kuva nro) löysi Auli Tuomi Hähkänän kylän itäpuolella metsäalueiden keskellä olevan Haankorpi-nimisen peltoalueen kulmuksesta Ali-Arkkilasta n. 800 m SE ja se käsitellään tarkemmin irtolöytöjen yhteydessä. Kirves oli viimeksi löytynyt esine, sekin muistaman mukaan yli kymmenen vuoden takaa. Muista esineistä yksi on löytynyt aivan pellon kulmuksesta ladosta ENE, mutta Arvo Tuomi ei muistanut enää, mikä. Loput ovat joko ladon ja pellon välistä tai pellon yläosasta ja löytyneet maanpinnalta sen jälkeen, kun aluetta oli salaojitettu. Jokin esineistä on ehkä löytynyt alemmaa savipelloilta läheltä Inkereentietä, mutta varmasti tätä ei muistettu.

Arvo Tuomi kertoi myös havainnoistaan, joiden mukaan ladon itäpuolella n. 20 m päässä harjanteen päällä olevassa perunapellossa olisi toisinaan havaittu keramiikkaa (kaavoituksen pohjakartassa merkitty B:llä) sekä ladosta länteen, talolle tulevan tien toisella puolella olevan pellon pinnassa näkyneen kvartsi-iskoksia ja noen mustamia kiviä (kaavoituksen pohjakartassa merkitty A:lla). Kivi-esineiden lisäksi Arvo Tuomi esitteli kyseiseltä pelloilta löytämänsä ja niin ikään talossa säilytettävän kvartsi-iskoksen, joka osoitti hänen tuntevan myös kyseisenlaisen kivikautisen materiaalin.

Löytöalueet ja lähiympäristöä tarkastettiin, mutta ainoa mahdollinen havainto liittyen asuinpaikkaan tai asuinpaikkoihin oli tien länsipuolen pellon hiekkaisella osalla todettu kuumuuden rapauttama kivi. Perunapelloilta löydettiin sisäpinnalta vihreälasitteisen punasaviastian kylkipala, joten sieltä olisi ehkä ollut löydettävissä myös muuta. Muuten ei löydetty mitään. Koska Tuomen havainnot ei ole syytä epäillä, selittyy löydöttömyys olosuhteilla: pelloilla oli pitkä ja tiheässä kasvava syysvilja, ladon ja pellon välinen alue oli heinällä ja perunapellon pinta kuivuuden seurauksena pölyinen.

Löytyneen esineistön perusteella Ali-Arkkilan alueella on ehkä ollut asutusta useampanakin kivikauden jaksona, talossa säilytettävä pyöreäteräinen pohjalainen kirves ja eteläsuomalainen taltta (Perttelin kotiseutumuseossa) lienevät Suomensjärven kulttuurin esine ja sidosurallinen taltan tai kirveen katkelma voi kuulua Jäkärälän kulttuurin piiriin.

Havaintomahdollisuudet: heikot, pellot paikoin pitkällä viljalla, ladon takainen osa heinittynyttä joutomaata ja perunapello hyvin pölyinen

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: pyörätie suunnitteilla Inkereen tien viereen pellon saviselle osalle, jossa pintamaan tarkastuksessa ei havaittu mitään.

Muuta: Omistajien hallussa on löytämänsä kuusi kivikautista esinettä. Ne jätettiin heidän haltuunsa, mutta valokuvattiin ja piirrettiin mittakaavassa 1:1 sekä pyrittiin selvittämään löytöpaikat.

Huurteen kertomuksen ja muinaisjäännösrekisterin x – koordinaatti on väärä – sen mukaan sijoitettuna kohde tulee kilometrin liian pohjoiseen. Virhe on korjattu tähän kertomukseen.



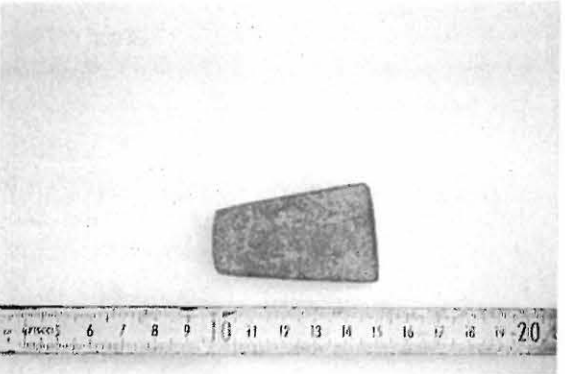
Ali-Arkkila. Yleiskuva kivekautisesta asuinpaikasta. E. KF020964. Kuva Jouko Pukkila



Sidosurallisen kiviesineen katkelma. KF020958.



*Pohjalaisen kirveen katkelma.
KF020961*



*Pieni taltta asuinrakennuksen pihamaalta.
KF020959.*



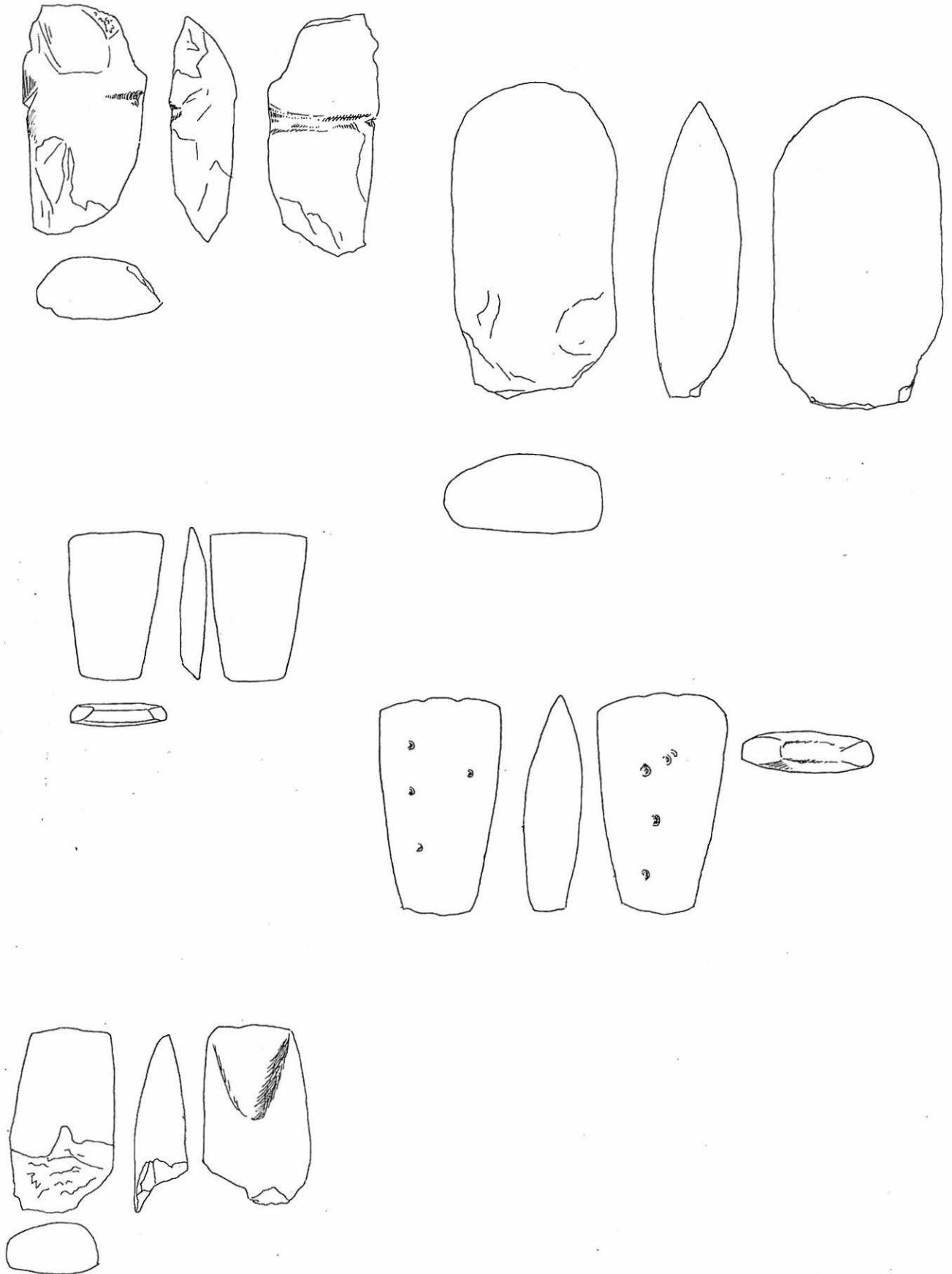
Ali-Arkkila. Taltta. KF020962.



Kourutaltan katkelma. KF020960.

Talossa säilytetään myös Haankorvesta (ks. irtolöydöt) löytynyttä primitiivistä kirvestä, jonka kuva on löytöpaikan yhteydessä.

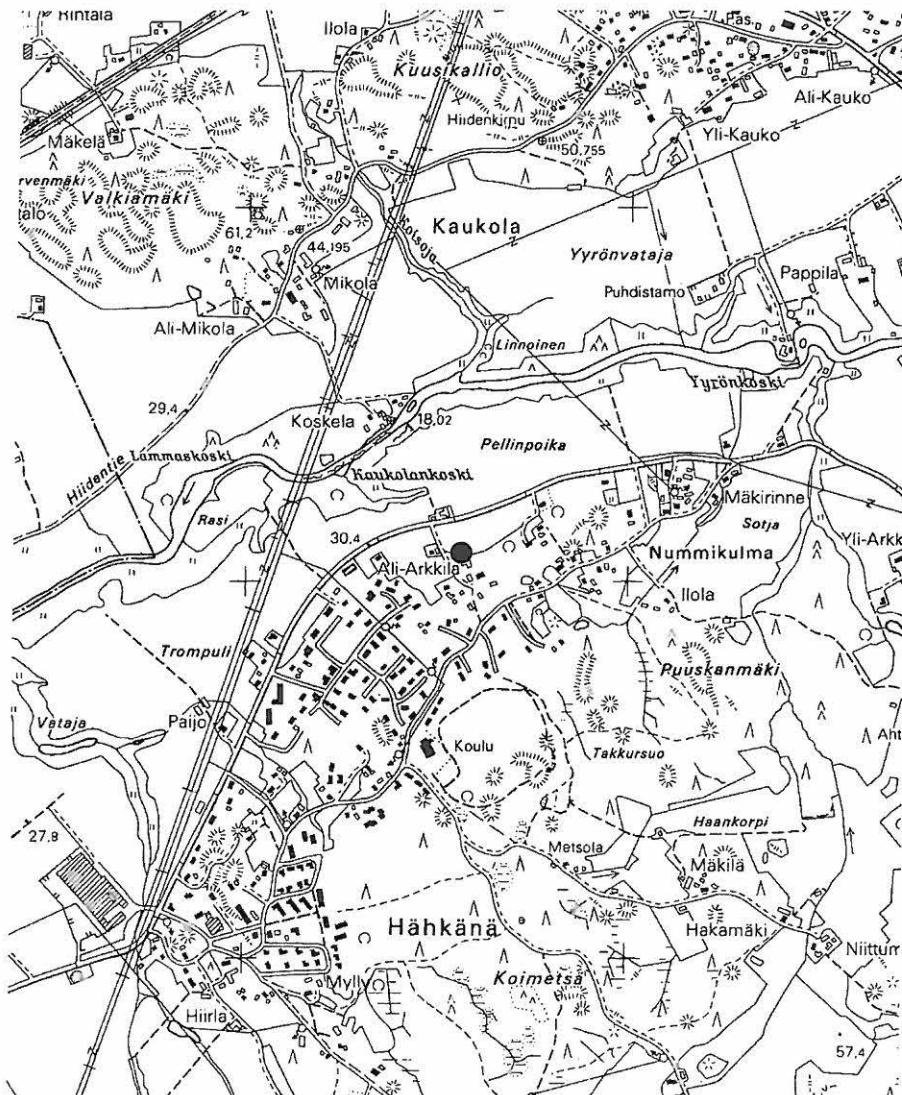
Kaikki kuvat Jouko Pukkila.



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0022 ALI-ARKKILA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6703 08, y = 2457 56, z = 35 - 45



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

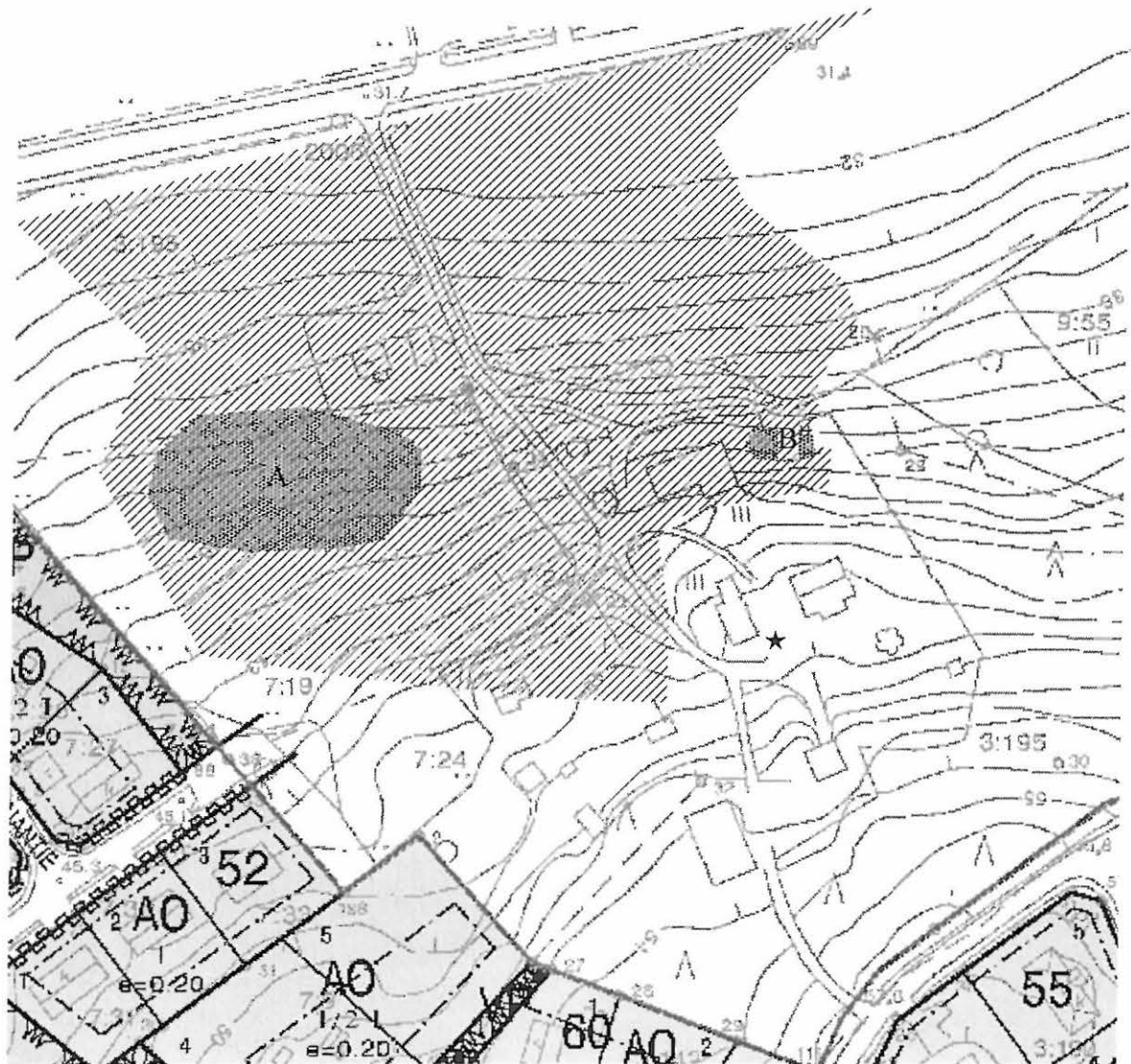
587 01 0022 ALI-ARKKILA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut ahiplan oy). Mk 1:2000
x = 6703 08, y = 2457 56, z = 35 - 45

Vinoviivoitus = tarkastettu alue

Tiheä rasteri = maanomistajan havainnot, A = iskoksia ja palaneita kiviä, B = keramiikkaa?

Tähti = pienen taltan löytöpaikka



587 01 0023

MÄKIMAA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Hähkänä
Kohteen nimi:	Mäkimaa
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2021 12 Pertteli
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6702 43, y = 2457 37, z = 55-60
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	n. 2,4 km Perttelin kirkosta SW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Hähkänä
Tila:	3:169 Tontti 5/K 59
Omistaja:	Perttelin kunta
Osoite:	
Kiinteistötunnus:	5870200030169
Lisätietoja:	Mahd. osittain naapuritontin puolella (As. oy Ketmäentie 7)

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Hähkänä 21)	KM 16784:1-2 (primitiivinen kirves, kvartsikeratofyyri-iskos).
--------------	------------------------	--

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 27.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
Negatiivit:	KF020966

LYHYT KOHDEKUVAUS

Esineet löytyivät maantieojan pohjalla olleen irtaimen hiekan seasta länteen viettävästä hiekkarinteestä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Nykyään löytöpaikka on asutuksen keskellä ja on voinut jäädä pyörätien alle. V. – 65 jälkeen tie on asfaltoitu, sen eteläpuolelle on rakennettu pyörätie sekä rivitalo, jonka koillispuolella on osittain metsäalueeseen leikattu pysäköintipaikka. Etelänsuuntaan on säilynyttä metsäistä hiekkarinnettä.

Kohteen kuvaus: ojaleikkaukset olivat ainoat kohdat, joissa oli rikkonaista maata eikä niiden tarkastuksessa havaittu mitään

Havaintomahdollisuudet: heikot

Muuta: Ali-Arkkilan omistaja mv. Arvo Tuomi arveli, että talon pihalla olleesta hiekkakuopasta on voitu ajaa hiekkaa tielle

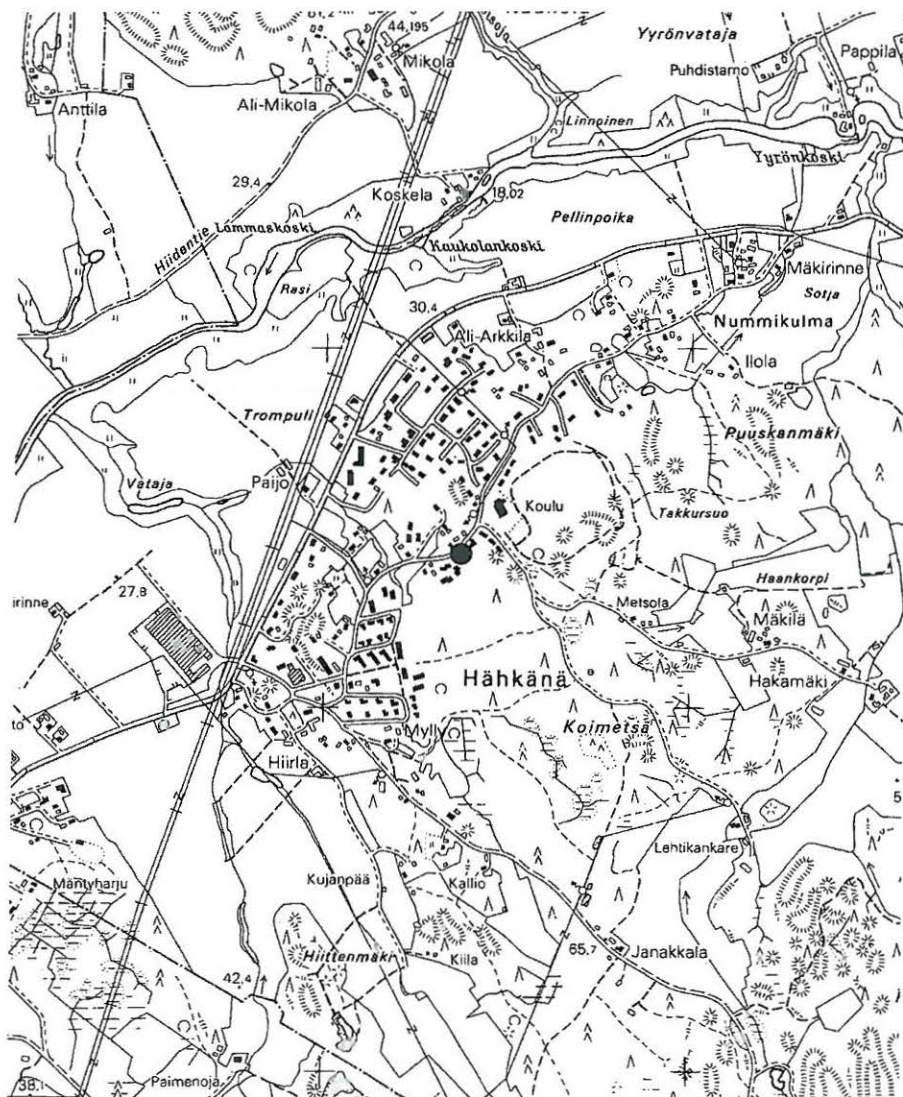


Mäkimaa. Kivikautinen asuinpaikka nykykunnossa. Yleiskuva. W. KF020966. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0023 MÄKIMAA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6702 43, y = 2457 37, z = 55 - 60

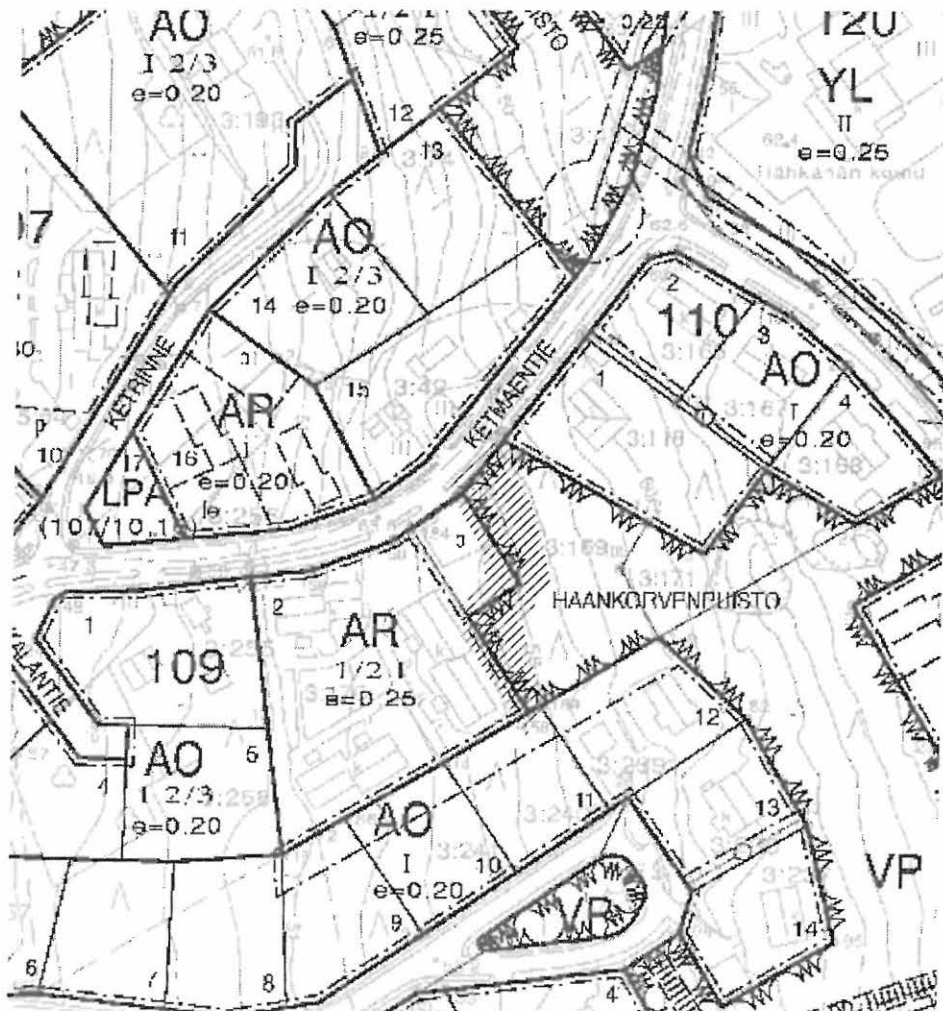


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0023 MÄKIMAA
Kivikautinen asuinpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy) Mk 1:2000
x = 6702 43, y = 2457 37, z = 55 - 60

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0024

TORAMÄKI

KOHDETIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Inkere
Kohteen nimi:	Toramäki
Muinaisjäännöstyyppi:	taide, muistomerkit
Ajoitus:	historiallinen
Rauhoitusluokka:	2
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6704 52, y = 2460 50
Maastomerkintä:	ei
Etäisyystieto:	3,2 km Perttelin kunnantalosta N

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Inkere
Tila:	2:68 Yrjä
Omistaja:	Ilari Yrjä
Osoite:	Kiviharjuntie 33, 25190 Inkere
Kiinteistötunnus:	5870300020068

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Inkere 1)
--------------	----------------------

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 28. ja 29.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
Negatiivit:	KF020967

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kallioon hakattu risti ja muita merkkejä mäen korkeimman kohdan länsilaidalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Kalliopohjainen metsäinen mäki peltojen keskellä Uskelanjoen etelärannalla

Kohteen kuvaus: Hakkaukset olivat peittyneet n. 10 cm paksun turvekerroksen alle ja mäellä asuvat ihmiset löysivät ne vasta tarkastuspäivän illalla, joten paikalla käytiin seuraavana aamuna uudestaan. Hakkaukset sijaitsivat pienen ja matalan sammaloituneen kallion kaakkoispäässä isojen kuusten juurella. Huurteen dokumentoimien ristin ja numeroiden (?) lisäksi kalliossa ei näyttäisi olevan muita merkkejä. Merkit olivat säilyneet turpeen alla hyväkuntoisina ja irrotettu turvekaistale käännettiin takaisin niiden päälle.

Muuta: Mäen läntisimmässä kulmauksessa on sijainnut joitakin kymmeniä vuosia sitten hävinnyt torppa, jonka merkkeinä paikalla on ainakin kaksi rakennusten kivijalkaa ja maakellari. 1700-luvun jälki-puolen isojakokartassa näkyvä Toramäen talo on sijainnut pellolla mäen ja Uskelanjoen välissä. Paikka erottuu kivikkoisempaan kohtaan, mutta mitään löytöjä siitä ei tehty. Mäen rinteitä tarkastettiin yhdessä maanomistajan kanssa eri puolilta, sillä sijaintinsa puolesta se sopisi rautakautisen kalmiston paikaksi – se on Perttelissä ainoa pienehkö mäki peltojen keskellä, joka sijaitsee joen läheisyydessä. Ei havaintoja. Ilmeisesti nimi Toramäki on johtanut joidenkin ajatukset käräjäympyrään, josta merkinä pitäisi olla Yrjän talon pohjoispuolella joukko kiviä. Ainakin osa kivistä oli kuitenkin vasta jokin aika sitten siirretty paikalle, sillä ne eivät olleet kunnolla jäkälöityneet. Myös kuppikiviä etsittiin ja niiden tuntomerkkejä kerrottiin asukkaille. Kaiken kaikkiaan metsittyminen ja vesakoituminen haittasivat havaintojen

tekoa maanpinnalle näkyvien muinaisjäännösten tunnistamisessa. Mäen itäosassa asuinrakennusten välillä oli jotain kivikkoa, josta ei kuitenkaan kasvillisuuden alta pystynyt sanomaan mitään varmaa. Kairanäytteet viittasivat siihen, että se saattaisi olla ihmistekoinen. Mäen pohjoisreunalla, pellolle vievän tien vieressä muisteli oppaana toiminut Ilari Yrjö nähneensä mustan maakerroksen kaivinkoneen kaivamassa ojassa. Kairalla maata tutkittaessa paikalla todettiin musta, n. 25-30 cm paksu, öljyiseltä vaikuttanut maakerros n. 10-15 cm maanpinnan alla. Mitään selitystä ei sille saatu, mutta esimerkiksi polttokalmistokerrokselta se ei vaikuttanut.

Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset

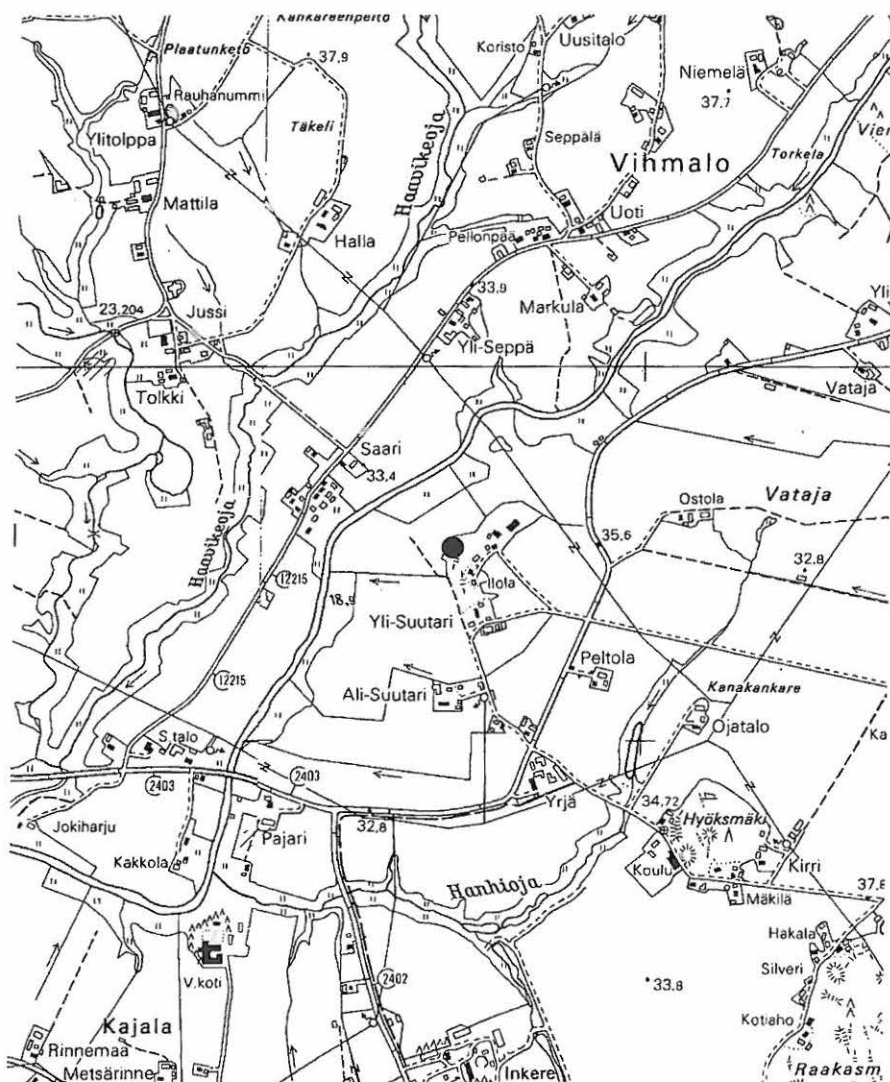


Toramäki. Kalliohakkaukset. W. KF020967. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0024 TORAMÄKI
Kalliohakkauksia

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 6704 52, y = 2460 50

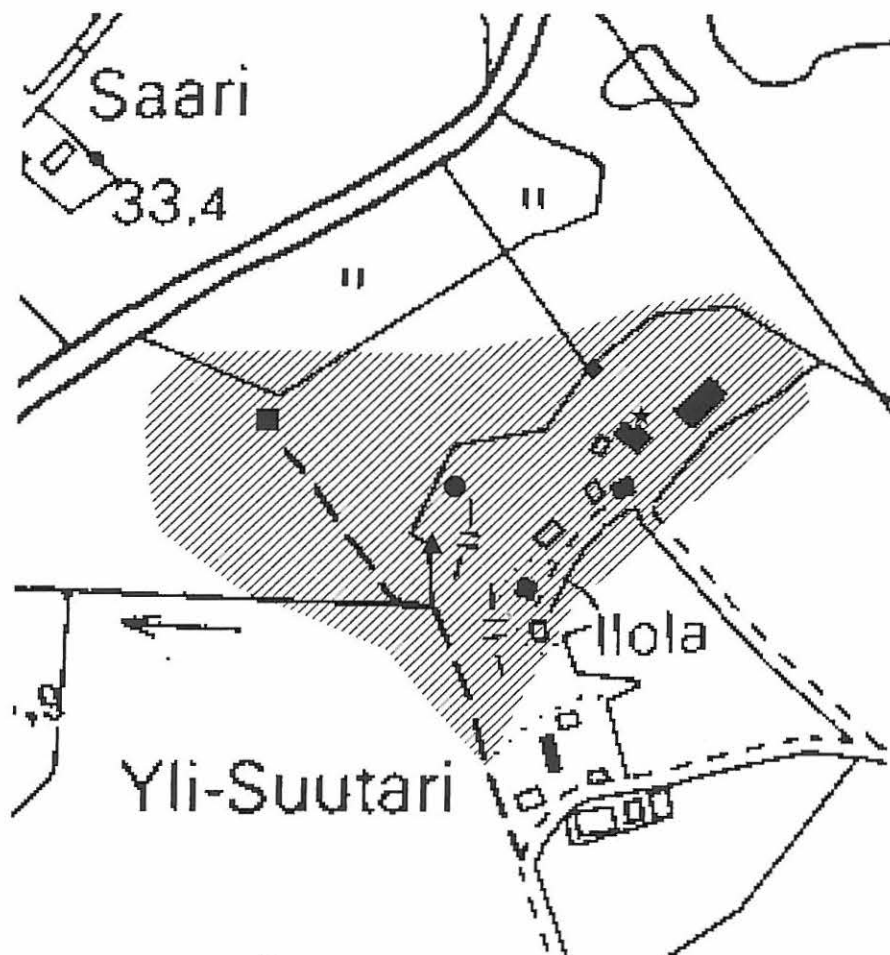


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0024 TORAMÄKI
Kalliohakkauksia

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:5000
x = 6704 52, y = 2460 50

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Pallo = hakkaukset
Neliö = entisen Toramäen talon paikka
Kolmio = torpan paikka
Vioneliö = musta öljyiseltä vaikuttava maakerros
Tähti = tiivis kivikko mäen laella



587 01 0025

KALKKIMÄKI

KOHDETIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Inkere
 Kohteen nimi: Kalkkimäki
 Muinaisjäännöstyyppi: raaka-aineen hankintapaikat
 Ajoitus: historiallinen
 Rauhoitusluokka: 2/3
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6702 92, y = 2463 42
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: 3 km Perttelin kunnanvirasto E

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Inkere
 Tila: 5:14 Kalkkimäki
 Omistaja: Perttelin seurakunta
 Osoite:
 Kiinteistötunnus: 5870300050014

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre Inv. 1965 (Inkere 22)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 16.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kalkkivilouhos metsäinen mäenharjanteen keskiosassa

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Kalkkimäki on korkea metsäinen mäki metsäinen, peltojen ympäröimän, n. 2 km pitkän pohjois- etelä- suuntaisen metsäalueen keskiosassa.

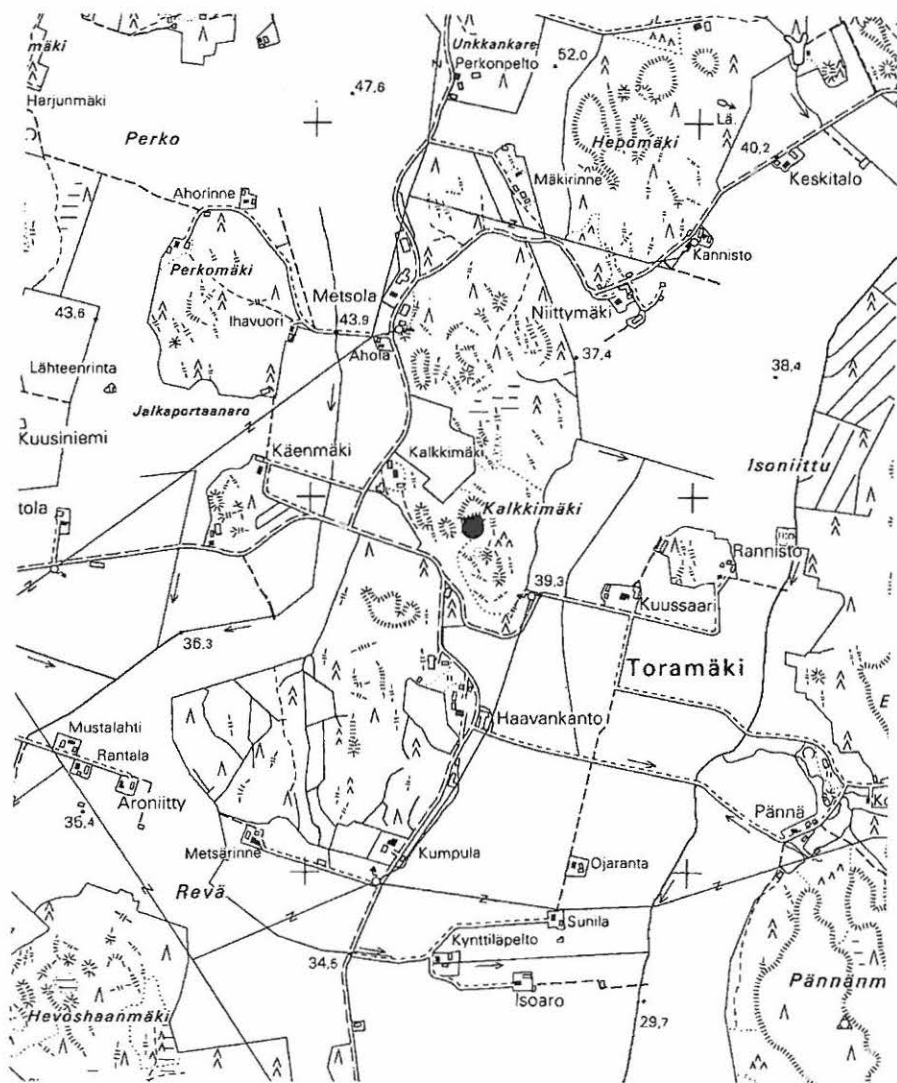
Kohteen kuvaus: n. 40 x 10 m kokoinen, N – S –suuntainen avolouhos kallion korkeimman kohdan vieressä. S – pääty on kapeampi ja sen pohjalla n. 15 m suusta on n. 1,5 m leveä, aavistuksen kaareva ja vajaan metrin korkuinen lohkokivistä tehty latomus. Pohjoisosa louhoksesta on pohjakaavaltaan soikio ja eteläpäättä leveämpi. Kaivannon W-sivu yli on kymmenen metriä korkea. Pohjalla on paikoin runsaasti vettä ja kasvillisuutta. Kaivannon itäpuolella kallio jatkuu tasaisena alueena, jonka suurin piirtein keskellä on n. 4x5 m kokoinen ja metrin korkuinen maakumpare. Siinä näkyy traktoriurassa mustaa maata ja kalkkikiven hippuja. Päällä kasvaa pihlajia ja pari pientä mäntyä. Kumpareen vieressä länsipuolella on toinenkin pienempi ja epäsäännöllisemmän muotoinen kumpare. Kallion pinta on paikoin paljas, paikoin sammaloitunut mutta ei jäkälöitynyt, mikä voisi viitata tulenpitoon. Myös osa laen itäpuolella olevista isommista kivistä on kuin tulen lohkomia. Kaivannon länsipuolella kallio kohoaa jyrkästi.

Havaintomahdollisuudet: hyvät

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0025 KALKKIMÄKI
Kalkkilouhos

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 6702 92, y = 2463 42

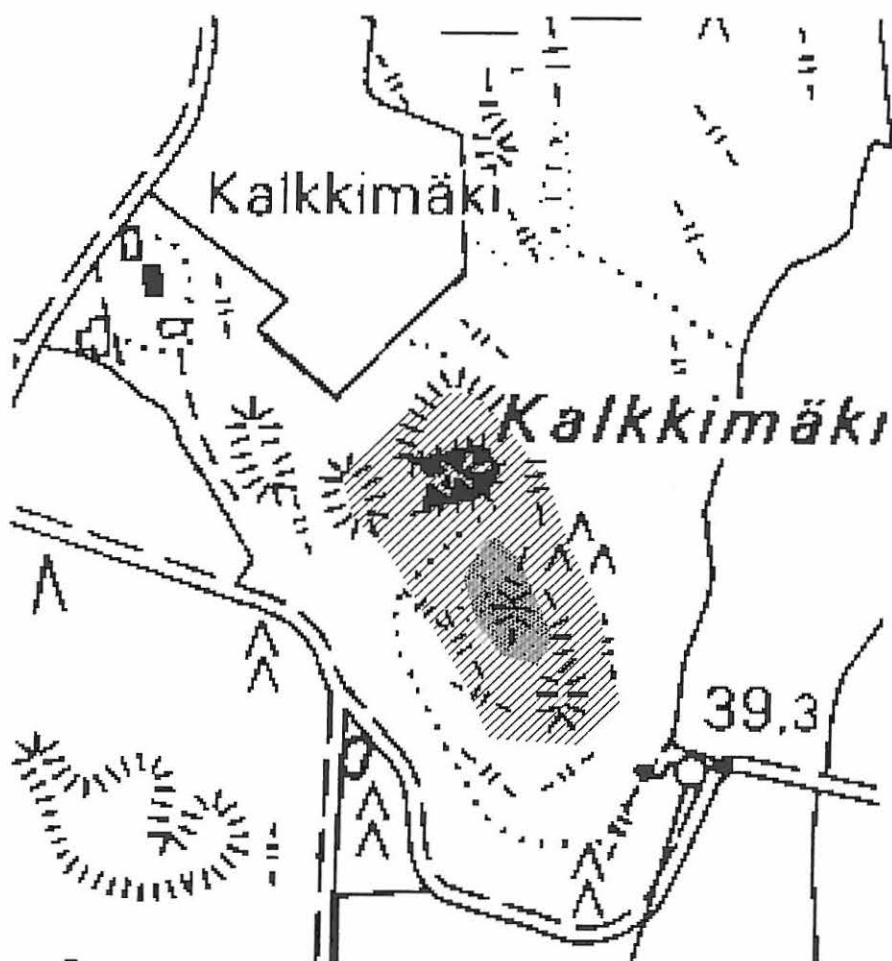


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0025 KALKKIMÄKI
Kalkkilouhos

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:5000
x = 6702 92, y = 2463 42

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri: mahdollisia rakenteita



587 01 0026

HAAVIKEOJA**PERUSTIEDOT**

Kunta: Pertteli
 Kylä: Vihmalo
 Kohteen nimi: Haavikeoja
 Muinaisjäännöstyyppi: hautapaikat
 Ajoitus: rautakautinen
 Rauhoitusluokka: 2/3
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Merkitty peruskartalle: Ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6705 75, y = 2460 52
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: 2,7 km Perttelin kunnantalosta N

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Vihmalo
 Tila: 11:11 Ali-Hakala
 Omistaja: Heikki Halla
 Osoite: Tattulantie 222, 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58741700110011

ARKISTOTIEDOT

A. Björck 1880 KM 2025:11-14, KM 5361:3 (kaurarengas, kupurasolkia)
 Hj. Appelgren-Kivalo tark. 1909
 A. Hackman tark. 1914
 Matti Huurre inv. 1965 (Vähähiisi 6)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 31.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000
 Negatiivit: KF020974

LYHYT KOHDEKUVAUS

A. Björck toi stipendiaattimatkaltaan rautakautisia pronssikoruja, jotka hän oli saanut eräästä talosta v. 1879. Huurre päätteli löytöpaikan eri dokumenttien ja paikkakuntalaisten tietämyksen perusteella ja arvelee löytöpaikan olleen Haavikeojan itärannalla n. 500 m Hallasta koilliseen paikalla, jonka eteläpuolella laskee oja Haavikeojaan.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Todennäköinen löytöpaikka on jyrkkää joen rinteitä, yläpuoliset alueet ovat tasaisia savipeltoa.

Kohteen kuvaus: ojanpientareet kasvoivat pitkää heinää ja alueen laiduntaminen tarkastusajankohtana oli juuri aloitettu. Itäpuolinen pelto syysviljalla, länsipuolella oraalla. Ei havaintoja.

Havaintomahdollisuudet: kasvillisuuden takia heikot

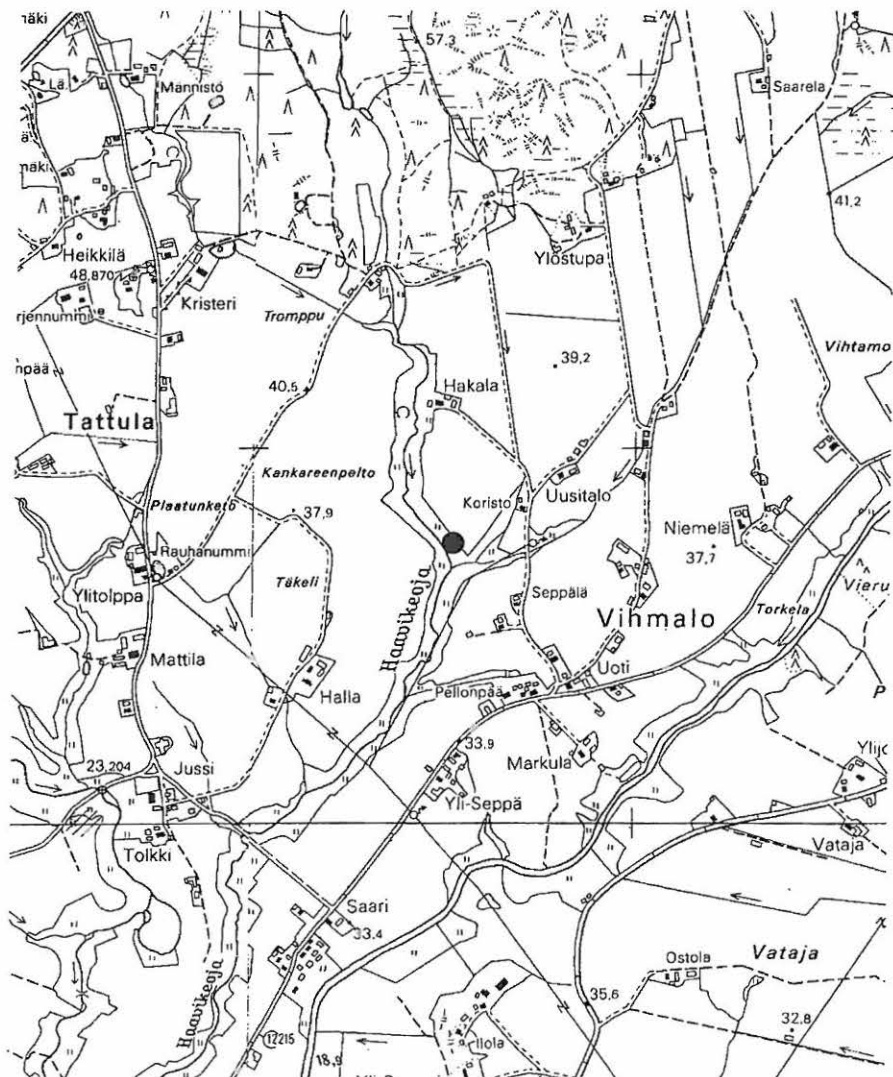


Haavikeoja. Rautakautinen kalmisto (?). Yleiskuva. SSE. KF020974. Kuva Jouko Pukkila.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0026 HAAVIKEOJA
Rautakautinen kalmisto

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 6705 75, y = 2460 52

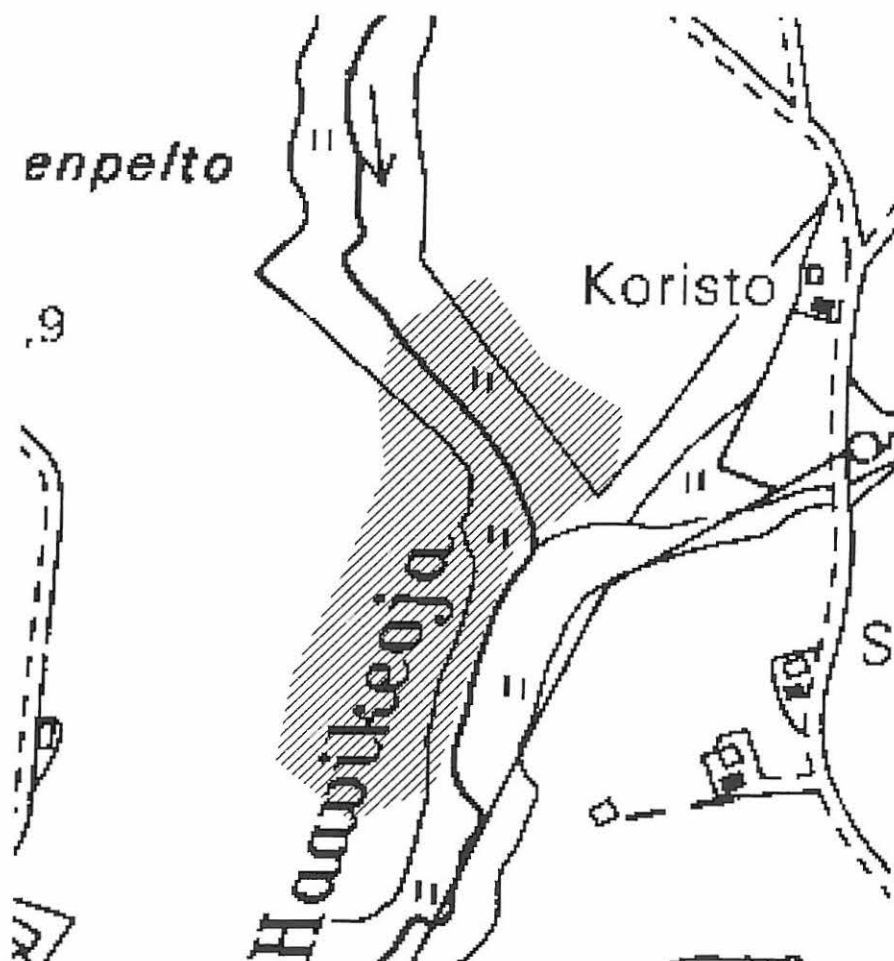


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0026 HAAVIKEOJA
Rautakautinen kalmisto

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:5000
x = 6705 75, y = 2460 52

Vinoviivoitus = tarkastettu alue



587 01 0027

KANKAREENPELTO**PERUSTIEDOT**

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Tattula/Vihmalo
Kohteen nimi:	Kankareenpelto
Muinaisjäännytyystyyppi:	taide, muistomerkit
Ajoitus:	historiallinen
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	PK 2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 670625, y = 2460 41
Maastomerkinä:	ei
Etäisyystieto:	3,2 km Perttelin kunnanvirastosta N

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Tattula
Tila:	6:8 Ojala
Omistaja:	Keijo ja Eila Mäkelä
Osoite:	Lumikonkuja 6 22, 24100 Salo
Kiinteistötunnus:	58741400060008
Lisätietoja:	Voi sijaita myös Heikki Hallan mailla (ks. esim. kohde 587 01 0026 Haavikeoja)

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre	inv. 1965 (Vähähiisi 8)
--------------	-------------------------

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 22.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Negatiivit:	KF020946-48
Diat:	KD020413

LYHYT KOHDEKUVAUS

Aivan Haavikeojan rannassa olevaan kallioon on hakattu vuosilukuja, kruununkuvia ja kirjoituksia. Kysymyksessä on rajamerkki. Paikalla tiedetään olleen myös myllyn.

TUTKIMUSKERTOMUS



Sijainti ja maasto: Haavikeojan mutkassa lehtipuuta kasvavassa rantametsikössä. Ympäristössä rantatörmät ovat paikoin jyrkät.

Kohteen kuvaus: Hakkaukset ovat kallioalueen metsään viettävässä SE-kulmassa. Kaikkia Huurteen dokumentoimia merkkejä ei löydetty, mutta toisaalta havaittiin merkkejä, joita v. 1965 inventointikertomuksessa ei ole. Havaitut hakkaukset sijaitsivat n. 1 x 0,6 m alueella. Pohjoisimmasta kruunusta n. 1,5 m SW, hieman kallioalueen keskikohdasta S – suuntaan, NW-suuntaan viettävän kalliorinteen keskivaiheilla on n. 4x4x2 cm kokoinen, melko jyrkkäsivuinen kuoppa, joka saattaisi liittyä hakkauksiin. Kallioalueen NE – puolella on mineraalimaalla puron varressa ja sen suuntaisena oleva runsaan 5 metrin mittainen kivivalli. Se on tehty suurista, vajaan metrin kokoisista kivistä latomalla päältä melko tasaiseksi. Suunta on melko tarkkaan W-E. Kyseessä on todennäköisesti Huurteen mainitsemaan myllyyn liittyvä rakennelma. HuK Juha Ruohosen tiedonannon mukaan valliin pitäisi liittyä sen päissä koh-tisuoraan toiset vallit, joita ei nyt havaittu.







Kankareenpelto. Osa hakkauksista. Katso luonnospirrosta alla. E. KF020948. Kuva Jouko Pukkila.

INVENTOINTI 2002:

EWJ 8		
III TRÖM	1819	+
19	1857	
1826		
EW		

INVENTOINTI 1965:

WONA 1798 
 1826
 W 1846 IOHAN:GA

		
	1819	+
	ELIA	
	LIN STRÖM	

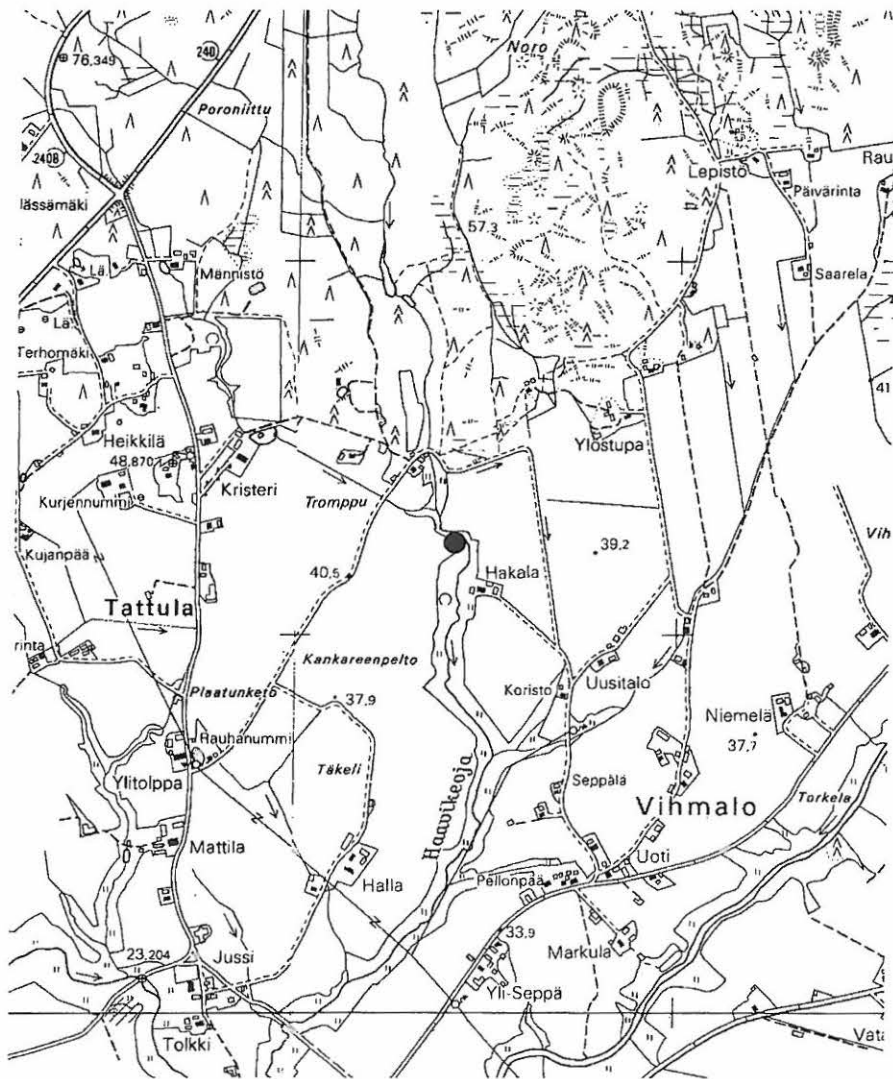


Kankareenpelto. Paikalla olleeseen myllyyn mahdollisesti liittyy kivirivi. SW. KF020947. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 01 0027 KANKAREENPELTO
Kalliohakkauksia

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 6706 25, y = 2460 41



5.2. TENTATIIVIKOhteet

Järjestetty Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaiseen järjestykseen. ”Aiemmat tutkimukset”-kohdassa on kohteesta mainittu sulkeissa Huurteen omassa kertomuksessaan siitä käyttämä nimi.

587 00 0001

TOIVOLA

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Kajala
Kohteen nimi:	Toivola
Muinaisjäännöstyyppi:	asuinpaikat?
Ajoitus:	kivikautinen
Rauhoitusluokka:	2/3
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2023 03 Iso-Hiisi
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6700 68, y = 2460 48, z = 45-50
Maastomerkinä:	ei
Etäisyystieto:	n. 2.2 km Perttelin kunnantalosta etelään

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Kajala
Tila:	3:28 Karistoja
Omistaja:	Matti Hilska
Osoite:	Karistojantie 680, 25190 Pertteli
Kiinteistötunnus:	58740200030028

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 KM 16785 (kvartsikaavin)

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 17.5. ja 5.6.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000
Negatiivit:	KF020942

LYHYT KOHDEKUVAUS

Mahdollinen kivikautinen asuinpaikka pellolla aivan hiekkaisen harjanteen juurella.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: kaakkoon viettävää peltoaluetta. Pellon yläosat hiekkaisempia, alempana savisempaa. Luoteessa peltojen reunasta maasto alkaa kohota melko jyrkästi ja muuttuu metsäisemmäksi. Tällä alueella on hiekkamaata.

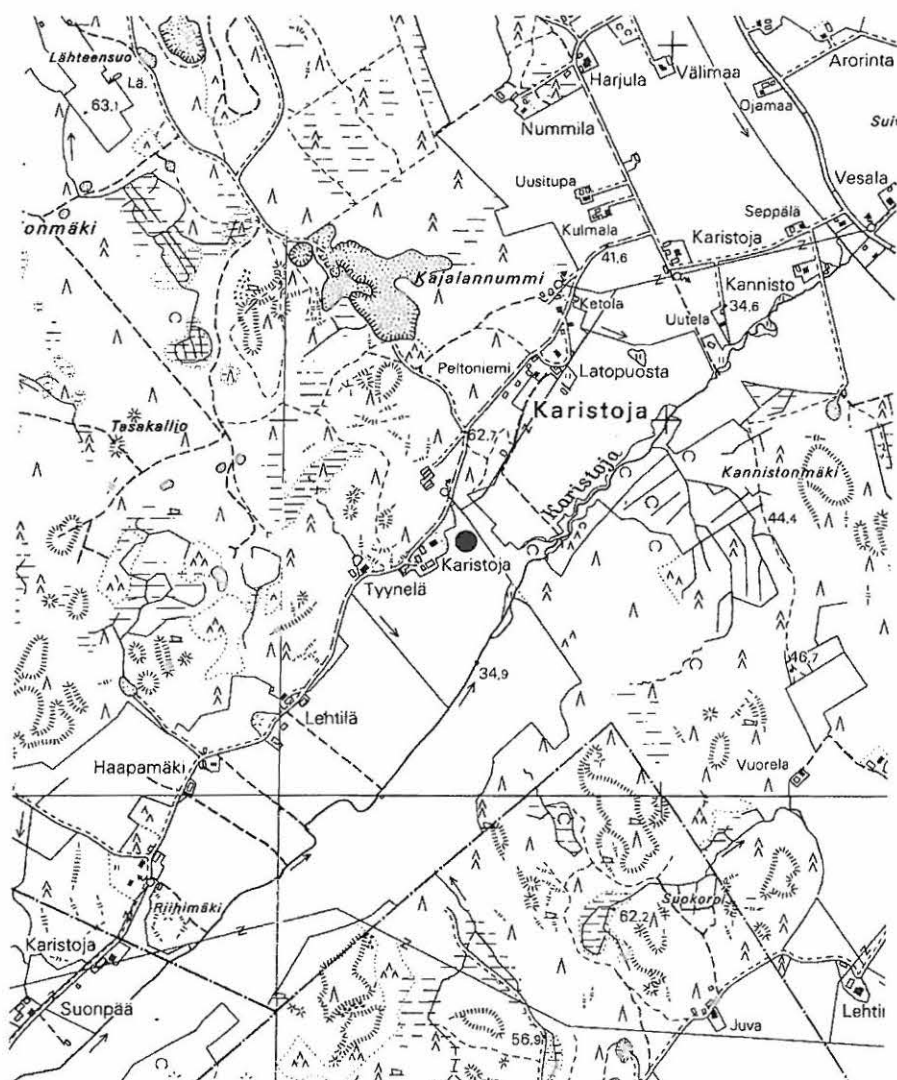
Kohteen kuvaus: Toivolan taloa oli vaikea paikantaa, mutta koordinaattien perusteella tarkistettiin pienhkö peltolohko lähimmän talon vieressä. Huurteen löytämän kaapimen paikka on ehkä ollut hieman pohjoisempana aivan Karistojentietä pellolle tulevan tien vieressä pellon luoteiskulmauksessa. Joka tapauksessa tarkistushetkellä pellot olivat kesannolla ja maan pintaa peitti edellisvuotinen heinä. Jälkimmäisellä kerralla, jolloin alueen läpi käveltiin, oli peltolohkon toinen laita kynnetty, mutta löytöjä ei tehty. Maa oli pienikivistä saven sekaista hiekkää.

Havaintomahdollisuudet: välttävät

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 00 0001 TOIVOLA
Kivikautinen asuinpaikka?

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 6700 68, y = 2460 48, z = 45-50



587 00 0002

KOTIRANTA

PERUSTIEDOT:

Kunta: Pertteli
 Kylä: Kaivola
 Kohteen nimi: Kotiranta
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat?
 Ajoitus: kivikautinen?
 Rauhoitusluokka: 2/3
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2012 12 Pertteli
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: $x = 6704\ 36, y = 2458\ 34, z = 45$
 Maastomerkintä: ei
 Etäisyystieto: Perttelin kirkosta n. 450 m WNW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Kaivola
 Tila: 5:34 Kantola
 Omistaja: Anu ja Rami Toivonen
 Osoite: Kaukontie 4 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58740500050034

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 7) KM 16766:1-2 (kvartsia), KM
 16767 (kvartsia)
 Heljä Brusila tark. 26.5.1999

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 29.5.
 Löydöt: KM 33194:1 (pii-iskos tai tuluspii)
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000
 Negatiivit: KF020971

LYHYT KOHDEKUVAUS

Löytöpaikka on Kotirannan talosta etelään ja Kantolan talosta länteen oleva pelto, joka viettää loivasti lounaaseen.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Mahdollinen asuinpaikka sijaitsee metsäisen mäkiharjanteen eteläosassa aivan peltoalueen yläosassa kirkonkylän läpi menevältä maantieltä erkanevan Hiidentien eteläpuolella, n. 700 m Uskelanjoesta pohjoiseen. Alue on melko tiiviisti asuttua, minkä takia alkuperäistä maanpintaa tai edes vuoden 1965 aikaista tilannetta on vaikea havaita.

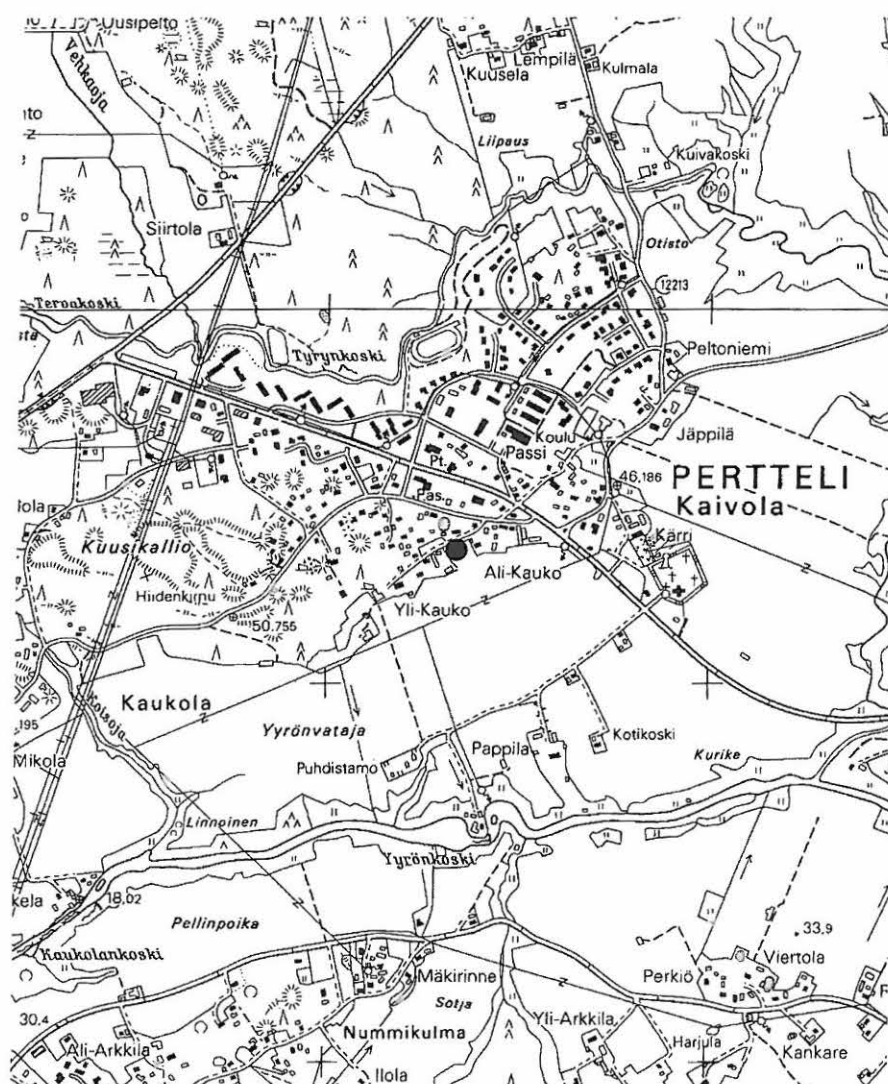
Kohteen kuvaus: Pelto on jäänyt ilmeisesti kokonaan viljelyksestä, se on vahvasti heinittynyt ja jäänyt itäosastaan viereisen autotalli- tai varastorakennuksen ja parkkialueen täyttömaan alle. Heljä Brusila on käynyt koekuopittamassa aluetta rakennustyön takia (suullinen tiedonanto). Parkkialueen eteläpuoliselta, viljelyksessä olevalta pelloilta poimittiin yksi piin kappale, mutta esimerkiksi kvartsia ei havaittu lainkaan. Tarkastus kohdistettiin avoimena olevan pellon pohjoisreunaan, jossa oli avoimia maastonkohtia. Maa oli savea.

Havaintomahdollisuudet: heikot

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 00 0002 KOTIRANTA
Kivikautinen asuinpaikka?

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 670436, y = 245834, z = 45



587 00 0003

ALI-KAUKO

PERUSTIEDOT:

Kunta: Pertteli
 Kylä: Kaivola
 Kohteen nimi: Ali-Kauko
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat?
 Ajoitus: kivikautinen?
 Rauhoitusluokka: 2/3
 Lukumäärä: 1
 Peruskartta: 2012 12 Pertteli
 Merkitty peruskartalle: ei merkitty (1999)
 Koordinaatit: x = 6704 34, y = 2458 50, z = 45-50
 Maastomerkintä: ei merkitty (1999)
 Etäisyystieto: Perttelin kirkosta n. 450 m WNW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Kaivola
 Tila: 5:135 Ali-Kauko
 Omistaja (1): Matti Rantanen (Turku)
 Omistaja (2): Leena Rantanen (Lohja)
 Kiinteistötunnus: 58740500050135
 Lisätietoja: Alun perin omistanut Tuovi Rantanen (kuollut), nykyisistä omistajista ei ollut kunnasta saatavissa tätä tarkempia osoite-tietoja

ARKISTOTIEDOT

Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 8) KM 16766:1-2 (kvartsia), KM 16767 (kvartsia)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 29.5.
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000
 Negatiivit: KF020971

LYHYT KOHDEKUVAUS

Mahdollinen asuinpaikka sijaitsee Ali-Kaukon talosta 60 – 70 m etelään, Uskelanjokeen viettävän pel-lon yläosassa hiekkaisemmassa kohdassa.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Mahdollinen asuinpaikka sijaitsee metsäisen mäkiharjanteen eteläosassa aivan pel-toalueen yläosassa kirkonkylän läpi menevältä maantieltä erkanevan Hiidentien eteläpuolella, n. 700 m Uskelanjoesta pohjoiseen. Alue on melko tiiviisti asuttua, minkä takia alkuperäistä maanpintaa havaita.

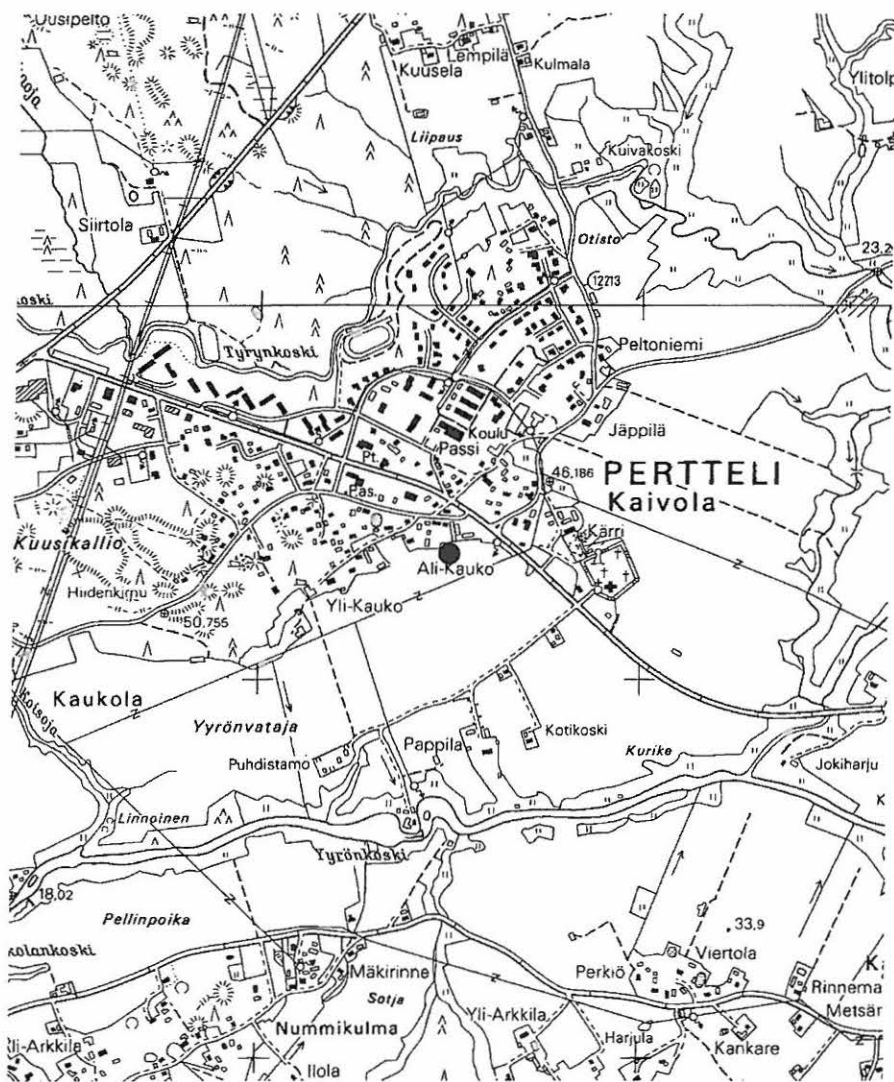
Kohteen kuvaus: Pelto oli tarkastushetkellä juurikkaalla ja maa hiekkaa, joten olot havaintojen tekoon olivat kohtalaiset, vain kuivuudesta johtunut pölyisyys häittäisi. Alempana maa muuttui savisemmaksi. Tarkastus rajattiin parkkialueen vieressä olevan omakotitalon eteläpuolelle pellolle eikä pintapöimittu alue ilmeisesti ulottunut Huurteen määrittelemälle asuinpaikan osalle.

Havaintomahdollisuudet: kohtalaiset

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 00 0003 ALI-KAUKO
Kivikautinen asuinpaikka?

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 03 Isohiisi). Mk 1:20 000
x = 6704 34, y = 2458 50, z = 45 - 50



~~587 00 0000~~

LONONMÄKI

1000 00 1364

PERUSTIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Kaukola
Alueen nimi:	Lononmäki
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	latomukset
Ajoitus:	ajoittamaton
Rauhoitusluokka:	ks. kohta "luokitusehdotus" 2
Lukumäärä:	4
Peruskartta:	2021 12 Pertteli
Merkitty peruskartalle:	ei merkitty (1999)
Koordinaatit:	x = 6707 85, y = 2456 50, z = 90
Koordinaattiselite:	kalliopaljastuman itäpää
Maastomerkintä:	ei
Laajuus:	vähintään 30 m ² alalla on kivirakenteita
Etäisyystieto:	n. 4,5 km Perttelin kirkosta NNW

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Kaukola
Tila:	9:0 Kankare
Omistaja:	Juhani Koivunen ja Sinikka Iltanen
Osoite:	Kuusniityntie 94, 25360 Pertteli
Kiinteistötunnus:	58740700090000

ARKISTOTIEDOT

Uusi kohde

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 23.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:10 000
Negatiivit:	KF020953-57
Diat:	KD020416-20

LYHYT KOHDEKUVAUS

Pyöreäsiivuista kivistä tehtyjä pieniä pyöreitä tai epämääräisen muotoisia latomuksia kalliopohjalla metsäisen Lononmäki -nimisen kallioalueen korkeimmalla kohdalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: Lononmäki on metsäinen kalliomäkialue Kurajoen etelärannalla Perttelin ja Salon rajalla. Se on itä-länsisuunnassa n. 800 m ja pohjois-etelä – suunnassa 300 m pitkä. Joen ja mäkialueen välissä on osaksi laitumena olevaa entistä peltoa, samoin sen länsiosan eteläpuolella, muuten mäkeä ympäröivät metsäiset alueet. Lakialueella on eri kokoisia kalliopaljastumia ja niiden välissä metsittyneitä, paikoin kosteita notkelmia. Ainakin pohjoislaidalla on louhikoita. Mäen korkeimmat kohdat ulottuvat hieman 90 m mpy tason yläpuolelle.

Kohteen kuvaus: varhaismetallikautisen asuinpaikan (kohde 587 01 0016 KANKARE tässä kertomuksessa) tarkastuksen yhteydessä mv. Koivunen näytti läheisellä Lononmäellä kivilatomuksia, joita hän arveli ihmistekoisiksi. Latomukset sijaitsevat pienen kalliopaljastuman itäreunassa n. 90 m mpy tasolla mäen keskiosassa. Latomusten kivet ovat harmaita, jäkälöityneitä ja osin poronjäkälän peittämiä, kuten kallioalue niiden ympärillä sekä kehän ja keskuskivikon välissä. Latomukset sijaitsevat n. 4x5 m kokoisella alueella vierekkäin niin, että syntyy mielikuva jonkinlaisesta "solukkomaisesta" rakennelmasta,

jossa jokaisella latomuksella on kuitenkin oma kehänsä. Latomusten kohdalta puiden välistä on näköyhteys Kankareen varhaisrautakautiselle asuinpaikalle (ks. kohde 587 01 0016 Kankare, tämä kertomus s.). Kallion E- ja SE- osa on pystysuora ja n. ½ m korkea, josta alkaen se loivasti vietti NW – suuntaan kohti metsää. SW- suuntaan maasto alkoi kohota. N - puolella on avoin mineraalimaan peittämä, kivikkoinen ja kasvillisuudeltaan niukka alue. Tämän jälkeen mäki alkaa olla metsäinen ja viettää pohjoiseen. S - puolella jonkin matkan päässä kallion päällä oli erikokoista lohkeillutta kiveä. Kalliopaljastuman keskellä, latomuksista n. 15 m päässä lännessä kulkee Perttelin ja Salon välinen raja, jonka merkkinä on kolme pientä kivistä röykkiötä n. 7-8 m päässä toisistaan rajan suuntaisesti linjassa.

Latomuksia havaittiin varmuudella neljä ja ne ovat samantyyppisiä: niissä on kehä, pienemmistä kivistä koottu keskuskiveys ja näiden välissä paljas kallio. Kehä on koottu n. 15-20 cm kokoisista pyöreistä kivistä kalliopohjalle ja kiviaines selkeästi valikoitua. Kehien halkaisija vaihtelee 1,5 – 2 m välillä. Kehän keskellä oleva keskuskivikko on ladottu nyrkin-parin kokoisista kivistä. Neljän selkeän latomuksen lisäksi kalliopohjalla on saattanut olla vielä viides latomus, koska varmasti havaittujen SW - puolella oli samanlaista kiviainesta hajonneena epämääräisen pyöreälle alueelle. Edelleen samanlainen pyöreä latomus saattaa olla kalliolla olevien latomusten NW- puolella maapohjalla, jossa erottui jokin pyöreä rakenne – havainto-olot olivat kasvillisuuden takia kuitenkin heikot. Paikalla tuntuu heinän ja sammalen alla runsaasti kiviä, joista ainakin maanpinnalle näkyvät ovat samanlaisia pyöreitä kiviä kuin joista latomukset on tehty. Paikalla voi olla maanpeittämiä rakenteita, mutta aivan yhtä hyvin kivikko saattaa olla pirunpelto, koska kiviaines on selkeästi pyöritynnyttä. Tällöin latomukset olisi voitu koota aivan kalliopaljastuman vieressä olleesta aineksesta. Kuitenkin on huomattava, että viereiset rajamerkit on tehty kallion päältä kerätyistä karkeammista ja teräväkulmaisemmista kivistä.

Latomuksia itäisin oli selkein ja nimettiin **latomukseksi 1**. Se on n. 1,7 x 1,7 m kokoinen kehä on lähes säännöllisen pyöreä ja se on tehty n. 20x20 cm kokoisista pyöreistä kivistä. Keskuskivikon halkaisija on n. ½ m ja siinä kivet ovat halkaisijaltaan 5-15 cm. Latomusten rakennetta ja luonnetta selvittämään myös kiviä nostelemalla – latomuksen 1 keskuskivikossa on kiviä ainakin kahdessa kerroksessa ja niiden alla kallion päällä ohut maakerros, jossa oli hiiltä tai hiiltynnyttä puuta. Palanutta luuta tms. ei havaittu eikä rakenteen enempää penkomista pidetty tarpeellisena. Latomuksen E- ja SE-puolella on ½ metriä korkea kallionreuna. **Latomus 2** on edellisen SW-puolella, kehä ei ole niin selkeä kuin 1:ssä, keskuskivikko on 1x0,7 m kokoinen (pituusakselin suunta NE-SW). Myös tämän latomuksen keskuskivikon alla oli maata, joka oli ruskeaa ja humuksen sekaista. **Latomus 3** on 1:n NW-puolella. Sen kehän koko on 2x1,4 m (pituusakselin suunta NW-SE) ja muoto hieman soikea siten, että se kapenee W – laidassa. Kehä on selkein SE-laidassa, jossa se on ladottu n. 20 cm halkaisijaltaan olevista kivistä. Myös W-laidassa on isompia kiviä. Keskuskivikon koko on n. 70 x 70 cm, kivet ovat osaksi kahdessa kerroksessa ja niiden alla on maata. Latomuksella on oma kehänsä, joka kuitenkin tehty aivan kiinni latomukseen 1. **Latomus 4** on latomuksen 2 NW-puolella. Se on muodoltaan nelikulmaisempi kuin muut siten, että kehän pituusakselin suunta on NE-SW ja koko n. 1,6x1,4 m. Keskuskivikko on samansuuntainen ja näyttäisi tulevan kiinni kehään ainakin SW-päässä. Keskuskivikko on osittain kaksikerroksinen ja sen alla on ruskeaa maata.

Ehdotus suoja-alueeksi: muinaismuistolain mukainen

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle kerrottiin mahdollisen muinaismuistolain mukaisen suojelupäätöksen vaikutuksista maankäyttöön

Luokitusehdotus: 2. Hyväkuntoisia ja selkeitä latomuksia, joiden rakenne on poikkeuksellinen

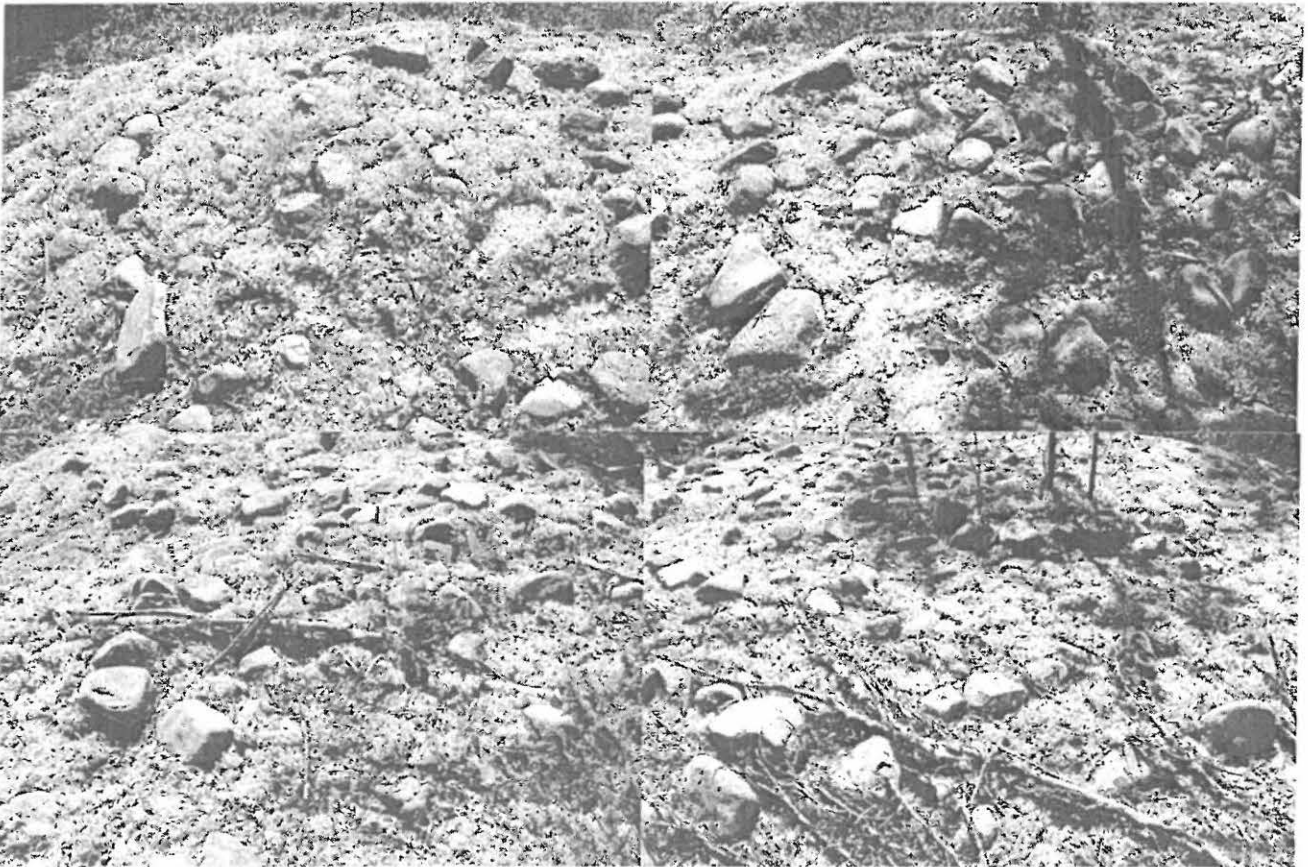
Havaintomahdollisuudet: hyvät, kallioalueen ulkopuolella välttävät

Lähilöytöjä: ks. 587 01 0016 KANKARE

Muuta: Tarkastuksen yhteydessä Lononmäen Salon puoleinenkin alue tarkastettiin, mutta siellä ei havaittu mitään.



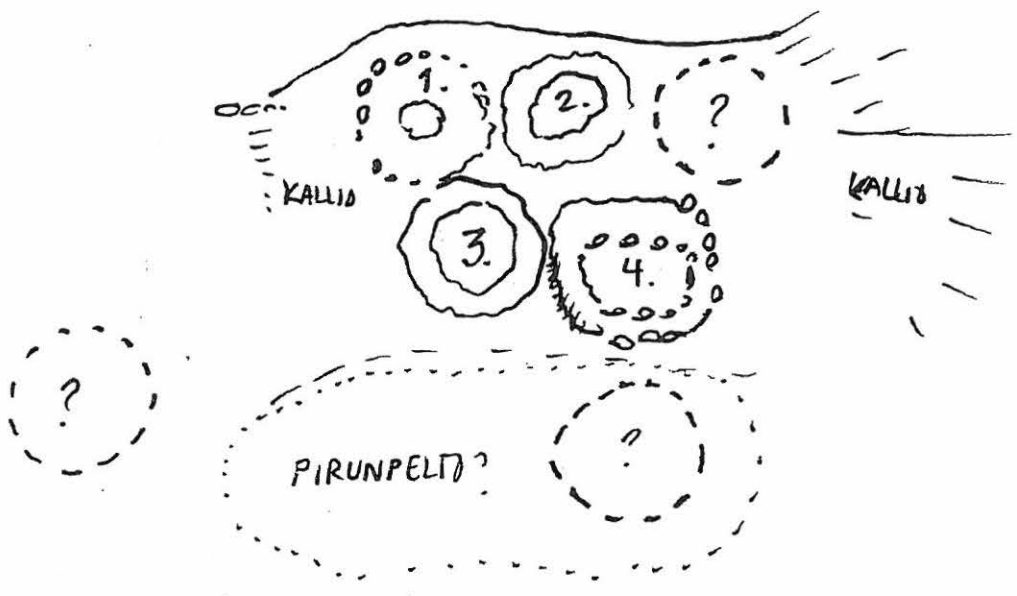
Lononmäki. Yleiskuva latomuksista ja niiden ympäristöstä. Mahdollinen pirunpelto ja epävarmoja rakenteita on kuvan oikeassa reunassa metsämaalla. NE. KF020953. Kuva Jouko Pukkila



Lononmäenmäen latomukset siinä järjestyksessä, miten ne maastossa sijaitsevat suhteessa toisiinsa. Ylinnä vasemmalla latomus 1 (KF020954), sen vasemmalla puolella latomus 2 (KF020955), alarivissä oikealla latomus 3 (KF020956) ja sen vasemmalla puolella latomus 4 (KF020957). SSE. Katso asemapiirrosta seuraavalla sivulla. Kuvat Jouko Pukkila.

LATOMUKSET 1-4
LONONMÄKI
EPAARMAT MERKITY KYSYMYSMERKILLÄ

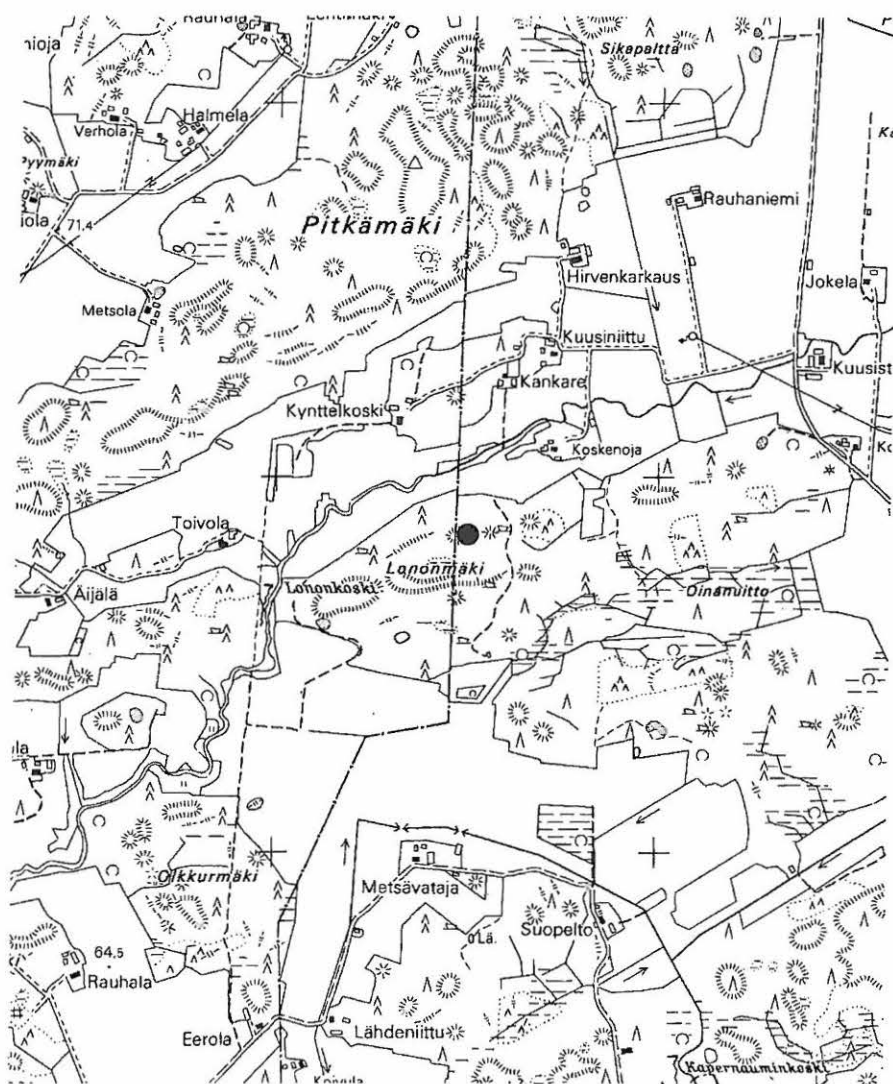
N ←



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

LONONMÄKI
Kivilatomuksia

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6707 85, y = 2456 50, z = 90



PERTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

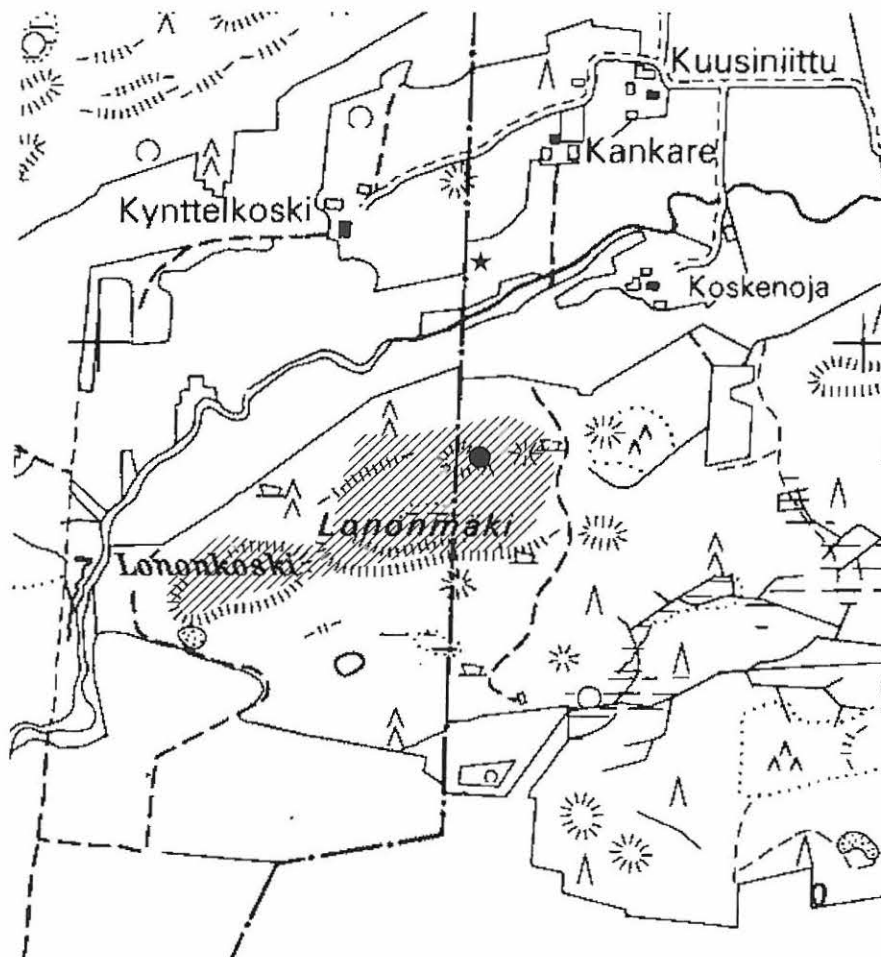
LONONMÄKI
Kivilatomuksia

Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:10 000
x = 6707 85, y = 2456 50, z = 90

Vinoviivoitus = tarkastettu alue

Piste = latomukset

Tähti = 587 01 0016 KANKARE, rautakautinen asuinpaikka



587 00 0000

JUVANKOSKI

KOHDETIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Pöytiö
Kohteen nimi:	Juvankoski
Muinaisjäännöstyyppi:	taide, muistomerkit
Ajoitus:	historiallinen
Lukumäärä:	1
Peruskartta:	2023 02 Muurla
Koordinaatit:	x = 6697 70, y = 2464 49

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä:	Pöytiö
Tila:	3:107 Juvankoski
Omistaja:	Perttelin seurakunta
Osoite:	
Kiinteistötunnus:	58741200030107

ARKISTOTIEDOT

Aiemmat tiedot:	Aulis Oja, Perttelin historia
-----------------	-------------------------------

INVENTOINTI 2002

Aika:	Jouko Pukkila 14.5.
Karttaotteet:	Peruskarttaote 1:20 000

Ympäristö: Pernjoen länsipäässä laajan patoaltaan vieressä kalliolla ja sen alapuolella sijaitseva entinen saha- ja voimalaitoskompleksi. Paikoin maasto on avointa metsäaluetta, mutta lähempänä jokea se vesakoituu ja muuttuu vetisemmäksi.

Havainnot: Nykyisen seurakunnan käytössä olevan entisen päärakennuksen pohjoispuolelle, aivan vesirajan läheisyyteen on kallioon hakattu risti, joka Sakari Ala-Rakkolan mukaan on patoaltaan vedenkorkeuden maksimimerkki. Yläjuoksulla pitäisi olla jossain kalliolla samanlainen merkki. Merkkeinä alueen aiemmasta teollisuusluonteesta ovat mm. saharakennus, jossa on edelleen vanhat koneet paikoillaan, patoaltaan suulle tehdyt erilaiset muuraukset ja patoaltaan keskellä näkyvä hirsi, joka on ainoana jäljellä niistä tukeista tehdyistä aitauksista, joihin yläjuoksulta uitetut hirret omistajien mukaan järjestettiin. Saharakennuksen alla ja sen viereisen parkkipaikan alle on peitetty paperitehtaan aikaisia rakennelmia, mm. erilaisia kanavia. Niiden pitäisi olla ehjinä. Alueella on siis ollut monipuolista toimintaa, se on perustettu paperitehtaaksi, toiminut sitten sahana ja viimeksi sähkölaitoksena.

Muuta: oppaana paikalla toimi Sakari Ala-Rakkola, Romsilantie 485, 25180 Romsila. 02-7348560, 040-5003041. Alueen omistaa Perttelin seurakunta.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

JUVANKOSKI
Kalliohakkaus, paperitehtaan paikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2023 02 Muurla). Mk 1:20 000
x = 6697 70, y = 2464 49



587 00 0000

KARTANONPELTO

PERUSTIEDOT

Kunta: Pertteli
 Kylä: Tattula
 Kohteen nimi: Kartanonpelto
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat?
 Ajoitus: historiallinen?
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Koordinaatit: x = 6705 26, y = 2459 38, z = n. 35
 Etäisyystieto: n. 1,2 km Perttelin kirkosta NNE

1600 00 1705
 Perttelin historia

OMISTAJATIEDOT

1.
 Alue tai rekisterikylä: Tattula
 Tila: 1:38 Alitolppa
 Omistaja: Kalevi Vierjoki
 Osoite: Tattulantie 219, 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58741400010038

2.
 Alue tai rekisterikylä: Tattula
 Tila: 2:23 Ylitolppa
 Omistaja: Jaakko ja Ulla Louhi
 Osoite: Kaukontie 26, 25360 Pertteli
 Kiinteistötunnus: 58741400020023

ARKISTOTIEDOT

A. Björck	1880	SMYA VI
V. J. Kallio	1913	käsikirjoitus
	irtol. 1914	KM 6578:4 (keihäänkärki)
V. Saariluoma	1915	muistiinpanot
Aulis Oja	1958	Perttelin historia
Matti Huurre	inv. 1965 (Kurajoki 5)	

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 22.5.
 Löydöt: KM 33195: 1-8 (saviastian paloja, palanutta savea, luuta, liitu-
 piipun varren katkelma)
 Karttaotteet: Peruskarttaote 1:20 000, suurennos peruskartasta 1:5000

LYHYT KOHDEKUVAUS

Kartanonpelloksi kutsutaan Kurajoen pohjoisrannalla olevan jyrkkärinteisen peltoalueen lakea Kurajoen ja siihen laskevan ojan yhtymäkohdassa. Paikalla on perimätiedon mukaan ollut kartano, jonka vaiheita Aulis Oja on selvittänyt Perttelin historiassa (s. 251-256). Ojan mukaan kartano ajoittuu 1600-luvun jälkimmäiselle puoliskolle. Paikalta on museovirastoon saatu v. 1914 viikinkiaikainen keihäänkärki.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: peltoalue Kurajoen ja siihen liittyvän ojan välissä. Rantatörmät ovat korkeat ja jyrkät. Alue on keskellä viljelymaisemaa ja sitä ympäröi joka puolella laajat peltoalueet, eteläpuolella on Kaivolasta Tattulaan johtava tie. Silmiinpistävä elementti maisemassa on laelta tasainen, luode-kaakko – suuntainen kapea ja pitkä niemeke, joka ulottuu muun peltoalueen kaakkoiskulmauksesta lähelle joen

ja ojan kulmausta.

Kohteen kuvaus: Tarkastushetkellä niemeke oli ollut jo jonkin aikaa kesannolla, mutta sen pohjoispuolinen peltoalue oli oraalla. Näiden rajamailta peltoalueen laelta ja sen itään viettävältä rinteeltä erottui hankalista olosuhteista huolimatta runsaasti erilaista löydöstöä, pääasiassa rikkoutunutta tiiltä, mutta myös ilmeisesti palanutta savea, liitupiipun varren katkelma sekä keramiikkaa. Viimeksi mainittujen joukossa on ainakin yksi 1600-luvun punasaviastian reunapala (määrittänyt FL Aki Pihlman, TMM) sekä toinen reunapala, joka saattaa olla keskiaikainen. Huurteen mainitsemaa kellarikuoppaa ei havaittu ja sitä on kuuleman mukaan ainakin osittain täytetty.

Suojelutoimenpiteet kentällä: maanomistajalle kerrottiin suojelupäätöksen vaikutuksista maankäyttöön, mutta Kartanonpellon löydöistä ei hänelle mainittu syystä, että löydöt tehtiin myöhemmin eikä isäntää enää tavattu. Myöskään inventoijan kokemus ei riittänyt arvioimaan, ovatko löydöt sellaisia, että ne aiheuttavat suojelupäätöksen.

Havaintomahdollisuudet: välttävät

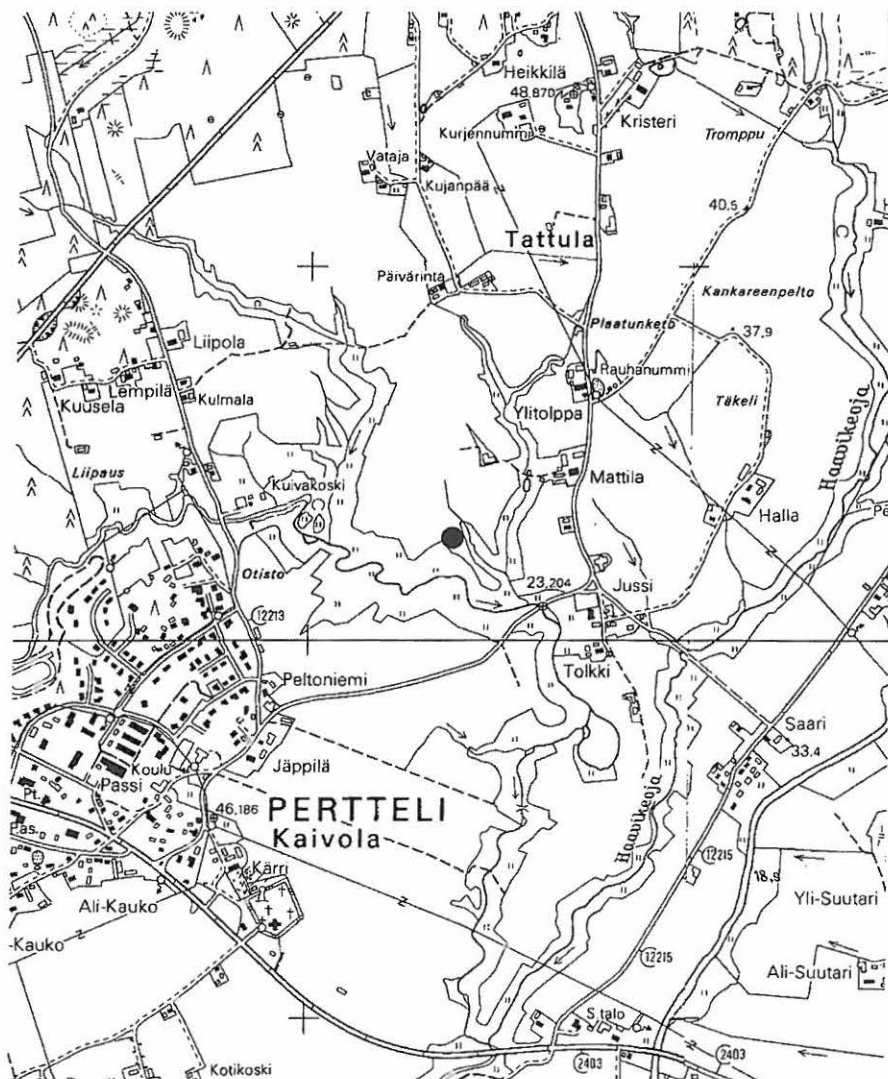
Lähilöytöjä: kartanonpellosta vajaa 200 m etelään on kohde 4.1.8., Ylöjoen pellon myöhäisrautakautinen kalmisto.

Muuta: n. ½ km länteen kartanonpellosta olevan Kuivakosken niityn kasvillisuuskartoituksessa on todettu muiden ohessa sikoangervoa.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

KARTANONPELTO
Rautakautinen löytöpaikka, historiallisen ajan asuinpaikka?

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 1021 12 Pertteli, Pk 2023 03 Iso-Hiisi). Mk 1:20 000
x = 6705 26, y = 2459 38, z = n. 35



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

587 00 0000 KARTANONPELTO

Rautakautinen löytöpaikka, historiallisen ajan asuinpaikka?

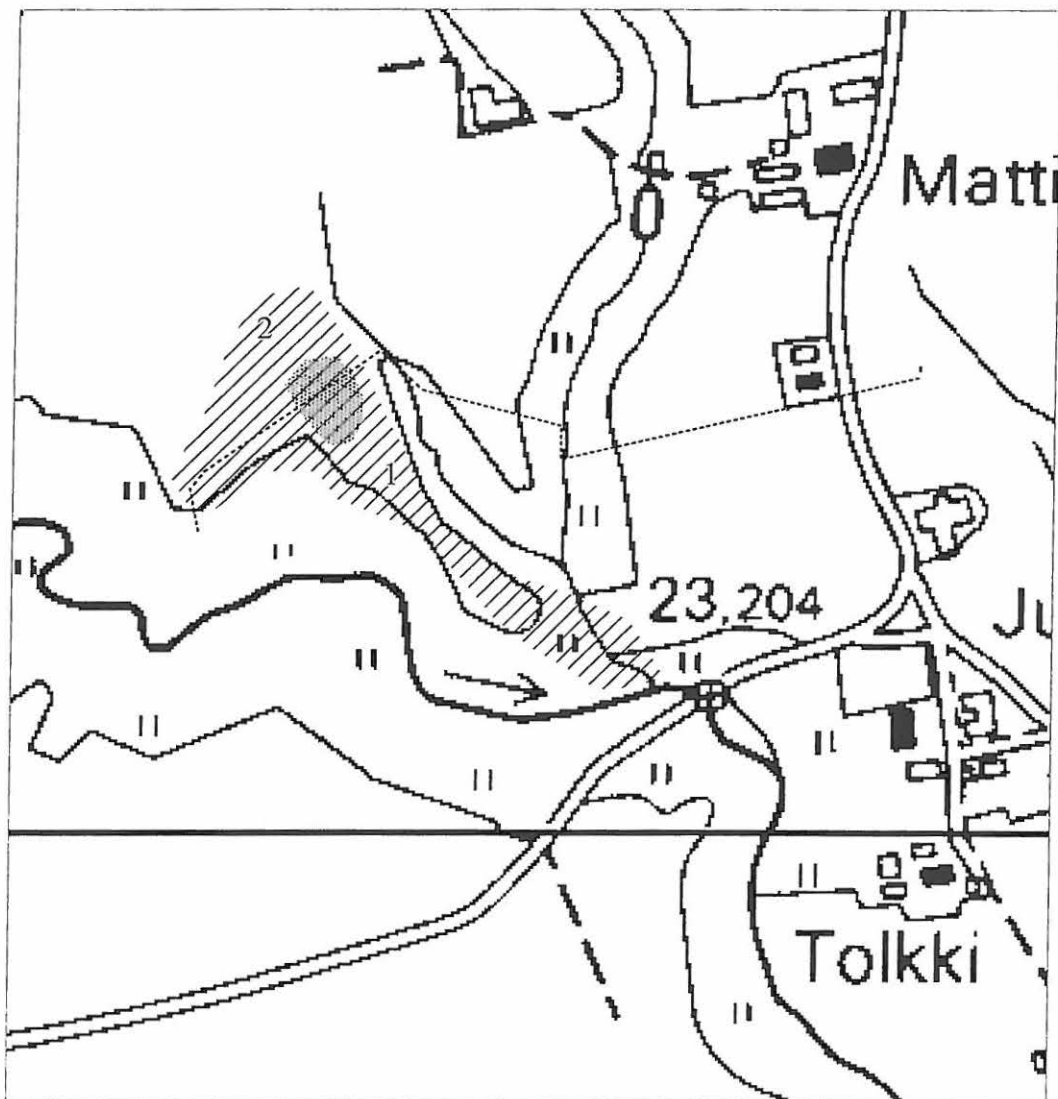
Suurennos PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 2021 12 Pertteli). Mk 1:5000

x = 6705 26, y = 2459 38, z = n. 35

Vinoviivoitus = tarkastettu alue

Pisterasteri = löytöalue

Pisteiviiva = tilan raja, numero viittaa omistajätietoihin



-587-00-0000

YLI-ARKKILA

1000 00 1066

Perustiedot

Perustiedot

Kunta: Pertteli
 Kylä: Hähkänä
 Kohteen nimi: Yli-Arkkila
 Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikat?
 Ajoitus: kivistä?
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Koordinaatit: x = 6703 05, y = 2458 68, z = 40 – 45
 Etäisyystieto: 1,2 km Perttelin kirkosta S

OMISTAJATIEDOT

Alue tai rekisterikylä: Hähkänä
 Tila: 3:251 Ojaranta
 Omistaja: Perttelin kunta
 Osoite:
 Kiinteistötunnus: 58740200030251
 Lisätietoja: kaava-alue, toistaiseksi vuokraviljelyksessä (Yli-Arkkila)

ARKISTOTIEDOT

Irtol. 1914 KM 6589:3 (eteläsuomalainen ta-
 satalta)
 Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 19)

INVENTOINTI 2002

Aika: Jouko Pukkila 28.5., 4.6.
 Löydöt: KM 33196:1-2 (kvartsi-ydin?, kvartsiitti-iskos?)
 Karttaotteet: peruskarttaote 1:20 000, ote kaavoituksen pohjakartasta 1:2000
 Negatiivit: KF020965

LYHYT KOHDEKUVAUS

Yli-Arkkilan talo lienee siirretty joskus 1920-luvulla nykyiselle paikalleen vanhalta kylätontilta. Talo sijaitsee mäellä peltöjen ympäröimänä, talli lienee rakennus taloryhmän kaakkoisosassa. Huurre arvelee, että esine olisi löytynyt tallin läheltä.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto: viljeltyä peltoa Uskelanjoen etelärannalla hiekkaisen mäen pohjoisreunalla. Alempana pellot ovat tasaista savimaata, mutta maasto kohoaa metsää kohti tultaessa ja muuttuu samalla hiekkaisemmaksi. Karkeasti ottaen voi sanoa, että Yli-Arkkilan talon ympäristössä ja siitä itään olevat alueet ovat hiekkapohjaisia n. 40 m mpy. käyrän yläpuolella. Talon itäpuolella ko. käyrä tekee pienen kaarroksen pohjoiseen Inkereentien toiselle puolelle niin, että paikalle muodostuu pieni niemeke.

Kohteen kuvaus: Peltoalueet tarkastettiin melko laajalta alueelta, jolloin löydettiin pari kvartsiä kiviseltä harjanteelta talon NNE- puolelta. Pellolle oli istutettu sokerijuurikasta, joka oli vasta itämässä. Pölyisyys kuitenkin häiritsevi havaintojen tekoa ja ehkä siitä johtuen havaitut iskokset olivat isokokoisia. Huolellisesta tarkastelusta huolimatta muita ei havaittu.

Havaintomahdollisuudet: paikoitellen tyydyttävät

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat: Pellot ovat Perttelin kunnan omistuksessa ja alue on yksi kunnan kaavailemista asutuksen laajentumissuunnista. Pellon alareunaan Inkereentien varteen on myös suunnitteilla pyörätie.

Lähilöytöjä: Sotjonkrotin tuluskivi

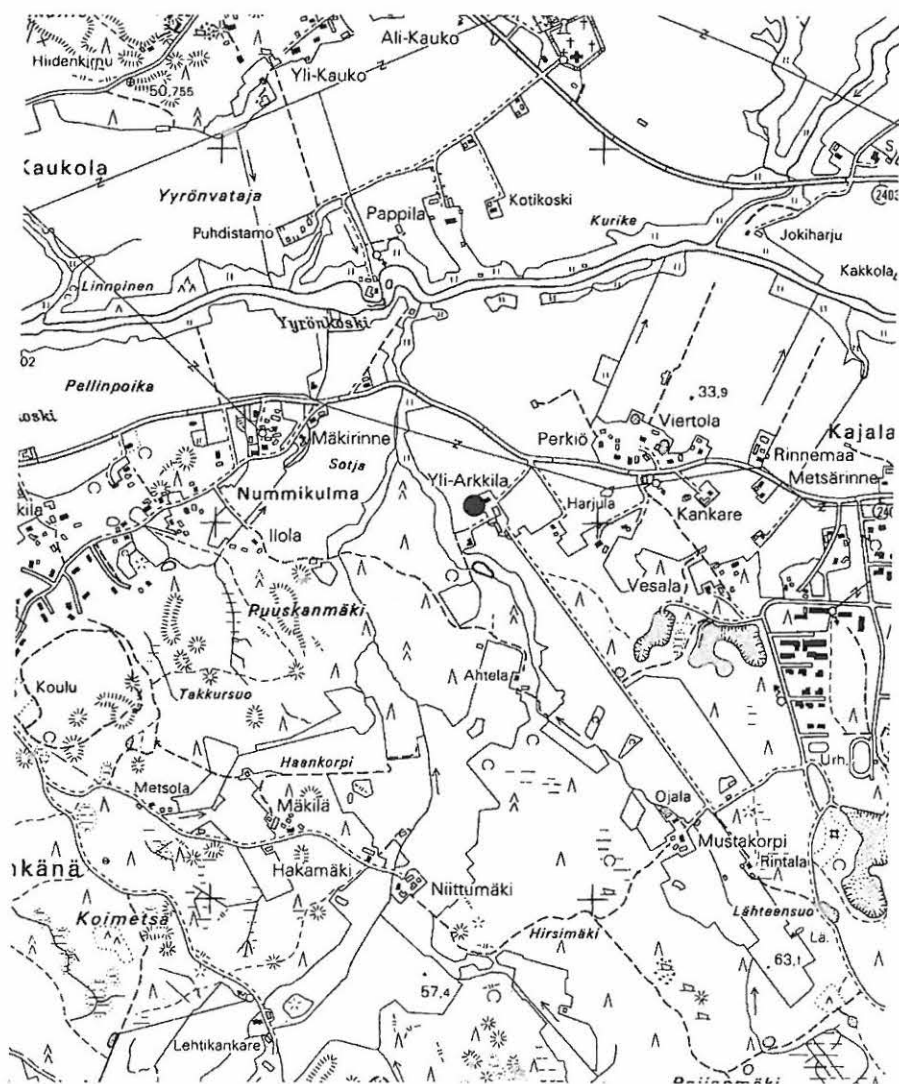


Yli-Arkkila. Yleiskuva kvartsien löytöpaikasta talon edessä pellolla. NW. KF020965. Kuva Jouko Pukkila

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

YLI-ARKKILA
Kivikautinen löytöpaikka

Ote PerusCD:ltä Turku, versio 1998 (Pk 1021 12 Pertteli). Mk 1:20 000
x = 6703 05, y = 2458 68, z = 40 - 45

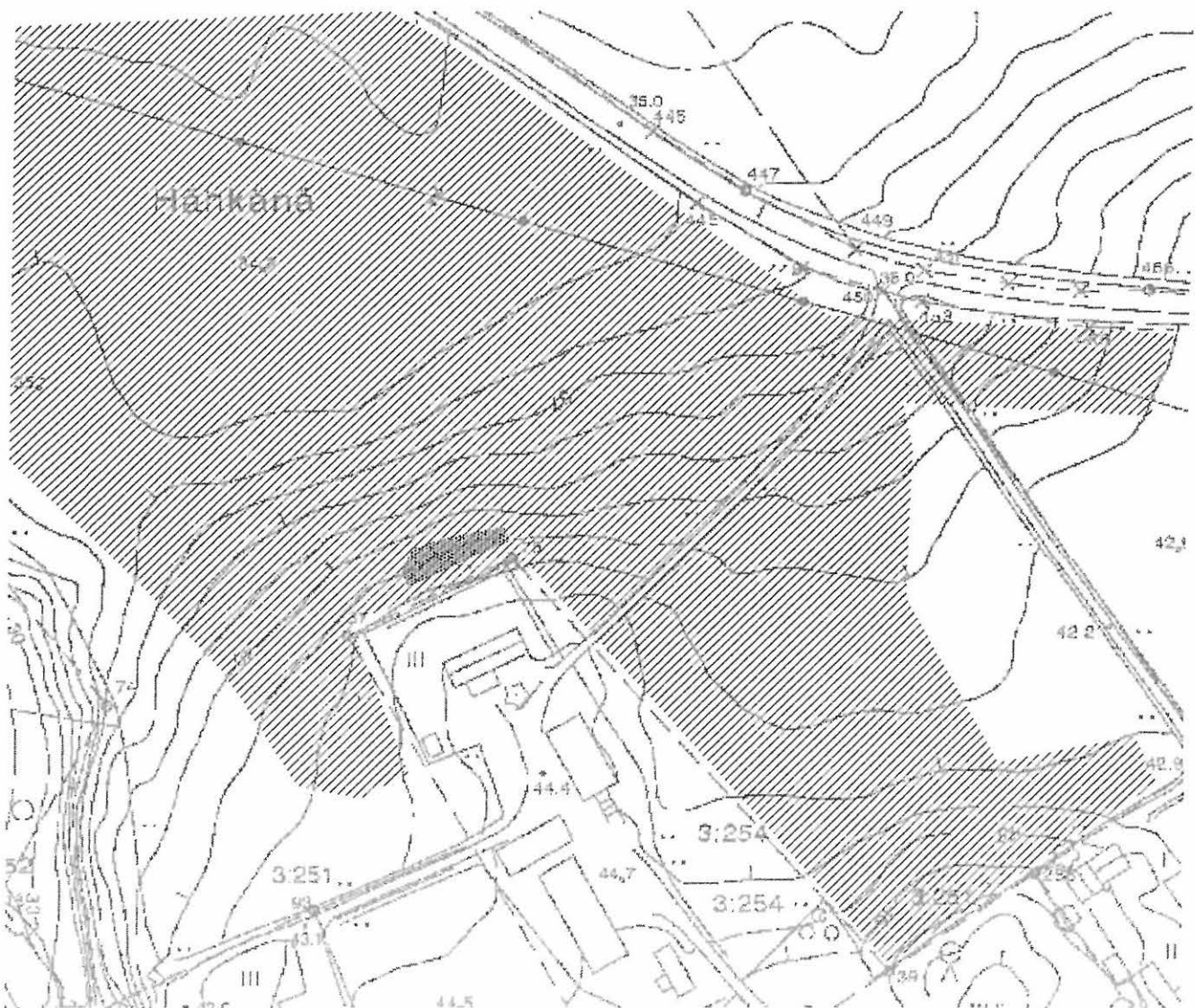


PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

YLI-ARKKILA
Kivikautinen löytöpaikka

Ote kaavoituksen pohjakartasta (julkaissut Ahiplan oy). Mk 1:2000
x = 6703 05, y = 2458 68, z = 40 - 45

Vinoviivoitus = tarkastettu alue
Tiheä pisterasteri = löytöalue



PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

ESIHISTORIALLISET LÖYTÖPAIKAT

Ote perusCD:ltä Turku, versio 1998
Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi
Mk 1:60 000



PERTTELI

ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

KAAVA-ALUEIDEN TARKASTUS

Ote perusCD:ltä Turku, versio 1998

Pk 2021 12 Pertteli, 2023 03 Iso-Hiisi

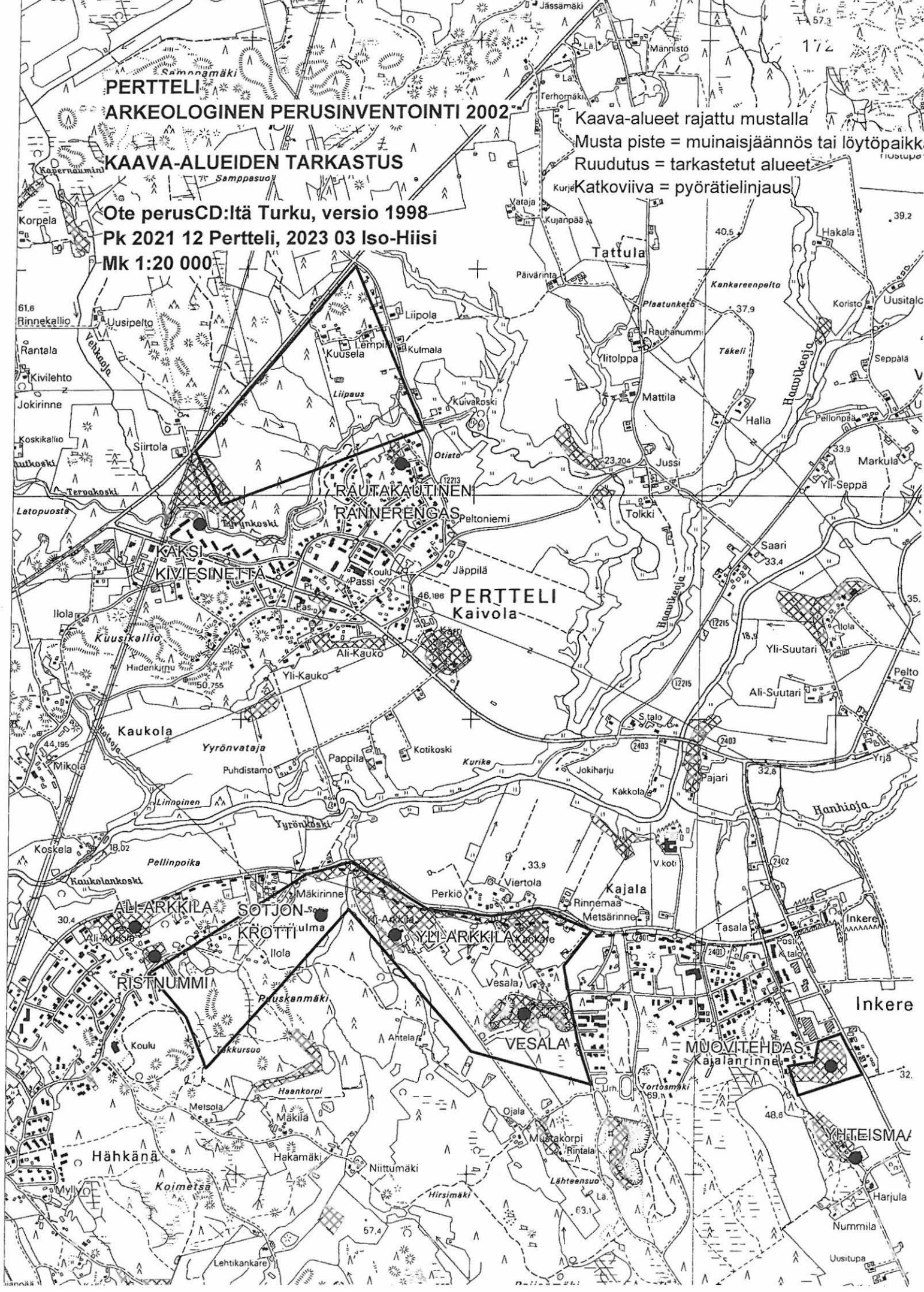
Mk 1:20 000

Kaava-alueet rajattu mustalla

Musta piste = muinaisjännös tai löytöpaikka

Ruudutus = tarkastetut alueet

Katkoviiva = pyöräteliinjaus



2. Vanhojen rakennusten paikat

1. Holmen. Talon pihalla olevan kääntöpaikan keskellä saattaa olla pienen rakennuksen kivijalan jäännöksiä.
2. Vähähiisi 7 lähistöllä vanha torpan paikka, jossa rakennuksesta jäljellä vielä uuni (päällä kasvaa halk. n. 60 cm kuusi). Paikkaa näytetään käytettävän ajanviettopaikka, kuuleman mukaan uutena vuotena.
3. Eskolinin torppa. Ali-Suutarissa on jäljellä torpan kivijalkaa, kellarikuoppa ja mahdollisesti vielä yhden rakennuksen jäänteitä. Mäen nykyiset asukkaat muistavat vielä paikalla olleet rakennukset.
4. Toramäen talon paikka. Ali-Suutarin pellolla on kivisempi paikka, josta purettu jokin aika takaperin lato, mutta jossa on aiemmin ollut talo. 1700-luvun lopun isojakokartassa paikalla näkyy asuinrakennus, joka lienee ns. Toramäen talo.
5. Tattula Ojala. Kiviesineen tarkastuksen yhteydessä löytäjä näytti myös vanhan torpan paikan, joka erottui maastossa enää puutarhakasvillisuuden perusteella.

3. Vanhat tiet

1. Romsilassa näkyi Kankareen ja Niemistön talojen länsipuolella kapea pellolla kulkeva tie, jonka aivan vieressä oli uudempi peltotie. Mahdollisesti kyseessä on tielinjaus, joka näkyy jo isojakokartoissa 1700-luvun lopulla.

4. Myllyn paikat

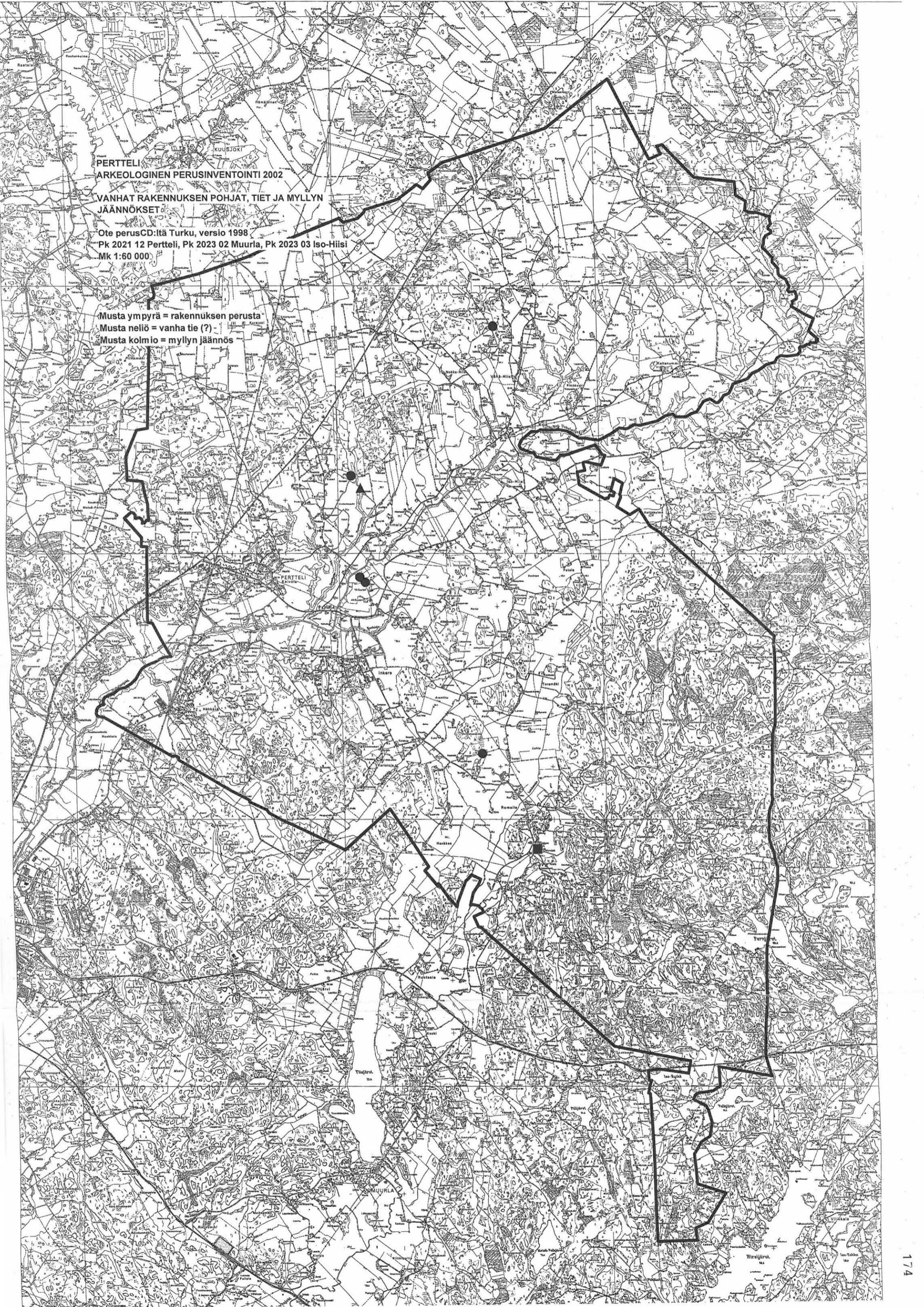
1. Todennäköisesti myllyrakennuksen jäännökset valokuvattiin kohteen 587 01 0027 KANKAREEN-PELTO kalliopiiirrosten tarkastuksen yhteydessä.

**PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002**

**VANHAT RAKENNUKSEN POHJAT, TIET JA MYLLYN
JÄÄNNÖKSET**

Ote perusCD:ltä Turku, versio 1998
Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi
Mk 1:60 000

Musta ympyrä = rakennuksen perusta
Musta neliö = vanha tie (?)
Musta kolmio = myllyn jäännös



kuvan nro	suunta	aihe
KF020927	SE	Pertteli Pöytiö Järvelä. Peltoraunio
KF020928	NE	Pertteli Pöytiö Järvelä. Yleiskuva peltoraunion ympäristöstä, taustalla Kuivasjärven entistä pohjaa
KF020929	W	Pertteli Pöytiö Raimännummi. Kuoppa
KF020930	SW	Pertteli Pöytiö Raimännummi. Rantatörmä, vasemmassa laidassa purouoma
KF020931	NW	Pertteli Pöytiö Linnavuori. ”Valli”.
KF020932	NW	Pertteli Pöytiö Linnamäki. ”Valli”.
KF020933	S	Pertteli Pöytiö Linnamäki, ”kivimaja” Linnamäen rinteessä.
KF020934	SW	Pertteli Pöytiö Hiironpelto. Yleiskuva asuinpaikasta. Asuinpaikka ladon oikealla puolella rinteessä.
KF020935	S	Pertteli Romsila Kalliola. Yleiskuva asuinpaikasta.
KF020936	NE	Pertteli Romsila Harjula. Yleiskuva.
KF020937	W	Pertteli Romsila Kuusiranta. Yleiskuva asuinpaikasta. Poistetun peltotien paikka näkyy kivikkoisena urana, asuinpaikka on siitä vasemmalle kuvan keskellä.
KF020938	SE	Pertteli Romsila Ojanperä E. Yleiskuva asuinpaikasta.
KF020939	SW	Pertteli Romsila Ojanperä W. Yleiskuva asuinpaikasta
KF020940	SW	Pertteli Kajala Latopuosta. Yleiskuva asuinpaikka-alueesta. Kohde A kuvan oikeassa puoliskossa näkyvien puiden kohdalla.
KF020941	W	Pertteli Hähkänä. Venhekarppi. Yleiskuva asuinpaikasta.
KF020942	NE	Pertteli Kajala Toivola. Yleiskuva asuinpaikan ympäristöstä, asuinpaikka sijaitsee ilmeisesti kuvan oikeassa laidassa näkyvällä alueella.
KF020943	S	Pertteli Inkere Muovitehdas. Yleiskuva asuinpaikasta.
KF020944	NW	Pertteli Inkere Yhteismaa. Yleiskuva asuinpaikasta. Iskos ladon edustalta
KF020945	W	Pertteli Torämäki Haavankanto. Yleiskuva iskosten löytöpaikasta. Ne löytyivät peltorinteestä tienmutkan vasemmalla puolella.
KF020946	S	Pertteli Tattula/Vihmalo Kankareenpelto. Yleiskuva alueesta
KF020947	SW	Pertteli Tattula/Vihmalo Kankareenpelto. Puron varressa oleva kivirivi.
KF020948	E	Pertteli Tattula/Vihmalo Kankareenpelto. Hakkaukset.
KF020949	NE	Pertteli Tattula Halla. Yleiskuva Huurteen määrittelemälle asuinpaikalle.
KF020950	NE	Pertteli Tattula Halla. Perunakuopan eteläpuolella olevat kolme pitkänomaista kuoppaa.
KF020951	NE	Pertteli Tattula Ylöjoen pelto. Yleiskuva. Kalmistoalue on peltotasanteella kuusesta vasemmalle.
KF020952	SE	Pertteli Kaukola Kankare. Yleiskuva asuinpaikasta.
KF020953	NE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomukset ja niiden lähiympäristö.
KF020954	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 1
KF020955	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 2
KF020956	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 3
KF020957	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 4
KF020958		Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Varttamisurallinen kiviesine
KF020959		Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Tasataltta talon pihamaalta
KF020960		Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Kourutaltta
KF020961		Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Pohjalainen oikokirves
KF020962		Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Tasataltta
KF020963		Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Primitiivinen kirves Haankorvesta

KF020964	E	Pert Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila. Yleiskuva asuinpaikasta.
KF020965	NW	Pertteli Hähkänä Yli-Arkkila. Yleiskuva iskosten löytöpaikasta talon edessä.
KF020966	W	Pertteli Hähkänä, Mäkimaa. Yleiskuva alueesta nykykunnossa.
KF020967	W	Pertteli Inkere Toramäki. Hakkaukset
KF020968	W	Pertteli Kaivola Pappila. Yleiskuva.
KF020969	W	Pertteli Kaivola Kärri. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.
KF020970	NE	Pertteli Kaivola Yli-Kauko. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.
KF020971	SW	Pertteli Kaivola Kotiranta ja Kaivola Ali-Kauko. Yleiskuva mahdollisista kivikautisista asuinpaikoista. Kotiranta kuvan keskikohdan vasemmalla puolella metsän ja pellon rajalla ja Ali-Kauko aivan kuvan oikeassa laidassa.
KF020972	NE	Pertteli Vähähiisi Rinne. Kivikellarin kylmämuurattua seinää
KF020973	S	Pertteli Romsila Niku. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.
KF020974	SSE	Pertteli Vihmalo Haavikeoja. Yleiskuva rautakautisesta löytöpaikasta.
KF020975	W	Pertteli Inkere Muovitehdas. Pellon pintaa pohjoisosan löytörikkaimmalla alueella.
KF020976	ENE	Pertteli Inkere Muovitehdas, yleiskuva pellon pohjoisosasta.
KF020977	S	Pertteli Inkere Pajari. Rautakautinen löytöpaikka.
KF020978	S	Pertteli Inkere Pajari. Rautakautinen löytöpaikka.
KF020979	N	Pertteli Inkere Pajari. Yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.
KF020980	SW	Pertteli Vihmalo/Isohiisi/Inkere Ristvaha 2. RÅ – teksti kuvan keskellä
KF020981	W	Pertteli Vihmalo/Isohiisi/Inkere Ristvaha 2. Yleiskuva rajakiven ympäristöstä.

Perttelin arkeologinen perusinventointi 2002

LUETTELO DIAPOSITIIVEISTA

Kuvannut: Jouko Pukkila

Aika: 13.5. - 5.6., tarkempi kuvauspäivä löytyy kertomuksen kohdekuvausten yhteydestä

kuvan nro	suunta	aihe
KD020409	SE	Pertteli Pöytiö Järvelä. Peltoraunio
KD020410	NW	Pertteli Pöytiö Linnamäki. ”Valli”.
KD020411	W	Pertteli Hähkänä Venhekarppi, yleiskuva kivikautisesta asuinpaikasta.
KD020412	W	Pertteli Toramäki Haavankanto. Yleiskuva iskosten löytöpaikasta. Ne löytyivät peltorinteestä tienmutkan vasemmalla puolella.
KD020413	E	Pertteli Tattula/Vihmalo Kankareenpelto. Kallio
KD020414	NE	Pertteli Tattula Ylöjoen pelto. Yleiskuva. Kalmistoalue on peltotasanteella kuusesta vasemmalle.
KD020415	SE	Pertteli Kaukola Kankare. Yleiskuva asuinpaikasta.
KD020416	NE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomukset ja niiden lähiympäristö
KD020417	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 1
KD020418	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 2
KD020419	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 3
KD020420	SSE	Pertteli Kaukola Lononmäki. Latomus 4
KD020421	ENE	Pertteli Inkere Muovitehdas. Pellon pintaa pohjoisosan löytörikkaimmalla alueella.
KD020422	SW	Pertteli Vihmalo/Isohiisi/Inkere Ristvaha 2. RÅ – teksti kuvan keskellä
KD020423	W	Pertteli Vihmalo/Isohiisi/Inkere Ristvaha 2. Yleiskuva rajakiven ympäristöstä.

5.3. ESIHISTORIALLISET LÖYTÖPAIKAT

Järjestetty rekisterikyllittäin y-koordinaatin mukaiseen nousevaan järjestykseen, ts. löytöpaikat esitellään läntisimmästä alkaen. Kivi- ja rautakautisia kohteita ei ole eroteltu toisistaan, vaan ne esitellään ko. järjestyksessä. Joidenkin löytöjen tiedot on viety Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin, jolloin niiden numero mainitaan kohdetiedoissa. ”Aiemmat tutkimukset” - kohdassa mainitaan sulkeissa Huurteen omassa kertomuksessaan kohteesta käyttämä nimi.. Joidenkin kohteiden osalta on oikaistu aiempia, joko Huurteen kertomuksessa tai muinaisjäännösrekisterissä olevia virheellisiä koordinaatteja. Muutokset on ilmoitettu kohdassa ”muuta”, johon on kirjattu myös muita oikaisua vaatineita tietoja. Tiedoiltaan puutteelliset sekä muuten epämääräiset löytöpaikat ovat omana lukunaan.

1. HIIDENMÄKI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Hiidenmäki

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Mj.rek.nro: -

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6701 10, y = 2457 07, z = n. 50

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 26)

Löydöt: Perttelin kotiseutumuseo (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot: Kourutaltoa lienee löytynyt hiekkakuopasta Hiidenmäki-nimisen alueen Perttelin puoleisesta osasta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 28.5.

Ympäristö: Hiekkakuoppa sijaitsee metsäisessä maastossa Salon ja Perttelin rajan läheisyydessä. Sen pohjalla on vesi ja hiekanotto lienee nykyisellään loppunut kokonaan, osa kuopista on maatuneita ja metsittyneitä.

Havainnot: Hiekkakuopan avoimia reunoja ja pohjan maakasoja tarkistettiin. Ei havaintoja.

2. MYLLÖ

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj. rek. nro: 587 04 0008

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6701 58, y = 2457 73, z = 67,5

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 22)

Löydöt: KM 9175 (vasarakirves)

Aiemmat tiedot: esine on ilmeisesti löytynyt Myllön (Myllyn) talosta itäkaakkoon ja Janakkalan talosta pohjoisluoteeseen, Janakkalan talon ohi vievän tien koillispuolelta siitä n. 100 m. Paikalta oli otettu hiekkaa ja esine löytyi kuopan pohjalle vierineestä maasta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 28.5.

Ympäristö: melko tasaista mäntymetsämaastoa

Havainnot: Hiekkakuoppaa alueella ei havaittu jollei matala muutaman metrin laajuinen kuopanne ollut se. Alue on pahoin vesakoitunut ilmeisesti viereisen tien ja sähkölinjan raivaamisen seurauksena. Sen sijaan paikalla havaittiin pienehkö moreenikumpare, jonka keskellä oli n. 1,2 x 1 m laajuinen matala kuopanne.

Muuta: Muinaisjäännösrekisterissä on sekoitettu Huurteen inventointikertomuksen kohteiden Myllön ja Niittymäen löytöpaikkojen tiedot: kohdetiedot koskevat Myllöä ja arkistotiedot Niittymäkeä (kohde 4.4.1.) Niittymäkeä ei ole tallennettu muinaisjäännösrekisteriin. Tähän raporttiin asia korjattu siten, että nyt koko tietue koskee vain Myllöä.

3. HAANKORPI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Haankorpi

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Mj.rek.nro: -

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6702 40, y = 2458 14, z = 55

Arkistotiedot

Ei aiempia tietoja

Inventointi 2002

Kohdekuvaus: Primitiivisen kirveen (ks. myös kohde 587 01 0022 ALI-ARKKILA) löysi Auli Tuomi Hähkänän kylän itäpuolella metsäalueiden keskellä olevan Haankorpi-nimisen peltoalueen kulmauksesta Ali-Arkkilasta n. 800 m SE. Kirves löytyi muistaman mukaan yli kymmenen vuotta sitten. Arvo Tuomen mukaan paikalle on ajettu jonkin verran hiekkaa Ali-Arkkilan talon pihalta.

Tarkastuspäivä: 28.5.

Löydöt: primitiivinen kirves, säilytetään Ali-Arkkilan talossa

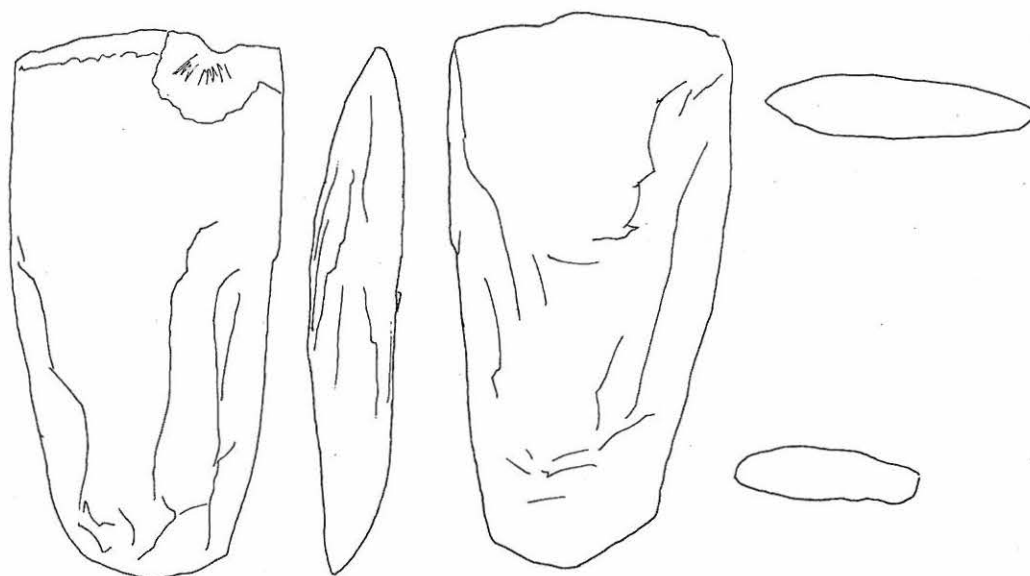
Ympäristö: Haankorpi on pienehkö itä- länsi – suuntainen pelto Hähkänän kylän eteläpuolella. Sitä ympäröivät melko laaja kallioiset metsäalueet muualla paitsi idässä, jossa peltoaukea jatkuu. Pelto on melko tasaista, mutta löytöpaikalla se viettää aavistuksen etelään.

Havainnot: Tarkastushetkellä pelto oli heinällä eikä siinä havaittu yhtä ehkä kyntötöissä lohjennutta kvartssia lukuun ottamatta mitään. Maa on savimaata. Löytökohdan länsipuolella on pieni metsäinen kumpare, jonka maaperä on kovaa hiesua. Kairattaessa siinä ei havaittu mitään. On otettava huomioon mahdollisuus, että esine on tosiaan tullut paikalle talon pihalta tuodun hiekan mukana.

Negatiivit: KF020963



Haankorpi. Primitiivinen kirves. Säilytetään Ali-Arkkilan talossa. KF020963. Kuva Jouko Pukkila



Haankorpi. Primitiivinen kirves. Luonnospöörros 1:2. Piirt. Jouko Pukkila.

4. SOTJONKROTTI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Sotjonkrotti

Muinaisjäännytystyyppi: löytöpaikat

Mj.rek.nro: -

Ajoitus: rautakautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinatit: x = 6703 15, y = 2458 35 (nimi "Sotja" peruskartalla)

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 18)

Löydöt: KM 6579:3 (soikea tuluskivi)

Aiemmat tiedot: Tuluskiven löytöpaikka verifikaatin mukaan on "tekoniittu Sokjanojan rannassa". Huurre on arvellut, että "tekoniittu" lienee ollut tien ja joen välissä Sotjonkrotin länsipuolella

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 28.5.

Ympäristö: peltomaastoa Uskelanjokeen laskevan pienen ojan kummallakin puolella. Rantatörmät ovat melko jyrkät. Savista maata.

Havainnot: ei havaintoja

5. ALI-SUUTARI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Inkere

Muinaisjäännytystyyppi: Löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0001
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Koordinaatit: x = 6704 02, y = 2460 14

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 2)
 Löydöt: KM 16770 (liuskepala), reiällinen hioin Perttelin kotiseutumuseossa
 Aiemmat tiedot: Ali-Suutarin talosta n. 400 m WSW, joesta 130 m ja Pajarin talosta n. 200 m NNE Ali-Suutarin Kotopellosta löytyneitä esineitä, joiden ikä on epävarma.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 5.6.

Inventointilöydöt: KM 33197:1 (rautahela)

Ympäristö: tasaista savipeltoa Uskelanjoen itäpuolella, rannat viettävät jokeen paikoin jyrkästikin.
 Havainnot: Löytöpaikka oli pitkäköllä oraalla, eikä mitään havaintoja tehty. Löytöalueen ja tien väliseltä peltolohkolla (om. Ilari Yrjä (?), Suutarinkaarre 90 Inkere) joka oli juurikkaalla, näkyi edellispäivän ukkossateen puhdistamassa maassa mm. lasin sirpaleita. Talteen poimittiin vinoneliön muotoinen metallihela, jonka keskellä on pyöreä pieni reikä. Esine löytyi puolivälistä peltolohkon joen puoleista päätä läheltä sähkötolppaa, n. 20 m tiestä pohjoiseen. Alueen vieressä Pajarin rautakautinen löytöpaikka ja mahdollisesti Yrjän, Pajarin ja Suutarin talojen vanha kylätontti.
 Muuta: liuskepalan löytöalue on Harri Seppälän (Alisuutari, Inkere/Verkapiha 1? Tku) omistuksessa.

6. KARISTOJA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
 Kylä: Inkere
 Muinaisjäännöstyypit: löytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 3
 Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0003
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Koordinaatit: x = 6701 52, Y = 2460 99, z = 35 – 40

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 7)
 Löydöt: Perttelin museo (tasataltta)
 Aiemmat tiedot: esine löytyi tasaiselta savipelloilta talosta n. 50 m NNW ja Karistojan ja Latopuostan teiden risteyksestä 40 m ENE.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 17.5.

Ympäristö: tasainen hiesupelto

Havainnot: pelto äestetty, joten havainto-olot hyvät. Mitään ei kuitenkaan löydetty

7. METSÄNIEMI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
 Kylä: Iso-Hiisi
 Muinaisjäännöstyypit: löytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 3
 Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0012

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Koordinaatit: a) x = 6705 96, y = 2462 82, z = 40 - 45, b) x = 6705 85, y = 2462 92, z = 40 - 45

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Vähähiisi 3)

Löydöt: a) PM 511 (kourutaltoa) ja b) Perttelin kotiseutumuseo (poikkikirves)

Aiemmat tiedot: a. löytyi Metsäniemen talon länsipuoliselta pellolta, n. 18 m länteen joenrantaan menevästä tiestä (Myllytie) ja maantiestä n. 200 m, b. löytyi Myllytien haarasta, johon ajettu maata hiekkakuopasta talosta n. 700 m etelään. Huurteen mukaan on mahdollista, että esineet ovat peräisin hiekkakuopasta tuodusta maasta. Paikalla hän ei kuitenkaan tehnyt mitään havaintoja.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 20.5.

Ympäristö: esineet ovat löytyneet savisen pellon pinnasta ja pellon laidasta Uskelanjoen eteläpuolelta. Etelässä tien toisella puolella on metsäalue, jonka laitaan, tien viereen nykyinen asutus on sijoittunut.

Havainnot: pellot olivat tarkastushetkellä oraalla, mutta mitään ei havaittu. Hiekkakuoppa on metsässä kivisen mäntyä kasvavan kumpareen rinteillä – itse asiassa kyseessä on useampia matalia (n. 1 m) ja erilaajuisia hiekanottokuoppia. Kuopat ovat hyvin maatuneita ja metsittyneitä.

Muuta: Huurteen kertomuksessa olevat hiekkakuopan koordinaatit ($x = 6705\ 20$, $y = 2463\ 40$) eivät vastaa sanallista kuvausta. Oikeat, nyt tarkastetun paikan koordinaatit ovat $x = n. 6705\ 25$ ja $y = n. 2462\ 95$.

8. SIPPARI**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Iso-Hiisi

Muinaisjäännoistyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0013

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Koordinaatit: a) $x = 6705\ 92$, $y = 2463\ 30$, $z = 50 - 55$, b) $x = 6706\ 18$, $y = 2462\ 96$, $40 - 45$

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Vähähiisi 4)

Löydöt : a) KM 10741:1-2 (kaksoistaltoa, pallonuija), b) KM 16783 (kourutaltan pala)

Aiemmat tiedot: a löytyi ojankaivuussa ns. Ilolan pellostalosta talon itäpuolella tiestä etelään, n. 200 m talosta, 150 m tiestä ja 50 m toisistaan. B löytyi talon juurikasmaasta, tasaisella savipellolla maantien ja joen välissä. Talosta 300 m NW.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 20.5.

Ympäristö: Ilolan pelto talon itäpuolella tasaista, b:n löytöpaikka on hyvin loivasti Uskelanjokeen viettävää hiesusavista peltoa.

Havainnot: Ilolan pelto oli niittynä, jonne juuri oli päästetty lehmät eikä siellä päässyt käymään. Toinen löytöalue Uskelanjoen varressa oli juurikasmaana ja siellä oli hyvät tarkastusolot. Mitään ei kuitenkaan havaittu.

9. YLHÄINEN**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Iso-Hiisi

Kohteen nimi: Ylhäinen

Muinaisjäännoistyyppi: löytöpaikat

Mj.rek.nro: -

Ajoitus: ajoittamaton

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Koordinaatit: 6705 60, y = 2464 82

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Vähähiisi 5)

Löydöt: PM 1545 (hioin, Huurteen mukaan tuskin kivikautinen)

Aiemmat tiedot: Isohiiden Ylhäisten talosta n. 100 m kaakkoon peltotien varresta. Ei tarkastettu v. -65.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 21.5.

Ympäristö: hyvin loivasti kaakkoon viettävää hiesusavista peltoa

Havainnot: tarkastushetkellä pelto oli oraalla, ei havaintoja

10. KURAJOEN RANTA

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaukola

Kohteen nimi: Kurajoen ranta

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Mj.rek.nro: -

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6704 88, y = 2457 80, z = 50

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 1)

Löydöt: KM 6578:1-2 (talttoja)

Aiemmat tiedot: esineet ehkä löytyneet Kurajoen rannasta mullanajossa

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 24.5.

Ympäristö: Kurajoen ranta-alueita Kaivolaa vievän tien ja Salo-Somero-tien risteyksen itäpuolella. Kaivolantien ja Kurajoen välissä, löytöpaikan eteläpuolella on rivitaloasutusta.

Havainnot: Huurre paikallisti löytökohdan Kurajoen niemekkeeseen, jossa tarkastushetkellä kasvoi isoja kuusia ja haapoja. Aluskasvillisuutena oli vahva heinä ja paikoin tiheää vesakkoa. Ei havaintoja.

Muuta: Kurajoen pohjoispuolinen alue kaavoitettu omakotitaloasutukselle.

11. PAPPILA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: rautakautinen ja/tai keskiaikainen

Rauhoitusluokka: 2/3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0007

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6703 80, y = 2458 57

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 12)

Löydöt: KM 14792:1-2 (hevosenkenkäsolkki, pronssiesine)

Aiemmat tiedot: esineet on löydetty pappilan puutarhasta n. 15 m asuinrakennuksen päädyistä länteen omenapuiden juurelta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 29.5.

Ympäristö: nurmettunutta puutarhaa, jossa ei ollut avoimia kohtia. Ainakaan suurempia maansiirtotöitä ei lähiaikoina näytettäisi tehdyn.

Havainnot: ei havaintoja

Negatiivit: KF020968

12. UOTILA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0011

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 670515, y = 245868

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Helmer Salmo tark. 1962, Matti Huurre inv. 1965 (Kurajoki 4)

Löydöt: KM 15229 (pronssinen rannerengas)

Aiemmat tiedot: esine löytyi Uotilan tilan Kotopellosta. Löytöpaikka on tasaista savipeltoa asuinrakennuksesta n. 50 m koilliseen, taloon tulevan tien pohjoispuolelta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 3.6.

Ympäristö: Pellot on jätetty viljelystä, ne ovat heinittyneet ja osin jo vesakoituneetkin. Pohjoispuolella on kauppapuutarha.

Havainnot: Ei havaintoja.

13. KIRKKO

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: 1

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0006

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6704 24, y = 2458 93, z = 40

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 10)

Löydöt: rannerengas? (hukassa)

Aiemmat tiedot: Kirkon luota haudan kaivuussa

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 24.5.

Ympäristö: Kirkkomaalla on alueita, joilta on joko poistettu maata tai joille on tuotu täytemaata. Kirkkomaan NE-osan keskipaikkeille tuotu maata n. puoli metriä ja kirkon itäpuolelle ilmeisesti toista metriä.

Havainnot: ei havaintoja. Tämän, kuten muidenkin kirkkomaan löytöjen osalta keskityttiin pohtimaan kirkkomaan rakennetta: mistä on maata otettu ja mihin sitä on tuotu eli yritettiin paikallistaa alkupe-
räistä maanpintaa. Pyrittiin selvittämään, onko mahdollista, että esine olisi joutunut muualta tuodun maan mukana paikalle (ks. 587 01 0018 Kärri).

14. JOKELA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaukola
 Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat
 Ajoitus: rautakautinen
 Rauhoitusluokka: 3
 Lukumäärä: 1
 Mj.rek.nro: 587 04 0009
 Peruskartta: 2021 12 Pertteli
 Koordinaatit: $x = 6705\ 65$, $y = 2456\ 53$, $z = 57\frac{1}{2}-60$

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Kurajoki 2)
 Löydöt: KM 16745 (keihäänkärki)
 Aiemmat tiedot: esine löytyi pellolta asuinrakennuksesta n. 100 m etelään

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 23.5.
 Ympäristö: Peltoalue jää Kurajoen mutkaan siten, että koko eteläpuoli on veden ja joen ranta-alueen ympäröimä. Keskivaiheilla peltoa on itä – länsi –suuntainen harjanne.
 Havainnot: Pellot olivat oraalla, maa on savea, jonka seassa on jonkin verran pienehköjä kiviä. Pelto, ojanpientareet ja avokalliot/maakivet tarkastettiin. Ei havaintoja.

15. KORPELA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
 Kylä: Kaukola
 Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 3
 Lukumäärä: 1
 Mj.rek.nro: 587 04 0010
 Koordinaatit: $x = 6706\ 10$, $y = 2457\ 28$, $z = 60$

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Kurajoki 3)
 Löydöt: KM13659 (alkeellinen kirves)
 Aiemmat tiedot: esine löytyi Kurajokeen laskevan Vehkaojan länsirannalta Korpelan talosta n. 250 m itään, loivasti viettävältä savipelloilta

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 23.5.
 Ympäristö: Metsäalueen etelälaidassa oleva kapea, pohjois- etelä – suuntainen peltolohko, savea. Ympäröivillä metsäalueilla hiekkaisempia alueita
 Havainnot: Savimaa, pelto oraalla. Tarkastettiin myös ympäristön hiekkaisia tieleikkauksia. Ei havaintoja.

16. KESKITALO

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
 Kylä: Patala
 Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat
 Ajoitus: kivikautinen
 Rauhoitusluokka: 3
 Lukumäärä: 1
 Mj.rek.nro: 587 04 0002
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Koordinaatit: $x = 6703\ 88$, $y = 2464\ 63$, $z = 35$

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 3)

Löydöt: KM 16677 (vasarakirves)

Aiemmat tiedot: esine löytyi pellolta Ruotsalanpuron länsipuolelta talosta 400 m itään

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 21.5.

Ympäristö: kalliomäkien välissä olevaa peltoaluetta, jonka rannat viettävät loivasti Luhdanojaan. Esine löytyi ojan länsipuolelta.

Havainnot: löytöpaikka määritettiin tarkastusvaiheessa väärin ja tarkastus kohdistettiin Keskitalosta 200 m itään olevalle alueelle, josta oli purettu lato. Tällä alueella maan pinta oli avonaista, muuten pellot olivat oraalla.

17. HEINOLA**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Pitkälampi

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0014

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Koordinaatit: x = 6707 82, y = 2465 66, z = 50 – 55

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Rekijoki 1)

Löydöt: PM 1543 (liuskekärjen pala), PM 1544 (riipushioin, aika epävarma)

Aiemmat tiedot: esineet löytyivät Hurteen inventoinnin jälkeen pellostä n. 100 m talosta lounaaseen

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 20.5.

Ympäristö: lounaaseen viettävä Uskelanjoen rantapeltoa, lähempänä rantaa vietto on jyrkempi. Hiesusavi.

Havainnot: juurikkaalla oleva peltolohko tarkastettiin, ei havaintoja.

18. PÖYTÄLUHTA**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Pöytiö

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: rautakautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0015

Peruskartta: 2023 02 Muurla

Koordinaatit: x = 6699 00, y = 2462 50, z = 27½

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Ruotsala 5)

Löydöt: Perttelin museo (tuluskivi)

Aiemmat tiedot: esine löytyi Raimän talosta 150 m itäkaakkoon Pöytäluhda-nimiseltä pellolta Kurkijoen länsipuolelta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 15.5.

Ympäristö: Raimän talo sijaitsee kallioisen ja metsäisen, paikoin jyrkkärinteisen mäen pohjoispäässä.

Mäkeä ympäröivät joka puolelta pellot ja itäpuolella n. 300 päässä talosta virtaa Ruotsalanjoki. Havainnot: Löytöpaikka on aivan tasaista savimultaista peltoa. Ei havaintoja, vaikka osa pellosto oli juuri äestetty.

19. RÄIMÄ

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
Kylä: Pöytiö
Kohteen nimi: Räimä
Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat
Ajoitus: ajoittamaton
Peruskartta: 2023 02 Muurla
Koordinaatit: x = 6699 04, y = 2462 32

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset Matti Huurre inv. 1965 (Ruotsala 6)
Löydöt: hiomakiviä 5 kpl (Perttelin kotiseutumuseossa?)
Aiemmat tiedot: Talon länsipuolelta pihan tasoituksessa oli löydetty viisi hiekkakivistä hiointa. Löytöpaikka on jyrkähkosti nousevaan rinteeseen tehty leikkaus.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 15.5.
Ympäristö: Räimän talo on kallioisen metsäalueen pohjoispäässä, itäpuolella. Talon takana maasto kohoaa paikoin hyvin jyrkästi, itäpuolella on peltoja, jotka rajautuvat Ruotsalanjokeen. Talon takana oleva rinne, josta hioimet ilmeisesti löytyivät, on täynnä erilaista puutarhaistutusta.
Havainnot: ei havaintoja

20. JÄRVELÄ

Kohdetiedot

Kylä: Pertteli
Kylä: Pöytiö
Kohteen nimi: Järvelä
Muinaisjäänöstyyppi
Peruskartta: löytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen: 2023 02 Muurla
Koordinaatit: x = 6698 20, y = 2465 49, z = 77½ - 80
Koordinaattiselite: tarkoittavat kohdassa ”havainnot” kuvattua peltorauniota

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Pernjärvi 1)
Löydöt: KM 10181:1 (oikokirves)
Aiemmat tiedot: esine on saatu Hjerpen antiikkikaupasta Turusta 1935. Löytjä on tuntematon, mutta löytöpaikaksi mainitaan Korvan tila. Huurre pitänyt mahdollisena löytöpaikkana nykyisen Kuivasjärven koillisrannalla olevaa Järvelän taloa, josta ei kuitenkaan tehnyt havaintoja. Mahdollista Huurteen mukaan on myös se, että esine olisi löytynyt Kurkijoen rantapelloilta, jotka ovat entistä meren tai järven pohjaa.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 14.5.
Ympäristö: Nykyisin alue on jäänyt pois viljelystä ja pellot ovat vahvasti heinittyneet. Entinen järviallas on alueen länsipuolella, se on laakea ja osittain vesijättöä. Peltojen keskellä siellä täällä on avokallioita ja pieniä peltosaarekkeita, joille koottu kiviä, kuten myös peltoalueen laidoille metsän reunoille.
Havainnot: Pienellä, peltoalueen itäosassa, talolle vievän tien pohjoispuolella olevalla haapaa kasvavalla peltosaarekkeella on poikkeuksellisen huolellisesti tehty peltoraunio. Rakentamisella on ehkä haluttu estää melko pienikokoisen ja pyöreähkön kiviaineksen valuminen takaisin pellolle. Raunio on n. 3 x 2,5 cm kokoinen (pituusakselin suunta S – N), pyöreähkö, matala (30-40 cm) ja profiililtaan kupera.

Sen E – laidassa on muutama muita isompi kivi (halk. 30-40 cm) kaarevasti vierekkäin kuin kehän osana, yksittäisiä isompia kiviä (20-40 cm) on myös raunion N- ja W- laidoilla. Isompien kivien sisäpuolinen alue on täytetty pienillä, halkaisijaltaan 5 – 20 cm kokoisilla kivillä. Keskellä raunioita pienempien kivien seassa on vielä yksi isompi kivi, ikään kuin silmäkivenä. Kuitenkin ottaen huomioon sekä viljelytoiminnan ja sen, että myös muilla peltosaarekkeilla on kiviä, on kyseessä kuitenkin todennäköisesti viljelyraunio, poikkeuksellisesta rakenteesta huolimatta.

Negatiivit: KF020927-28

Diat: KD020409

21. MERTASAARI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Pöytiö

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0016

Peruskartta: 2023 02 Muurla

Koordinaatit: x = 6698 36, y = 2468 08, z = 70

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Pernjärvi 3)

Löydöt: KM 8893:7-9 (mm. kaksoiskourutaltoa)

Aiemmat tiedot: Esineet lienee löydetty Pernjärven itärannalla olevan niemen kärjestä, jossa kulkee Perttelin ja Kiikalan välinen raja

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 14.5.

Ympäristö: niemen keskiosa on melko jyrkkärinteistä kalliomäkeä, mutta lähempänä rantaa on laakeampia alueita. Multamaata, aivan kalliorinteiden alaosassa oli paikoin hiekkamaata. Luode-kaakko – suuntaisen niemen pohjoiskärjessä jyrkähkö rantatörmä. Paikoin maasto on vetistä.

Havainnot: Pohjoisimmassa kärjessä rantatörmän yläpuolella oli metsittynyttä peltoa, jossa näkyi vielä pelto-ojat. Maa oli multaa. Avoimia maaston kohtia – mm. pieni kasvimaata – tarkastettiin, mutta mitään ei havaittu.

22. LEMPO

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Romsila

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Rauhoitusluokka:

Lukumäärä: 1

Mj.rek.nro: 587 04 0005

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Koordinaatit: x = 6700 74, y = 2463 10, z = 35

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre 1965 (Inkere 16)

Löydöt: Perttelin museo (kivikirves)

Aiemmat tiedot: esine löytyi peltomaasta talosta n. 60 m ENE, puutarhan kulman luota puhelinkeskuksen rakennuksen N-puolelta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 30.5.

Ympäristö: Nykyisin löytöalue on tasaista, savipohjaista puutarhamaata ja heinittynyttä kesantoa. Löytöpaikan ja Toramäelle vievän tien väliin on istutettu kuusiaita. Havainnot: Ainoa alue, joka voitiin tarkastaa oli puhelinkeskusrakennuksen SW-puolella, jossa maanpinta oli avattu ja kylvetty nurmikolle. Savimaa. Ei havaintoja. Muuta: Huurteen kertomuksen koordinaateissa 6700 10/2462 74 kaksi viimeistä numeroa ovat vaihtaneet paikkaa. Ei sovi yhteen löytöpaikan kuvauksen kanssa. Tässä kertomuksessa olevat on korjattu.

23. LUHTA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
Kylä: Romsila
Muinaisjäännöstyyppe: löytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Rauhoitusluokka: 3
Lukumäärä: 1
Mj.rek.nro: 587 04 0004
Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
Koordinaatit: $x = 670116$, $y = 246345$, $z = 30$

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 15)
Löydöt: Perttelin museo (kirveen teräosa)
Aiemmat tiedot: esine löytyi Luhta-nimiseltä pellolta Romsilasta Toramäelle vievän tien itäpuolelta n. 300 m Suutarin talosta itään ja n. 30 m peltotiestä pohjoiseen.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 30.5.
Ympäristö: loivaa savista peltotasannetta, joka tarkastushetkellä oli oraalla. Maanomistajan mukaan vesi on vielä jokin aika sitten noussut sille.
Havainnot: Ei havaintoja.

24. OJALA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
Kylä: Tattula
Kohteen nimi: Ojala
Muinaisjäännöstyyppe: löytöpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
Koordinaatit: $x = 670642$, $y = 246028$, $z = n. 40$

Arkistotiedot

Löydöt: KM 24798 (eteläsuomalainen taltta)

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 31.5.
Ympäristö: Laajahkon metsäalueen laidassa oleva omakotitalo, jonka eteläpuolella alkaa Uskelanjokeen asti ulottuva peltoaukea. Haavikeoja virtaa löytöpaikan itäpuolella n. 100 m päässä.
Havainnot: Löytöjä näytti löytökohdan tarkkaan, se sijaitsi kasvimaan länsilaidassa n. 40 m talosta lounaaseen, talolle vievästä tiestä n. 5 m itään. Täällä olevan kasvimaan yläosa on hiekkaista, mutta jo sen alalaidassa pellon puolella maa muuttuu saveksi. Hiekkainen maa kuitenkin jatkuu itään pellon sille osalle, joka tulee lähemmäs taloa. Alue viettää hyvin loivasti lounaaseen. Vain kasvimaan aluetta kyettiin tarkastamaan, muu alue oli peitteistä. Mitään ei kuitenkaan havaittu.

25. HAAVANKANTO

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli
 Kylä: Torämäki
 Kohteen nimi: Haavankanto
 Muinaisjäännoistyyppi: löytöpaikat
 Ajoitus: kivistä
 Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi
 Koordinaatit: x = 6702 33, y = 2463 54, z = n. 40
 Koordinaattiselite: kvartsien löytöalue

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 4)
 Löydöt: KM 3684:16 (tasatalta), TMM 6791 (kaksoiskourutalta).
 Aiemmat tiedot: KM 3684:16 on verifikaatin mukaan löydetty Inkerin kartanon maalta. Huurre ei kyennyt paikallistamaan löytöpaikkaa varmuudella. Toisesta esineestä TMM 6791 mainitaan löytöpaikaksi niin ikään Inkereellä sijaitseva Haavankannan nitty.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 21.5.

Ympäristö: tarkastus kohdistettiin nykyisen Haavankannon talon edustalla olevaan saman nimiseen peltolohkoon, joka on savimaata ja viettää itään kohti Luhdanojaa. Pellon keskivaiheilla on 40 m korkeuskäyrän kohdalla korkea törmä SSW – NNE – suunnassa. Talo on metsäinen mäen itälaidassa.

Havainnot 2002: Peltolohkon yläosa oli syysviljalla, alaosa oraalla, joten havainto-olot olivat vaikeat. Sen sijaan peltotien eteläpuolinen osa oli juurikkaalla ja tiiviin savimaan kuivasta pinnasta löydettiin kolme melkoisen varmaa kvartsi-iskosta. Kohtalaisista tarkastusolosuhteista ja tarkasta pintapoiminnasta huolimatta enempää ei löydetty. On huomattava, että viereisen Kalkkimäen louhoksen takia pellon pinnalla on myös valkoisia terävasärmäisiä kalsiittipaloja. Niitä löytyi myös viljalla olevalta peltoalueelta, jossa iskoksia ei havaittu. Talteen otetut iskokset löytyivät itäkaakkoon viettävän rinteen alaosasta hieman 40 m:n korkeuskäyrän alapuolelta. On mahdollista, että paremmissa oloissa iskoksia olisi löydettävissä myös viljalla olleelta pellolta samoilta korkeuksilta.

Inventointilöydöt: KM 33198: 1 (kvartsi-iskoksia 3 kpl)

Negatiivit: KF020945

Diat: KD020412

Muuta: irtolöytöjen ja kvartsien välisestä yhteydestä ei minkäänlaista varmuutta esineiden epämääräisistä löytötiedoista johtuen – molemmissa kyläksi mainitaan Inkere, mutta kvartsien löytöpaikka kuuluu Torämäkeen.



Haavankanto. Yleiskuva kvartsi-iskosten löytöpaikasta. Se on kuvan keskellä tien vasemmalla puolella vaaleampana erottuva rinne. W. KF020945. Kuva Jouko Pukkila.

26. PELTOLA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Valkjärvi

Kohteen nimi: Peltola

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 02 Muurla

Koordinaatit: x = 6694 08, y = 2466 43, z = 60

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Vilikkala 1)

Löydöt: KM 17440 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot: esine löytyi n. 120 m asuinrakennuksesta pohjoiseen. Huurre arvelee löytöpaikaksi Hirsjärven rantaan vievän tien ja Valkjärven välistä peltoaluetta. Esine löytyi inventoinnin jälkeen, joten paikkaa ei tarkastettu v. -65.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 14.5.

Ympäristö: Kumpuilevaa peltoaluetta Valkjärven länsipuolella metsäsaarekkeiden ympärillä. Pelloilla kasvoi hernettä, viljaa ja apilaa.

Havainnot: Paikoin pellot olivat avoimia, mutta oletetulla löytöpaikalla, savisella kumpareella kasvoi apilaa ja maan pintaa peitti edellisvuotinen heinä. Ei havaintoja.

Muuta: Edellisen lisäksi tarkastettiin karttaan merkityt alueet, jolta maanomistaja oli kynnyssä hajottanut tulisijaksi arvelemansa rakenteen. Paikalla oli ympäröiviä alueita hieman enemmän kiviä, mutta palaneita ne eivät olleet. Ei havaintoja.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002
TIEDOILTAAN PUUTTELLISET LÖYTÖPAIKAT

Ote perusCD:ltä Turku, versio 1998
Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 02 Muurla, 2023 03 Iso-Hiisi
Mk 1:60 000

Musta piste: löytöpaikka melko varma
Ympyrä: löytöpaikka epävarma



5.4. TIEDOILTAAN PUUTTEELLISET IRTOLÖYDÖT

Tässä luettelossa ovat ne Perttelin alueen esihistorialliset löydöt tai sellaisiksi arvelut, joita ei löytötietojen vaivallisuuden vuoksi voi paikallistaa tai joista on olemassa vain suullinen kuvaus (ts. esine on hukassa), jolloin ei ole varmaa, että kyseessä on varmasti esihistoriallinen esine. Jälkimmäisille on Huurre joissakin tapauksissa kyennyt esittämään koordinaatit. Niissä tapauksissa, joissa löytöpaikkaa ei tunneta eikä niin muodoin voida nimetä paikannimen mukaan, on käytetty Huurteen kertomuksen mukaista numerointia (nimi karttalehdeltä + juokseva numero). Ne, joista on olemassa koordinaatit, jokin tunnistettava nimi tai luotettava ympäristönkuvaus, on sijoitettu kartalle, muut on jätetty pois.

1. NIITYMÄKI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Niittymäki

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6701 83, y = 2458 42, z = 55-60

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 23)

Löydöt: poikkikirves? (hukassa)

Aiemmat tiedot: Muistitiedon mukaan olisi 1930-luvulla löytynyt Niittymäen tilan mailta kivikirves, joka ei kuitenkaan ole tallessa. Esine löytyi pellostalosta etelälounaaseen, talon ohi virtaavan ojan itäpuolelta. Huurteen paikallistuksen mukaan kyseessä on ehkä talosta n. 250 m SSW oleva hiekkainen kumpare

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 27.5.

Ympäristö: Kumpareen ytimen muodostaa hyvin laakea kallio ja sitä ympäröivät saviset pellot. Kumpareen rinteet ovat soraista hiekan sekaista maata.

Havainnot: ei havaintoja

Muuta: kumpare sijaitsee rajalla, länsipuolen omistaa Aarre Määttänen ja itäpuolen Juhani Suomi.

2. HIIRLA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Hiirla

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6701 60, y = 2457 50, z = 57½ - 60

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 25)

Löydöt: reiällisen kiviesineen puolikas? (hukassa)

Aiemmat tiedot: Pellostalosta on joskus löydetty reiällisen kivikirveen puolikas, joka luovutettiin muinaisesineiden keräilijälle Jouko Pukille. Pukin Museovirastolle luovuttamaan kokoelmaan ei kyseisenlaisista esinettä kuitenkaan kuulunut. Esine oli löytynyt pieneltä metsän ympäröimän peltoalueen itäosasta tien eteläpuolella.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 28.5.

Ympäristö: Metsien ympäröimä melko tasainen savipelto.

Havainnot: pellon itäreuna oli kesannolla, muu osa oraalla. Ei havaintoja.

3. PALOMÄKI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Palomäki

Muinaisjäänöstyytit: löytöpaikat

Ajoitus: kivilautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6700 74, y = 2458 10, z = 85

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre 1965 (Hähkänä 27)

Löydöt: kourutaltoa? (hukassa)

Aiemmat tiedot: Muistitiedon mukaan 1950-luvulla koululaisten retken yhteydessä oli pirunpelosta löydetty kivitaltoa, joka sittemmin rikottiin. Pirunpelto sijaitsee Palomäen kaakkoisosassa n. 250 m pohjoiseen Iimäen talosta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 28.5.

Ympäristö: Korkeaa kalliomäkeä, jossa maapohja on kivikkoista hiekkaa. Mäellä olevaa kosteikkoa on ilmeisesti yritetty kuivata, jossa yhteydessä on kaivettu melko syvä ja leveä oja. Palomäen rinteiltä on otettu hiekkaa eri puolilta. Puusto kallioilla on lähinnä mäntyä.

Havainnot: Pirunpellon koko vähintään 20 x 30 m. Sen kivet ovat pyöreitä, n. 10 – 40 cm halkaisijaltaan. Kivikoon on kaivettu kuoppia, joista näkee, että sen syvyys on paikoin ainakin metrin luokkaa. Osa kuopista on vanhoja ja maatuneita eikä yhtäkään näytetä kaivetun äskettäin. Kivikon lounaispuolella kalliolla on murros, jossa on louhikkoa. Pirunpelto on sammaloitunut ja jäkälöitynyt ja sen päällä kasvaa pieniä puita

4. IIMETSÄ

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Iimetsä

Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat

Mj.rek.nro: -

Ajoitus: rautakautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 28)

Löydöt: KM 6704:4 (viikinkiaikainen kirves)

Aiemmat tiedot: Kirves on verifikaattitietojen mukaan löydetty ”Hähkänen kylästä ikimetsä nimistä metsää kuokatessa”. Huurre arveli, että paikka on Iimetsä Salon ja Perttelin rajalla ja että kirves olisi löytynyt jostain Iipellon tienoilta. Tarkempaa löytöpaikkaa hän ei kuitenkaan onnistunut selvittämään.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 28.5.

Ympäristö: kallioisten metsäalueiden ympäröimää peltoa

Havainnot: Pellot oraalla, mutta koska talosta ei tavattu ketään, ei saatu varmuudella selville, missä em. Iipelto on. Ei havaintoja

5. MUSTAKORPI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Kohteen nimi: Mustakorpi

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6702 10, y = 2459 40, z = n. 60

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 24)

Löydöt: ”kivinen höylänteri” (hukassa)

Aiemmat tiedot: Muistitiedon mukaan olisi n. 1935 löydetty kivinen ”höylänteri” pellostä Mustakorven talosta n. 150 m itään, Rintalan talosta luoteeseen.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 24.5.

Ympäristö: hiekkaisen metsäalueen keskellä oleva kapea peltolohko, jonka kaakkoiskulmaus on muuta peltoa korkeampi ja hiekkainen. Kumpare viettää länteen.

Havainnot: oraalla olevan pellon hiekkaiset alueen pintapöimittiin tarkasti, muu osa kursorisemmin.

Samalla tarkastettiin ojaleikkauksia. Ei havaintoja.

Muuta: Huurre on tallettanut kertomukseensa myös perimätiedon, jonka mukaan viereisellä mäellä on palanut aarnivalkea

6. HÄHKÄNÄ 29

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat?

Ajoitus: kivikautinen?

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 29)

Löydöt: Kivikautinen irtolöytö? (hukassa)

Aiemmat tiedot: Huurteen inventointikertomuksen mukaan mv. Aarne Aaltosella olisi ollut hallussaan kivitaltta, jota ei kuitenkaan v. –65 löydetty. Löytöpaikasta ei ole tietoa.

Inventointi 2002

Havainnot: ei yritetty selvittää

Muuta: tässä yhteydessä viitataan siihen Huurteen inventointikertomuksen tietoon, jonka mukaan Kärrin maanomistaja v. –65 oli ainakin samanniminen ja voisi olla mahdollista, että löytö liittyy ko. asuinpaikkaan.

7. HÄHKÄNÄ 30

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat?

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: A. Björck 1880, Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 30)

Löydöt: KM 2025:3 (kourutaltta)

Aiemmat tiedot: esineen oli Björckille lahjoittanut Kaivololan kestikievarin renki, joka oli löytänyt huutokaupasta ostamiensa tavaroiden seasta.

Inventointi 2002

Havainnot: ei yritetty selvittää

8. HÄHKÄNÄ 31**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Hähkänä

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat?

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 31)

Löydöt: Oikokirves, ainakin v. –65 vielä säilytetty Hähkänen koululla

Aiemmat tiedot: v. –65 esineestä ei ollut tietoja löytäjästä tai löytöpaikasta, Huurre pitää mahdollisena, että se on todennäköisesti koulupiirin alueelta. Löytynyt 30-40 vuotta aiemmin.

Inventointi 2002

Havainnot: kouluun otettiin yhteyttä sähköpostitse, mutta vastausta ei saatu. Esineen nykyinen säilytyspaikka siten tuntematon. Löytöpaikkaa ei yritetty selvittää

9. HOLMEN**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Inkere

Kohteen nimi: Holmen

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 13)

Löydöt: PM 1128 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot: Huurre ei kyennyt selvittämään tarkkaa paikkaa, mutta arveli sen löytyneen Holmenin talon luota, jossa löytäjä oli asunut

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 16.5.

Ympäristö: Talo sijaitsee peltojen ympäröimän kalliopohjaisen mäen eteläreunassa hiekkaisella maalla Karistojasta n. 700 m NE.

Havainnot: talon pihaa ja ympäröiviä peltoalueita tarkastettiin niiltä osin kuin maasto oli avoin. Pääosa pelloista oli kuitenkin heinällä tai kesannolla ja pihamaa oli melkoisen myllättyä. Ei havaintoja.

Muuta: keskellä pihamaata, asuinrakennuksen itäpuolella kääntöpaikan keskellä saattaa olla vanhan rakennuksen paikka, sillä siinä oli lohkokiviä, jotka näyttivät muodostavan suorakaiteen.

10. HÄHKÄNÄ 2**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola?

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat?

Ajoitus: kivikautinen?

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x = 6704 54, y = 2458 42, z = 55-60

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 2)

Löydöt: hukassa olevia kivesineitä?

Aiemmat tiedot: Kivesineitä santakuopasta Kaivololan kylästä. Ehkä 50 – 60 m kaakkoon Kaivololan maamiesseuran talosta. Alue on mäntyä kasvavan soraharjanteen itäpäässä, missä on paljon sorakuoppia

Inventointi 2002:

Tarkastuspäivä: 3.6.

Ympäristö: Alue on aivan asutuksen keskellä ja siksi moneen kertaan myllättyä. Paikoin hiekka alueella on hienoa, paikoin hieman soraisempaa. Huurteen mainitsevat hiekkakuopat lienevät jääneet tien 2403 alle, mutta esim. kotiseutumuseon eteläpuolella on maatunut hiekkakuoppa.

Havainnot: Tarkastettiin alueita seurakuntatalon NW-puolella, sen ja kentän välissä, jossa lienee ehjänä säilyneitä kohtia, kotiseutumuseon eteläpuolista hiekkakuoppaa sekä Kaivolän koulun ympäristöä, jossa on ollut hiekka-alueita sekä 1700-luvun kartassa näkyviä peltoja. Alue sijaitsee aivan Kaivolän vanhan kylätontin luoteispuolella. Ei havaintoja.

11. PASSI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola

Kohteen nimi: Passi?

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Koordinaatit: x =6704 56, y =2458 48

Koordinaattiselite: nimi Passi peruskartalla

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 5)

Löydöt: KM 6589:2 (kivikirves)

Aiemmat tiedot: löytynyt Passin mailta

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 3.6.

Ympäristö: Alue on aivan asutuksen keskellä ja siksi moneen kertaan myllättyä. Paikoin alueella on hienoa hiekkaa, paikoin maa soraisempaa.

Havainnot: ei havaintoja

Muuta: nimi Passi näkyy peruskartalla Kaivolän koulun vieressä

12. HÄHKÄNÄ 3

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola?

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 3)

Löydöt: KM 3684:14 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot: verifikaatin mukaan esine on saatu v. 1899 sorvari R.W. Helsingiltä, tarkempi paikka ei ole tiedossa.

Inventointi 2002

Ei yritetty selvittää

13. HÄHKÄNÄ 4

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kaivola

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: A. Björck 1880, Matti Huurre, inv. 1965 (Hähkänä 4)

Löydöt: KM 2025:9 (kivikirveen kantakatkelma)

Aiemmat tiedot: A. Björck sai Kaivolan keskievearista esineen, jonka lapset olivat löytäneen pellostä.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä 3.6.

Ympäristö: Alue on aivan asutuksen keskellä ja siksi moneen kertaan myllättyä. Paikoin hiekka alueella on hienoa, paikoin hieman soraisempaa.

Havainnot: ei havaintoja

14. KAJALA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Kajala

Kohteen nimi: Kajala

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: rautakautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 20)

Löydöt: KM 3684:44 (ketjukkannatin)

Aiemmat tiedot: Kajalan talon pellostä Uskelanjoen eteläpuolella

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 13.6.

Ympäristö: Tasaista Uskelanjoen rantapeltoa nykyisen vanhainkodin ympäristössä

Havainnot: pello oraalla tarkastushetkellä. Ei havaintoja.

15. KOSKELA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Nokka-Hiisi

Kohteen nimi: Koskela

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Mj.rek.nro: -

Peruskartta 2023 03 Iso-Hiisi

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Vähähiisi 2)

Löydöt: KM 16898 (reikäkivi)

Aiemmat tiedot: koska esine saapui Museovirastoon perniöläisen keräilijän Jouko Pukin kokoelman mukana, ei Huurre osannut tarkistaa kenttätyövaiheen aikana juuri kyseistä aluetta. Esine on löytynyt Koskelan pellostä.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 31.5.

Ympäristö: Koskelan talo sijaitsee Uskelanjoen pohjoispuolella Nokankosken kohdalla. Joen töyräät ovat paikalla korkeat ja jyrkät ja heinittyneet. Peltoalueet ovat niiden yläpuolisella melko tasaisella alueella. Maa on savimaata.

Havainnot: koska talosta ei kummallakaan käyntikerralla tavattu ketään, tyydyttiin tarkastus rajaamaan talon lähimpien peltöjen pientareisiin. Ei havaintoja.

16. PATALA

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Patala

Talo: Patala

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat?

Ajoitus: historiallinen

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Koordinaatit: x = 6704 80, y = 2464 67

Koordinaattiselite: Patalan talon sijainti

Arkistotiedot

KM 3684:52. Kullattu sinettisormus, rengas kolmijakoinen. Kirjaimet J.J.S. Hiiden kylän Patalan talon pellosta.

Inventointi 2002

Havainnot: ei yritetty selvittää

17. RINTALA**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Pitkälampi

Kohteen nimi: Rintala

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2024 01 Kanunki

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Isohuhta 1)

Löydöt: KM 9165 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot: esine on ollut Rintalan talosta huutokaupasta ostettujen sekalaisten tavaroiden seassa ja lähetetty museoon 1930. Huurre arvelee, että taltoa on voinut löytyä talon läheisiltä pelloilta.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 30.5.

Ympäristö: pellot talon ympäristössä ovat tasaisia lukuun ottamatta Jänneojan rinteitä, jotka viettävät paikoin jyrkästikin ojaan. Ympäröivät alueet ovat metsäisiä mäkiä.

Havainnot: Tarkastus keskitettiin oraalla olevan pellon niille osille, jotka olivat vanhan purouoman rinteitä ja lakiosia. Ei havaintoja.

18. RUOTSALA 3**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Pöytiö

Kohteen nimi: Räimä

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 02 Muurla

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Ruotsala 3)

Löydöt: KM 3829:3 (kourutaltoa)

Aiemmat tiedot: Esine voi Huurteen selvityksen mukaan olla niin Räumän kuin Korvan mailta, esim. Räumän talon itä- ja kaakkoispuolilla olevalta mäntyrinteeltä. Huurre ei paikallistanut.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 15.5.

Ympäristö: Räumän talo on kallioisen metsäalueen pohjoispäässä, itäpuolella. Talon takana maasto kohoaa paikoin hyvin jyrkästi, itäpuolella on peltoja, jotka rajautuvat Ruotsalanjokeen.

Havainnot: ei havaintoja

19. SEPPÄLÄ?

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Romsila

Kohteen nimi: Seppälä?

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 21)

Löydöt: KM 4199:1 (kirves)

Koordinaatit: -

Aiemmat tiedot: esine on verifikaatin mukaan löytynyt ” Inkerin kartanon Seppälän torpan savipellos- ta”. Peruskartallakin näkyvä Seppälän talo ei liene kyseessä, sillä Huurteen mukaan se on perustettu vasta sodan jälkeen. Hänen mukaansa löytäjän nimi Kustaa Holmen voisi viitata Holmenin taloon.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 16.5.

Ympäristö: tarkastus keskitettiin em. Holmenin talon ympäristöön. Talo sijaitsee peltojen ympäröimän kalliopohjaisen mäen eteläreunassa hiekkaisella maalla Karistoja n. 700 m NE.

Havainnot: talon pihaa ja ympäröiviä peltoalueita tarkastettiin niiltä osin kuin maasto oli avoin. Pääosa pelloista oli kuitenkin heinällä tai kesannolla ja pihamaa oli melkoisen myllättyä. Ei havaintoja.

Muuta: keskellä pihamaata, asuinrakennuksen itäpuolella kääntöpaikan keskellä näytti olevan vanhan rakennuksen paikka, sillä siinä oli lohkokiviä, jotka näyttivät muodostavan suorakaiteen.

20. TÖYRYLÄ

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Romsila

Kohteen nimi: Töyrylä

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 20)

Löydöt: taltta? (hukassa)

Aiemmat tiedot: Huurre sai inventointimatallaan tiedon Töyrylän talon juurikasmaasta löytyneestä kivitaltasta, joka ei kuitenkaan ollut tallessa.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 15.5.

Ympäristö: metsäisten mäkien välinen pieni peltolohko

Havainnot: ei havaintoja

21. RUTI

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Kylä: Romsila

Kohteen nimi: Ruti

Muinaisjäännöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 03 Iso-Hiisi

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Inkere 17)

Löydöt: KM 6589:1 (kirves)

Aiemmat tiedot: esine löytyi Rutin pellolta kyntötöissä, mutta tarkempi paikka ei ole tiedossa.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 30.5.

Ympäristö: Rutin talo sijaitsee pienen peltosaarekkeen länsipuolella. Länsipuolen pellot viettävät Karistojan suuntaan, johon on matkaa n. 700 m.

Havainnot: Vilja haittasi tarkastusta. Ei havaintoja.

22. LEHTIMÄKI**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Romsila

Kohteen nimi: Lehtimäki

Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2023 02 Muurla

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Pernjärvi 2)

Löydöt: KM 4219:6-7 (kourutaltan sirpale, tasataltta)

Aiemmat tiedot: esineiden varma löytöpaikka ei ole tiedossa, mutta Huurre arvelee, että kyseessä mahdollisesti on nykyinen Lehtimäen talo Pernjärven pohjoispuolella aivan lähellä Perttelin ja Kiikalan rajaa.

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 14.5.

Ympäristö: Lehtimäen talo on metsäinen harjanteen pohjoispäässä Pernjärven pohjoisosassa. Harjannetta ympäröivät pellot, jotka pääasiassa ovat savimaata. Metsäalueilla näkyi rikkonaisissa maastonkohdissa hiekkaa.

Havainnot: Pellot olivat pääasiassa savea, ylemmät osat saattoivat olla hiekkaa. Tarkistettiin hiekkainen pihapello, jossa oleva hiekka vaikutti tuodulta. Muuten ympäröivät pellot olivat kesannolla, jokin oraalla ja ainoa avoin pelto oli Kaiturin talon itäpuolella. Siitä tarkistettiin luoteiskulmaus, joka oli hiekkaisista lounaisrinnettä. Ei havaintoja. Kaiturin viereisen pellon laidassa oli kiviaitaa länsi – itä – suunnassa.

23. KURAJOKI 6**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Kylä: Tattula

Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat?

Ajoitus: kivikautinen

Peruskartta: 2021 12 Pertteli

Arkistotiedot

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Kurajoki 6)

Löydöt: KM 3684:15 (tasataltta)

Aiemmat tiedot: Löytäjä asunut Kristerin talon luona, maantien länsipuolella, mutta enempää Huurre ei saanut selville

Inventointi 2002

Ei yritetty selvittää

Muuta: löytäjä on asunut melko lähellä Hallan asuinpaikkaa – voisiko liittyä siihen?

24. SÄRKINEN?

Kohdetiedot

Kunta: Pertteli

Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: historiallinen?

Arkistotiedot

KM 3684:51. Rautasormus. Särksen (Särkisen?) torpasta n. 20 sylvä pohjoiseen.

Inventointi 2002

Havainnot: ei yritetty selvittää

25. PERTTELI**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Ajoitus: pronssikautinen

Arkistotiedot

KM 8837:124. Pronssikeihäänkärki. Luultavasti Perttelistä.

Inventointi 2002

Havainnot: ei yritetty selvittää

Muuta: esine on kuulunut kokoelmaan, joka vuonna 1927 lahjoitettiin Kansallismuseolle. Löytötietojen mukaan se on ehkä peräisin Perttelistä, mutta ei tarkempia tietoja. Kokoelmaan kuuluu myös skandinaavisia kivikauden esineitä, jotka on ostettu v. 1880 Kööpenhaminasta (Huurre 1965).

26. PERTTELI**Kohdetiedot**

Kunta: Pertteli

Muinaisjäänöstyyppi: löytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen ja/tai pronssikautinen

Arkistotiedot

KM 10014. Piisirppi.

Inventointi 2002

Havainnot: löytökohtaa ei kyetty paikallistamaan

Muuta: löytöluettelossa oleva kuvaus löytöpaikasta on ristiriitainen. Esineen kerrotaan löytyneen Uskelan (nyk. Saloa) ja Perttelin rajalta Keskimmäisen järven eteläreunasta multamaasta onkimatoja kaivettaessa n. ½ m syvyydestä. Keskimmäinen on n. 200 x 200 m kokoinen järvi Perttelin kaakkoisosassa laajan metsäalueen keskellä n. 1,6 km Perttelin ja Kiikalan rajasta länteen, ei lähelläkään Salon rajaa. Eeva Raiken Salon inventointikertomuksessa ja myös A.-L. Hirviluodon Salon esihistoria – kirjassa esine on taas liitetty Salon ja Perttelin rajalla, Perttelin luoteisosassa olevaan Kankareen esiroomalaisen rautakauden asuinpaikkaan (kohde 587 01 0016 KANKARE, s.). Löytötietojen perusteella ei löytöpaikkaa pysty varmuudella määrittämään.

PERTTELI
ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

MUUT KOHTEET

Ote perusCD:ltä Turku, versio 1998
Pk 2021 12 Pertteli, Pk 2023 02 Muurla, Pk 2023 03 Iso-Hiisi
Mk 1:60 000

RINNE-KUOPPAKOHDE

RISTVAHA 2. RAJAMERKKI

RISNUMMI KUOPPAKOHDE

VESALÄ KUOPPAKOHDE

PÄNNÄMÄKI LUONNONKOHDE

RAIVANUMMI KUOPPAKOHDE

MUURLA

5.5. MUUT KOHTEET

5.5.1. LUONNONKOHTEET

1. PÄNNÄMÄKI

KOHDETIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Toramäki
Kohteen nimi:	Pännämäki
Muinaisjäännöstyyppi:	luonnonmuodostumat
Tyypin tarkenne:	pirunpellot
Ajoitus:	ajoittamaton
Muinaisjäännösrekisterinumero:	587 09 0001
Koordinaatit:	x = 670164, y = 246445

ARKISTOTIEDOT

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre, inv. 1965 (Inkere 14)

Aiemmat tiedot: kalliolla mainitaan olleen hiidenkiukaan, joka Huurteen mukaan on pirunpelto. Edelleen mainitaan, että mäki esiintyy jo 1300-luvun asiakirjoissa.

INVENTOINTI 2002

Ei tarkastettu

Ympäristö: Pännämäki on Romsilan ja Inkereen kylien peltoaukean itäpuolella oleva korkea ja selkeästi näkyvä kallio, joka on Perttelin itäosassa olevan metsäalueen länsilaidassa.

Muuta: kenttätöön aikana mainittiin, että Pännämäessä pitäisi olla laivojen kiinnitysrenkaita sekä luola.

5.5.2. HISTORIALLISEN AJAN KOHTEET

1. INKERI

KOHDETIEDOT

Kunta:	Pertteli
Kylä:	Vihmalo/Isohiisi/Inkere
Kohteen nimi:	Ristvaha 2
Muinaisjäännöstyyppi:	kivirakenteet
Tyypin tarkenne:	rajamerkit
Ajoitus:	historiallinen

Mj.rek.nro: 587 50 0001
 Lukumäärä: 1
 Koordinaatit: x = 6704 40, y = 2463 18

OMISTAJATIEDOT

1.

Alue tai rekisterikylä: Vihmalo
 Tila: 12:6 Onnela
 Omistaja: Heikki ja Salli Virtanen
 Osoite: Majavankatu 6A1, 24100 Salo
 Kiinteistötunnus: 58741700120006

2.

Alue tai rekisterikylä: Iso-Hiisi
 Tila: 2:18 Ristvaha
 Omistaja: Leevi Ruohonen, Löyttykivenk. 8, 20540 Turku
 Omistaja: Vappu Salonen, Karpalotie 29, 20720 Turku
 Omistaja: Olli Ruohonen, Käsityöläisk. 8 A a 181, 20100 Turku
 Omistaja: Johannes Ruohonen, Rusthollink. 2 L1 13, 20880 Turku
 Kiinteistötunnus: 58740400020018

3.

Alue tai rekisterikylä: Inkere
 Tila: 4:14 Männistö
 Omistaja (1): Olli Seitz
 Osoite (1): Pitkääskentie 50, 25370 Hiisi
 Omistaja (2): Vieno Seitz
 Osoite(2): Turrantie 13, 25360 Pertteli
 Omistaja (2): Ensi Elisa Lehmusharju
 Osoite(2): Salmenranta 2 C c 25, 24100 Salo
 Kiinteistötunnus: 58740300040014

4.

Alue tai rekisterikylä: Inkere
 Tila: 11:3 Metsola
 Omistaja: Anna ja Jaakko Korsimo
 Osoite: Kalkkimäentie 251, 25370 Hiisi
 Kiinteistötunnus: 58740300110005

ARKISTOTIEDOT

Aiemmat tutkimukset: maininta Matti Huurteen inv. 1965 (ei löytynyt)
 Aiemmat tiedot: rajakivi Iso-Hiiden ja Patalan rajalla, johon hakattu RÅ

INVENTOINTI 2002

Tarkastuspäivä: 5.6.

Ympäristö: metsäalueen eteläisimmässä kärjessä aivan tien vieressä, muihin ilmansuuntiin paitsi pohjoiseen aluetta ympäröivät pellot.

Havainnot: Hakkaus on tehty suureen maakiveen, joka on sijaitsee postilaatikkojen vieressä - itse asia-
 sa yksi laatikoista on kiinnitetty kiveen. Kiven koko on n. 1,2 x 1,5x1,4 m. RÅ-hakkaus on lähellä lakea
 kiven kiven NW – sivulla. Hakkauksen korkeus on n. 25 cm. Kiven laelle on hakattu kolmihaarainen
 viiva osoittamaan rajojen suuntaa.

Negatiivit: KF020980

Diat: KD020422-3

Muuta: Huurteen kertomuksessa mainitaan kaksi Ristvaha- nimistä rajakiveä, joista toinen on ollut Hähkänän ja Haukkalan kylien rajalla Uskelanjoen rannassa. Sitäkään ei löytynyt v. 1965.



Ristvaha 2. Rajamerkki. RÅ-hakkaus kuvan keskellä, lisäksi kiven laella on hakkaus, joka osoittaa rajojen suuntaa. SW. Kuva Jouko Pukkila

5.5.3. KUOPPAKOHTEET

1. RISTNUMMI

Pertteli Hähkänä Ali-Arkkila

Kohteen nimi: Ristnummi

Muinaisjäännöstyyppi: Maarakenteet

Tyyppin tarkenne: kuopat

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 17)

Aiemmat tiedot: Vanhan maantien varressa, sen ja Ali-Arkkilan talon välillä, talosta tulevan tien itäpuolella. Soikeita, syviä kuoppia, pituus 2-3 m. Pohjalla todettu ainakin yhdessä hiilikerros.

Koordinaatit: x = 6702 94, y = 2457 65

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 27.5.

Ympäristö: hiekkanutmea Ali-Arkkilan takana sen ja Nummikulmaan menevän tien välillä

Havainnot: Kuopat edelleen jäljellä, osa kohtisuoraan korkeuskäyriä vastaan törmän reunalla (Ali-Arkkilassa näyttäisi erottuvan ainakin 2 tai 3 rantatörmää eri korkeuksilla), mutta myös muun suuntaisia on ja kauempana törmän reunasta.

2. RINNE

Pertteli Vähä-Hiisi Rinne

Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet

Tyypin tarkenne: kuopat

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Vähähiisi 7)

Aiemmat tiedot: Pyöreähkö lepikkoa kasvava kumpare Rinteen talosta n. 200 m länteen peltojen välissä. Yksi ilmeisesti on kellarin paikka.

Koordinaatit: $x = 6709\ 74$, $y = 2462\ 67$

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 30.5.

Ympäristö: luoteeseen metsäisen alueen korkeimmalla kohdalla, jossa maastossa erottuu pitkänomainen harjanne. Kuusimetsää.

Havainnot: Koordinaattien ilmoittamaa paikkaa ei tarkastettu, sillä paikallisen asukkaan mukaan kohdalla ei ole kuvausta vastaavia jäännöksiä. Sen sijaan hän näytti ko. kohdasta n. runsaan kilometrin päässä luoteeseen olevan kohdan, jossa tien molemmin puolin on kuoppien ja kellareiden jäännöksiä. Tien mutkassa, aivan sen itäpuolella on n. 4 x 6 m (pituusakseli NE-SW) kokoinen, n. 1 m syvä kuoppa (kellari), jonka pitkillä sivuilla on maanpinnan tasalla epämääräiset maavallit. Kellari sijaitsee harjanteen SE-laidalla. Se on osittain täytetty oksilla ym. N. 1 x 2 m kokoisia matalia kuoppia on kellarista NW- ja NE – suuntiin ainakin 5 kappaletta. Parissa erottui kairanäytteessä likamaata ja hiilen hippuja, maa oli myös selvästi löysempää kuin ympäröivällä koskemattomalla alueella. Myös näitä kuoppia on osittain täytetty hakkuujätteellä. Hiekkamaa. Tien toisella puolella hiekkakuopassa kaksi kellaria, joista toisessa näkyy yli metrin korkuista kylmämuurattua seinää. Hiekkakuoppa on nuorempi kuin kellarit (suullinen tieto).

Muuta: tässä ilmoitetut koordinaatit ovat korjattuja.

Liittyy asemaluonnos kenttätyöpapereissa.

Negatiivit: KF020972

3. RÄIMÄNNUMMI

Pertteli Pöytiö Rämännummi

Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet

Tyypin tarkenne: kuopat

Lukumäärä: 1

Ei aiempia tietoja

Koordinaatit: $x = 6697\ 47$, $y = 2465\ 63$

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 14.5.

Ympäristö: Rämännummi on laaja mäntyä kasvava hiekkanutmi, jonka NW – päässä on käytössä oleva iso hiekkakuoppa.

Havainnot: Maastotarkastuksessa havaittiin hiekkakuopasta n 150 m SE kuoppa tasaisella maalla rantamuodostuman laella. Kuopan NW – puolella törmää leikkaa SW – NE –suuntainen jyrkkäreunainen (puro?)uoma. Rantamuodostuma on NW – SE –suuntainen ja ehkä 6-8 metriä korkea harjanne, jonka yläpuolinen alue on tasaista maastoa, joka n. 20-40 m päässä rajautuu samansuuntaiseen 2-3 m, paikoin pystysuoraan kallioon. Törmän päällä on hieno hiekka, alempana maaperä on kivisempää.

Kuoppa on n. 2 x 1,5 m (pituusakseli NE-SW) kokoinen, SW – pää on aavistuksen syvempi. Kairassa n. 40 cm syvyyteen pehmeää hiekan ja hiilijälkisen karikkeen sekaista maata. Ympärillä maa puhdasta. Kuopan syvyys maanpinnasta n. 20-25 cm.

Toinen kuoppa samalla hiekkakankaalla sijaitsee edellisestä n. 500 m WSW – suuntaan ja sitä selvästi matalammalla, hiekkakuopan S-laidasta 50 m S. Se on kahta metsäautotietä yhdistävän traktoriuran puolivälissä, siitä n. 10 m pohjoiseen. Se lienee luontainen painuma, sillä sen kohdalla on huuhtoutumiskerros syvempi kuin ympäröivässä maastossa. Kuoppa melko pyöreä, n. 4 x 4 m ja hyvin loiva, syvyys keskeltä ehkä vain 10-15 cm.

Negatiivit: KF020929-30

4. VESALA

Pertteli Inkere Vesala

Muinaisjäännöstyyppi: maarakenteet

Tyypin tarkenne: kuopat

Lukumäärä: 2

Ei aiempia tietoja

Koordinaatit: x =6702 70, y = 2459 24

Inventointi 2002

Tarkastuspäivä: 24.5.

Ympäristö: hiekanotossa pahoin vahingoittunutta nummea, sekametsää, paikoin vesakoitunut

Havainnot: maatuneiden ja osin metsittyneiden hiekkakuoppien välialueella on kaksi matalaa kuopannetta n. 20 m päässä toisistaan. Kuoppien koko n. 1,2 x 60 x 20 cm.

5.5.4. TARINAPAIKAT

1. PIRUNKIVI

Pertteli Hähkänä

Pirunkivi

Tarinapaikka

Aiemmat tutkimukset: Matti Huurre inv. 1965 (Hähkänä 15)

Aiemmat tiedot: Uskelanjoessa Ali-Arkkilasta pohjoiseen ollut kivi, johon liittyi tarinoita.

Inventointi 2002: ei yritetty selvittää.

5.6. MUUT INVENTOINNIN AIKANA TEHDYT TARKASTUKSET JA HAVAINNOT

1. Kaava-alueiden tarkastus

Perttelin kunnan taholta oli ennen inventoinnin alkua esitetty toiveita myös kaava-alueiden inventoinnista. Aivan inventoinnin alkuvaiheessa tuli myös tieto, että Hähkänältä Inkereelle johtavan maantien viereen tehdään kevyen liikenteen väylä, jonka linjausta tarkastettiin joiltakin osin pintapoiminnalla.

Oheiseen liitekarttaa on hahmoteltu Perttelin kunnan kaavoitusintressit kunnaninsinööri Risto Suomiselta saatujen tietojen mukaisesti. Niiden perusteella tarkastetut alueet sijaitsivat Kaivolän pohjoisosassa nykyisen taajaman ja Somerontien välisellä alueella, Inkereen kaakkoiskulmassa nykyisen muovitehtaan eteläpuolella ja Inkereen ja Hähkänän välillä. Viimeksi mainittu alue rajoittuu suunniteltuun pyörätiehen. Osa alueista tarkastettiin tunnettujen kohteiden tarkastuksen yhteydessä, osa varta vasten. Tehtyä työtä voidaan pitää korkeintaan suunta-antavana ja liitekartaan merkittyjen kaava-alueiden epämääräisyyttä.

Kaivolän pohjoispuoliselta alueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä tai esineiden löytöpaikkoja, mutta aluetta vastapäätä Kurajoen etelärannalla on todennäköisesti kiviesineiden löytöpaikka (ks. kohde 5.3.10.) ja rautakautinen rannerengas on löytynyt alueen kaakkoiskulmasta (ks. kohde 5.3.12). Kurajoen pohjoispuolista alueella käytiin 4.6., jolloin tarkistettiin mm. heinittynyt pelto, josta ei mitään voitu havaita sekä osittain hiekkapohjainen metsäalue, jonka keskellä luode-kaakkois-suuntainen kallioinen ja kivikoinen harjanne. Sen lounaispuolinen alue on tien ja kallion välissä on vielä rakentamatonta, mutta jo paalutettua tonttimaata. Alue käveltiin läpi ja maata tarkastettiin kairauksin, mutta mitään ei havaittu. Alue pääasiassa mäntymetsää, paikoin tasaista mutta savipohjaista. Metsäalueen korkeus on 70-72,5 m merenpinnasta eli korkeudella, josta Perttelistä ei tunneta muinaisjäännöksiä. Metsäalueen koillispuoli on täyteen rakennettua – rakennustyömaille näkyi tonttien pihassa paksu hiekkamaa. Kaavoitettu alue jatkuu Liipolan asuinalueelle asti, mutta rakentamattomat alueet ovat samanlaista metsää tai viljelyksessä olevaa peltoa. Tähän alueeseen liittyen käytiin tarkastamassa myös Tyrynkoski, jossa 1700-luvun isojakokartan mukaan on ollut useita vesimyllyjä, mutta esim. rakenteita ei pahasti vesakoituneessa metsässä havaittu. Ei myöskään itse koskessa, joka oli hyvin kivikkoinen.

Inkereen kylän kaakkoiskulmassa muovitehtaan eteläpuolisen alueen tarkastuksessa todettiin paikalla 1800-luvun alussa toimineen lasitehtaan jätettä. Huurteen mukaan paikalla on myös merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta, mutta epävarmoja kvartsi- ja kiviainesten lisäksi muita jälkiä siitä ei havaittu v. 2002 (ks. luku 4.1., kohde 587 01 0001). Lähistöllä on kuitenkin Yhteismaan varma kivikautinen asuinpaikka (ks. luku 4.1., kohde 587 01 0002).

Inkereen ja Hähkänän kylien väliset alueet on lienee tarkoitus kaavoittaa pääasiassa pientaloasutukselle siten, että niiden välinen tyhjä alue Nummikulman pohjoispuolella ja maantien eteläpuolella rakennetaan täyteen. Koska maantien viereen rakennetaan myös pyörätie, tarkastettiin aluetta muutamaan otteeseen. Aivan kaavoitetun alueen ulkopuolelta tunnetaan Ali-Arkkilan kivikautinen asuinpaikka (ks. luku 4.2., kohde 587 01 0022), josta on saatu museoihin viisi kiviesinettä. Lisäksi talossa säilytetään viittä muuta pihamaalta ja pellon läheisyydestä löydettyä kiviesinettä. Ne näyttäisivät osoittavan pitkäaikaista asutusta, sillä vanhimmat ovat Suomusjärven kulttuurin piiristä ja nuorin ilmeisesti Jäkärän kulttuurin aikainen. Asuinpaikkahavainnot näyttäisivät sijoittuvan 40 m korkeuskäyrän tuntumaan. Yli-Arkkilasta on löydetty yksittäinen kiviesine ja v. 2002 inventoinnin yhteydessä kaksi mahdollista kvartsi- tai kvartsiitti-iskosta 40 – 45 m korkeuskäyrien väliltä (ks. luku 4.2., kohde 587 00 0000). Asuinpaikka saattaisi olla mahdollinen. Maakauppa on jo toteutunut ja pelto on kunnan omistuksessa. Yli-Arkkilan vierestä pienen ojan varresta lienee löytynyt tuluskivi (ks. 5.3.4. Sotjonkrotti). Lisäksi alueella on kaksi kuoppakohdetta, toinen Ali-Arkkilan talon takana ja toinen hiekkakuoppien alueella (ks. kohteet 5.5.3.1 ja 5.5.3.4).

Alustava tarkastus osoitti, että kaava-alueista Inkereen ja Hähkänän välinen alue sekä Inkereen kaakkoiskulma ovat sellaisia, joilta löytyy merkkejä ihmisen oleskelusta. Alueille ei jää varmoja kiinteitä muinaisjäännöksiä, mutta Yli-Arkkilan talon edestä sellainen voi löytyä. Koska Yli-Arkkilan löytöpaikka ja Ali-Arkkilan kivikautinen asuinpaikka sijaitsevat n. 40 metrin korkeuskäyrän tuntumassa, olisi ehkä siihen syytä kiinnittää erityistä huomiota. Hiekkamaa alkaa suurin piirtein samoilta korkeuksilta, alapuoliset alueet ovat savimaata. Kaakkoiskulmassa, jossa maakauppa on vireillä, on ainakin lasitehtaan jätemaata sekä vaikeasti tulkittavia kvartsi-löytöjä, jotka saattaisivat viitata kivikautiseen asuinpaikkaan. Lähistöllä sellainen kuitenkin on.